

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Raport o stanie województwa opolskiego za 2023 rok

dla

SEJMIKU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Opole, maj 2024 r.

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

RAPORT
O STANIE WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO ZA 2023 ROK

Opole, maj 2024 r.

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie.....	9
2.	Polityka rozwoju regionalnego – szczególne zadanie samorządów województw.....	9
3.	Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030	10
4.	Fundusze Europejskie w regionie.....	18
5.	Finanse województwa opolskiego.....	41
6.	Obszary interwencji władz regionalnych.....	43
6.1.	Polityka regionalna i przestrzenna.....	43
6.2.	Infrastruktura i gospodarka.....	52
6.3.	Kultura i dziedzictwo regionalne.....	73
6.4.	Sport i turystyka	78
6.5.	Zdrowie i polityka społeczna.....	82
6.6.	Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień.....	93
6.7.	Edukacja i rynek pracy.....	95
6.8.	Współpraca z zagranicą i promocja regionu.....	102
6.9.	Rolnictwo, rozwój wsi i obszary wiejskie.....	108
6.10.	Ochrona środowiska.....	118
6.11.	Mienie województwa i gospodarka nieruchomościami.....	128
6.12.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	130
6.13.	Obronność i bezpieczeństwo publiczne.....	134
6.14.	Informatyzacja i społeczeństwo informacyjne.....	135
7.	Marszałkowski Budżet Obywatelski Województwa Opolskiego – wspólne gospodarowanie środkami budżetu województwa.....	136
8.	Marszałkowska Inicjatywa Sołecka – integracja i aktywizacja społeczności lokalnych.....	142
9.	Europejski Budżet Obywatelski – rozwój kompetencji i umiejętności mieszkańców regionu.....	144
10.	Uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego.....	144
11.	Podsumowanie.....	145
12.	Załącznik 1 – realizacja uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego 2023 roku.....	154
13.	Załącznik 2 – wskaźniki Strategii Opolskie 2030	183
14.	Załącznik 3 – działania w ramach FEO 2021-2027 wpisujące się w cele Strategii Opolskie 2030.....	188

SPIS TABEL:

Tabela 1	Wskaźniki celu strategicznego Człowiek i relacje – Mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę	11
Tabela 2	Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań FEO 2021-2027	12
Tabela 3	Wskaźniki celu strategicznego Środowisko i rozwój – Środowisko odporne na zmiany klimatu i służące rozwojowi	12
Tabela 4	Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań FEO 2021-2027	13
Tabela 5	Wskaźniki celu strategicznego Silna gospodarka – Gospodarka inteligentna, wzmacniająca konkurencyjność regionu	14
Tabela 6	Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań FEO 2021-2027	15
Tabela 7	Wkład UE w wartości realizowanych projektów na terenie województw	18
Tabela 8	Osie priorytetowe RPO 2014-2020 i ich finansowanie	19
Tabela 9	Priorytety FEO 2021-2027 i ich finansowanie	22
Tabela 10	Wykaz przedsięwzięć priorytetowych wskazanych w Kontrakcie Programowym dla województwa opolskiego	24
Tabela 11	Priorytety Programu INTERREG Czechy – Polska i ich finansowanie	27
Tabela 12	Alokacja Funduszu Małych Projektów Euroregionu Pradziad	27
Tabela 13	Alokacja Funduszu Małych Projektów Euroregionu Silesia	28
Tabela 14	Wykaz przedsięwzięć podstawowych wskazanych do realizacji w ramach Kontraktu Terytorialnego dla województwa opolskiego	29
Tabela 15	Wykaz przedsięwzięć warunkowych wskazanych do realizacji w ramach Kontraktu Terytorialnego dla województwa opolskiego, których realizacja jest uzależniona m.in. od dostępności środków finansowych	38
Tabela 16	Wykaz przedsięwzięć wskazanych do realizacji w ramach załącznika 5b do Kontraktu Terytorialnego dla województwa opolskiego (działanie 1.2 RPO WO 2014-2020	39
Tabela 17	Wykonanie budżetu województwa opolskiego w 2023 roku	41
Tabela 18	Projekty finansowane z RPO WO 2014-2020 wpisujące się w RSIWO 2030 stan na 31.12.2022 i 31.12.2023	59
Tabela 19	Projekty Finansowane z FEO 2021-2027 wpisujące się w RSIWO 2030 stan na 31.12.2023	59
Tabela 20	Przykładowe realizacje Punktu Europe Direct	63
Tabela 21	Zadania zrealizowane w 2023 roku ze środków PFRON	89
Tabela 22	Zadania zrealizowane w ramach konkursu ofert na realizację zadań z zakresu współpracy międzynarodowej	104
Tabela 23	Małe granty na realizację zadań z zakresu współpracy międzynarodowej	105
Tabela 24	Przedsięwzięcia, w których brało udział Biuro Województwa Opolskiego w Moguncji	106

Tabela 25	Realizowane zadania związane z gromadzeniem i weryfikacją danych dotyczących opłat	120
Tabela 26	Redystrybucja środków pochodzących z opłat	121
Tabela 27	Realizowane zadania z zakresu ochrony środowiska	122
Tabela 28	Realizowane zadania wynikające z ustawy – Prawo geologiczne i górnicze	124
Tabela 29	Realizacja zadań związanych z prowadzeniem rejestru podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach oraz gospodarujących odpadami	124
Tabela 30	Realizacja zadań związanych z prowadzeniem modułu sprawozdawczego w bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO)	125

SPIS SCHEMATÓW:

Schemat 1	Działania PROW 2014-2020 wdrażane przez województwo opolskie	114
Schemat 2	Stan wdrażania poddziałania 19.2 w ramach PROW 2014-2020 od początku Programu i w 2023 roku	115
Schemat 3	Wybrane efekty rzeczowe w ramach PROW 2014-2020	116

SPIS WYKRESÓW:

Mapa 1	Województwo opolskie w podziale na 5 subregionów w ramach MBO	136
--------	---	-----

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1	Zestawienie zakresu 342 zadań zrealizowanych w ramach III edycji MIS w 2023 roku	143
----------	--	-----

1. WPROWADZENIE

W 2024 roku opracowany został piąty *Raport o stanie województwa opolskiego* za rok poprzedni. Obowiązek jego sporządzenia wprowadzony został w 2018 roku nowelizacją ustawy o samorządzie województwa w zakresie art. 34 a.

Zaproponowana formuła prezentacji informacji i danych o województwie w pierwszym raporcie za rok 2018 została pozytywnie przyjęta przez Radnych Województwa Opolskiego i w tym układzie przygotowywane są kolejne raporty. Pozwala to łatwo porównywać kolejne dokumenty i analizować, jak Zarząd Województwa Opolskiego (ZWO) realizuje regionalną politykę rozwoju. Niniejsze opracowanie obejmuje w szczególności realizację polityk, programów, strategii, uchwał sejmiku województwa i budżetu obywatelskiego.

Zgodnie z przyjętym podejściem, po opisie realizacji Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 (Strategia Opolskie 2030) prezentowane są dane dotyczące wdrażania funduszy europejskich i szczegółowa informacja o finansach województwach w 2023 roku. W dalszej części raportu zamieszczone są opisy kolejnych obszarów działalności samorządu, które należy odczytywać razem z ikonografią, zawartą w Podsumowaniu. Po raz drugi w raporcie ujęte zostało podsumowanie każdego obszaru w kontekście celów i kierunków zidentyfikowanych w Strategii Opolskie 2030, stanowiące element monitorowania jej realizacji. Jak co roku raport identyfikuje najważniejsze działania w 2023 roku (sukcesy) i wyzwania na teraz i najbliższą przyszłość, które kończą Podsumowanie.

Materiał opracowany został w Departamencie Polityki Regionalnej i Przestrzennej (DRP). Uwzględnia informacje przygotowane w DRP oraz pozyskane z departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego (UMWO) i wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych (WSJO).

2. POLITYKA ROZWOJU REGIONALNEGO – SZCZEGÓLNE ZADANIE SAMORZĄDÓW WOJEWÓDZTW

Polityka rozwoju regionalnego to całokształt działań podejmowanych przez władze publiczne mających na celu zwiększenie konkurencyjności gospodarki regionalnej, dynamizację procesów rozwojowych w regionie oraz zmniejszanie dysproporcji wewnątrzregionalnych. Zakres polityki rozwoju prowadzonej przez władze regionalne oraz zadania o charakterze wojewódzkim określa ustawa o samorządzie województwa odpowiednio w art. 11 ust. 2 oraz art. 14 ust. 1 identyfikując obszary, w których powinna odbywać się interwencja publiczna z poziomu regionalnego.

ZWO w swoich decyzjach i działaniach kieruje się przede wszystkim obowiązującą strategią rozwoju województwa oraz wnioskami i rekomendacjami z prowadzonych badań i ewaluacji stosując zasadę evidence based policy (polityka oparta na udokumentowanych danych). Szereg przedsięwzięć odbywa się przy współpracy ze środowiskiem samorządowym, biznesowym i naukowym. Równie ważne jest współdziałanie ze społecznością regionu poprzez powierzanie zadań publicznych do realizacji podmiotom III sektora, konsultacje społeczne, a w ostatnich latach przez wdrożenie Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego (MBO), Marszałkowskiej Inicjatywy Sołectkiej (MIS) i Europejskiego Budżetu Obywatelski (EBO).

Finansowanie rozwoju opiera się w szczególności na środkach pochodzących z funduszy europejskich oraz instrumentów finansowych UE, środkach budżetu województwa, budżetu państwa, budżetach jst oraz środkach prywatnych. Niewątpliwie jednak najważniejszym źródłem finansowania przedsięwzięć prorozwojowych jest regionalny program operacyjny wprowadzający do gospodarki regionalnej ogromne środki finansowe na wsparcie obszarów pozostających w kompetencjach samorządu województwa, w których możliwe jest wsparcie ze środków UE.

Dokumentem wyznaczającym kierunki polityki rozwoju regionalnego, zgodnie z ustawą o samorządzie województwa, jest strategia rozwoju, a jej głównym narzędziem realizacji – regionalny program operacyjny. W 2023 roku ZWO kontynuował wdrażanie Strategii Opolskie 2030 oraz rozpoczął realizację Programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 (FEO 2021-2027), który został zaakceptowany przez Komisję Europejską (KE) w listopadzie 2022 roku.

3. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO OPOLSKIE 2030

Strategia Opolskie 2030 została przyjęta Uchwałą Nr XXXV/355/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 października 2021 roku. Coroczny monitoring realizacji tego dokumentu odbywa się w ramach kolejnych raportów o stanie województwa. Tegoroczny raport jest drugim, w którym punktem odniesienia dla podejmowanych przez samorząd województwa działań jest Strategia Opolskie 2030.

Monitoring postępów wdrażania Strategii Opolskie 2030 zrealizowany został głównie w oparciu o analizę 39 wskaźników określonych w odniesieniu do trzech celów strategicznych dokumentu. Załącznik nr 2 do raportu uwzględnia zestawienie ww. wskaźników wraz z analizą ich wartości na przestrzeni lat 2019-2023. Uzupełnieniem przeprowadzonej analizy wskaźnikowej są dane wynikające z realizacji programu FEO 2021-2027, a odnoszące się do celów operacyjnych Strategii Opolskie 2030. Pełne dane dotyczące wdrażania FEO 2021-2027 w 2023 roku znajdują się w Załączniku nr 3 do raportu. Opis wybranych najważniejszych przedsięwzięć realizujących zapisy Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku ujęty został w poszczególnych obszarach interwencji władz regionalnych i znajduje się w dalszej części opracowania.

Analiza wskaźników Strategii Opolskie 2030, wykorzystuje (jak w poprzednich latach), dobrze sprawdzoną logikę świąteł drogowych, i pokazuje trendy rozwojowe (pozytywne lub negatywne) w ich osiąganiu względem wartości bazowych określonych głównie dla 2019 roku.

Zgodnie z wspomnianą logiką:

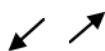
kolor zielony oznacza utrzymanie założonego trendu w analizowanym roku

kolor żółty wskazuje, że na obecnym etapie wartość wskaźnika utrzymuje się na poziomie bazowym lub widoczne są jego wahania

kolor czerwony oznacza trend przeciwny do założonego w analizowanym roku, co wymaga uwagi na dalszym etapie realizacji Strategii

strzałki oznaczają obserwowany kierunek zmian (jeśli pokazano dwie, to znaczy, że wartość wskaźnika zmieniała się w kolejnych latach).

Poniższe tabele przedstawiają wskaźniki Strategii Opolskie 2030 najczęściej **według stanu na 2022 rok (najbardziej aktualne, oficjalne dane dostępne w czasie przygotowania raportu)**. Ich głównym źródłem jest statystyka publiczna.

Tabela 1. Wskaźniki celu strategicznego Człowiek i relacje – Mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W 2022	ZMIANA (2019/2022)
CZŁOWIEK I RELACJE – MIESZKACY GOTOWI NA WYZWANIA I TWORZĄCY OTWARTĄ WSPÓLNOTĘ	liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców	4,26	
	liczba ubezpieczonych cudzoziemców w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych do ubezpieczonych ogółem (osoby fizyczne) w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych	6,76% ¹	
	liczba wydanych kart w ramach inicjatywy Opolska Karta Rodziny i Seniora (narastająco od 2014 r.)	101 630 ²	
	osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu w wieku 25–64 lat	6,80% ³	
	zdawalność egzaminu maturalnego (odsetek sukcesów w terminie głównym)	76,50% ⁴	
	studenci i absolwenci szkół wyższych na kierunkach matematycznych, przyrodniczych i technicznych wg klasyfikacji ISCED-F2013 jako % studentów i absolwentów szkół wyższych	29,97%	
	odsetek osób w wieku 16–74 lat korzystających z Internetu w kontaktach prywatnych z administracją publiczną	44,00% ⁵	
	liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności	312	
	liczba lekarzy na 10 tys. ludności (personel pracujący ogółem)	24,80 ⁶	
	zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych	2,40	
	liczba widzów i słuchaczy w teatrach i instytucjach muzycznych na 1 000 mieszkańców	159,32 ⁷	

¹ Dane za rok 2023 wskazują, iż wartość wskaźnika w dalszym ciągu rośnie i wynosi 6,96%.

² W roku 2022 liczba wydanych kart wzrosła o 7 662 kart (przyrost ten w 2021 roku kształtował się na poziomie 4 446 kart). Z dostępnych danych za rok 2023 widać, iż wartość wskaźnika w dalszym ciągu rośnie i wynosi 109 173 wydanych kart OKRIŚ.

³ Wartość wskaźnika w porównaniu do roku 2021 wzrosła o 2,9 pkt proc., w którym wynosiła 3,9%. Jest to widoczna zmiana w porównaniu także do roku 2019 (3,7 pkt proc). Zgodnie z wyjaśnieniami Urzędu Statystycznego w Opolu w 2021 r. nastąpiły istotne zmiany metodologiczne w Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności BAEL i związane były z rewizją europejskiego badania siły roboczej i dot. one gł. definicji oraz sposobu wyodrębniania poszczególnych populacji osób na rynku pracy.

⁴ W dostępnych danych za rok 2023 widać, iż wartość wskaźnika spadła i wynosi 75,20%. Zauważyć należy, że w porównaniu do roku 2022 absolwenci w 2023 roku lepiej zdali egzamin dojrzałości (poprawa o 3,6 pkt. proc.), w tym województwo opolskie w rankingu regionów uplasowało się na 7 miejscu (przejście z miejsca 10).

⁵ W dostępnych danych za rok 2023 widać, iż wartość wskaźnika w dalszym ciągu rośnie i wynosi 53,70%.

⁶ Zgodnie z informacjami z Urzędu Statystycznego w Opolu korekcie uległa wartość wskaźnika z 2021 roku z 28,50 na 24,40.

⁷ Mniejsza wartość wskaźnika w latach 2020 i 2021 (kolejno 40,7 i 116,83 widzów i słuchaczy na 1 000 mieszkańców) w stosunku do roku 2019 wynika w szczególności z pandemii COVID-19. Obecnie obserwowany jest wzrost odsetka osób odwiedzających instytucje kulturalne, jednak w dalszym ciągu odsetek ten pozostaje niższy w porównaniu do stanu sprzed pandemii. W związku z tym, że Polacy rezygnowali z uczestniczenia w kulturze, sądzić należy, że spadło także ich zainteresowanie bieżącymi wydarzeniami o charakterze

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W 2022	ZMIANA (2019/2022)
	ćwiczący w klubach sportowych na 1 000 mieszkańców	33,50 ⁸	
	poszkodowani w wypadkach przy pracy (poszkodowani ogółem na 1 000 pracujących)	5,85	
	zdarzenia wymagające udziału jednostek ochrony przeciwpożarowej na 1 000 ludności	17 ⁹	
	łącznie wydatki gmin i powiatów na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową na mieszkańca	217,54 zł	

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Cel strategiczny Człowiek i relacje realizowany był w FEO 2021-2027 w 2023 roku w ramach działań:

- 5.1 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia realizowana przez PUP,
- 5.2 Aktywizacja zawodowa realizowana poza PUP,
- 5.11 Kształcenie ustawiczne,
- 6.4 Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów.

Tabela 2. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań FEO 2021-2027

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów [zł]
14	81 734 268,74

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Tabela 3. Wskaźniki celu strategicznego Środowisko i rozwój – Środowisko odporne na zmiany klimatu i sprzyjające rozwojowi

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W 2022	ZMIANA (2019/2022)
ŚRODOWISKO I ROZWÓJ – ŚRODOWISKO ODPORNE NA ZMIANY KLIMATU I SPRZYJAJĄCE ROZWOJOWI	liczba dni z przekroczeniami wartości średniodobowej pyłu PM10 powyżej 50 µg/m ³	wg danych na poszczególnych stacjach pomiaru	
	udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem	5,60%	
	nakłady na środki trwałe służące ochronie powietrza atmosferycznego i klimatu	196 169,50 tys. zł	
	zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku ogółem	120 782,20 dam ³	

kulturowym. Por. *Ocena efektów ekologicznych, społecznych i gospodarczych inwestycji wspartych w ramach IV i V Osi Priorytetowej RPO WO 2014-2020. Raport końcowy*; ASM-Centrum Badań i Analiz Rynku Sp. z o.o., Opole kwiecień 2023 r.

⁸ Rokiem bazowym jest rok 2018. Dane prezentowane co 2 lata.

⁹ W 2022 r. w regionie jednostki ochrony przeciwpożarowej interweniowały w 16 091 zdarzeń (spadek względem 2021 r. o 723 zdarzenia). W stosunku do 2019 r. ich liczba wzrosła o 2 829 zdarzeń. Interwencje dotyczyły: 11 219 miejscowych zagrożeń, 3 704 pożarów oraz 1 168 fałszywych alarmów. Por. *Działalność służb ratowniczych w 2022 r.*, GUS, Kraków 2023 r.

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W 2022	ZMIANA (2019/2022)
	odpady komunalne zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	42,40%	
	ocena stanu wód powierzchniowych (w JCWP rzecznych):	0,00%	
	– dobry	100,00% ¹⁰	
	– zły		
	pojemność zbiorników wodnych i polderów – retencja zbiornikowa ¹¹	462,11 mln m ³	
	udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem	27,60%	
	ubytek rolniczej przestrzeni produkcyjnej (wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolnej)	53 ha	
	udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem	0,20%	

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Cel strategiczny Środowisko i rozwój realizowany był w FEO 2021-2027 w 2023 roku w ramach działań:

- 2.7 Instrumenty finansowe w obszarze środowiska,
- 4.3 Tabor kolejowy.

Tabela 4. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań FEO 2021-2027

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów [zł]
2	340 784 775,00

Źródło: Opracowanie własne UMWO

¹⁰ Dane za rok 2021. W 2022 r. nie wykonano oceny stanu wód powierzchniowych (zostanie ona sporządzona dopiero w 2025 roku). Na 146 ppk wód powierzchniowych kontrolowanych w latach 2018-2021 w obrębie 138 JCWP (na 222 JCWP w regionie) odnotowano zły stan ogólny wód (w 8 JCWP nie było możliwości dokonania oceny). Większość kontrolowanych w tym okresie jednolitych części wód charakteryzowało się umiarkowanym (73) lub słabym (47) potencjałem/stanem ekologicznym, potencjał/stan ekologiczny określany jako zły odnotowano w przypadku 17 JCWP. Por. *Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego*, Zarząd Województwa Opolskiego, Opole, kwiecień 2023 r.

Potencjalnym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych jest intensywne użytkowanie rolnicze regionu, przemysł oraz wydobywanie surowców mineralnych. Na jakość jednolitych części wód powierzchniowych, wpływają także punktowe źródła zanieczyszczeń. Głównymi czynnikami sprawczymi tych zanieczyszczeń, mających wpływ na JCWP jest gospodarka komunalna (w tym oczyszczalnie ścieków), przemysł, wody opadowe i roztopowe, hodowla ryb, składowiska odpadów, zrzuty wód związanych z działalnością człowieka (wody zasolone, chłodnicze), porty. Por. *Stan środowiska w województwie opolskim. Raport 2020*, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Opolu, Opole, 2020 r.

¹¹ W 2023 r. pojemność zbiorników wodnych i polderów zmniejszyła się względem roku 2022 o 20,73 mln m³. Spadek wartości wskaźnika jest spowodowany wyłączeniem z sumy części obiektów niespełniających obecnie swojej funkcji retencyjnej oraz stwierdzonymi względem lat ubiegłych zmianami w pojemności zbiorników i polderów.

Tabela 5. Wskaźniki celu strategicznego Silna gospodarka – Gospodarka inteligentna, wzmacniająca konkurencyjność regionu

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W 2022	ZMIANA (2019/2022)
SILNA GOSPODARKA – GOSPODAREKA INTELIĞENTNA, WZMACNIAJĄCA KONKURENCYJNOŚĆ REGIONU	PKB na 1 mieszkańca wg PPP (UE-27=100)	63%	
	syntetyczny wskaźnik przedsiębiorczości	51,50% ¹²	
	liczba inkubatorów przedsiębiorczości i parków naukowo-technologicznych	6 ¹³	
	saldo między nowo utworzonymi a zlikwidowanymi miejscami pracy	4,80 tys. msc.	
	powierzchnia sprzedanych zagospodarowanych terenów inwestycyjnych	143 ha ¹⁴	
	wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20–64 lat	76,40% ¹⁵	
	udział eksportu w przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	26,70% ¹⁶	
	nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach	480 584,00 tys. zł ¹⁷	
	liczba linii komunikacyjnych w pasażerskim transporcie autobusowym	598 ¹⁸	
	liczba linii komunikacyjnych w pasażerskim transporcie kolejowym	18 ¹⁹	

¹² Dane za rok 2021. Wartość syntetycznego wskaźnika przedsiębiorczości dla województwa opolskiego wyniosła w 2021 roku 51,50% i była wyższa niż rok wcześniej (46,30%), ale niższa niż wartość w roku bazowym wynosząca 53,4%. Region w rankingu województw jest na 7 pozycji w kraju pod względem wskaźnika przedsiębiorczości, awansując o cztery pozycje w górę.

¹³ Z dostępnych danych za 2022 r. widać, że wartość wskaźnika w dalszym ciągu spada i wynosi 6, w porównaniu do 2019 roku, gdzie zanotowano 8 inkubatorów przedsiębiorczości i parków naukowo-technologicznych. Według administratora danych (OCRG) spadek ich liczby wynikać może z: braku bezpośredniego wsparcia infrastruktury IOB w RPO WO 2020-2027; wygaszania finansowania działalności przez lokalne JST będące właścicielami inkubatorów; likwidacji inkubatorów w ramach struktury organizacyjnej opolskich uczelni.

¹⁴ Dane za rok 2023 wskazują, że wartość wskaźnika spada i wynosi 91 ha (170 ha w 2019 r.). Zgodnie z informacją z OCRG mniejsza ilość sprzedanych gruntów powodowana jest przez: brak stabilności politycznej w Europie śródowo-wschodniej, na skutek wojny na Ukrainie, powodującą zaburzenie relacji biznesowych, migracje, obawy dalszą ekspansję militarną Rosji; zaburzenie relacji międzynarodowych na linii UE a krajami rozwijającymi się BRICS; reperkusje post COVID; brak stabilności politycznej, fiskalnej, prawnej w Polsce; wprowadzanie ograniczeń środowiskowych dla firm na obszarze UE; niekorzystne decyzje zróżnicowanych grup powodujące brak możliwości zakupu gruntu przez inwestora.

¹⁵ Wartość wskaźnika spadła w porównaniu do 2021 r. o 1,4 pkt. proc., jednak w dalszym ciągu jest wyższa niż w roku bazowym (2019 r. – 72,30%).

¹⁶ Wartość wskaźnika spadła w porównaniu do roku 2021 o 0,8 pkt. proc. i jest nieznacznie wyższa niż w roku bazowym (2019 r. – 26,60%), przewyższając jednocześnie wartość dla Polski o 3,2 pkt. proc. (23,5%).

¹⁷ Między rokiem 2021 a 2022 nastąpił wyraźny wzrost (o 203 028,00 tys. zł) nakładów na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach, szczególnie w branży przemysłowej. Zmiana ta wpłynęła na awans w rankingu województw wyłącznie o jedną pozycję, nadal klasyfikując jednak region na ostatnich jego pozycjach (14 pozycja).

¹⁸ W dostępnych danych za rok 2023 widać, iż wartość wskaźnika w dalszym ciągu rośnie i wynosi 722.

¹⁹ Liczba linii komunikacyjnych w pasażerskim transporcie kolejowym w województwie opolskim od 2019 r. utrzymuje się na stałym poziomie i wynosi 18 linii. Pod względem łącznej długości linii kolejowych eksploatowanych w regionie w 2022 r. wynosi ona 784 km

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W 2022	ZMIANA (2019/2022)
	liczba miejscowości, w których podmioty zadeklarowały istnienie własnych węzłów dostępowych sieci telekomunikacyjnych	548 ²⁰	
	turyści korzystający ogółem z turystycznych obiektów noclegowych w ciągu całego roku	336 781 ²¹	
	długość ścieżek rowerowych (dróg dla rowerów)	641,50 km	
	liczba produktów wpisanych na Listę Produktów Tradycyjnych prowadzoną przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (narastająco od 2005 r.)	77 ²²	

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Cel strategiczny Silna gospodarka realizowany był w FEO 2021-2027 w 2023 roku w ramach działań:

- 1.1 Prace B+R i infrastruktura w MŚP,
- 1.2 Opolskie innowacyjne,
- 1.7 Opolskie konkurencyjne,
- 1.11 Instrumenty finansowe w gospodarce,
- 4.1 Infrastruktura drogowa,
- 5.5 Adaptacyjność pracodawców i pracowników oraz elastyczne formy zatrudnienia,
- 6.1 Wsparcie ekonomii społecznej.

Tabela 6. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań FEO 2021-2027

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów [zł]
21	251 433 208,35

Źródło: Opracowanie własne UMWO

(tożsama wartość jak w 2021 roku), co daje gęstość linii kolejowych rzędu 8,3 km/100 km². Wskaźnik ten stawia region w rzędzie najzasobniejszych pod tym względem w kraju (średnia gęstość linii kolejowych w Polsce to 6,2 km/100 km²).

Zakup taboru i modernizacja kolejowego transportu zbiorowego były celami projektów Działania 6.2 „Nowoczesna infrastruktura kolejowa” RPO WO 2014-2020. Wsparcie to wpłynęło gł. na poprawę atrakcyjności publicznego transportu zbiorowego i jakości transportu kolejowego oraz dostępności do rynku pracy. Por. M. Wolański, J. Kaczorowski, M. Czerliński i in, *Wpływ inwestycji transportowych na sytuację społeczno-gospodarczą województwa opolskiego*, Zamawiający: Województwo Opolskie, Warszawa-Opole, październik 2023.

²⁰ W dostępnych danych za rok 2023 widać, iż wartość wskaźnika wzrasta i wynosi 645. Na duży spadek wartości wskaźnika między rokiem 2021 a 2022 (z 665 na 548) wpływ ma zmiana przepisów prawa w sprawie inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych, czego konsekwencją była zmiana sposobu raportowania. Ponieważ można wykluczyć, że część danych nie została przekazana w sposób prawidłowy nadal trwa proces wyjaśniania zakresu przekazanych danych.

²¹ W dostępnych danych za rok 2023 widać, iż wartość wskaźnika w dalszym ciągu rośnie i wynosi 344 997.

²² W dostępnych danych za rok 2023 widać, iż wartość wskaźnika w dalszym ciągu rośnie i wynosi 78.

Podsumowanie wskaźników celów strategicznych Strategii Opolskie 2030:

25 wskaźników utrzymało w roku 2023 trendy zakładane dla 2030 roku;

8 wskaźników wykazuje oczekiwany trend z szansą na jego utrzymanie;

6 wskaźników nie utrzymuje zakładanego trendu.

Z łącznej analizy stopnia realizacji celów po drugim roku realizacji Strategii Opolskie 2030 wynika, że większość wskaźników (25) osiągnęła trend zakładany w roku 2030. W przypadku 8 wskaźników obserwowana jest pozytywna tendencja rozwojowa, która może zapowiadać, że zostaną one osiągnięte w kolejnych latach. Obserwowane trendy 6 mierników wymagają szczególnej uwagi.

Należy jednak pamiętać, że ze względu na sam początek wdrażania Strategii Opolskie 2030, ostateczny stopień osiągnięcia zakładanych wskaźników może się zmienić, szczególnie, kiedy oczekiwany jest trend wzrostowy lub spadkowy (np. w związku z sytuacją społeczno-gospodarczą kraju). Dodatkowo na ewentualne obniżenie wartości ostatecznie osiągniętych wskaźników wpływ mogą mieć czynniki zewnętrzne, pozostające poza możliwościami bezpośredniego oddziaływania samorządu województwa, związane z szeroko rozumianymi uwarunkowaniami o ponadnarodowym czy wręcz o globalnym zasięgu.

Do najważniejszych zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej regionu w okresie realizacji Strategii Opolskie 2030 należą:

- wzrost PKB na 1 mieszkańca województwa;
- wzrost wartości wskaźnika dot. osób dorosłych uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu w wieku 25–64 lat;
- wzrost liczby ubezpieczonych cudzoziemców w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych do ubezpieczonych ogółem – 4,88% w 2019 roku do 6,96% w 2023 roku;
- wzrost odsetka osób korzystających z Internetu w kontaktach z administracją publiczną – pozytywny skutek pandemii COVID-19;
- spadek o około 22% liczby beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w stosunku do 2019 roku;
- zwiększenie zebranych selektywnie odpadów komunalnych w relacji do ogółu odpadów;
- znaczne zwiększenie nakładów na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach (o ponad 200 tys. w stosunku do roku 2021);
- rozwój infrastruktury rowerowej – zwiększenie długość ścieżek rowerowych o 130 km w regionie (25% w stosunku do 2019 r.).

Opracowanie Krajowego Obserwatorium Terytorialnego pn. *Wpływ funduszy europejskich na rozwój społeczno-gospodarczy Polski i regionów w latach 2004-2021* potwierdza pozytywny wpływ polityki spójności na przyspieszenie wzrostu PKB oraz procesu konwergencji gospodarki do krajów UE. Fundusze UE wywołały również zauważalny wzrost zatrudnienia i spadek bezrobocia. Pozytywny efekt widoczny jest w tworzeniu

nowych miejsc pracy, poprawie kwalifikacji pracowników i ich lepszej adaptacji do zmieniających się warunków na rynku pracy. Realizacja interwencji współfinansowanej przez fundusze europejskie przyczyniała się nie tylko do zmniejszenia dystansu Polski względem średniego poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego krajów UE, ale również do ograniczenia tempa narastania różnicowań wewnętrznych. Od akcesji dystans w poziomie rozwoju gospodarczego dzielącego wszystkie polskie regiony od średniej UE stopniowo się zmniejsza. Inwestycje finansowane funduszami unijnymi stanowią znaczącą część inwestycji publicznych w województwie opolskim – w 2021 r. ich udział wynosił 52,4% ogółu inwestycji publicznych w regionie, będąc jedynie nieznacznie niższy od średniej relacji dla kraju (43,7%). Pozytywny wpływ funduszy unijnych w województwie opolskim jest również widoczny w²³:

<ul style="list-style-type: none"> ▪ malejącym z roku na rok dystansie pomiędzy opolskim a UE-27 mierzonym PKB na mieszkańca (w PPS). W latach 2004-2021 zmaleł o 18 pkt proc., z czego ponad 19,9% (3,6 pkt proc.) było efektem realizacji polityki spójności. W 2021 r. PKB per capita (w PPS) w województwie wynosił 62% średniej UE-27; ▪ umiarkowanym wzroście gospodarczym - region pod względem gospodarczym w okresie 2004-2021 rozwijał się w średnim tempie 2,7% (w cenach stałych), z czego ok. 9,9% (0,27 pkt proc.) było efektem realizacji inwestycji współfinansowanych z funduszy UE; ▪ znacznym ożywieniu działalności inwestycyjnej, dzięki finansowaniu środkami z UE nakładów infrastrukturalnych oraz bezpośredniemu wsparciu przedsiębiorstw. Szacuje się, że w 2021 r. stopa inwestycji (tj. relacja nakładów brutto na środki trwałe do PKB) była o 2,5 pkt proc. wyższa niż w scenariuszu zakładającym brak środków UE; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zmianie in plus wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64, o 17,3 pkt proc., przy czym około 13,5% (2,3 pkt proc.) wzrostu było efektem oddziaływania funduszy unijnych; ▪ tworzeniu nowych miejsc pracy, poprawie kwalifikacji pracowników i ich lepszej adaptacji do zmieniających się warunków na rynku pracy (według stanu na 2021 r. liczbę miejsc pracy powstałych w regionie w wyniku realizacji inwestycji UE szacuje się na ponad 11,8 tys.); ▪ zmniejszeniu stopy bezrobocia osób w wieku 15+. W roku wejścia do UE (2004 r.) wynosiła 15,7%, a w 2021 r. tylko 2,6%. W dużej mierze do tych zmian przyczyniły się fundusze unijne – szacuje się, że inwestycje współfinansowane w ramach polityki spójności spowodowały redukcję stopy bezrobocia w regionie o ok. 0,7 pkt proc. w 2021 r. i o 1,0 pkt proc. średnio w okresie 2004-2021.
---	--

Dodatkowo analizując zakres projektów unijnych realizowanych w poprzedniej perspektywie finansowej, zgodnie z opracowaniami Krajowego Obserwatorium Terytorialnego²⁴, można przytoczyć następujące dane:

- w latach 2014-2023 wartość projektów (w części wkładu UE) realizowanych na terenie województwa opolskiego, na które podpisano umowy o dofinansowanie w ramach wszystkich pięciu programów²⁵, wyniosła 8,4 mld zł, co stanowi 2,7% wartości umów podpisanych we wszystkich województwach²⁶;
- w przypadku RPO WO 2014-2020 wkład UE w wartość zrealizowanych projektów do 2023 roku wyniósł 4 329,4 mln zł (15 miejsce w kraju), co stanowiło 51,6% wartości wszystkich projektów unijnych wdrożonych w regionie (6 miejsce wszystkich województw);

²³ Por. *Wpływ funduszy europejskich na rozwój społeczno-gospodarczy Polski i regionów w latach 2004-2021*, Ministerstwo Funduszy i Polityki Rozwoju (Krajowe Obserwatorium Terytorialne), Warszawa 2023, s. 4, 43.

²⁴ *Komunikatu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego* (z 30.01.2024 r. za grudzień 2023 r.) oraz *Charakterystyka społeczno-gospodarcza województw*, MFiPR, Wydział Analiz Departamentu Strategii w Ministerstwie Funduszy i Polityki Rozwoju (Krajowe Obserwatorium Terytorialne), Warszawa marzec 2024.

²⁵ Programy: *Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020*, *Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020*, *Program Operacyjny Inteligentny Rozwój*, *Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój*, *Program Operacyjny Polska Cyfrowa*.

²⁶ Dane dla wszystkich umów o dofinansowanie, dla których określono województwo jako miejsce realizacji projektu (stan na 31.12.2023 r.). Nie uwzględniono projektów, dla których jako miejsce realizacji określono cały kraj.

- w ujęciu na 1 mieszkańca wydatki UE w Opolskim wyniosły 8 928 zł, co plasuje region na 10 miejscu wśród wszystkich województw i wynosi 107% średniej wartości projektów w Polsce;
- na poziomie regionalnym w ramach ww. programów największymi obszarami inwestycyjnymi były: transport (38,5%), rozwój zasobów ludzkich (18,2%), B+R i przedsiębiorczość (15,6%) oraz środowisko (8,3%).

Tabela 7. Wkład UE w wartości realizowanych projektów na terenie województw (stan na 31.12.2023 r.)

województwo	wkład UE w wartości realizowanych projektów na terenie danego województwa			
	RPO [w mln zł]	Suma końcowa (wszystkie programy operacyjne) ²⁷ [w mln zł]	Udział RPO w sumie końcowej [w %]	Wydatki UE na 1 mieszkańca [w zł]
opolskie	4 329,40 (15 miejsce wśród województw)	8 387,80 (15 miejsce wśród województw)	51,62 (6 miejsce wśród województw)	8 928,0 (10 miejsce wśród województw)
lubuskie	4 125,10	8 030,80	51,37	8 215
świętokrzyskie	6 334,60	10 734,00	59,01	9 149
kujawsko-pomorskie	8 688,50	16 416,00	52,93	8 201
zachodniopomorskie	9 264,40	17 141,60	54,05	10 476
lubelskie	10 359,00	21 345,90	48,53	10 579
podkarpackie	9 681,30	19 355,20	50,02	9 324
podlaskie	5 581,10	11 772,20	47,41	10 320
warmińsko-mazurskie	7 917,80	17 119,30	46,25	12 565
dolnośląskie	10 300,40	22 348,00	46,09	7 751
śląskie	16 356,50	33 670,00	48,58	7 770
łódzkie	10 142,40	20 405,20	49,70	8 608
małopolskie	13 115,80	27 972,10	46,89	8 158
mazowieckie	25 617,60	40 245,50	63,65	7 305
pomorskie	8 338,50	19 398,10	42,99	8 255
wielkopolskie	11 175,10	21 301,40	52,46	6 103

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie Charakterystyka społeczno-gospodarcza województw, III.2024 r.

4. FUNDUSZE EUROPEJSKIE W REGIONIE

1. REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO NA LATA 2014-2020

1.1. Informacje ogólne

Pierwotna alokacja środków UE w Programie wynosiła **944,97 mln euro**, w tym kwota alokacji z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) stanowiła ponad **679,15 mln euro**, natomiast z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) prawie **265,82 mln euro**.

Zmiany w 2021 roku wynikające z decyzji KE, procedowane w ramach RPO WO 2014-2020, podyktowane były koniecznością uwzględnienia operacji wspierających kryzysowe działania naprawcze w kontekście pandemii COVID-19. W związku z powyższym alokacja Programu została zwiększona o **11,01 mln euro** z instrumentu REACT-EU i wynosiła łącznie **955,98 mln euro**.

²⁷ RPO 2014-2020, PO IiŚ 2014-2020, POIR, POWER, PO PC, PO PW (tylko w przypadku świętokrzyskiego, lubelskiego, podkarpackiego, warmińsko-mazurskiego, podlaskiego).

W związku z dynamiczną sytuacją międzynarodową w 2022 roku po raz kolejny zmieniono Program. W efekcie uruchomiono realizację II transzy REACT-EU, czyli działań wspierających kryzysowe działania naprawcze w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowujących do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność. Ponadto zaplanowano środki na wsparcie osób uciekających z Ukrainy z powodu wojny. Obecnie środki Programu wynoszą łącznie **958,1 mln euro**, w tym 679,2 mln euro z EFRR, 265,8 mln euro z EFS oraz 13,1 mln euro z REACT-EU.

1.2. Osie priorytetowe RPO WO 2014-2020

Program obejmuje 14 osi priorytetowych, z czego 10 współfinansowanych jest z EFRR, a 4 (w tym oś dotycząca pomocy technicznej) z EFS.

Tabela 8. Osie priorytetowe RPO WO 2014-2020 i ich finansowanie

OŚ PRIORYTETOWA	FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ [euro]	% CAŁKOWITEJ ALOKACJI
I. Innowacje w gospodarce	55 272 722	5,77%
II. Konkurencyjna gospodarka	91 110 538	9,51%
III. Gospodarka niskoemisyjna	126 439 594	13,20%
IV. Zapobieganie zagrożeniom	17 323 240	1,81%
V. Ochrona środowiska, dziedzictwa kulturalnego i naturalnego	87 775 683	9,16%
VI. Zrównoważony transport na rzecz mobilności mieszkańców	195 234 765	20,38%
VII. Konkurencyjny rynek pracy	74 898 108	7,82%
VIII. Integracja społeczna	85 282 331	8,90%
IX. Wysoka jakość edukacji	65 335 729	6,82%
X. Inwestycje w infrastrukturę społeczną	103 519 296	10,80%
XI. Pomoc techniczna	40 298 711	4,21%
XII. Wsparcie w ramach REACT-EU w województwie opolskim	12 598 625	1,31%
XIII. Pomoc techniczna REACT-EU	524 943	0,05%
XIV. Wsparcie osób uciekających z Ukrainy w wyniku działań zbrojnych prowadzonych na terenie tego kraju	2 477 075	0,26%
SUMA	958 091 360	100%

Źródło: Opracowanie własne UMWO

1.3. Zmiany RPO WO 2014-2020

RPO WO 2014-2020 zatwierdzony Uchwałą ZWO nr 51/2014 z dnia 12 grudnia 2014 roku został przyjęty Decyzją KE z 18 grudnia 2014 roku.

Dotychczas ww. dokument został poddany ośmiu aktualizacjom, m.in. w związku z koniecznością dostosowania go do zapisów zaktualizowanej Umowy Partnerstwa (UP), koniecznością wprowadzenia zmian pod kątem przeglądu śródkresowego (ostateczne przyznanie rezerwy wykonania), związanych z wprowadzeniem działań wspierających zdolności reagowania kryzysowego w kontekście pandemii COVID-19

Ostatnia aktualizacja RPO WO 2014-2020 nastąpiła w 2022 r. (wersja nr 8).

1.4. Stan wdrażania

- **Nabory wniosków**
 - ✓ do końca grudnia 2023 roku przeprowadzono łącznie **260 naborów wniosków: 181 w procedurze konkursowej, 73 w pozakonkursowej** (razem z Planami Działań Pomocy Technicznej RPO WO na lata 2014-2022) i **6 nadzwyczajnych**. Z powodu braku złożonych wniosków lub braku wniosków pozytywnie ocenionych 7 naborów zostało anulowanych/nierozstrzygniętych;
 - ✓ kwota alokacji EFRR/EFS przeznaczona na przeprowadzone nabory wniosków wyniosła ponad **4,2 mld zł** (w trybie konkursowym, pozakonkursowym i nadzwyczajnym), co stanowi **100%** alokacji na Program.
- **Wnioski złożone**
 - ✓ od 2014 roku złożono **3 358 wniosków** o dofinansowanie w ramach procedur konkursowych, pozakonkursowych i nadzwyczajnych, a wartość dofinansowania UE wyniosła **5 963,6 mln zł**;
 - ✓ w 2023 roku złożono **1 wniosek** o dofinansowanie o wartości UE **3,5 mln zł**.
- **Podpisane umowy**
 - ✓ narastająco podpisano **1 789 umów** na realizację projektów na kwotę dofinansowania ze środków EFRR/EFS **4 327,7 mln zł**;
 - ✓ w 2023 roku podpisano **13 umów** na wartość dofinansowania z UE **20,7 mln zł**;
 - ✓ poziom kontraktacji w ramach Programu wyniósł **101,8%** (w tym 100,7% w zakresie EFRR oraz 104,5% w zakresie EFS).
- **Wnioski o płatność**
 - ✓ od początku realizacji Programu zatwierdzono wnioski o płatność na kwotę dofinansowania ze środków EFRR/EFS w wysokości **3 995,6 mln zł**, co stanowi 94% realizacji zobowiązań na lata 2014-2020 w ramach Programu; w 2023 roku zatwierdzono wnioski o płatność na kwotę **434,2 mln zł**;
- **Certyfikacja do KE**
 - ✓ od 2014 roku Instytucja Certyfikująca RPO WO 2014-2020 przekazała do KE wnioski o płatność okresową o łącznej wartości **4 237 mln zł**, przy czym w 2023 roku certyfikacja wyniosła **435,7 mln zł**;
 - ✓ poziom certyfikacji środków do KE wyniósł około **100%** alokacji na Program;
 - ✓ w ramach realizacji Programu Instytucja Zarządzająca (IZ) RPO WO 2014-2020 otrzymała od KE płatności z tytułu refundacji na łączną wartość ponad **3 540,2 mln zł**, co stanowi ponad 83% alokacji na Program, a w 2023 roku IZ otrzymała **238,8 mln zł**.

1.5. Postęp rzeczowy

Poniżej przedstawiono najważniejsze efekty wdrażania Programu. Dane zostały zaprezentowane w oparciu o wnioski o płatność zatwierdzone do 31 grudnia 2023 roku lub formularze uczestników:

- utworzono **178** nowe etaty badawcze,
- w ramach wsparcia TIK w przedsiębiorstwach, nowe produkty dla firmy wprowadziło dotychczas 193 przedsiębiorstwa, natomiast **154** przedsiębiorstwa wprowadziło nowe produkty dla rynku,
- w obszarze przygotowania terenów inwestycyjnych do końca roku 2023 beneficjenci zakończyli prace na powierzchni **125,64 ha**,
- wybudowano, przebudowano oraz wyznaczono łącznie ponad **234 km** ścieżek rowerowych,
- zakupiono **47** autobusów,
- w jednostkach publicznych zmodernizowano **138** budynków, zmodernizowano **67** źródeł ciepła oraz wybudowano **106** jednostek służących do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepłej z OZE,

- ponad **166 tys.** osób mieszkających na obszarach działalności OSP w mniejszym stopniu narażonych będzie na ryzyko związane z pożarami lasów,
- wsparcie otrzymało **19** ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej,
- utworzono **27** PSZOK'ów tj. Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych,
- doposażono **13** instytucji kultury,
- wybudowano ponad **77 km** kanalizacji sanitarnej, z której korzysta już ok. **8 242** osób, oraz przebudowano ok. **3 km** sieci wodociągowej,
- wybudowano/przebudowano blisko **108 km** dróg wojewódzkich, blisko **24 km** dróg gminnych oraz przebudowano blisko **28 km** dróg powiatowych,
- zakupiono **siedem** jednostek taboru kolejowego o łącznej pojemności ponad **2,4 tys.** osób,
- zrewitalizowano ponad **47 km** linii kolejowej nr 287 Nysa – Opole,
- ze staży w ramach projektów skorzystało 13 487 osób, ze szkoleń 3 593 osoby, natomiast z prac interwencyjnych **975** osób,
- **2 442** osoby otrzymało dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- **15 879** osób objęto programami zdrowotnymi, w tym 7 738 osób programem profilaktyki raka jelita grubego, a 6 517 osób programem profilaktyki raka szyjki macicy,
- w żłobkach i klubach dziecięcych powstało **470** nowych miejsc opieki,
- ok. **38 tys.** kobiet otrzymało wsparcie w zakresie wczesnego wykrywania wad rozwojowych tj. badania prenatalne oraz w zakresie mobilnej opieki okołoporodowej i poradnictwa specjalistycznego dla rodziców,
- ok. **16 tys.** uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego skorzystało z różnych form wsparcia: staży i praktyk u pracodawców, dodatkowych zajęć specjalistycznych, doradztwa edukacyjno-zawodowego,
- ok. **1250** nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zawodu skorzystało z możliwości doskonalenia umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji do pracy z uczniami,
- wsparto **osiem** placówek zapewniających opiekę całodobową na **226 miejsc**,
- rewitalizacji poddano **44** obiekty infrastruktury,
- w zakresie wsparcia osób uciekających z Ukrainy w wyniku działań zbrojnych pomocą zostanie objętych blisko **2 tys.** osób, w tym **1405** to dzieci poniżej 18 roku życia.

2. PROGRAM FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA OPOLSKIEGO 2021-2027

2.1 Informacje ogólne

Komisja Europejska zatwierdziła program regionalny FEO 2021-2027 Decyzją Wykonawczą z 29 listopada 2022 roku *zatwierdzającą program „Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” dla regionu Opolskiego w Polsce. CCI 2021PL16FFPR008.*

Alokacja programu wynosi **966,5 mln euro**, z czego **690,1 mln euro** stanowią środki EFRR (70% całkowitej alokacji), a **276,4 mln euro** środki EFS+ (30% całkowitej alokacji).

2.2 Priorytety FEO 2021-2027

Program FEO 2021-2027 obejmuje **12 Priorytetów**, w tym 7 finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i 5 finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Tabela 9. Priorytety FEO 2021-2027 i ich finansowanie

Nr i nazwa Priorytetu	Wartość alokacji EFRR/EFS+	% alokacji
1 - Fundusze Europejskie na rzecz wzrostu innowacyjności i konkurencyjności opolskiego	113 300 000	11,72%
2 - Fundusze Europejskie dla czystej energii i ochrony środowiska naturalnego w województwie opolskim	169 435 971	17,53%
3 - Fundusze Europejskie na zrównoważony transport miejski województwa opolskiego	120 500 000	12,47%
4 - Fundusze Europejskie na rzecz spójności i dostępności komunikacji województwa opolskiego	117 700 000	12,18%
5 - Fundusze Europejskie wspierające opolski rynek pracy i edukację	147 300 000	15,24%
6 - Fundusze europejskie wspierające włączenie społeczne w opolskim	52 794 809	5,46%
7 - Fundusze Europejskie wspierające usługi społeczne i zdrowotne w opolskim	57 872 925	5,99%
8 - Europejski budżet dla społeczeństwa opolskiego	7 200 000	0,74%
9 - Fundusze europejskie wspierające inwestycje społeczne w opolskim	55 000 000	5,69%
10 - Fundusze Europejskie na wzmacnianie potencjałów endogenicznych opolskiego	86 642 740	8,97%
11 - Pomoc Techniczna EFRR	27 535 559	2,85%
12 - Pomoc Techniczna EFS+	11 199 693	1,16%
RAZEM FEO 2021-2027	966 481 697	100%

Źródło: Opracowanie własne UMWO

2.3 Stan wdrażania FEO 2021-2027

▪ Nabory wniosków

- ✓ do końca grudnia 2023 roku przeprowadzono łącznie **42 nabory wniosków**: **17 w trybie konkurencyjnym** i **25 w trybie niekonkurencyjnym** (razem z Planami Działań Pomocy Technicznej);
- ✓ kwota alokacji EFRR/EFS+ przeznaczona na przeprowadzone nabory wniosków wyniosła **256,5 mln euro** (w trybie konkurencyjnym i niekonkurencyjnym), co stanowi **26,5%** alokacji na Programu.

▪ Wnioski złożone

- ✓ od uruchomienia Programu złożono **247 wniosków** o dofinansowanie, a wnioskowana wartość UE we wnioskach złożonych wyniosła **1 235,4 mln zł**.

▪ Podpisane umowy

- ✓ podpisano **40 umów** na realizację projektów na kwotę dofinansowania ze środków UE **685,2 mln zł**;

- ✓ poziom kontraktacji w ramach Programu wyniósł **19,5%** (w odniesieniu do alokacji pomniejszonej o kwotę elastyczności), w tym 23% w zakresie EFRR i 10,6% w zakresie EFS+.

- **Wnioski o płatność**

- ✓ od początku realizacji Programu zatwierdzono wnioski o płatność na kwotę dofinansowania ze środków UE w wysokości **1,4 mln zł**.

3. KONTRAKT PROGRAMOWY DLA WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

3.1 Informacje ogólne

Kontrakt Programowy (KP) to umowa zawarta pomiędzy ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego (przedstawicielem strony rządowej) a ZWO (strona samorządowa), będącym Instytucją Zarządzającą programem regionalnym FEO 2021-2027.

Dokument przyjęto uchwałą ZWO nr 6366/2022 z 24 stycznia 2022 roku oraz stanowił podstawę do negocjacji z Komisją Europejską programu FEO 2021-2027.

Kontrakt został podpisany 15 marca 2022 roku przez stronę rządową i samorządową, tj. ówczesnego Wiceministra Funduszy i Polityki Regionalnej oraz przedstawicieli ZWO. Został zmieniony Aneks nr 1 z 29 maja 2023 r., co wynikało z zakończenia negocjacji oraz zatwierdzenia zapisów FEO 2021-2027 przez KE.

3.2 Przedsięwzięcia priorytetowe

KP określa kierunki i warunki dofinansowania programu regionalnego w perspektywie finansowej 2021-2027, w tym przedsięwzięć priorytetowych istotnych z punktu widzenia rozwoju województwa, a przede wszystkim poprawy jakości życia jego mieszkańców.

Wykaz przedsięwzięć priorytetowych wskazanych w KP dla województwa opolskiego przedstawiono w Tabeli 10.

Tabela 10. Wykaz przedsięwzięć priorytetowych wskazanych w Kontrakcie Programowym dla województwa opolskiego.

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	FUNDUSZ	STATUS PROJEKTU [wg stanu na 31.12.2023]	SZACUNKOWA WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE (euro)*	SZACUNKOWA WARTOŚĆ CAŁKOWITA (euro)*
1.	Opolskie innowacyjne	EFRR	W trakcie realizacji	9 500 000	11 176 471
2.	PNT eXperience – rozbudowa Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu w zakresie przestrzeni centrum przetwarzania danych oraz utworzenia platformy chmurowej eXperience dla MŚP branży wysokich technologii	EFRR	Planowany do realizacji	7 000 000	8 235 294
3.	Europejska Inicjatywa Społeczna dla klimatu	EFRR	Planowany do realizacji	10 000 000	11 764 706
4.	Zielono Nam – Opolskie Przeciwdziała Zmianom Klimatu	EFRR	Planowany do realizacji	11 000 000	12 941 176
5.	Opolskie na rowery do centrów usług i miejsc pracy	EFRR	Planowany do realizacji	8 000 000	9 411 764,71
6.	Przebudowa dróg wojewódzkich, w tym obwodnic, mających na celu ułatwienie dostępu do stolicy regionu, Autostrady A4 oraz dróg ekspresowych (wiązki projektów)	EFRR	W trakcie realizacji	57 700 000	67 882 353
7.	Przebudowa układu komunikacyjnego dla poprawy dostępności mieszkańców całego województwa do centrów usług w Opolu	EFRR	Planowany do realizacji	10 000 000	11 764 706
8.	Opolskie szkolnictwo zawodowe i szkolenia dorosłych dla rynku pracy etap II	EFS+	Planowany do realizacji	10 000 000	11 764 706
9.	Nie-Sami-Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne etap II	EFS+	Planowany do realizacji	8 000 000	9 411 765
10.	Bliżej rodziny i dziecka – wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej etap II	EFS+	Planowany do realizacji	12 000 000	14 117 647

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	FUNDUSZ	STATUS PROJEKTU [wg stanu na 31.12.2023]	SZACUNKOWA WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE (euro)*	SZACUNKOWA WARTOŚĆ CAŁKOWITA (euro)*
11.	Europejski Budżet Obywatelski – II etap	EFS+	Planowany do realizacji	5 200 000	6 117 647
12.	Wzmocnienie potencjału skonsolidowanych usług rehabilitacyjnych poprzez integrację i współpracę podmiotów ochrony zdrowia	EFRR	Planowany do realizacji	9 000 000	10 588 235
13.	Europejska Inicjatywa Społeczna – Aglomeracja Opolska	EFRR	Planowany do realizacji	1 800 000	2 117 647
14.	Utworzenie Regionalnego Międzypokoleniowego Centrum Aktywności wraz z Centrum IT	EFRR	Planowany do realizacji	9 000 000	10 588 235
15.	Rewitalizacja obszarów miejskich	EFRR	Planowany do realizacji	27 300 000	32 117 647
16.	Europejska Inicjatywa Społeczna – 4 subregiony	EFRR	Planowany do realizacji	4 200 000	4 941 176
17.	Rewitalizacja na obszarach innych niż miejskie	EFRR	Planowany do realizacji	18 500 000	21 764 706
RAZEM				218 200 000	256 705 881,71

Źródło: Opracowanie własne UMWO.

*dane na podstawie Aneksu nr 1 do Kontraktu Programowego dla Województwa Opolskiego

3.3 Stan przedsięwzięć priorytetowych

Przedsięwzięcie priorytetowe to projekt lub grupa projektów finansowanych w ramach programu regionalnego o szczególnym znaczeniu dla rozwoju województwa. W KP określono **17 przedsięwzięć priorytetowych**.

Według stanu na koniec 2023 roku podział współfinansowania według funduszu przedsięwzięć ujętych w KP wygląda następująco:

- **13 przedsięwzięć – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,**
- **4 przedsięwzięcia – Europejski Funduszu Społeczny Plus.**

Wszystkie przedsięwzięcia w ramach KP zostały objęte dofinansowaniem ze środków unijnych w ramach perspektywy 2021-2027.

Łączna wartość **17 przedsięwzięć** wynosi **256 705 881,71 euro**, w tym dofinansowanie UE – **218 200 000 euro**, z czego:

- 13 przedsięwzięć współfinansowanych przez EFRR (wartość projektów ogółem: 215 294 116,71 euro, wartość dofinansowania UE: 183 000 000 euro);
- 4 przedsięwzięcia współfinansowane przez EFS+ (wartość projektów ogółem: 41 411 765 euro, wartość dofinansowania UE: 35 200 000 euro).

Wg stanu na 31 grudnia 2023 roku stan realizacji przedsięwzięć priorytetowych w ramach KP wygląda następująco:

Łączna wartość **7 projektów w trakcie realizacji** wynosi **106 724 493,72 zł**, w tym dofinansowanie UE – **75 434 500,01 zł**, z czego:

- 1 projekt realizowany w ramach przedsięwzięcia priorytetowego „Opolskie innowacyjne” (wartość projektu ogółem: 5 389 493,73 zł, wartość dofinansowania UE: 4 500 000,00 zł);
- 6 projektów realizowanych w ramach przedsięwzięcia priorytetowego „Przebudowa dróg wojewódzkich, w tym obwodnic, mających na celu ułatwienie dostępu do stolicy regionu, Autostrady A4 oraz dróg ekspresowych (wiązki projektów)” (wartość projektów ogółem: 101 334 999,00 zł, wartość dofinansowania UE: 70 934 500,01 zł).

III. PROGRAM INTERREG V-A REPUBLIKA CZESKA-POLSKA

3.1. Informacje ogólne

Program Interreg Czechy - Polska na lata 2021-2027 jest kontynuacją Programu INTERREG V-A RCz-PL 2014-2020. Umożliwia on finansowanie projektów transgranicznych na pograniczu czesko-polskim. Zarządzany jest przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego Republiki Czeskiej. Głównymi punktami kontaktowymi dla podmiotów zainteresowanych udziałem w Programie i beneficjentów dofinansowania są Wspólny Sekretariat z siedzibą w Ołomuńcu oraz urzędy marszałkowskie województw opolskiego, dolnośląskiego i śląskiego.

Całkowity budżet Programu Interreg Czechy – Polska na lata 2021-2027 wynosi **167,169 mln euro**.

Program obejmuje teren pięciu krajów czeskich: morawsko-śląski, ołomuniecki, pardubicki, kralovohradecki oraz liberecki, a po stronie polskiej podregiony: bielski i rybnicki, powiat pszczyński (województwo śląskie), jeleniogórski i wałbrzyski, strzeliński (województwo dolnośląskie) oraz nyski i opolski (województwo opolskie).

3.2. Priorytety Programu INTERREG CZECHY – POLSKA NA LATA 2021-2027

Program obejmuje 5 priorytetów współfinansowanych w 80% z EFRR.

Tabela 11. Priorytety Programu INTERREG Czechy – Polska i ich finansowanie

Priorytety	EFRR [W mln euro]	% CAŁKOWITEJ ALOKACJI
I. Zintegrowany system ratownictwa oraz środowisko	23,404	14 %
II. Turystyka	66,867	40 %
III. Transport	36,777	22 %
IV. Współpraca instytucji i mieszkańców	33,434	20 %
V. Przedsiębiorczość	6,687	4 %
SUMA	167,169	100%

Źródło: Opracowanie własne UWMO

3.3. Stan wdrażania

▪ Nabory

W ramach wdrażania Programu Interreg Czechy – Polska na lata 2021-2027 do końca 2023 roku ogłoszono i przeprowadzono **6 naborów** w następujących priorytetach:

- I. Zintegrowany system ratownictwa oraz środowisko,
- II. Turystyka,
- III. Transport
- IV. Współpraca instytucji i mieszkańców.

▪ Komitet Monitorujący

W ramach wdrażania Programu Komitet Monitorujący Program Interreg Czechy – Polska 2021-2027 zdecydował o dofinansowaniu **21 projektów**, w tym **4 projektów** z udziałem partnerów z województwa opolskiego na kwotę dofinansowania z EFRR ponad **4 762 172,16 euro**.

▪ Fundusz mikroprojektów

Na obszarze województwa funkcjonują również Euroregiony Pradziad i Silesia, które w ramach Programu Interreg Czechy – Polska na lata 2021-2027 odpowiadają za wdrażanie Funduszu Małych projektów.

Tabela 12. Alokacja Funduszu Małych Projektów Euroregionu Pradziad

Priorytety	Alokacja [w mln euro]
Turystyka	2 845 600
Współpraca instytucji i mieszkańców	3 440 000
SUMA	6 285 600

Tabela 13. Alokacja Funduszu Małych Projektów Euroregionu Silesia

Priorytety	Alokacja [w mln euro]
Turystyka	1 987 200
Współpraca instytucji i mieszkańców	2 440 000
SUMA	4 427 200

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych Euroregionu Pradziad oraz Euroregionu Silesia

W 2023 roku oba Euroregiony nie prowadziły naboru wniosków w ramach ww. Programu.

3. KONTRAKT TERYTORIALNY DLA WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

3.1. Informacje ogólne

Kontrakt Terytorialny (KT) został wprowadzony jako instrument w KSRR 2020 i zgodnie z definicją jest umową pomiędzy Radą Ministrów (reprezentowaną przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego) a zarządem województwa, która określa:

- cele rozwojowe i przedsięwzięcia priorytetowe istotne dla rozwoju kraju i województwa, sposób ich finansowania, koordynacji i realizacji,
- inwestycje priorytetowe dla regionu, planowane do współfinansowania ze środków unijnych i realizujące cele UP oraz programu operacyjnego, w ramach którego planowane jest finansowanie.

Cele rozwojowe i inwestycje priorytetowe wybrano na podstawie najważniejszych dla regionu dokumentów strategicznych, tj. ówczesnej strategii rozwoju województwa, Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Opolskiego do roku 2020 oraz wyników badań i analiz społecznych i gospodarczych.

KT dla Województwa Opolskiego został zawarty 14 listopada 2014 r. przez ówczesnego Ministra Infrastruktury i Rozwoju oraz przedstawicieli ZWO Dotychczas Kontrakt został zmieniony Aneksami nr 1, 2, 3, 4 oraz 5. Ostatni przyjęty aneks (Aneks nr 5) zawarto 19 grudnia 2022 roku.

3.2. Przedsięwzięcia priorytetowe

KT określa cele i przedsięwzięcia priorytetowe o istotnym znaczeniu dla rozwoju kraju oraz województwa opolskiego, co do których strony deklarują współpracę w ramach realizacji właściwych programów operacyjnych na lata 2014-2020, służących realizacji UP w zakresie polityki spójności oraz innych instrumentów, z których mogą być finansowane przedsięwzięcia priorytetowe przyczyniające się do osiągnięcia celów Kontraktu.

Wykaz przedsięwzięć priorytetowych podstawowych i warunkowych wskazanych w KT dla Województwa Opolskiego został przedstawiony odpowiednio w Tabelach 14-16.

Tabela 14. Wykaz przedsięwzięć podstawowych wskazanych do realizacji w ramach Kontraktu Terytorialnego dla województwa opolskiego.

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU [wg stanu na 31.12.2023]*	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
1.	Wsparcie obszaru kultury w województwie opolskim poprzez realizację projektów infrastrukturalnych kluczowych dla rozwoju regionu i państwa, służących rozwojowi kultury i dziedzictwa kulturowego	Modernizacja obiektów kultury w celu poprawy dostępu do dóbr i usług oferowanych w dziedzinie muzyki, w szczególności w zakresie polskiej piosenki (Przebudowa i modernizacja Sali Kameralnej Narodowego Centrum Polskiej Piosenki w Opolu oraz utworzenie wystawy stałej oraz edukacyjnego studia nagrań w Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu)	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 15 057 932,17 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 7 632 098,35 PLN
		Nowa jakość Teatru – przebudowa i modernizacja Teatru im. Jana Kochanowskiego w Opolu na cele kulturalne i edukacyjne	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 28.12.2017 r. DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: 31.12.2021 r.	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 26 080 320,52 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 14 249 960,30 PLN
		Renowacja gotyckiej Bazyliki św. Jakuba w Nysie w celu podniesienia walorów turystycznych i kulturowych	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 28.04.2017 r. DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: 25.08.2021 r.	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 20 847 856,86 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 17 577 386,83 PLN
		Renowacja zabytkowego obwarowania miasta Byczyna	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	REZYGNACJA Z REALIZACJI (wyczerpanie alokacji w działaniu 8.1 POIŚ)	
		Opole – miasto 5 stolic, 4 kultur i 4 języków – Renowacja i konserwacja gotyckiej Katedry pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Opolu z reliktmami murów romańskich, zabytkowym wyposażeniem świątyni i rewitalizacją otoczenia Katedry	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	REZYGNACJA Z REALIZACJI (wyczerpanie alokacji w działaniu 8.1 POIŚ)	

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU [wg stanu na 31.12.2023]*	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
		Ochrona dziedzictwa kulturowego Pomnika Historii Góra Św. Anny	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	REZYGNACJA Z REALIZACJI (rezygnacja z realizacji po podpisanej w dniu 29.12.2017 r. umowy z uwagi na niewyłonienie wykonawcy w przetargach)	
2.	Rozwój klastrów energii w województwie opolskim poprzez realizację projektów służących rozwojowi energetyki na poziomie lokalnym	Nazwa projektu tożsama z nazwą przedsięwzięcia	Strona rządowa	programy operacyjne na lata 2014-2020	nie zgłoszono projektów klastrowych	-
3.	Obwodnica Nysy w ciągu DK Nr 41 i 46	Nazwa projektu tożsama z nazwą przedsięwzięcia	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: PROGRAM BUDOWY DRÓG KRAJOWYCH (dalej: PBDK) WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 339 887 400,00 PLN
4.	Budowa obwodnicy m. Czarnowąsy	Nazwa projektu tożsama z nazwą przedsięwzięcia	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 118 928 013,34 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 101 088 811,35 PLN
5.	Budowa ciągu komunikacyjnego na osi północ-południe - droga wojewódzka Nr 454	Zadanie 1: Rozbudowa ciągu komunikacyjnego na osi północ- południe - droga wojewódzka nr 454 - Etap 1, zadanie nr 1 - ROZBUDOWA DROGI WOJEWÓDZKIEJ NR 454 WRAZ Z BUDOWĄ CIĄGU PIESZO-ROWEROWEGO W M.KUP W KM OD 17+575 DO KM 19+340.	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 8 462 198,59 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 7 192 868,80 PLN
		Zadanie 2: Rozbudowa ciągu komunikacyjnego na osi północ-południe – droga wojewódzka nr 454. Etap 2. ROZBUDOWA DROGI WOJEWÓDZKIEJ NR 454 W M. KRZYWA GÓRA WRAZ Z PRZEBUDOWĄ OBIEKTU MOSTOWEGO.	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 8 624 372,62 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 7 330 716,72 PLN

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU [wg stanu na 31.12.2023]*	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
		Zadanie 3: Rozbudowa ciągu komunikacyjnego na osi północ – południe – droga wojewódzka nr 454 - Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 454 na odcinku Biestrykowice – Jastrzębie na odc. w km od 43+420 – do km 45+800”	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 10 729 425,35 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 9 120 011,54 PLN
		Zadanie 4: Rozbudowa ciągu komunikacyjnego na osi północ-południe – droga wojewódzka nr 454 – Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 454 wraz z budową ciągu pieszo – rowerowego w m. Pokój w km 28+549,25 do km 29+647,38	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 6 362 153,24 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 5 407 830,25 PLN
		Zadanie 5: Rozbudowa ciągu komunikacyjnego na osi północ – południe – droga wojewódzka nr 454 – Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 454 Ładza - Pokój	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 19 649 609,76 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 16 702 168,29 PLN
6.	Prace na linii kolejowej E 30 odcinek Kędzierzyn Koźle – Opole Zachodnie	Nazwa projektu tożsama z nazwą przedsięwzięcia	Strona rządowa	Connecting Europe Facility (dalej: CEF)	W TRAKCIE REALIZACJI	ŹRÓDŁO: CEF WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 843 782 061,61 PLN, WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 397 337 701,05 PLN
7.	Prace na linii kolejowej C-E 30 odcinek Opole Groszowice – Jelcz – Wrocław Brochów – odcinki na terenie woj. opolskiego	Nazwa projektu tożsama z nazwą przedsięwzięcia	Strona rządowa	CEF	W TRAKCIE REALIZACJI	ŹRÓDŁO: BUDŻET PAŃSTWA WARTOŚĆ PROJEKTU: 21 409 920,00 PLN

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU [wg stanu na 31.12.2023]*	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
8.	Prace na linii kolejowej Nr 143 odcinek Kluczbork – Oleśnica – Wrocław Mikołajów – odcinki na terenie woj. opolskiego	Nazwa projektu tożsama z nazwą przedsięwzięcia	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	W TRAKCIE REALIZACJI	ŹRÓDŁO: BUDŻET PAŃSTWA (dokumentacja projektowa) WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 30 522 231,58 PLN
9.	Prace na liniach kolejowych Nr 153, 199, 681, 682, 872 odcinek Troszek Północ – Rudzieniec Gliwicki – Stare Koźle – odcinki na terenie woj. opolskiego	Nazwa projektu tożsama z nazwą przedsięwzięcia	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	W TRAKCIE REALIZACJI	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 265 197 079,86 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 166 559 062,08 PLN
10.	Prace na linii kolejowej E-59 na odcinku Kędzierzyn Koźle – Chałupki (granica państwa)	Nazwa projektu tożsama z nazwą przedsięwzięcia	Strona rządowa	CEF	W TRAKCIE REALIZACJI	ŹRÓDŁO: BUDŻET PAŃSTWA WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 158 389 079,02 PLN
11.	Polepszenie jakości usług przewozowych poprzez poprawę stanu technicznego linii kolejowych o znaczeniu regionalnym	Zadanie 1: Rewitalizacja linii kolejowej nr 287 Nysa - Opole	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 21.12.2017 r. DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: 10.11.2021 r.	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 156 140 325,60 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 105 568 707,96 PLN
		Zadanie 2: Rewitalizacja linii kolejowej nr 301 i nr 293 na odc. Opole-Kluczbork	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 29.10.2019 r. DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: 31.08.2023 r.	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 5 622 537,87 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 3 885 493,65 PLN

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU [wg stanu na 31.12.2023]*	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
		Zadanie 3: Rewitalizacja linii kolejowej nr 288 Nysa - Brzeg	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 5 421 841,35 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 3 746 800,93 PLN
12.	Opolskie mobilne! – usprawnienie transportu zbiorowego regionu i Aglomeracji Opolskiej	Zadanie 1. Opolskie mobilne! - usprawnienie transportu zbiorowego regionu i Aglomeracji Opolskiej.	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 63 486 257,00 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 53 868 089,06 PLN
		Zadanie 2. II etap Opolskie Mobilne! - usprawnienie transportu zbiorowego regionu i Aglomeracji Opolskiej	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 25 531 996,00 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 21 663 898,60 PLN
13.	Modernizacja jazów odrzańskich na odcinku w zarządzie RZGW Wrocław - woj. opolskie, etap I; (Januszkowice, Wróblin, Zwanowice)	Nazwa projektu tożsama z nazwą przedsięwzięcia	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 107 136 949,44 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 90 483 722,11 PLN
	W TRAKCIE REALIZACJI				ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 244 620 700,39 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 130 843 908,92 PLN	

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU [wg stanu na 31.12.2023]*	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
14.	Modernizacja 3 długich śluz pociągowych z ich awanportami i sterowniami na stopniach wodnych: Januszkowice, Krapkowice i Opole, oraz rewitalizacja śluz krótkich dla ciągłości żeglugi śródlądowej – przystosowanie Odry do III klasy drogi wodnej	Modernizacja śluzy oraz sterowni na stopniu wodnym Januszkowice wraz z przebudową awanportów	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	W TRAKCIE REALIZACJI	WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 233 061 158,61 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 145 736 675,21 PLN
		Modernizacja śluzy oraz sterowni na stopniu wodnym Krapkowice wraz z przebudową awanportów		W TRAKCIE REALIZACJI	WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 261 331 611,48 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 186 209 500,00 PLN	
		Modernizacja śluzy oraz sterowni na stopniu wodnym Opole wraz z przebudową awanportów		-	-	
15.	Przedsięwzięcia dotyczące realizacji RANB w województwie opolskim	Przedsięwzięcia dotyczące realizacji RANB w województwie opolskim	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020, środki własne beneficjenta	-	-
16.	Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu zrównoważonej mobilności miejskiej/ekologicznego transportu	Poprawa funkcjonowania systemu transportu publicznego oraz zastosowanie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo ruchu drogowego w obrębie stacji kolejowej Opole Wschód	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 182 611 296,67 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 84 609 774,70 PLN
		Czysta komunikacja publiczna – zwiększenie mobilności mieszkańców Aglomeracji Opolskiej oraz modernizacja infrastruktury towarzyszącej transportowi publicznemu – etap I	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 120 871 975,50 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 82 384 771,24 PLN

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU [wg stanu na 31.12.2023]*	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
17.	Wsparcie działań z zakresu efektywności energetycznej zgodnie z podziałem interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi	-	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	REZYGNACJA Z REALIZACJI (przedsięwzięcie nie zostało uzgodnione w ramach Strategii ZIT)	
18.	Wsparcie selektywne przedsięwzięć dotyczących sieci ciepłowniczych i chłodniczych	Modernizacja sieci ciepłowniczej w Elektrowni Opole dla pokrycia potrzeb w zakresie dostarczenia ciepła dla gminy Dobrzeń Wielki	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	REZYGNACJA Z REALIZACJI (brak możliwości osiągnięcia efektów ekologicznych)	
		Modernizacja infrastruktury ciepłowniczej w zakresie przesyłu w mieście Opole	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 13 456 952,77 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 7 333 338,33 PLN
		Modernizacja infrastruktury ciepłowniczej miasta Opola w zakresie przebudowy sieci ciepłej, budowy przyłączy ciepłych, likwidacji węzłów grupowych i budowy nowoczesnych węzłów indywidualnych	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 14 068 508,00 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 6 602 741,10 PLN
19.	Termomodernizacja państwowych placówek szkolnictwa artystycznego w województwie opolskim	Nazwa projektu tożsama z nazwą przedsięwzięcia	Strona rządowa	środki budżetu państwa/ właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-
20.	Sieci Energetyczne Polski Zachodniej	Budowa i modernizacja linii SN na terenie województwa opolskiego w celu realizacji koncepcji sieci inteligentnej	Strona rządowa		REALIZACJA ZAKOŃCZONA	WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 15 521 805,84 PLN:

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU [wg stanu na 31.12.2023]*	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
						WARTOŚĆ DOFINASOWANIA UE: 5 734 906,45 PLN
		Budowa i modernizacja sieci SN i nN na terenie województwa opolskiego w celu realizacji koncepcji sieci inteligentnej		właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 17 782 428,38 PLN WARTOŚĆ DOFINASOWANIA UE: 8 545 367,55 PLN
		Gazociąg Zdieszowice-Wrocław			REALIZACJA ZAKOŃCZONA	WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 411 057 126,57 PLN WARTOŚĆ DOFINASOWANIA UE: 170 140 794,50 PLN
		Budowa gazociągu relacji Lewin Brzeski – Paczków na odcinku Hanuszów – Otmuchów			W TRAKCIE REALIZACJI	WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 25 802 515,10 PLN WARTOŚĆ DOFINASOWANIA UE: 7 025 941,59 PLN
		Gazociąg Tworóg-Kędzierzyn			REALIZACJA ZAKOŃCZONA	WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 143 073 312,81 PLN WARTOŚĆ DOFINASOWANIA UE: 73 559 085,26 PLN
		Rozbudowa Stacji Dobrzeń			W TRAKCIE REALIZACJI	WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 213 936 149,72 PLN WARTOŚĆ DOFINASOWANIA UE: 44 623 896,48 PLN
		Demonstracyjny projekt zastosowania stacjonarnego systemu magazynowania energii jako elementu stabilizacji pracy sieci oraz element SmartGrid			REALIZACJA ZAKOŃCZONA	WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 12 182 853,57 PLN WARTOŚĆ DOFINASOWANIA UE: 8 100 358,05 PLN

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU [wg stanu na 31.12.2023]*	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
		Modernizacja GPZ Koźle wraz z powiązaniem 110 kV i 15 kV			REALIZACJA ZAKOŃCZONA	WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 32 725 152,45 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 21 795 226,53 PLN

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie Aneksu nr 2 do Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Opolskiego.

*Dane dot. projektów realizowanych przez stronę rządową zostały przedstawione wg stanu na czerwiec 2023 r. (zgodnie z obowiązkiem sprawozdawczym strona rządowa przekazuje stronie samorządowej informacje o realizacji KT do dnia 30 czerwca każdego roku).

Tabela 15. Wykaz przedsięwzięć warunkowych wskazanych do realizacji w ramach Kontraktu Terytorialnego dla województwa opolskiego, których realizacja jest uzależniona m.in. od dostępności środków finansowych

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	STRONA	PRZEWDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU [wg stanu na 31.12.2023]*	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
1.	Budowa obwodnicy miejscowości Niemodlin w ciągu drogi krajowej Nr 46	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: PBDK WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 308 849 400,00 PLN
2.	Budowa obwodnicy m. Dobrzeń Wielki	Strona samorządowa	RPO	REZYGNACJA Z REALIZACJI (przedsięwzięcie planowane do realizacji w perspektywie finansowej 2021-2027)	
3.	Budowa obwodnicy miejscowości Myślina w ciągu drogi krajowej Nr 46	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: PBDK WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 45 888 700,65 PLN
4.	Budowa obwodnicy miejscowości Kędzierzyn-Koźle w ciągu drogi krajowej Nr 40	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: PBDK WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 283 809 000,00 PLN
5.	Rewitalizacja zbiornika retencyjnego Turawa wraz ze zbiornikiem wstępnym w Jedlicach na rzece Małej Panwi	Strona rządowa	RPO/ właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	REZYGNACJA Z REALIZACJI	
6.	Zintegrowane Centrum Technologii Materiałów Budowlanych i Gospodarki Odpadami Poligon szkoleniowo-wdrożeniowy instalacji półtechnicznych Opolskiego Centrum Transferu Innowacji ICiMB	Strona samorządowa	RPO	REZYGNACJA Z REALIZACJI (niepewność beneficjenta dot. przyszłego funkcjonowania instytutu badawczego)	
7.	Rozwój szkolnictwa wyższego uwzględniającego potrzeby regionalne	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie Aneksu nr 2 do Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Opolskiego

*Dane dot. projektów realizowanych przez stronę rządową zostały przedstawione wg stanu na czerwiec 2023 r. (zgodnie z obowiązkiem sprawozdawczym strona rządowa przekazuje stronie samorządowej informacje o realizacji KT do dnia 30 czerwca każdego roku).

Tabela 16. Wykaz przedsięwzięć wskazanych do realizacji w ramach załącznika 5b do Kontraktu Terytorialnego dla województwa opolskiego (działanie 1.2 RPO WO 2014-2020)

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	STRONA	PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU [wg stanu na 31.12.2023]	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
1.	Budowa i wyposażenie Regionalnego Centrum Badań Pilotażowych (RCBP) w Instytucie Ciężkiej Syntezy Organicznej "Blachownia"	Strona samorządowa	RPO	REZYGNACJA Z REALIZACJI (rezygnacja z realizacji po podpisaniu umowy w dniu 05.02.2019)	
2.	Międzynarodowe Centrum Badawczo – Rozwojowe Uniwersytetu Opolskiego na rzecz rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego - Rewitalizacja Królewskiej Akademii Nauk w Prószkowie	Strona samorządowa	RPO	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 31.01.2018 r. DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: 30.06.2023 r.	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 44 878 610,53 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 30 679 943,14 PLN
3.	Centrum Projektowe Zaawansowanych Technologii Lekkich (Project Center for Advanced Lightweight Technologies, AlighT)	Strona samorządowa	RPO	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 8 924 036,09 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 6 649 892,08 PLN
4.	Centrum Badań i Innowacji w Chorobach Cywilizacyjnych - Chorobach Sercowo-Naczyniowych i Chorobach Kręgosłupa Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Opolu	Strona samorządowa	RPO	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 10.07.2020 r. DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: 31.07.2023 r.	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 31 082 750,95 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 20 178 408,17 PLN

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie Aneksu nr 2 do Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Opolskiego.

3.3. Stan przedsięwzięć priorytetowych

Zgodnie z zapisami KT, strona samorządowa jest odpowiedzialna za realizację **14 przedsięwzięć priorytetowych** ujętych w KT (w tym 3 przedsięwzięcia wspólne ze stroną rządową) w następujących obszarach wsparcia: **transport/kolej/mobilność miejska** (6 przedsięwzięć), **energetyka** (2 przedsięwzięcia), **B+R** (5 przedsięwzięć), **kultura i dziedzictwo narodowe** (1 przedsięwzięcie).

Przedsięwzięcia priorytetowe zostały zaplanowane do realizacji w ramach **29 projektów**. Według stanu na 31 grudnia 2023 roku stan ich realizacji wygląda następująco:

- **15 projektów - realizacja zakończona,**
- **6 projektów - w trakcie realizacji,**
- **8 projektów - rezygnacja z realizacji** (przede wszystkim z powodu braku środków).

Wszystkie projekty realizowane/zakończone w ramach KT zostały objęte dofinansowaniem ze środków unijnych w ramach perspektywy 2014-2020.

Łączna wartość **15 zakończonych projektów** wynosi **622 186 568,45 zł**, w tym dofinansowanie UE – **421 333 811,34 zł**, z czego:

- 10 projektów zrealizowanych ze środków RPO WO 2014-2020 (wartość projektów ogółem: 276 119 903,34 zł, wartość dofinansowania UE: 232 771 087,62 zł);
- 5 projektów zrealizowanych ze środków POiŚ 2014-2020 (wartość projektów ogółem: 346 066 665,11 zł, wartość dofinansowania UE: 188 562 723,72 zł).

Łączna wartość **6 projektów w trakcie realizacji** wynosi **284 652 402,33 zł**, w tym dofinansowanie UE – **192 139 900,05 zł**:

- 4 projekty realizowane ze środków RPO WO 2014-2020 (wartość projektów ogółem: 237 724 224,95 zł, wartość dofinansowania UE: 160 312 552,92 zł);
- 2 projekty realizowane ze środków POiŚ 2014-2020 (wartość projektów ogółem: 46 928 177,38 zł, wartość dofinansowania UE: 31 827 347,13 zł).

W odniesieniu do przedsięwzięć priorytetowych ujętych w KT, za które odpowiedzialna jest strona rządowa, informacja nt. stanu ich realizacji zostanie przekazana przez MFiPR, zgodnie z zakresem odpowiedzialności.

3.4. Sprawozdawczość z realizacji

Realizację KT ze strony samorządowej koordynuje ZWO. Przygotowuje on corocznie **informację z realizacji KT w roku poprzednim** i przekazuje stronie rządowej (do 30 kwietnia każdego roku).

Na podstawie informacji z poszczególnych regionów MFiPR opracowuje **zbiorcze sprawozdanie z realizacji kontraktów terytorialnych**, które weryfikowane jest przez poszczególne regiony, a następnie przekazywane odpowiednio Radzie Ministrów oraz zarządom województw (celem przekazania sejmikom).

Informacja nt. realizacji KT za 2023 rok zostanie przekazana Sejmikowi Województwa Opolskiego (Sejmik WO) do końca lipca 2023 roku, a następnie zostanie zaprezentowana podczas sesji SWO.

5. FINANSE WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Szczegółowa informacja o wykonaniu budżetu za 2023 roku zawarta jest w sprawozdaniu ZWO z wykonania budżetu za 2023 rok

Tabela 17. Wykonanie budżetu województwa opolskiego w 2023 roku

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	Poziom wykonania
DOCHODY	841 206 843	869 607 120,10	103,4%
Bieżące	692 259 118	721 926 891,40	104,3%
Majątkowe	148 947 725	147 680 228,70	99,1%
WYDATKI	844 075 918	827 374 590,68	98,0%
Bieżące	549 765 951	537 134 684,74	97,7%
Majątkowe	294 309 967	290 239 905,94	98,6%
WYNIK (NADWYŻKA)	-2 869 075	42 232 529,42	-
NADWYŻKA OPERACYJNA	142 493 167	184 792 206,66	129,7%
PRZYCHODY	18 269 075	183 557 076,40	1005,2%
ROZCHODY	15 400 000	15 400 000,00	100,0%

Źródło: Opracowanie własne UMWO

5.1. Realizacja dochodów

Dochody planowane w wysokości **841 206 843** zostały wykonane w kwocie **869 607 120,10** zł tj. w **103,4%**.

Dochody bieżące zostały wykonane w kwocie **721 926 891,40**, tj. w **104,3%** planu, a dochody majątkowe w kwocie **147 680 228,70**, tj. w **99,1%** planu.

Dochody zrealizowane zostały z następujących źródeł:

- dotacje - wykonanie w wysokości 92 361 809,67 zł, tj. 98,7% planu;
- subwencja ogólna - wykonanie 266 907 274,05 zł, tj. 100,0% planu;
- środki europejskie – wykonanie 116 421 245,61 zł, tj. 110,5% planu;
- dochody własne - wykonanie 305 661 636,21, tj. 106,6% planu;
- środki z funduszy - wykonanie 88 255 154,56 zł, tj. 99,6% planu.

Dochody bieżące stanowiły **83,0%**, a dochody majątkowe **17,0%** dochodów ogółem.

5.2. Realizacja wydatków

Wydatki budżetu wyniosły **827 374 590,68**, co stanowi **98,0%** planu.

Wydatki bieżące zostały wykonane w kwocie **537 134 684,74**, tj. **97,7%** planu w tym:

- wynagrodzenia i składki od nich naliczane w kwocie 100 380 514,37 zł, tj. 98,4% planu;
- wydatki związane z realizacją zadań statutowych jednostek budżetowych w kwocie 81 174 572,17 zł, tj. 94,4% planu;
- świadczenia na rzecz osób fizycznych w kwocie 4 705 896, 96 zł, tj. 99,1% planu;
- dotacje na zadania bieżące w kwocie 236 176 876,37 zł, tj. 99,5 % planu;

- wydatki na obsługę długu w kwocie 3 474 468,47 zł, tj. 98,6 % planu;
- wydatki współfinansowane ze środków europejskich w kwocie 111 222 356,40 zł, tj. 95,8% planu.

Wydatki majątkowe zostały wykonane na poziomie **290 239 905,94**, tj. **98,6 %** planu.

Wydatki bieżące stanowiły **64,9 %**, a wydatki majątkowe **35,1%** wydatków ogółem.

5.3. Przychody i rozchody

Wykonanie **przychodów** w 2023 roku wyniosło **183 557 076,40** zł, z czego nadwyżka z lat ubiegłych stanowiła 130 368 082,84 zł, wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy stanowiły 42 299 124,39 zł, środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy stanowiły 10 801 093,69 zł, a zwroty pożyczek udzielonych na prefinansowanie projektów unijnych – 88 775,48 zł.

Rozchody w tym okresie wyniosły **15 400 000 zł**, a stanowił je wykup obligacji.

5.4. Wynik budżetu i stan zadłużenia.

Nadwyżka budżetowa w 2023 roku wyniosła **42 232 529,42** zł.

Nadwyżka operacyjna (dochody bieżące – wydatki bieżące) wyniosła **184 792 206,66** zł.

Uwzględniając saldo przychodów i rozchodów budżet województwa zamknął się w 2023 roku dodatnim saldem przepływów pieniężnych w kwocie **210 389 605,82** zł.

W 2023 roku na obsługę zadłużenia z budżetu województwa wydatkowano kwotę **18 874 468,47** zł, w tym:

- wykup obligacji – 15 400 000 zł,
- odsetki i prowizje od pożyczek i obligacji – 3 474 468,47 zł.

Zadłużenie województwa na koniec 2023 roku wyniosło **26 750 000** zł i związane jest z wyemitowanymi obligacjami w 2009, 2010 i 2016 roku. W stosunku do 2022 roku zadłużenie zmalało o 36,5%. %. Pod tym względem rok 2023 jest kolejnym rokiem znaczącego obniżenia się poziomu zadłużenia się województwa, które w szczytowym momencie 2011 roku wyniosło 254 474 000 zł. Od tego czasu zmniejszyło się o 227 724 000 zł, tj. o 89,5%. Dzięki temu z budżetu województwa w 2023 roku na obsługę długu wydatkowano kwotę niższą o 17,1 mln zł niż w 2012 roku. Powyższe środki umożliwiły realizację innych celów wydatkowych.

Budżet województwa nie posiadał zobowiązań wymagalnych.

W 2023 roku utrwaliła się bardzo dobra sytuacja finansowa województwa opolskiego. Dochody własne zrealizowane zostały w 106,6%, co umożliwiło niezakłóconą realizację zadań własnych województwa.

Osiągnięta w 2023 roku nadwyżka operacyjna w kwocie 184,8 mln zł zapewniła bezproblemową obsługę zadłużenia i umożliwiła realizację wysokiego poziomu wydatków majątkowych.

Budżet zamknął się nadwyżką w wysokości 42,2 mln zł, a wypracowana nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych i wolne środki pozwoliły przyjąć w grudniu 2023 roku budżet województwa opolskiego na 2024 rok z wydatkami majątkowymi na poziomie 445,4 mln zł tj. o 53,5% większy niż wykonanie 2023 roku.

Podsumowując można stwierdzić, że na koniec 2023 roku sytuacja finansowa województwa była stabilna.

Budżet województwa jest zdolny do generowania wysokich nadwyżek operacyjnych, a poziom zadłużenia nie będzie stanowić przeszkód do ewentualnego zaciągnięcia nowych zobowiązań finansowych, gdyby w przyszłości wystąpiła taka konieczność.

6. OBSZARY INTERWENCJI WŁADZ REGIONALNYCH

Przedstawione w tej części raportu obszary interwencji władz regionalnych wynikają z przepisów ustawy o samorządzie województwa określonych w art. 11. ust. 2 i art. 14 ust.1. Zadania w poszczególnych obszarach realizują departamenty UMWO lub nadzorowane przez nie WSJO. Źródłem ich finansowania są przede wszystkim środki pochodzące z funduszy unijnych i budżetu województwa. **W dokumencie przedstawiono wybrane, najważniejsze przedsięwzięcia zrealizowane w 2023 roku i wcześniej, jeżeli mają one charakter wieloletni. Bardziej szczegółowe informacje na ich temat znajdują się w właściwych komórkach organizacyjnych UMWO, ponieważ są przygotowywane na potrzeby sprawozdań wynikających z odrębnych przepisów prawa. W każdym obszarze pokazane zostały także powiązania z celami i kierunkami Strategii Opolskie 2030, co pozwala prowadzić stały monitoring realizacji tego dokumentu.**

6.1. POLITYKA REGIONALNA I PRZESTRZENNA

Polityki regionalna i przestrzenna to najważniejsze polityki realizowane przez samorząd województwa. Służą one dynamizacji procesów rozwojowych i zwiększaniu konkurencyjności regionu. Bazują na ustaleniach i informacjach pochodzących z badań oraz analiz strategicznych i przestrzennych, a także długofalowych obserwacji procesów zachodzących w sferach społecznej, gospodarczej oraz w przestrzeni regionalnej. Działania z tego obszaru prowadzone są w DRP.

6.1.1. Planowanie strategiczne

1. Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030

Strategia Opolskie 2030, jako najważniejszy regionalny dokument strategiczny, jest punktem odniesienia dla działań UMWO i WSJO, a także partnerów instytucjonalnych (przede wszystkim jst) i prywatnych z regionu. Jej monitoring realizowany jest w ramach przygotowania corocznego raportu o stanie województwa, koordynowanego przez DRP. Raport za rok 2023 jest szóstym z kolei opracowaniem, a drugim zawierającym informacje o realizacji celów i kierunków Strategii Opolskie 2030.

W 2023 roku przygotowano **32 opinie** w zakresie spójności dokumentów lokalnych ze Strategią Opolskie 2030, w tym: 21 do projektów gminnych programów rewitalizacji, 8 do projektów strategii rozwoju gminy i 3 do projektów strategii rozwoju ponadlokalnego (strategii subregionalne).

2. Współpraca w zakresie polityki rozwoju

2.1. Centrum Wsparcia Doradczego Plus

Kontynuowano realizację sprawy związanej z projektem MFiPR pn. Centrum Wsparcia Doradczego PLUS (CWD Plus). Celem przedsięwzięcia było wzmocnienie sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych (gminnych i powiatowych), w tym przede wszystkim poprawa ich kompetencji do zarządzania strategicznego rozwojem lokalnym oraz inicjowania i realizacji kompleksowych przedsięwzięć rozwojowych, w partnerstwie społeczno-gospodarczym i z innymi samorządami. Wsparcie w ramach CWD Plus w skali kraju kierowane było do 38 partnerstw z pilotażu zrealizowanego w 2021 roku oraz do nowych partnerstw w zakresie doradztwa w przygotowaniu dobrej jakości dokumentów strategicznych wymaganych procedurami dotyczącymi instrumentów terytorialnych, czyli strategii ZIT i IIT.

W 2023 roku, z inicjatywy MFiPR, działania województwa opolskiego skupiły się na współpracy z Partnerstwem na 307 (partnerstwo wielkopolsko-opolskie) w zakresie aktualizacji jego strategii partnerstwa oraz planu pracy. Prowadzone były również dyskusje regionalne odbywające się podczas spotkań sieciujących współpracę. We współpracy z DFP przygotowano ankietę dla MFiPR dotyczącą przyszłości CWD.

2.2. Opiniowanie dokumentów i działania koordynacyjne w UMWO

W tym obszarze opiniowano dokumenty strategiczne i programowe szczebla krajowego i regionalnego (m.in. projekty: Koncepcji Rozwoju Kraju 2050), przygotowano dla Ministerstwa Rozwoju i Technologii wsad województwa opolskiego do formularza ankietowego dotyczącego dobrowolnego narodowego przeglądu (Voluntary National Review) z realizacji Agendy 2030, w ramach prac Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji ds. Uczenia się przez Całe Życie przekazywano uwagi i opinie dotyczące m.in.: projektu Zoperacjonalizowanego Programu Wdrażania Zintegrowanej Strategii Umiejętności do 2030 oraz Regulaminu WZK.

3. Realizacja inicjatywy Opolska Karta Rodziny i Seniora

Opolska Karta Rodziny i Seniora (OKRiS) to jedna z najbardziej rozpoznawalnych inicjatyw województwa opolskiego. Działa od maja 2014 roku bezpośrednio wspierając rodziny:

- z dwojgiem lub większą liczbą dzieci;
- rodzinne i instytucjonalne domy dziecka;
- rodziny zastępcze;
- rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym;
- osoby sprawujące opiekę nad osobą zależną;
- osoby powyżej 60 roku życia.

Realizacja inicjatywy OKRiS odbywa się poprzez:

- współpracę z jst, WSJO, komórkami organizacyjnymi UMWO oraz innymi partnerami społecznymi;
- współpracę z administracją rządową w zakresie sprawozdawczości z wdrażania OKRiS;
- współpracę z partnerami OKRiS.

W ramach zadania prowadzona były: obsługa wnioskodawców OKRiS, wprowadzanie wniosków, wydruk kart oraz przygotowanie ich do wysyłki, przygotowanie materiałów o charakterze sprawozdawczym dotyczącym OKRiS, statystyki i bazy danych dotyczących OKRiS.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku rozpatrzono w sumie, począwszy od 2014 roku, ponad **55 tys. wniosków**, w efekcie wydając uprawnionym mieszkańcom województwa prawie **110 tys. kart**. W 2023 roku rozpatrzono **4768 wniosków** i na ich podstawie wydano **7543 kart**. W 2023 roku do OKRiS przyłączyło się kolejnych **14 partnerów**, co w sumie daje liczbę **227 partnerów**, głównie prywatnych firm, oferujących posiadaczom karty atrakcyjne zniżki na usługi i produkty. Mimo pewnych zmian liczba partnerów stale się zwiększa, co sprawia, że oferta usług i produktów możliwych do zakupu ze zniżkami jest coraz większa. Od 2014 roku współpracę z UMWO w tym przedsięwzięciu podjęło **68 samorządów**.

Upowszechnianie informacji o OKRiS oraz wydarzeniach związanych z tematyką prorodzinną i prosenioralną (również organizowanych przez podmioty zewnętrzne, instytucje, partnerów OKRiS) odbywa się poprzez stronę internetową dlarodziny.opolskie.pl oraz fanpage na Facebook'u. Na stronie publikowane są także aktualności samorządu województwa adresowane do rodzin z dziećmi, seniorów, młodzieży i przedsiębiorców. Ze strony można pobrać wniosek o wydanie Karty oraz deklarację uczestnictwa firmy w inicjatywie OKRiS. Dzięki wyszukiwarce użytkownicy Karty mogą sprawdzić Partnerów, lokalizację firmy oraz oferowane zniżki.

W 2023 roku zespół OKRiS uczestniczył w **22** imprezach plenerowych adresowanych m.in. do rodzin oraz seniorów, czyli prawie dwukrotnie więcej niż w roku poprzednim. Organizowano je na terenie całego województwa, co pozwoliło na dotarcie z informacją o OKRiS do osób zamieszkujących najodleglejsze miejscowości regionu. Tego typu spotkania z mieszkańcami w znaczący sposób ułatwiają złożenie wniosku

o wydanie Karty oraz pozyskanie niezbędnych informacji o partnerach i zniżkach oferowanych posiadaczom Karty. W 2023 roku inicjatywę promowano także podczas spotkań adresowanych do przedsiębiorców – potencjalnych partnerów OKRiS.

W 2023 roku w ramach szerokiej kampanii informacyjno-promocyjnej województwa opolskiego zrealizowano działania promocyjne dotyczące OKRiS i jej Partnerów. Przygotowano i opublikowano artykuły w prasie regionalnej i lokalnej (14 tytułów) oraz zaprojektowano i wyemitowano działania reklamowe w Internecie i na FB. Ponadto, zrealizowano szereg zakupów, które umożliwiają skuteczną realizację inicjatywy, w tym m.in.: zlecono projekt i montaż tablicy informacyjnej zlokalizowanej przy ul. Hallera 9 w Opolu, projekt i wykonanie logotypu okolicznościowego z okazji 10-lecia jubileuszu OKRiS, przeprowadzono postępowanie na zakup materiałów promocyjnych oraz zakupiono karty plastikowe i hologramy do oznaczania aktualności Karty.

Opracowano także koncepcję obchodów 10-lecia OKRiS, do realizacji w 2024 roku.

Łącznie na realizację zadania w 2023 roku przeznaczono **190 645,74 zł**.

6.1.2. Badania, ewaluacje i analizy rozwoju społeczno-gospodarczego

Badania, ewaluacje i analizy realizowane w województwie opolskim wspierają proces budowania wiedzy o regionie oraz dostarczają informacji o skuteczności, efektywności oraz użyteczności wdrażanych interwencji. W toku zrealizowanych opracowań, wypracowane zostały wnioski i rekomendacje pozwalające na:

- analizę oraz poprawę jakości działań oraz skuteczności, efektywności i użyteczności polityk publicznych (m.in. pod kątem Strategii Opolskie 2030 i RPO WO 2014-2020);
- ocenę bieżącą działań, w tym sformułowanie zaleceń operacyjnych pomocnych we wdrażaniu programu (w obrębie wskaźników i ich wartości docelowych, kryteriów czy alokacji);
- podsumowanie efektów realizowanych działań oraz ustalenie mechanizmów, które doprowadziły do zaobserwowanych zmian, w tym ocenę skutków pandemii COVID-19 czy wojny w Ukrainie oraz zaprojektowanie działań niezbędnych do podjęcia w przyszłości;
- ustalenie związków przyczynowo-skutkowych pomiędzy działaniami i efektami programu, w tym zidentyfikowanie przyczyn ewentualnych odchyień/barier w realizacji interwencji i zaproponowanie działań korygujących;
- zaprojektowanie adekwatnych do potrzeb, skutecznych w realizacji oraz efektywnych kosztowo działań w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027.

Efekty badań zostaną wykorzystane we wdrażaniu programu oraz monitorowaniu i mierzeniu rezultatów realizowanych działań. W 2023 roku zakończyła się realizacja ostatnich badań ewaluacyjnych określonych w *Planie ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020*. Tym samym osiągnięte zostały cele badawczo-ewaluacyjne wymagane niniejszym dokumentem, w takich obszarach tematycznych jak społeczeństwo, gospodarka, infrastruktura, czy też zrealizowane zostały ewaluacje o charakterze horyzontalnym. Jednocześnie w okresie tym nastąpił dalszy rozwój potencjału ewaluacyjnego interesariuszy zaangażowanych we wdrażanie RPO WO 2014-2020, w tym realizowane zostały działania informacyjno-szkoleniowe wśród członków Grupy Sterującej Ewaluacją i Monitoringiem oraz Komitetu Monitorującego RPO WO 2014-2020.

W 2023 roku zrealizowano poniższe badania ewaluacyjne:

1. Ocena efektów ekologicznych, społecznych i gospodarczych inwestycji wspartych w ramach IV i V Osi Priorytetowej RPO WO 2014-2020

Głównym celem ewaluacji była ocena wpływu inwestycji środowiskowych w trzech wymiarach: ekologicznym, społecznym i gospodarczym, w tym: analiza trafności, skuteczności, efektywności, komplementarności i użyteczności oraz efektów wsparcia świadczonego w ramach RPO WO 2014-2020. W 2022 roku opracowany został raport metodologiczny badania.

Termin realizacji ewaluacji: maj 2022 roku – czerwiec 2023 roku.

Wykonawca: ASM Centrum Badań i Analiz Rynku Sp. z o.o. z siedzibą w Kutnie.

2. Ocena jakości i efektów działań na rzecz opieki nad dziećmi do lat 3 oraz usług edukacyjno-wychowawczych dzieci do lat 6 w województwie opolskim

Głównym celem ewaluacji była ocena efektów dotychczasowych działań w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3, usług edukacyjno-wychowawczych na rzecz dzieci do lat 6 oraz zarekomendowanie zmian na przyszłość dla analizowanych obszarów wsparcia. W 2022 roku opracowany został raport cząstkowy.

Termin realizacji ewaluacji: listopad 2022 roku – czerwiec 2023 roku.

Wykonawca: EU-Consult Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku.

3. Ewaluacja Regionalnych Programów Zdrowotnych realizowanych w województwie opolskim

Głównym celem ewaluacji była ocena realizacji i efektów wdrożenia w województwie opolskim czterech Regionalnych Programów Zdrowotnych (RPZ), zrealizowanych w ramach Działań 7.4 i 8.1 RPO WO 2014-2020, dotyczących kolejno: wykrywalności wirusa HPV; opieki nad matką i dzieckiem; rehabilitacji medycznej oraz profilaktyki chorób cywilizacyjnych. Wykonawca w toku ewaluacji wypracował rekomendacje na przyszłość w zakresie powyższych RPZ oraz dodatkowo zdiagnozował potrzeby regionalne w zakresie rozwoju wsparcia ukierunkowanego na zdrowie psychiczne dorosłych oraz leczenia wad postawy i rozwojowych u dzieci.

Termin realizacji ewaluacji: marzec – grudzień 2023.

Wykonawca: konsorcjum EU-Consult Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku oraz Polska Agencja Ewaluacji Sektora Publicznego S.A. z siedzibą w Warszawie.

4. Wpływ inwestycji transportowych na sytuację społeczno-gospodarczą województwa opolskiego

Głównym celem badania była ocena trafności i użyteczności wsparcia świadczonego w VI i III Osi Priorytetowej RPO WO 2014-2020 oraz wpływu inwestycji transportowych na sytuację społeczno-gospodarczą województwa opolskiego. Dodatkowo w toku ewaluacji zweryfikowano wzorce mobilności mieszkańców regionu tj. zachowania i preferencje komunikacyjne mieszkańców wojewódzkiego oraz przeprowadzono badanie napełnień na kolei (wielkość popytu).

Termin realizacji: luty – październik 2023.

Wykonawca: Wolański sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

5. Oszacowanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego: liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu RPO WO 2014-2020. Edycja druga

Głównym celem było przeprowadzenie drugiego pomiaru wartości wskaźnika, jak również ustalenie jego wartości dla całego okresu wdrażania RPO WO 2014-2020. Badanie pozwoliło określić wpływ wsparcia udzielonego z programu na poprawę sytuacji osób pracujących na regionalnym rynku pracy, a uzyskane

wyniki zostały wykorzystane dla potrzeb sprawozdawczości programu, jak i do bieżącej oceny zrealizowanego wsparcia. Wykonawca wyliczył m.in.:

- w całym okresie realizacji RPO WO 2014-2020 skumulowaną wartość wskaźnika - liczbę osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy (pomiar I + pomiar II) - 8,6%;
- dla okresu sześciu miesięcy po zakończenia udziału we wsparciu wartość wskaźnika na podobnym poziomie w obu edycjach badania, wynosząc ok. 8,6%;
- w porównaniu z I pomiarem wartość wskaźnika po upływie dwunastu miesięcy od zakończenia wsparcia wzrosła o 4,2 pkt proc. W drugim pomiarze wskaźnik wyniósł 15,5%;

Termin realizacji: lipiec – grudzień 2023.

Wykonawca: ASM Centrum Badań i Analiz Rynku Sp. z o.o. z siedzibą w Kutnie.

Wszystkie raporty i opracowania w zakresie badań ewaluacyjnych zrealizowanych w ramach RPO WO 2014-2020 dostępne są na podstronie internetowej powyższego programu, pod adresem <https://rpo.opolskie.pl/?p=1170>.

Wykonawcy w toku analizy wniosków badawczych, sformułowanych w ramach powyższych ewaluacji wskazywali zarówno rekomendacje programowe, jak i horyzontalne oraz pozasystemowe. Wśród głównych zaleceń odnoszących się do FEO 2021-2027, wymienić należy w szczególności następujące:

premiowanie projektów realizowanych w partnerstwach oraz kompleksowych w wymiarze tematycznym i/lub terytorialnym we wszystkich obszarach interwencji FEO 2021-2027

szersze uwzględnienie zagadnień związanych z gospodarowaniem wodą (gromadzeniem wód opadowych) na terenach wiejskich, poprzez wspieranie procesów małej retencji

wsparcie działań służących niwelowaniu nierówności w dostępie do usług wychowania przedszkolnego gł. na obszarach, gdzie identyfikuje się niewystarczającą podaż miejsc w OWP w stosunku do liczby dzieci w wieku przedszkolnym

dalsza realizacja zajęć dodatkowych dla dzieci rozwijających kompetencje kluczowe, jak i obejmujących wsparcie specjalistyczne oraz realizacja działań rozwijających umiejętności, kompetencje i kwalifikacje nauczycieli OWP do pracy z dziećmi

kontynuacja wsparcia: zapobiegającego chorobom cywilizacyjnym w aspekcie nadwagi, otyłości i cukrzycy; w ramach RPZ „Matka i dziecko”; dotyczącego rehabilitacji medycznej oraz odejście od profilaktyki HPV w formie RPZ

uruchomienie wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego dorosłych oraz wsparcia skierowanego do dzieci (obejmującego leczenie wad postawy oraz wad rozwojowych, a także usługi dla dzieci z niepełnosprawnościami)

wypracowanie modelu funkcjonowania transportu publicznego w regionie, w tym w zakresie pozamiejskiego transportu autobusowego oraz tworzenie struktur organizujących transport publiczny na szczeblu ponadgminnym

kontynuacja interwencji poprawiających bezpieczeństwo ruchu drogowego; rozwój działań wyprowadzających ruch z miast oraz budowę infrastruktury pieszo-rowerowej; ograniczenie inwestycji w centra przesiadkowe w miejscach bez wyraźnych powiązań z transportem publicznym

W 2023 roku został również przyjęty **Plan ewaluacji Funduszy Europejskich dla Opolskiego 2021-2027**. Dokument ten wskazuje główne kierunki działań w zakresie badań ewaluacyjnych i rozwoju potencjału

ewaluacyjnego – planowanych do realizacji w okresie 2023-2029 oraz określa sposób organizacji tego procesu w województwie opolskim. Niniejszy dokument opisuje m.in.:

- cele i zakres tematyczny procesu ewaluacji oraz przesłanki dla uruchomienia badań,
- system instytucjonalny i organizacyjny procesu ewaluacji oraz rozwiązania w zakresie wymiany informacji i zasoby niezbędne do realizacji procesu ewaluacji w regionie,
- działania rozwijające potencjał ewaluacyjny oraz sposoby upowszechniania wiedzy o wynikach ewaluacji,
- mechanizmy zapewniające wysoką jakość działań ewaluacyjnych,
- planowane do realizacji badania ewaluacyjne.

Plan dostępny jest na stronie internetowej FEO 2021-2027, pod adresem <https://rpo.opolskie.pl/wp-content/uploads/2023/10/Plan-ewaluacji-FEO-2021-2027-na-stron%C4%99.pdf>.

6.1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa

Na samorządzie województwa spoczywa ustawowy obowiązek kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej. Dokumentem określającym kierunki rozwoju przestrzennego regionu jest Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (PZPWO). Obowiązujący PZPWO został przyjęty przez Sejmik WO 24 kwietnia 2019 roku.

W roku 2023 zakończono procedurę oceny aktualności PZPWO w ramach przeglądu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, raportu o jego stanie i oceny realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym uwzględnionych w planie województwa. Prace nad tym dokumentem przedstawiono SWO w dniu 25 kwietnia 2023 roku. Dokument oprócz charakterystyki aktualnego stanu zagospodarowania przestrzennego zawiera informację na temat zmian w jego zagospodarowaniu, jakie zaszły w latach 2018-2022, a także ocenę realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

2. Koordynacja planowania przestrzennego

W roku 2023 ZWO i Marszałek Województwa realizując zadania z zakresu kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej podjęli łącznie:

- **276** uchwał ZWO w sprawie:
 - ✓ zgłoszenia wniosków do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (9),
 - ✓ zgłoszenie wniosków do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (151),
 - ✓ opinii dotyczącej inwestycji drogowej (72),
 - ✓ opinii dotyczącej inwestycji gazowej (6),
 - ✓ opinii dotyczącej inwestycji mieszkaniowych (5),
 - ✓ opinii dotyczącej uchwał krajobrazowych (1),
 - ✓ opinii dotyczącej strategii rozwoju lokalnego i ponadlokalnego (10),
 - ✓ opinii dotyczącej gminnych programów rewitalizacji (22).
- **203** postanowień ZWO w sprawie:
 - ✓ uzgodnienia projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (25),
 - ✓ uzgodnienia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (178).

- **66** postanowień Marszałka w sprawie:
 - ✓ uzgodnienia decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (29),
 - ✓ uzgodnienia decyzji o warunkach zabudowy (37).

3. Audyt krajobrazowy

W związku z wejściem w życie z dniem 29 listopada 2022 roku Rozporządzenia Rady Ministrów *zmieniającego rozporządzenie w sprawie sporządzania audytu krajobrazowego w 2023 roku* przeprowadzono prace nad uzupełnieniem listy wskazanych krajobrazów priorytetowych, spełniających dodatkowe i obligatoryjne kryteria rozporządzenia, realizowano także kolejne etapy opracowania.

Prace te obejmowały:

- zakończenie prac III etapu – ocena zidentyfikowanych krajobrazów;
- zakończenie prac IV etapu – wskazanie krajobrazów 69 priorytetowych;
- wyjazdy terenowe w celu weryfikacji wskazanych krajobrazów i wykonania dokumentacji zdjęciowej;
- określenie zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazów priorytetowych oraz wartości krajobrazów w obrębie obszarów lub obiektów chronionych – stanowiących V etap audytu
- wyjazdy terenowe w celu wyłonienia lokalnych form architektonicznych zabudowy i wykonania dokumentacji zdjęciowej, wchodzących w skład VII etapu audytu.

4. Konkurs Najlepszego Przestrzeni Województwa Opolskiego

W 2023 roku ZWO po raz czternasty przeprowadził konkurs *Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Opolskiego*. Jego celem jest promowanie osiągnięć w zakresie zagospodarowania przestrzeni publicznych miast i wsi w województwie, w tym m.in. wskazanie najlepszych realizacji urbanistycznych i architektonicznych. W 2023 roku do konkursu zgłoszono 21 przedsięwzięć z 14 gmin. Polegały one na zagospodarowaniu lub zrewaloryzowaniu: placów, parków, terenów rekreacyjnych, budynków użyteczności publicznej, obiektów lub terenów zdegradowanych z przeznaczeniem ich dla celów publicznych. Konkurs rozstrzygnięto 23 listopada 2023 roku.

Laureatami Nagrody Marszałka zostali:

- w kategorii PRZESTRZEŃ PUBLICZNA - Gmina Opole za realizację przedsięwzięcia pn. *Budowa tężni solankowej w Opolu*;
- w kategorii OBIEKT UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ - Gmina Tułowice za realizację przedsięwzięcia pn. *Muzeum Ceramiki "Tułowice poKolei"*.

Ponadto ZWO przyznał trzy wyróżnienia w kategorii PRZESTRZEŃ PUBLICZNA:

- Gminie Korfantów za realizację przedsięwzięcia pn. *Przebudowa nawierzchni Rynku w Korfantowie*;
- Gminie Głuchołazy za realizację przedsięwzięcia pn. *Budowa kładki dla pieszych i rowerzystów nad rzeką Biała Głuchołaska*;
- Gminie Wołczyn za realizację przedsięwzięcia pn. *Budowa tężni wraz z ogrodem halofitowym w Wołczynie*;

oraz dwa wyróżnienia w kategorii OBIEKT UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ:

- Gminie Opole za realizację przedsięwzięcia pn. *Centrum Usług Publicznych w Opolu*;
- Gminie Prudnik za realizację przedsięwzięcia pn. *Budowa dworca autobusowego w Prudniku - centrum przesiadkowe*.

W roku 2023 ZWO poszerzył formułę konkursu, wprowadzając dodatkową nagrodę okolicznościową – PERŁĘ PRZESTRZENI 25-LECIA - dla zagospodarowanych lub zrewitalizowanych przestrzeni publicznych w okresie ostatnich 25 lat. Spośród 15 zgłoszonych przedsięwzięć przyznano pięć równorzędnych wyróżnień:

- Gminie Głuchołazy za realizację przedsięwzięcia pn. *Rewitalizacja dawnego obszaru uzdrowiskowego oraz rewaloryzacja Parku Zdrojowego w Głuchołazach*;
- Gminie Gogolin za realizację przedsięwzięcia pn. *Centrum Przesiadkowe w Gogolinie*;
- Gminie Kędzierzyn-Koźle za realizację przedsięwzięcia pn. *Muzeum Ziemi Kozielskiej*;
- Gminie Kluczbork za realizację przedsięwzięcia pn. *Centrum Kluczborska Bajka*;
- Gminie Opole za realizację przedsięwzięcia pn. *Rozwój terenów parku na Wyspie Bolko w Opolu*.

W głosowaniu internetowym swojego laureata wyłonili także mieszkańcy regionu. Nagrodę Internautów przyznano w kategorii PRZESTRZEŃ PUBLICZNA:

- Gminie Wołczyn za realizację przedsięwzięcia pn. *Budowa Tężni wraz z ogrodem halofitowym w Wołczynie*;

i w kategorii OBIEKT UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ:

- Stowarzyszeniu Nyskie Księstwo Jezior i Gór oraz Gminy Nysa za realizację przedsięwzięcia pn. *Centrum Produktu Lokalnego*;

oraz jako PERŁĘ PRZESTRZENI 25-LECIA mieszkańcy wybrali:

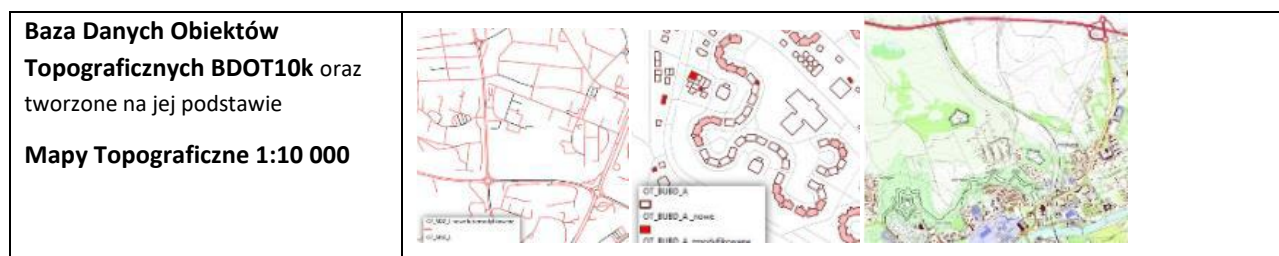
- Gminę Paczków i przedsięwzięcie pn. *Zagospodarowanie budynku szkoły przy ulicy Kościelnej w ramach projektu „Rewitalizacja miasta Paczków”*.

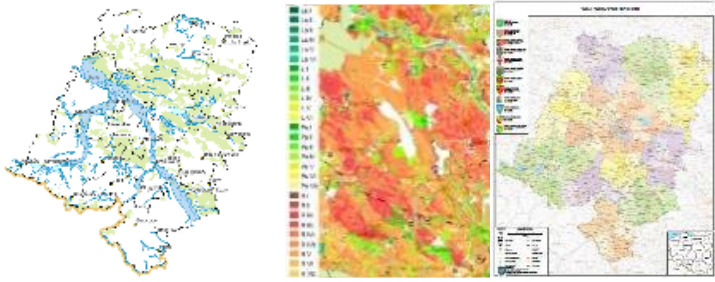
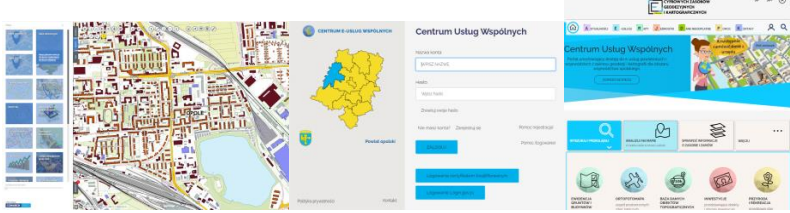
Najlepsze realizacje można zobaczyć na stronie przestrzen.opolskie.pl

W 2023 roku na organizację Konkursu przeznaczono **95 035,43 zł**.

6.1.4. Geodezja i Kartografia

Dane przestrzenne, w tym wiarygodne i aktualne dane geodezyjno-kartograficzne na różnym poziomie szczegółowości, są źródłem odniesienia dla innych rejestrów oraz dla prezentacji różnorodnych tematów będących w zakresie oddziaływania samorządu województwa. Prowadzenie i udostępnianie zbiorów danych przestrzennych Regionalnej Infrastruktury Informacji Przestrzennej (RIIP) specyficznych dla regionu pod względem skali, tematu i obszaru - to jedno z zadań, które realizuje samorząd województwa. Cechą zbiorów danych jest przede wszystkim aktualność i wiarygodność. Głównym elementem RIIP, w którym publikowane są zbiory danych w postaci usług, jest Geoportal RIIP mapy.opolskie.pl Zbiory danych RIIP są częścią wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego i podlegają bieżącej lub cyklicznej aktualizacji. Należą do nich m.in.:

<p>Opolskie Dane Tematyczne m.in.: Struktura użytkowania gruntów, Struktura władania gruntami Powódź 1997, Powódź 2010</p>	
<p>Centrum Usług Wspólnych Cyfrowych Zasobów Geodezyjnych i Kartograficznych Geoportal</p>	

UMWO współpracuje z Głównym Geodetą Kraju, organami służby geodezyjnej i kartograficznej szczebla wojewódzkiego i powiatowego w celu zapewnienia aktualności i użyteczności prowadzonych baz danych przestrzennych. Kluczowe bazy przestrzenne BDOT 10k są aktualizowane na bieżąco. Ostatnia aktualizacja w 2023 roku dotyczyła pięciu powiatów, a w 2024 roku planowana jest aktualizacja dla siedmiu powiatów.

W formie baz danych przestrzennych realizowane są również zadania dotyczące analizy zmian w strukturze agrarnej oraz zmian w sposobie użytkowania gruntów oraz ich bonitacji. Rezultaty prac są dostępne w postaci kompozycji mapowych w Geoportalu RIIP.

Szeroki dostęp online do zasobów geodezyjnych i kartograficznych administracji publicznej zapewnia Centrum Usług Wspólnych Cyfrowych Zasobów Geodezyjnych i Kartograficznych (cuw.mapy.opolskie.pl) oraz Geoportal, który umożliwi przeglądanie i zamawianie danych geodezyjnych i kartograficznych w jednym miejscu (m.in. działki, budynki, mapy topograficzne, mapy tematyczne).

6.1.5. Rewitalizacja

Na mocy ustawy o rewitalizacji podstawą realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w gminach są programy rewitalizacji. Od 1 stycznia 2024 roku mogą to być wyłącznie gminne programy rewitalizacji (GPR), przyjęte uchwałą rady gminy i opracowane zgodnie z ustawowymi wymogami. Od kilku lat województwo opolskie wspiera gminy w opracowaniu i realizacji programów rewitalizacji. Od 1 listopada 2019 roku do 31 grudnia 2022 roku wsparcie to świadczone było w ramach projektu pn. *Regiony Rewitalizacji – wzmacnianie zdolności gmin do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych*.

W 2023 roku Zespół ds. rewitalizacji kontynuował wsparcie dla gmin poprzez doradztwo i udzielanie informacji odnośnie do wymogów ustawowych związanych z opracowywaniem GPR-ów. Jednocześnie w związku z możliwością pełnienia przez GPR-y w nowej perspektywie finansowej funkcji strategii Innego Instrumentu Terytorialnego – IIT, wspólnie z DPF opracowana została procedura opiniowania gminnych programów rewitalizacji. W jej ramach do końca 2023 roku zaopiniowano 20 projektów GPR-ów w zakresie zgodności ze Strategią Opolskie 2030 i PZPWO oraz dokonano wstępnej analizy dokumentów w zakresie pełnienia funkcji strategii IIT. W efekcie 13 gmin przyjęło gminne programy rewitalizacji, a 3 zostały wpisane do wykazu GPR-ów obowiązujących w województwie opolskim (pozostałe przyjęte GPR-y były w trakcie

wpisu do wykazu). Praca ta będzie nadal realizowana, gdyż opracowanie GPR-ów zadeklarowały łącznie 64 gminy. Pozytywne zaopiniowanie GPR-ów jako IIT umożliwi gminom staranie się o dofinansowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach planowanych naborów do programu FEO 2021-2027.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku

Zadania w obszarze polityki rozwoju	Suma wydatków (mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
Opolska Karta Rodziny i Seniora (wdrażanie i promocja inicjatywy)	0,2	budżet województwa	7546 kart publikacja 1 artykułu w NTO publikacja 14 artykułów w gazetach lokalnych zakup materiałów promocyjnych	wsparcie rozwiązań prorodzinnych	Trwałe więzi społeczne
Konkurs Najlepsza Przestrzeń Województwa Opolskiego	0,1	budżet województwa	12 zgłoszeń w kategorii Przestrzeń publiczna 9 zgłoszeń w kategorii Obiekt użyteczności publicznej 15 zgłoszeń do Nagrody okolicznościowej	budowa systemu wsparcia rewitalizacji	Trwałe więzi społeczne
wsparcie dla gmin w obszarze rewitalizacji	-	budżet województwa	20 zaopiniowanych za zgodność ze strategią i planem zagospodarowania przestrzennego projektów GPR'ów; 13 przyjętych przez rady gmin Gminnych Programów Rewitalizacji, 3 GPR'y wpisane do wykazu	budowa systemu wsparcia rewitalizacji	Trwałe więzi społeczne

6.2. INFRASTRUKTURA I GOSPODARKA

6.2.1. Infrastruktura

Infrastruktura województwa opolskiego obejmuje sieci drogowe, kolejowe i żeglugę śródlądową na rzece Odrze, a także sieci elektroenergetyczne oraz gazociągi przesyłowe i dystrybucyjne.

W obszarze infrastruktury drogowej najważniejszą jednostką województwa opolskiego realizującą działania infrastrukturalne jest Zarząd Dróg Wojewódzkich w Opolu (ZDW), który pełni rolę zarządcy dróg wojewódzkich, nadzorowany przez Departament Infrastruktury i Gospodarki (DIG).

Ze względu na skalę podejmowanych przedsięwzięć i ich rozmieszczenie w przestrzeni regionu władze województwa ściśle współpracują z samorządami lokalnymi i agendami rządowymi odpowiadającymi za drogi krajowe i linie kolejowe przebiegające przez region.

1. Plan Transportowy Województwa Opolskiego 2030 (PTWO 2030)

Plan Transportowy Województwa Opolskiego 2030 (PTWO 2030) jest jednym z narzędzi realizacji Strategii Opolskie 2030. W swoim założeniu jest podstawowym dokumentem uzasadniającym realizację inwestycji

transportowych finansowanych przez województwo opolskie w ramach FEO 2021-2027. Został przyjęty przez ZWO w grudniu 2021 roku.

W związku z zatwierdzeniem przez KE 29 listopada 2022 roku programu regionalnego FEO 2021-2027 konieczna była aktualizacja PTWO 2030. Aktualizacji wymagają również zapisy dotyczące dokumentów planowania na poziomie krajowym w tym Krajowy Program Kolejowy, który został przyjęty w III kwartale 2023 roku.

W grudniu 2023 roku podpisano umowę na aktualizację PTWO 2030. Zgodnie z umową Wykonawca w ciągu 3 miesięcy winien opracować projekt aktualizacji PTWO 2030, który po jego weryfikacji merytorycznej zostanie przyjęty przez ZWO i przekazany do zaopiniowania przez KE.

2. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia w obszarze infrastruktury drogowej realizowane w ramach RPO WO 2014-2020:

- **Rozbudowa drogi nr 408 w m. Ortowice w km 12+193,92 – 14+300**
 - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 2,10 km,
 - termin realizacji: grudzień 2021 r. - grudzień 2023 r.,
 - wartość zadania: 11,26 mln zł (5,54 mln zł w 2023 r.);
- **Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 416 na odcinku Ściborowice- Kórnicza w km 6+550 do 8+450**
 - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 1,90 km,
 - termin realizacji: luty 2022 r. - grudzień 2023 r.,
 - wartość zadania: 5,70 mln zł (2,42 mln zł w 2023);
- **Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 416 w m. Kietrz do granicy województwa**
 - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 4,16 km,
 - termin realizacji: grudzień 2021 r. – sierpień 2023 r.,
 - wartość zadania: 34,08 mln zł (7,42 mln zł w 2023 r.);
- **Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 414 na odcinku Prószków- Przysiecz od km 19+069,75 - 21+058,70 oraz drogi wojewódzkiej nr 429 od km 15+106,55 do km 15+483,00**
 - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 2,36 km,
 - termin realizacji: kwiecień 2021 r. - grudzień 2023 r.,
 - wartość zadania: 18,45 mln zł (2,35 mln zł w 2023 r.).

3. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia w obszarze infrastruktury drogowej realizowane w ramach FEO 2021-2027:

- **Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 408 na odc. Kędzierzyn-Koźle-Brzeźce**
 - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 1,53 km,
 - termin realizacji: czerwiec 2022 r. – listopad 2023 r.,
 - wartość zadania: 11,33 mln zł (3,26 mln zł w 2023 r.);
- **Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 423 w m. Zdieszowice**
 - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 1,04 km,
 - termin realizacji: grudzień 2022 r. - grudzień 2023 r.,
 - wartość zadania: 13,85 mln zł (13,65 mln zł w 2023 r.);
- **Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 463 w m. Kadłub Turawski**
 - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 1,51 km,
 - termin realizacji: czerwiec 2023 r.- październik 2024 r.,

- wartość zadania: 10,63 mln zł (2,00 mln zł w 2023 r.);
- **Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 411 w m. Przetęk**
 - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 1,16 km,
 - termin realizacji: wrzesień 2023 r.- wrzesień 2024 r.,
 - wartość zadania: 17,65 mln zł (10 mln zł w 2023 r.);
- **Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 454 na odc. Kup-Ładza- zaprojektuj i wybuduj**
 - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 1,33 km,
 - termin realizacji: wrzesień 2023 r.- wrzesień 2025 r.,
 - wartość zadania: 16,3 mln zł;
- **Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 416 na odcinku Pietna-Ściborowice**
 - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 2,66 km,
 - termin realizacji: sierpień 2024 r. - grudzień 2024 r.,
 - wartość zadania: 11,15 mln zł;
- **Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 454 w m. Krogulna**
 - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 1,86 km,
 - termin realizacji: marzec 2023 r. – sierpień 2024 r.
 - wartość zadania: 22,87 ml zł (12 mln zł w 2023 r.);
- **Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 901 na odcinku Żędowice-Kielcza**
 - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 2,1 km,
 - termin realizacji: grudzień 2023 r. - grudzień 2024 r.
 - wartość zadania: 18,55 mln zł (1,5 mln zł w 2023 r.).

4. **Przedsięwzięcia istotne z punktu widzenia rozwoju regionu w obszarze infrastruktury drogowej realizowane z rezerwy subwencji ogólnej na rok 2023 otrzymanej z Ministerstwa Infrastruktury:**

- **Przebudowa przepustów wraz z rozbudową drogi wojewódzkiej nr 415 w m. Gwoźdźce**
 - rozbudowa drogi wojewódzkiej na długości ok 0,35 km,
 - okres realizacji: maj 2023 r. – październik 2023 r.,
 - wartość zadania: 11,63 mln zł (w tym: wkład UMWO 6,16 zł, subwencja 5,47 mln zł).
- **Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 405 na odcinku Wydrowice - Tułowice Małe**
 - rozbudowa drogi wojewódzkiej na długości ok 1 km,
 - okres realizacji: wrzesień 2023 r. – grudzień 2023 r.,
 - wartość zadania: 6,96 mln zł
(w tym: wkład UMWO 5,97 zł, subwencja 0,79 mln zł, dotacja z Gminy Niemodlin 0,1 mln zł, dotacja z Gminy Tułowice 0,1 mln zł).

5. **Realizacja zadań w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (RFRD):**

- **Rozbudowa DW nr 429 od m. Polska Nowa Wieś do DW nr 435 (Wawelno) i DW 435 (Wawelno) do DK 46**
 - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 8,3 km w trybie zaprojektuj i wybuduj,
 - termin realizacji marzec 2022 r. –grudzień 2025 r.,
 - wartość zadania 65 mln zł (w tym w 2023 r. – 13,15 mln zł) - 100% finansowania z RFRD.
- **Rozbudowa DW 462 na odcinku Stobrawa - Kopanie - Łosiów - Pogorzela – Krzyżowice**
 - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 9,2 km w trybie zaprojektuj i wybuduj,
 - termin realizacji lipiec 2020 r. –czerwiec 2025 r.,
 - wartość zadania 49,6 mln zł (w tym w 2023 r. – 21,05 mln zł) - 100% finansowania z RFRD.

- **Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 424 na odcinku Gwoźdźce – Odrowąż – Gogolin oraz drogi wojewódzkiej nr 415 na odcinku od m. Gwoźdźce do m. Rogów**
 - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 7,3 km w trybie zaprojektuj i wybuduj,
 - termin realizacji marzec 2022 r. –grudzień 2025 r.,
 - wartość zadania 40,00 mln zł (w tym w 2023 r. - 0,10 mln zł) - 100% finansowania z RFRD.

Obwodnice w ramach RFRD

- **Budowa obwodnicy miejscowości Głogówek w ciągu drogi wojewódzkiej nr 416**
 - budowa na dł. ok 4,9 km,
 - termin realizacji marzec 2023 r. - czerwiec 2028 r.,
 - wartość zadania 57,0 mln zł (w tym w 2023 r. - 0,0 mln zł);
- **Budowa obwodnicy miejscowości Nysy w ciągu dróg wojewódzkich nr 411 i 489**
 - budowa na dł. ok 6,30 km,
 - termin realizacji marzec 2023 r. - czerwiec 2028 r.,
 - wartość zadania 78,00 mln zł (w tym w 2023 r. - 0,00 mln zł);
- **Budowa obwodnicy miejscowości Strzeleczy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 409**
 - budowa na dł. ok 2,7 km,
 - termin realizacji marzec 2023 r. - listopad 2025 r.,
 - wartość zadania 28,1 mln zł (w tym w 2023 r. - 0,00 mln zł).

6. Realizacja zadań w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład:

- **Przebudowa DW 457 na odcinku Chróścice - Stare Siołkowice**
 - rozbudowa na dł. ok 1,85 km,
 - termin realizacji luty 2023 r. - sierpień 2023 r.,
 - wartość zadania 4,85 mln zł;
- **Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 901 na odc. Zawadzkie-Żędowice**
 - rozbudowa na dł. ok 3,18 km,
 - termin realizacji listopad 2022 r. - grudzień 2023 r.,
 - wartość zadania 35,69 mln zł (w tym w 2023 r. – 34,09 mln zł);
- **Przebudowa skrzyżowania DW nr 426 ul Kozielskiej z drogą powiatową ul Dolińska w Strzelcach Opolskich**
 - rozbudowa na dł. ok 1,1 km
 - termin realizacji sierpień 2023 r. - grudzień 2023 r.
 - wartość zadania 4,54 mln zł.

7. Pozostałe przedsięwzięcia istotne z punktu widzenia rozwoju regionu w obszarze infrastruktury drogowej realizowane ze środków własnych województwa opolskiego:

- **Rozbudowa DW nr 429 w m. Prószków**
 - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 4,10 km,
 - termin realizacji listopad 2022 r. –październik 2023 r.,
 - wartość zadania 21,66 mln zł (w tym w 2023 r. 19,01 mln zł),
- **Modernizacja DW nr 423 na odc. Rozwadza - Zdieszowice**
 - modernizacja na dł. ok 0,75 km,
 - termin realizacji sierpień 2023 r. - grudzień 2023 r.,

- wartość zadania 4,63 mln zł;
- **Modernizacja DW nr 454 na odc. Ziemiełowice – Namysłów**
 - modernizacja na dł. ok 1,75 km,
 - termin realizacji sierpień 2023 r. - listopad.2023 r.,
 - wartość zadania 4,61 mln zł;
- **Wzmocnienie nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 378 na odcinku Gnojna – Lubcz**
 - wzmocnienie na dł. 0,600 km,
 - termin realizacji wrzesień 2023 r. – listopad 2023 r.,
 - wartość zadania 2,18 mln zł;
- **Wzmocnienie nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 409 w m. Krapkowie, ul. Prudnicka**
 - wzmocnienie na dł. 0,830 km,
 - termin realizacji lipiec 2023 r. – wrzesień 2023 r.,
 - wartość zadania 1,3 mln zł;
- **Wzmocnienie nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 409 w m. Strzeleczki**
 - wzmocnienie na dł. 0,970 km,
 - termin realizacji lipiec 2023 r. – wrzesień 2023 r.,
 - wartość zadania 1,00 mln zł;
- **Wzmocnienie nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 405 na odcinku Tułowice – Sowin, od km 6+453 do km 7+383**
 - wzmocnienie na dł. 1,255 km,
 - termin realizacji październik 2023 r. – grudzień 2023 r.,
 - wartość zadania 2,58 mln zł;
- **Wzmocnienie nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 429 na odcinku Komprachcice – Ochodze od km 5+930 do km 7+650**
 - wzmocnienie na dł. 1,72 km,
 - termin realizacji maj 2023 r. – sierpień 2023 r.,
 - wartość zadania 2,19 mln zł;
- **Wzmocnienie nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 463 w m. Ozimek, ul. Wyzwolenia**
 - wzmocnienie na dł. 1,13 km,
 - termin realizacji kwiecień 2023 r. – lipiec 2023 r.,
 - wartość zadania 1,67 mln zł;
- **Wzmocnienie nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 487 na odcinku Uszyce-Zdziechowice od km 11+445 do km 12+365**
 - wzmocnienie na dł. 0,920 km,
 - termin realizacji kwiecień 2023 r. – wrzesień 2023 r.,
 - wartość zadania 1,68 mln zł;
- **Wzmocnienie nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 494 na odcinku Bierdzany-Szumirad, od km 1+726 do km 2+576. + 240 Roboty podobne**
 - wzmocnienie na dł. 1,23 km,
 - termin realizacji październik 2023 r. – grudzień 2023 r.,
 - wartość zadania 1,74 mln zł;
- **Wzmocnienie nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 494 na odcinku Bierdzany-Szumirad od km 4+325 do km 5+000**
 - wzmocnienie na dł. 0,965 km,

- termin realizacji listopad 2023 r. – grudzień 2023 r.,
- wartość zadania 1,33 mln zł.

8. Pozostałe przedsięwzięcia infrastrukturalne realizowane w ramach RPO WO 2014-2020

W ramach projektu pn. *Kompleksowa modernizacja energetyczna wielofunkcyjnego budynku użyteczności publicznej wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej i magazynem energii przy ulicy Oleskiej w Opolu* przeprowadzono termomodernizację budynku ZDW w Opolu.

Ocieplono ściany zewnętrzne, a na dachu zamontowano 74 paneli fotowoltaicznych oraz urządzenia klimatyzacji. Wartość zadania to **5 120 213,34 zł**, w tym ponad 4,5 mln otrzymano z EFRR w ramach RPO WO 2014-2020.

9. Ruch rowerowy - Koncepcja przebiegu tras rowerowych w województwie opolskim

W ramach projektu pn. *Opolskie na rowery - przygotowanie i realizacja koncepcji rozwoju ścieżek rowerowych w województwie opolskim wraz z kampanią edukacyjną* opracowano dokument pn. *Koncepcja przebiegu tras rowerowych w województwie opolskim*. Wyznacza on kierunki projektowania oraz realizacji inwestycji w zakresie rozwoju infrastruktury rowerowej i promocji transportu niskoemisyjnego.

W ramach ww. projektu zamontowano trzy urządzenia do stałego monitorowania natężenia ruchu rowerowego, które wskazują w 2023 roku zainteresowanie ruchem rowerowym na poziomie:

- Zawada (trasa Opole-Jeziora Turawskie): 103 501 rowerzystów;
- Lubrza (Aleja Lipowa): 20 519 rowerzystów;
- Boroszów (trasa śladem dawnej kolei wąskotorowej): 15 220 rowerzystów.

W 2023 roku długość infrastruktury rowerowej i pieszo-rowerowej wzdłuż dróg wojewódzkich wyniosła łącznie **169,3 km**. Inwestycje w tym zakresie powstają w ramach rozbudowy dróg wojewódzkich lub odrębnych inwestycji.

W 2023 roku województwo było partnerem w projektach realizowanych przez jst ze środków RPO WO 2014-2020 w ramach strategii niskoemisyjnych oraz współpracowało z nimi przy realizacji zadań związanych z ruchem rowerowym przy drogach wojewódzkich i projektowaniu oznakowania tras rowerowych.

10. Współpraca z jst przy drogach wojewódzkich

Na zadania związane z wykonaniem dokumentacji projektowych, przebudowy, budowy, remontu dróg i chodników w 2023 roku pozyskano łącznie **2 509 843,00 zł** z 19 jst na różnego rodzaju przedsięwzięcia realizowane w ciągu dróg wojewódzkich.

11. Drogi dojazdowe do gruntów rolnych

Realizując zapisy ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku *o ochronie gruntów rolnych i leśnych* 16 gminom przekazano łącznie **3 297 650 zł** na budowę lub przebudowę dróg dojazdowych do gruntów rolnych (11,6 km), a 8 powiatów (brzeski, głubczycki, kluczborski, krapkowicki, namysłowski, oleski, opolski, prudnicki) otrzymało **178 852 zł** na finansowanie zakupu sprzętu informatycznego i oprogramowania niezbędnego do zakładania i aktualizowania operatów ewidencji gruntów oraz prowadzenia spraw ochrony gruntów rolnych.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku

Zadania w obszarze infrastruktury drogowej	Suma wydatków (mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty (km) *	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
rozbudowa dróg wojewódzkich Nr: 408, 416 Kietrz, 416 Ściborowice- Kórnicą, 414 i 429	17,73	RPO WO 2014-2020	10,52	rozwój infrastruktury komunikacyjnej	Region dostępny komunikacyjnie
rozbudowa dróg wojewódzkich Nr: 408, 423, 463, 411, 454 Kup-Ładza, 416, 454 Krogulna, 901	42,41	FEO 2021-2027	2,57	rozwój infrastruktury komunikacyjnej	Region dostępny komunikacyjnie
przebudowa obiektów mostowych w ciągu DW Nr: 414,405	18,59	subwencja z MI, budżet województwa opolskiego, środki jst	1,35	rozwój infrastruktury komunikacyjnej	Region dostępny komunikacyjnie
rozbudowa dróg wojewódzkich Nr: 429, 435, 462, 424	34,30	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	0	rozwój infrastruktury komunikacyjnej	Region dostępny komunikacyjnie
rozbudowa dróg wojewódzkich Nr 901, 457, 426	43,48	Rządowy Fundusz Polski Ład	6,13	rozwój infrastruktury komunikacyjnej	Region dostępny komunikacyjnie
pozostałe zadania na drogach wojewódzkich	43,92	budżet województwa, środki jst	16,22	rozwój infrastruktury komunikacyjnej	Region dostępny komunikacyjnie
nakłady na budowę i przebudowę dróg dojazdowych do gruntów rolnych	3,3	budżet województwa	11,6	rozwój wiodących branż gospodarki regionalnej	Silne branże
termomodernizacja budynku ZDW w Opolu	5,12	RPO WO 2014-2020	1 obiekt po termomodernizacji	poprawa efektywności energetycznej gospodarki	Opolskie zeroemisyjne

*podany kilometraż dotyczy dróg oddanych do użytkowania w 2023 roku i nie obejmuje zadań w trakcie realizacji.

6.2.2. Gospodarka

Ważnym obszarem w polityce rozwoju województwa opolskiego jest gospodarka. Województwo opolskie realizuje działania na rzecz rozwoju gospodarki regionu poprzez swoje jednostki tj. Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki (OCRG) i Opolski Regionalny Fundusz Rozwoju (ORFR) nadzorowane przez DIG.

1. Regionalna Strategia Innowacji Województwa Opolskiego do roku 2030 (RSIWO 2030)

4 października 2021 roku ZWO przyjął *Regionalną Strategię Innowacji Województwa Opolskiego 2030*, która wyznacza kierunki wsparcia innowacyjności w kolejnych latach. RSIWO 2030 była jednym z dokumentów wykorzystanych w trakcie prowadzonych z KE negocjacji programu FEO 2021-2027. Strategia identyfikuje najistotniejsze wyzwania dla rozwoju innowacyjnego województwa opolskiego.

Analiza realizacji celów RSIWO 2030 opiera się na podejściu stosowanym także w poprzednich perspektywach, tzn. na danych dotyczących wydatkowania środków w ramach kolejnych regionalnych

programów operacyjnych, a w nadchodzących latach z programu FEO 2021-2027. Ponieważ pierwsze nabory w ramach FEO 2021-2027 ruszyły w marcu 2023 roku, wszystkie dane pochodzą ze wsparcia projektów realizowanych jeszcze w ramach RPO WO 2014-2020, wpisując się w obowiązującą od października 2021 roku RSIWO 2030.

Do końca 2023 roku podpisano **477** umów na realizację projektów wpisujących się w realizację celów RSIWO 2030. Otrzymały one dofinansowanie ze środków UE na łączną kwotę: **386 945 450,26 zł**.

Tabela 18. Projekty finansowane z RPO WO 2014-2020 wpisujące się w RSIWO 2030 stan na: 31.12.2022 i 31.12.2023

Nazwa działania (w ramach RPO WO)	Liczba projektów		Kwota Dofinansowania (w PLN)	Instytucja odpowiedzialna za wdrożenie
	31.12.2022	31.12.2023		
1.1 Innowacje w przedsiębiorstwach	86	86	184 236 971,05	OCRG
2.1.1 Nowe produkty i usługi w MSP	2	2	222 356 284,00	OCRG
2.1.2 Wsparcie TIK w przedsiębiorstwach	180	186	48 271 485,58	OCRG
2.1.3 Nowe produkty i usługi w MSP na terenach przygranicznych	41	41	29 956 573,51	OCRG
2.1.4 Inwestycje dla podmiotów ekonomii społecznej	8	8	7 043 259,83	OCRG
2.4 Współpraca gospodarcza i promocja	105	105	21 648 844,00	OCRG
3.4 Efektywność energetyczna w MSP	35	35	34 438 042,11	OCRG

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Tabela 19. Projekty finansowane z FEO 2021-2027 wpisujące się w RSIWO 2030 stan na: 31.12.2023

Nazwa działania (w ramach FEO)	Liczba projektów	Kwota Dofinansowania (w PLN)	Instytucja odpowiedzialna za wdrożenie
1.1 Prace B+R i infrastruktura w MŚP (I nabór)	11	6 232 143,23	OCRG
1.2 Opolskie innowacyjne	1	4 500 00,00	OCRG
1.7 Opolskie konkurencyjne	1	8 998 818,00	OCRG
1.6 Promocja w MŚP w tym wsparcie internacjonalizacji oraz promocji eksportu	1	8 000 000,00	OCRG
1.11 Instrumenty finansowe w gospodarce	1	146 800 500,00	OCRG
2.7 Instrumenty finansowe w obszarze środowiska	1	228 284 775,00	OCRG
1.1 Prace B+R i infrastruktura w MŚP (II nabór)	32	w trakcie oceny	OCRG

Źródło: Opracowanie własne UMWO

W podziale na inteligentne specjalizacje liczba wspartych projektów przedstawia się następująco:

Zrównoważone technologie budownictwa i drewna	124
Technologie przemysłu maszynowego i metalowego	116
Procesy i produkty ochrony zdrowia i środowiska	109
Technologie przemysłu energetycznego*	56
Technologie chemiczne	43
Technologie rolno-spożywcze	29

*w zestawieniu uwzględniono również projekty wpisujące się w specjalizację: Technologie przemysłu energetycznego (w RSIWO 2030 obszar ten nie znajduje się już na liście IS)

Źródło: opracowanie własne SWO

2. Działalność Opolskiego Centrum Rozwoju i Gospodarki

2.1. Projekty własne OCRG

Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki w 2023 roku kontynuowało realizację projektów własnych finansowanych ze środków RPO WO 2014-2020. Rozpoczęło także realizację projektów w ramach FEO 2021-2027.

Realizowane projekty własne w ramach RPO 2014-2020:

2.2. Operator systemu popytowego (Działanie 7.5)

Projekt, w ramach którego przedsiębiorstwa (MŚP) mogły zwiększać kwalifikacje i kompetencje swoich pracowników dzięki szkoleniom dofinansowanym z funduszy unijnych. Firmy, w zależności od wielkości, mogły dostać w ramach tego projektu do 12 tys. zł, 24 tys. zł lub 48 tys. zł.

- liczba umów podpisanych ogółem – **1391**
- liczba umów podpisanych w 2023 roku – **0**
- ogólna pula dofinansowania – **6 492 360 zł**
 - wykorzystano – **6 422 285,28 zł**
 - w tym w 2023 roku – **0**

W roku 2023 nie podpisano nowych umów wsparcia. Projekt realizowano przez dwa pierwsze miesiące minionego roku, które poświęcono na weryfikację wskaźników oraz dokonanie finansowego zamknięcia projektu.

2.3. Opolskie wspiera kwalifikacje zawodowe (Działanie 9.2)

W ramach projektu osoby dorosłe mogły starać się o dofinansowanie do kursów podnoszących kwalifikacje i kompetencje zawodowe oraz w zakresie nabywania nowych kwalifikacji dostępnych w Bazie Usług Rozwojowych PARP. O dofinansowanie mogły ubiegać się osoby dorosłe zamieszkujące, pracujące lub uczące się na terenie województwa opolskiego.

- liczba umów podpisanych ogółem – **1521**
- liczba umów podpisanych w 2023 roku – **85**
- ogólna pula dofinansowania – **8 949 727,90 zł**
 - wykorzystano – **8 847 781,53 zł**
 - w tym w roku 2023 roku – **4 460 248,70 zł**
 - pozostało – **0**

2.4. Operator voucherów zwiększających konkurencyjność MSP działających w obszarze inteligentnych specjalizacji na terenie województwa opolskiego (Działanie 2.3)

Projekt, w ramach którego mikro, małe i średnie firmy z województwa opolskiego mogły dostać dofinansowanie w wysokości do 150 tys. zł na usługi specjalistyczne, np. na doradztwo prawne, finansowo-księgowo, wejście na rynki zagraniczne, pozyskiwanie patentów czy zakup baz danych.

- liczba umów podpisanych ogółem – **654**
- liczba umów podpisanych w 2023 roku – **2**
- ogólna pula dofinansowania – **12 029 269,05 zł**
 - wykorzystano – **12 029 069,05 zł**
 - w tym w 2023 roku – **1 044 308,80 zł**
 - pozostało – **0**

2.5. Kooperacyjne Opolskie – profesjonalne otoczenie biznesu II (Działanie 2.3)

Głównym celem projektu było wsparcie regionalnych instytucji otoczenia biznesu, a w efekcie sektora małych i średnich przedsiębiorstw. W ramach projektu organizowane były m.in. spotkania, konferencje, warsztaty.

Przykładowe działania:

- Międzynarodowa Akademia Zarządzania
- Spotkania działów HR
- Program Mentoringu Biznesowego
- Konferencja CSR i Turniej Piłki Nożnej

Przykładowe realizacje:

- cykl szkoleń marketingowych
- spotkanie dotyczące cyberbezpieczeństwa
- spotkanie dot. grupowych zakupów energii
- spotkanie dot. zasad zatrudniania cudzoziemców
- spotkania realizowane z Opolską Izbą Gospodarczą
- Akademia Biznesu

Realizowane projekty własne w ramach FEO 2021-2027:

2.6. Opolskie konkurencyjne (Działanie 1.7)

Głównym celem projektu jest wzmocnienie trwałego wzrostu i konkurencyjności województwa poprzez stworzenie do roku 2030 systemu umożliwiającego wsparcie MŚP oraz IOB w zakresie wprowadzania na rynek nowych lub ulepszonych produktów i usług zwiększających skalę ich działalności i zasięg oferty.

- liczba podpisanych umów ogółem – **0**
- liczba podpisanych umów w 2023 roku – **0**
- ogólna pula dofinansowania – **8 998 818 zł**
 - wykorzystano – **580 299 zł**
 - w tym w 2023 roku – **580 299 zł**
 - pozostało – **8 418 519 zł**

W ramach projektu przewiduje się m.in. wsparcie w postaci:

- voucherów dla MŚP na profesjonalne usługi świadczone przez IOB
- stworzenie sieci podmiotów oferujących wsparcie dla osób prowadzących działalność gospodarczą oraz ją rozpoczynających
- działalność/wsparcie dla IOB w zakresie profesjonalizacji usług

Przykładowe działania:

- II Regionalny Kongres Gospodarczy „Opolskie dla biznesu”
- II FORUM PRAKTYKÓW BIZNESU pt. „Dążenie do samowystarczalności energetycznej poprzez OZE, magazyny energii i technologie”
- warsztaty w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości
- warsztaty pn. „Złam schemat sprzedaży”
- Partnerstwo w XX edycji konkursu Opolska Nagroda Jakości

2.7. Opolskie innowacyjne (Działanie 1.2)

Głównym celem projektu jest wzmacnianie konkurencyjności i innowacyjności województwa poprzez stworzenie do roku 2030 efektywnego systemu wsparcia i współpracy w zakresie transferu wiedzy pozwalającego na rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystanie zaawansowanych technologii.

- liczba podpisanych umów ogółem – **0**
- liczba podpisanych umów w 2023 roku – **0**
- ogólna pula dofinansowania – **4 500 000 zł**
 - wykorzystano – **410 128,94 zł**
 - w tym w 2023 roku – **410 128,98 zł**
 - pozostało – **4 089 871,06 zł**

W ramach projektu przewiduje się m.in. wsparcie w postaci:

- dofinansowanie praktycznych prac dyplomowych
- wsparcie dla naukowców i przedsiębiorców w zakresie udziału w konferencjach, stażach, itp.
- bony dla MŚP na innowacyjne usługi świadczone przez IOB, akredytowane na poziomie krajowym
- działania związane z RSI WO 2030 i Procesem Przedsiębiorczego Odkrywania (PPO).

Realizowane projekty własne w ramach Krajowego Planu Odbudowy:

2.8. Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie (Działanie KPO A3.1.1)

Celem głównym projektu jest budowa systemu koordynacji działań w województwie wspierających uczenie się przez całe życie, w tym kształcenie zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się dorosłych. Projekt przyczyni się do wzmocnienia i dostosowania kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy. OCRG w ramach projektu odpowiada za organizację czterech edycji Regionalnego Kongresu poświęconego uczeniu się przez całe życie, w tym osób dorosłych.

- liczba zaplanowanych wydarzeń ogółem – **4**
- liczba zrealizowanych wydarzeń w 2023 roku – **1**
- ogólna pula dofinansowania – **1 466 100 zł**
 - wykorzystano – **191 617,83 zł**
 - w tym w 2023 roku – **191 617,83 zł**
 - pozostało – **1 274 482,17 zł**

Realizowane projekty własne w ramach POWER – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

2.9. Standardy obsługi inwestora w samorządzie opolskim (Działanie 2.18)

Celem projektu było podniesienie jakości obsługi inwestora w jst poprzez szkolenia i doradztwo. Realizowany był na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Przykładowe działania:

- organizacja szkoleń dla przedstawicieli JST w zakresie obsługi inwestora i przebiegu procesu inwestycyjnego
- organizacja wizyty studyjnej dla przedstawicieli JST do województwa śląskiego, małopolskiego i podkarpackiego
- udzielanie wsparcia przedstawicielom JST w formie doradztwa.

3. Punkt Informacji Europejskiej Europe Direct-Opole

EUROPE DIRECT Opole działa przy OCRG od stycznia 2009 roku. Siecią punktów EUROPE DIRECT zarządza Przedstawicielstwo KE w Polsce. Punkt ED dostarcza informacji na tematy dotyczące UE, w tym na temat praw i możliwości jakimi dysponują jej obywatele. Aktywnie angażuje się w organizację i współorganizowanie imprez oraz wydarzeń adresowanych zarówno do ogółu społeczeństwa, jak i do konkretnych grup odbiorców. ED upowszechnia wiedzę na temat priorytetów i polityk UE oraz propaguje ideę aktywnego obywatelstwa.

Tabela 20. Przykładowe realizacje Punktu Europe Direct

Lp.	PRZYKŁADOWE REALIZACJE:	OKRES REALIZACJI
1.	Organizacja lekcji europejskich dla młodzieży z regionu opolskiego.	styczeń - grudzień 2023 r.
2.	Organizacja „spotkań europejskich dla szkół” (młodzież w wieku 12+) dla wszystkich powiatów w województwie.	luty - maj 2023 r.
3.	Organizacja z siecią EEN szkoleń skierowanych do przedsiębiorców.	luty - wrzesień 2023 r.
4.	Organizacja z pracownikami GPI: „Punktów Informacyjnych” w powiecie kluczborskim, oleskim, namysłowskim, strzeleckim, opolskim i kędzierzyńsko-kozielskim.	luty - wrzesień 2023 r.
5.	Organizacja z siecią Eures cyklu szkoleń o kompetencjach i umiejętnościach na europejskim rynku pracy, narzędziach i metodach stosowanych w europejskim pośrednictwie pracy.	marzec - kwiecień 2023 r.
6.	Organizacja webinarów dla mieszkańców województwa i członków Opolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa	marzec - grudzień 2023 r.
7.	Publikacja 13 artykułów na portalu Nowej Trybuny Opolskiej oraz portalu naszemiasto.pl nt. promocji inwestycji powstałych dzięki wsparciu UE.	marzec - grudzień 2023 r.
8.	Publikacja podcastów z udziałem eksperta sieci Team Europe – ich celem było sprostowywanie nieprawdziwych informacji, fake newsów o UE w regionie.	marzec - grudzień 2023 r.
9.	Współorganizacja konkursu: „Laury Umiejętności i Kompetencji”.	31 marca 2023 r.

10.	Organizacja cyklu szkoleń: „Zbuduj swoją markę osobistą” - skierowanych do młodzieży akademickiej zawłaszcza studentów kierunków technicznych i inżynierskich.	kwiecień - maj 2023 r.
11.	Organizacja cyklu warsztatów dla studentów kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna oraz dla osób w wieku 65+ w zakresie przeciwdziałania dezinformacji i manipulacji w UE.	kwiecień - listopad 2023 r.
12.	Organizacja z siecią Eurodesk cyklu szkoleń dla młodzieży ze szkół ponadpodstawowych.	kwiecień - grudzień 2023 r.
13.	Organizacja Dnia Europy.	9 maja 2023 r.
14.	Organizacja dla mieszkańców regionu Gry Miejskiej: „Przystanek Europa II”.	13 maja 2023 r.
15.	Publikacja filmów wideo z udziałem influencerki Heleny Mazanovej – promocja inwestycji sfinansowanych ze środków UE.	czerwiec -październik 2023 r.
16.	Organizacja Pikniku Ekologicznego w Ładzy dla mieszkańców okolicznych gmin.	12 czerwca 2023 r.
17.	Organizacja konferencji: „Aktywizacja kobiet z niepełnosprawnościami i zagrożonych wykluczeniem zawodowym”	7 września 2023 r.
18.	Organizacja: „Europejskiego Dnia Języków”.	29 września 2023 r.
19.	Współorganizacja wraz z agencją pracy: "Paretti" konkursu dla pracodawców: „Firma solidarna ze studentami”.	27 października 2023 r.
20.	Organizacja wizyty studyjnej w biurze PE we Wrocławiu połączona z symulacją obrad PE i działaniami profekwencyjnymi na rzecz wyborów do PE 2024.	7 listopada 2023 r.
21.	Organizacja warsztatów dla młodzieży: „Smart Cities - inteligentne, innowacyjne miasta”.	27 listopada 2023 r.

4. Dotacje unijne

OCRG działa jako Instytucja Pośrednicząca (IP). W ramach tego zakresu działań przyznaje dotacje unijne dla firm. W 2023 roku oceniane były wnioski w ramach FEO 2021-2027 w naborach:

Działanie 1.1. Prace B+R i infrastruktura w MSP (I nabór):

- liczba złożonych projektów: **11**
- liczba projektów, które przeszły ocenę formalną: **10**
- liczba projektów wybranych do finansowania: **9**

Działanie 1.2 Opolskie innowacyjne:

- liczba złożonych projektów: **1**
- liczba ó projektów, które przeszły ocenę formalną: **1**
- liczba projektów wybranych do finansowania: **1**

Działanie 1.7 Opolskie konkurencyjne:

- liczba złożonych projektów: **1**
- liczba projektów, które przeszły ocenę formalną: **1**
- liczba projektów wybranych do finansowania: **1**

Działanie 1.6 Promocja w MSP w tym wsparcie internacjonalizacji oraz promocji eksportu:

- liczba złożonych projektów: **1**
- liczba projektów, które przeszły ocenę formalną: **1**
- liczba projektów wybranych do finansowania: **1**

Działanie 1.11 Instrumenty finansowe w gospodarce

- liczba złożonych projektów: **1**
- liczba projektów, które przeszły ocenę formalną: **1**
- liczba projektów wybranych do finansowania: **1**

Działanie 2.7 Instrumenty finansowe w obszarze środowiska

- liczba złożonych projektów: **1**
- liczba projektów, które przeszły ocenę formalną: **1**
- liczba projektów wybranych do finansowania: **1**

Działanie 1.1. Prace B+R i infrastruktura w MSP (II nabór):

- liczba złożonych projektów: **32**
- liczba projektów, które przeszły ocenę formalną: **w trakcie oceny**
- liczba projektów wybranych do finansowania: **w trakcie oceny**

W ramach przyznawanych przez OCRG dotacji unijnych dla firm, w roku 2023 OCRG zajmowało się zarówno kończącą się perspektywą finansową RPO WO 2014-2020 jak i FEO 2021-2027.

Podsumowanie naborów z lat 2014-2023 w ramach RPO WO 2014-2020

- liczba naborów ogłoszonych przez OCRG: **29**
- liczba podpisanych umów na dofinansowanie projektów: **532**
- wartość dofinansowania przyznanego firmom z województwa opolskiego: **631 279 772, 28 zł**
- wartość całkowita projektów, które realizują firmy z województwa opolskiego: **1 036 620 575,35 zł**

Podsumowanie naborów w 2023 roku w ramach FEO 2021-2027

- liczba naborów ogłoszonych przez OCRG: **7**
- liczba podpisanych umów na dofinansowanie projektów w latach 2014-2023: **9**
- wartość dofinansowania przyznanego firmom z województwa opolskiego: **398 316 236,23 zł**
- wartość całkowita projektów, które realizują firmy z województwa opolskiego: **479 944 651, 81 zł**

Podsumowanie (stan na 31.12.2023)	RPO WO 2014-2020	FEO 2021-2027
Łączna pula dofinansowania w umowach	631 279 772,28	398 316 236,23
Całkowita wartość projektów, którym przyznano dotacje z UE	1 036 620 575,35	479 4 651,81

4.1. Wsparcie zwrotne w ramach RPO WO 2014-2020

W 2023 roku OCRG kontynuowało zadania związane z wdrażaniem projektów realizowanych w obszarze Instrumentów Finansowych przez Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) na mocy zawartych z OCRG Umów o finansowanie projektów w ramach następujących Działań/Poddziałań RPO WO 2014 - 2020:

FUNDUSZ	DZIAŁANIE/PODDZIAŁANIE		
	PI	NR	NAZWA
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	3c	2.1.1	Nowe produkty i usługi
	4c	3.2.3	Efektywność energetyczna w mieszkalnictwie
	4b	3.4	Efektywność energetyczna w MŚP

Krótką charakterystyka oraz opis zrealizowanych zadań w ramach wdrażanych Działań/Poddziałań RPO WO 2014 - 2020

- **Poddziałanie 2.1.1. Nowe produkty i usługi** – wsparcie wdrożenia innowacji produktowych, procesowych, marketingowych i organizacyjnych, zwłaszcza wypracowanych w ramach OP I, wsparcie inwestycji w nowoczesne maszyny i urządzenia oraz sprzęt produkcyjny, w celu wprowadzenia na rynek nowych lub ulepszonych produktów lub usług, wsparcie inwestycji w rozwój przedsiębiorstw zwiększających skalę ich działalności, wzrost zasięgu oferty, utrzymanie płynności finansowej przedsiębiorców z sektora MSP i niwelowanie negatywnych skutków pandemii COVID -19.

W 2023 r. w ramach Poddziałania 2.1.1 realizowano następujące zadania:

Pośrednicy Finansowi - Fundacja Rozwoju Śląska w ramach umowy na kwotę **20 mln zł** oraz Dolnośląski Park Innowacji i Nauki w ramach umowy na kwotę **10 mln zł** kontynuowali wypłatę pożyczek do Ostatecznych Odbiorców ze środków pochodzących z Zasobów Zwróconych tj. środków pochodzących ze zwrotów kapitału od pożyczkobiorców.

W 2023 roku zostało udzielonych **85 pożyczek** w ramach ww. umów. Z uwagi na wycofanie środków Wkładu Programu z Umowy Operacyjnej zawartej z Pośrednikiem Finansowym - Agencją Leasingu i Finansów S.A. (ALiF S.A.), BGK wybrał w przetargu nowego pośrednika: Opolski Regionalny Fundusz Rozwoju, który udzielił **16 pożyczek** w ramach umowy na kwotę **5,6 mln zł**.

- **Poddziałanie 3.2.3 Efektywność energetyczna w mieszkalnictwie** – wsparcie modernizacji energetycznej budynków wielorodzinnych wraz z wymianą wyposażenia na energooszczędne.
- **Działanie 3.4 Efektywność energetyczna w MSP** – m.in. wsparcie zastosowania energooszczędnych technologii produkcji i użytkowania energii, wsparcie zastosowania technologii odzysku energii wraz z systemem wykorzystania energii ciepła odpadowego w ramach przedsiębiorstwa, wprowadzania systemów zarządzania energią, wsparcie zastosowania energooszczędnych technologii i inne.

W 2023 roku w ramach Działania 3.4 RPO WO realizowano następujące zadania:

Pośrednik Finansowy – Fundacja Rozwoju Śląska wypłacił do Ostatecznych Odbiorców pełną pulę dodatkowych środków pochodzących z Zasobów Zwróconych, tj. kwotę **2,5 mln zł**.

W roku 2023 podpisano **9 umów** na wsparcie zwrotne dla Ostatecznych Odbiorców. Dodatkowo Menadżer Funduszu wniósł Wkład Uzupełniający do Instrumentu Finansowego w ramach umowy w wysokości **180 000 zł**, w ramach którego Pośrednik Finansowy udzielił w 2023 roku **1 pożyczkę**.

Podsumowanie wsparcia zwrotnego udzielonego w ramach RPO WO 2014-2020:

- **216 581 464,00 zł** – łączny wkład programu wpłacony do BGK na podstawie umów o finansowanie, w tym:
 - Poddziałanie 2.1.1 – **180 256 284,00 zł**
 - Poddziałanie 3.2.3 – **18 162 590,00 zł**
 - Działanie 3.4 – **18 162 590,00 zł**;

- **269 344 628,27 zł** – łączna kwota pożyczek wypłacona do Ostatecznych Odbiorców z województwa opolskiego, w tym:
 - wkład programu (środki unijne) - **233 132 353,63 zł**
 - wkład krajowy (środki zaangażowane przez Pośredników Finansowych) – **36 212 274,64 zł**;
- **45 115 536,79 zł** – pula unijnych pożyczek, która w 2023 r. trafiła do opolskich firm (w ramach Działania 3.4 i Poddziałania 2.1.1);
- **1070 umów pożyczek** podpisano do 31 grudnia 2023 roku;
- **934 firm** skorzystało do końca 2023 roku ze wsparcia w postaci pożyczek (część kilkukrotnie).

4.2. Wsparcie zwrotne w ramach FEO 2021-2027

W 2023 roku w ramach FEO 2021-2027 OCRG podpisała z BGK dwie Umowy o finansowaniu projektów mających na celu wdrażanie wsparcia zwrotnego w ramach następujących Działań:

Fundusz	Działanie			
	PI	NR	Cel szczegółowy	Nazwa
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	Priorytet 1	1.11	cs (i) cs(ii) cs (iii)	Instrumenty finansowe w gospodarce
	Priorytet 2	2.7	cs (i) cs (ii)	Instrumenty finansowe w obszarze środowiska

Krótką charakterystyka oraz opis zrealizowanych/planowanych zadań w ramach wdrażanych ww. Działań FEO 2021 - 2027

- **Działanie 1.11 Instrumenty finansowe w gospodarce** - ekoinnowacje w MŚP, wsparcie w zakresie wdrażania TIK w MŚP oraz inwestycje w MŚP w ramach następujących celów szczegółowych:
 - cs (i) Rozwijanie i wzmocnienie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii;
 - cs (ii) Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych;
 - cs (iii) Wzmocnienie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne.

W ramach **Działania 1.11 FEO 2021 – 2027** zaprojektowane zostały następujące produkty finansowe:

- **pożyczka na ekoinnowacje w MŚP** - ekoinnowacje i zarządzanie efektywnością środowiskową, m.in. działania zmierzające w kierunku gospodarki zasobooszczędnej
- **pożyczka na wdrażanie TIK w MŚP:**
 - ✓ realizacja rozwiązań cyfrowych o mniej specjalistycznym charakterze (np. oprogramowanie biurowe, księgowość, systemy operacyjne)
 - ✓ wdrożenie specjalistycznych rozwiązań cyfrowych, których następstwem będą: zmiana modeli biznesowych, zmiana w procesach produkcyjnych lub organizacyjnych firmy
- **pożyczka na inwestycje w MŚP:**
 - ✓ inwestycje w nowoczesne maszyny i urządzenia oraz sprzęt produkcyjny, wartości niematerialne i prawne wraz z doradztwem/szkoleniem, w celu wprowadzenia na rynek nowych lub ulepszonych produktów lub usług

✓ inwestycje w rozwój MŚP zwiększające skalę ich działalności oraz wzrost zasięgu oferty.

- **Działanie 2.7 Instrumenty finansowe w obszarze środowiska** – poprawa efektywności energetycznej w mikro i małych przedsiębiorstwach, kompleksowa modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej, sieci ciepłownicze oraz odnawialne źródła energii w ramach następujących celów szczegółowych:
 - cs (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych;
 - cs (ii) Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju.

W ramach **Działania 2.7 FEO 2021-2027** zaprojektowane zostały następujące produkty finansowe:

- **pożyczka z dotacją dla mikro i małych przedsiębiorstw – Efektywność energetyczna i OZE:**
 - ✓ poprawa efektywności energetycznej w mikro i małych przedsiębiorstwach (wraz z audytem) wraz z instalacją urządzeń OZE
- **pożyczka z dotacją dla JST – Efektywność energetyczna i OZE oraz oświetlenie uliczne:**
 - ✓ kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej (wraz z audytem) wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej
 - ✓ modernizacji oświetlenia ulicznego na energooszczędne
- **pożyczka z dotacją dla Wspólnot mieszkaniowych oraz TBS – Efektywność energetyczna w mieszkalnictwie:**
 - ✓ kompleksowa modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych (wraz z audytem) wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej
- **pożyczka z dotacją dla jst– Sieci ciepłownicze**
 - ✓ budowa i modernizacja efektywnych lub będących w fazie transformacji do efektywnych sieci ciepłowniczych wraz z magazynowaniem ciepła (inwestycje do 5 MW mocy zamówieniowej).
- **pożyczka z dotacją dla MŚP, spółek komunalnych, klastrów energetycznych, spółdzielni i wspólnot energetycznych oraz JST - OZE i energetyka**
 - ✓ budowa i rozbudowa OZE w zakresie wytwarzania energii elektrycznej wraz z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci
 - ✓ magazyny energii OZE i niezbędna infrastruktura odbioru i dystrybucji wyprodukowanej energii
 - ✓ projekty z zakresu energetyki rozproszonej (np. klastry energetyczne, spółdzielnie energetyczne) – w zakresie wytwarzania energii elektrycznej i ciepła
 - ✓ budowa i rozbudowa OZE w zakresie wytwarzania ciepła wraz z magazynami ciepła działającymi na potrzeby danego źródła OZE wraz z przyłączeniem do sieci.

Podsumowanie płatności zrealizowanych dotychczas w ramach FEO 2021-2027:

- W 2023 roku OCRG podpisało dwie umowy o finansowaniu projektu z BGK w ramach:
 - Działania 1.11 na kwotę **146 800 500,00 zł**
 - Działania 2.7 na kwotę **228 284 775,00 zł**
- W ramach ww. umów o finansowaniu zostały złożone przez BGK wnioski o płatność, na podstawie których wypłacone zostały środki w wysokości 30% kwoty Wkładu z Programu w ramach:
 - Działania 1.11 zaliczka na kwotę **44 040 150,00 zł**
 - Działania 2.7 zaliczka na kwotę **68 485 432,50 zł**

5. Inwestorzy i eksporterzy

Obsługą inwestora i eksportera zajmuje się istniejące w ramach OCRG Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera (COIE). Znajduje się ono w ogólnopolskiej sieci placówek współpracujących z Polską Agencją Inwestycji i Handlu (PAIiH). Świadczy usługi inwestycyjne i poinwestycyjne. Wspiera też potencjalnych eksporterów oraz firmy już zajmujące się eksportem.

5.1. Obsługa inwestora

Obsługą inwestora i eksportera zajmuje się istniejące w ramach OCRG Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera (COIE). Znajduje się ono w ogólnopolskiej sieci placówek współpracujących z Polską Agencją Inwestycji i Handlu (PAIiH). Świadczy usługi inwestycyjne i poinwestycyjne. Wspiera też potencjalnych eksporterów oraz firmy już zajmujące się eksportem.

Działalność w 2023 roku

- **48** - liczba prowadzonych projektów inwestycyjnych w OCRG
- **29** - liczba nowych projektów, które trafiły do województwa opolskiego
- **około 2800 miejsc pracy** - zadeklarowane, docelowe zatrudnienie we wszystkich firmach, które zdecydowały się na zainwestowanie w województwie opolskim w 2023 r.
- **około 9 miliardów złotych** - zadeklarowane nakłady finansowe inwestorów, którzy zdecydowali się na inwestycje w województwie opolskim w 2023 roku

Inwestorzy, którzy zdecydowali się w 2023 roku na inwestycje w województwie opolskim (z udziałem COIE):

- Eko-Okna S.A. - Nysa
- Dino Logistyka - Brzeg
- TitanX - Opole
- Asys Micro - Opole
- Posco - Brzeg
- Projekt biometanowni - Lewin Brzeski

Najwięcej pytań inwestorów zainteresowanych halami lub terenami w województwie opolskim pochodziło z państw takich jak:

- Polska
- Korea Południowa
- Niemcy
- Chińska Republika Ludowa
- Tajwan

Najwięcej zapytań inwestorów halami lub terenami na województwie opolskim:

- metalowy
- motoryzacja
- budownictwo
- recykling
- spożywcza

5.2. Obsługa eksportera

OCRG udziela wsparcia firmom, które chcą pozyskać biznesowych partnerów za granicą lub eksportować swoje produkty i usługi na zagraniczne rynki, a także przedsiębiorcom, którzy chcą inwestować w Polsce.

W ramach tej działalności udostępniona jest baza Kompas - największa baza polskich i zagranicznych podmiotów z różnych branż z ponad 60 krajów. Zawiera informacje o firmach, które mogą być wykorzystywane przez opolskich przedsiębiorców dla zwiększenia zasięgu działań marketingowych i sprzedaży. Dostęp indywidualny do bazy jest płatny. COIE może pobrać bezpłatnie dane i przygotować je dla firm z województwa opolskiego. Baza zawiera ponad 5 mln firm i ponad 12 mln kontaktów do potencjalnych kooperantów biznesowych. Ponadto OCRG organizuje wydarzenia kierowane do przedsiębiorców i IOB z zakresu wsparcia eksportu, spotkania tematyczne dot. zagranicznych rynków zbytu, np. Forum Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze, spotkania dot. rynku chińskiego, japońskiego czy niemieckiego.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku

Zadania w obszarze gospodarki	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
prace B+R i infrastruktura w MŚP	6,2	FEO 2021-2027	9 umów	badania na rzecz gospodarki	Gospodarka otwarta na współpracę
opolskie innowacyjne	11,2	FEO 2021-2027	1 umowa	wzmocnienie konkurencyjności i innowacyjności firm	Gospodarka otwarta na współpracę
promocja MŚP, w tym wsparcie internacjonalizacji oraz promocji eksportu	10,6	FEO 2021-2027	1 umowa	współpraca gospodarcza	Gospodarka otwarta na współpracę
opolskie konkurencyjne	11,4	FEO 2021-2027	1 umowa	wzmocnienie konkurencyjności i innowacyjności firm	Gospodarka otwarta na współpracę

6.2.3. Transport

Transport jest jednym z najważniejszych czynników wpływających na jakość życia mieszkańców i rozwój gospodarczy regionu. Kluczową rolę w tym obszarze odgrywa transport publiczny warunkujący zrównoważony rozwój systemów komunikacyjnych miast oraz terenów wiejskich. Dostępność i jakość usług pasażerskich przewozów kolejowych i autobusowych decyduje o sprawności funkcjonowania całego regionu, dlatego rynek przewozów musi być traktowany jako system wzajemnie powiązanych ze sobą elementów.

Realizując politykę zrównoważonego rozwoju województwo wspiera nie tylko rozwój szeroko pojętego transportu zbiorowego, ale również ruchu rowerowego jako uzupełnienie systemu transportowego województwa.

1. Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Opolskiego (Plan)

Plan został przyjęty przez SWO w 2014 roku. Zakłada on poprawę dostępności komunikacyjnej regionu z wykorzystaniem potencjału układu sieci kolejowej oraz integrację transportu kolejowego i autobusowego. Ma to służyć zwiększeniu liczby pasażerów w publicznym transporcie zbiorowym. W Planie określono linie komunikacyjne, które będą obsługiwane wyłącznie przez transport kolejowy (14 linii), wyłącznie przez transport autobusowy (48 linii) i linie obsługiwane przez transport kolejowy i autobusowy (15 linii). Plan wymaga aktualizacji, jednak ze względu na prowadzone prace legislacyjne nad zmianą ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, prace w tym zakresie nie są prowadzone. Do czasu określenia ostatecznych wytycznych wskazanych w ww. ustawie nie planuje się działań aktualizacyjnych

2. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze transportu:

2.1 Regionalne przewozy kolejowe

Marszałek województwa w ramach ustawowych zadań własnych jest organizatorem regionalnych, kolejowych przewozów pasażerskich. Samorząd WO jest również jednym z siedemnastu współwłaścicieli Spółki POLREGIO S.A. 12 listopada 2020 roku podpisano z Operatorem (wówczas POLREGIO Sp. z o.o.) umowę o świadczenie usług publicznych w zakresie kolejowych przewozów pasażerskich na lata 2020-2030 na kwotę **695 672 206,14 zł**.

Do SWO należą 22 jednostki trakcyjne: 11 elektrycznych zespołów trakcyjnych oraz 11 autobusów szynowych. Pojazdy te są bezpłatnie użyczone Operatorowi w celu realizacji zamówionego rozkładu jazdy.

2.2 Uczestnictwo Województwa Opolskiego w Programie Kolej+

SWO widząc potrzeby mieszkańców dotyczące dostępu do kolejowego transportu zbiorowego, wspólnie z samorządami lokalnymi (Powiatem Prudnickim, Gminą Głogówek, Powiatem Głubczyckim, Gminą Głubczyce, Gminą Baborów, Powiatem Raciborskim, Gminą Pietrowice Wielkie i Gminą Racibórz) przystąpiło do *Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej+ do 2029 r.* i realizacji projektu pn. *Rewitalizacja linii kolejowych nr 177, 294 Racibórz – Raclawice Śląskie*.

Koszt inwestycji określono na ponad **535 mln zł**. Potwierdziła się również potrzeba odtworzenia odcinków linii kolejowych nr 177 i 294 oraz wznowienia tam pasażerskiego ruchu pociągów. Wniosek złożony do *Programu Kolej+* przeszedł przez wszystkie procedury i zakwalifikował się do realizacji. Jednym z warunków wykonania inwestycji jest zapewnienie przez wnioskującego wkładu własnego w wysokości 15% wartości zadania, tj. ok. 80 mln zł.

Województwo zobowiązało się do uruchomienia wymaganej liczby połączeń (min. 4 pary w dobie) po zrealizowaniu inwestycji. Wkład własny mieli zapewnić partnerzy projektu, którzy od początku podkreślali konieczność sfinansowania go ze źródeł zewnętrznych. Gdy nie udało się uzyskać potrzebnych środków, województwo zaproponowało podział wkładu w zależności od dochodu i długości linii na danym terenie.

W związku z powyższym liderem pozostaje województwo opolskie, a partnerami są Powiat Prudnicki, Gmina Głubczyce, Gmina Pietrowice Wielkie, Gmina Racibórz i firma Eko-Okna S.A. (wycofali się: Gmina Głogówek, Powiat Głubczycki, Gmina Baborów i Powiat Raciborski).

Projekt został pozytywnie oceniony w ramach II etapu naboru do *Programu Kolej+* i 7 czerwca 2023 roku podpisano umowę z PKP PLK S.A na realizację inwestycji. Następnie zawarto umowy z częścią partnerów o udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej na wykonanie I etapu zadania, tj. przygotowania

dokumentacji za ok. 19,5 mln zł. Obecnie trwa postępowanie na wybór realizatora inwestycji przez PKP PLK S.A.

2.3 Zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych oraz regularnych specjalnych w krajowym transporcie drogowym osób

Marszałek województwa udziela zezwoleń na wykonywanie przewozów regularnych oraz regularnych specjalnych w krajowym transporcie drogowym osób. Na dzień 31 grudnia 2023 roku w regionie funkcjonowało **45 przewoźników** posiadających **269 zezwoleń** wydanych na wykonywanie regularnych i specjalnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym.

2.4 Dopłaty do przewozów z tytułu stosowania obowiązujących ulg ustawowych w przewozach pasażerskich

Województwo opolskie przekazuje przewoźnikom, wykonującym krajowe autobusowe przewozy pasażerskie, dopłaty do tych przewozów z tytułu stosowania obowiązujących ustawowych ulg w przewozach pasażerskich. Koszty te pokrywane są ze środków budżetu państwa. W 2023 roku **28 przewoźników drogowych** otrzymało dopłaty na łączną kwotę **35 837 988,89 zł**.

2.5 Bezpieczeństwo ruchu drogowego (BRD)

Działania samorządu województwa w zakresie bezpieczeństwa ruchu na drogach wojewódzkich realizowane są m.in. poprzez promocję ruchu rowerowego, współpracę z samorządami lokalnymi oraz inwestycje i remonty poprawiające bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów. W zakresie bezpieczeństwa na drogach prowadzona jest współpraca z Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego, Policją oraz stowarzyszeniami.

1. Analiza bezpieczeństwa ruchu drogowego opracowana w 2023 roku obejmuje:

- analizę wypadków drogowych na drogach wojewódzkich,
- lokalizację wypadków drogowych, przyczyny ich wystąpienia oraz liczbę uczestników zdarzeń.

Analiza wskazuje miejsca kumulacji wypadków. Dzięki niej wiadomo, gdzie należy wprowadzić odpowiednie oznakowanie lub zrealizować inwestycje dla poprawy bezpieczeństwa.

2. Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego - działa przy marszałku województwa i zajmuje się m.in. analizą projektów organizacji ruchu (**551 projektów** w 2023 roku), rozpatruje wnioski dotyczące organizacji i bezpieczeństwa ruchu drogowego (**164 wnioski** w 2023 roku) i uzgadnia trasy pielgrzymek oraz opiniuje lokalizację zjazdów z dróg wojewódzkich.

W 2023 roku zgodnie z ustawą Prawo o ruchu drogowym wydano **47 decyzji i postanowień** dla wykorzystania dróg w sposób szczególny (m.in. zawody sportowe, rajdy i wyścigi).

3. Marszałkowski Program poprawy bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych „SUPER ZEBRA”

W 2023 roku ruszyła pierwsza edycja programu skierowanego do gmin, którego celem jest poprawa bezpieczeństwa mieszkańców województwa w ruchu drogowym, a w szczególności pieszych. Każda gmina mogła zgłosić maksymalnie dwa wnioski na inwestycje polegające na poprawie bezpieczeństwa w obrębie istniejących przejść dla pieszych. Program finansowany jest z budżetu województwa opolskiego.

W 2023 roku z programu zrealizowano **12 zadań** poprawiających bezpieczeństwo na przejściach dla pieszych, w tym **3 wzbudzone sygnalizacje świetlne** z dedykowanym oświetleniem oraz wprowadzono oświetlenie dedykowane w **9 lokalizacjach**. Wartość zadania w 2023 roku wyniosła

1,54 mln zł. Na realizację programu pozyskano dotacje z gmin: Byczyna, Gogolin, Namysłów, Dobrodzień, Strzelce Opolskie, Niemodlin, Nysa, Bierawa oraz Biała na łączną kwotę **0,24 mln zł.**

4. Budowa pozostałych urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego na przejściach dla pieszych:

- wprowadzenie wzbudzonej sygnalizacji świetlnej z oświetleniem dedykowanym oraz korekta oznakowania na przejściu dla pieszych w miejscowości Skoroszyce DW 401 – koszt 148 tys. zł;
- dedykowane oświetlenie dwóch istniejących przejść dla pieszych w Jemielnicy DW nr 426 – koszt 52 tys. zł;

2.6 Odrzańska Droga Wodna

Odrzańska Droga Wodna Śródlądowy to szlak żeglugowy, który jako jedyny w Polsce przygotowany jest do prowadzenia transportu wodnego o charakterze masowym. Wraz z Kanałem Gliwickim łączy miasta Aglomeracji Śląskiej z zespołem portów Szczecin-Świnoujście i stanowi część międzynarodowego szlaku żeglugowego E30.

W 2023 roku województwo opolskie w porozumieniu z pięcioma województwami nadodrzańskimi podjęło współpracę w celu ochrony ekosystemu Odry. Podjęto również współpracę z Uniwersytetem Opolskim oraz Polskim Związkiem Wędkarskim w Opolu w sprawie wspólnej agendy badawczej związanej z ochroną środowiska wodnego Odry.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku

Zadania w obszarze transportu	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
bezpieczeństwo ruchu drogowego	0,2	budżet województwa opolskiego, środki jst	3 zmodernizowane przejścia dla pieszych	poprawa bezpieczeństwa	Bezpieczny region
Program „SUPER ZEBRA“	1,54	budżet województwa opolskiego, środki jst	12 zmodernizowane przejścia dla pieszych	poprawa bezpieczeństwa	Bezpieczny region

6.3. KULTURA I DZIEDZICTWO REGIONALNE

6.3.1. Kultura

Jednym z ustawowych obowiązków samorządu województwa jest wspieranie rozwoju kultury oraz opieka nad dziedzictwem kulturowym i jego racjonalne wykorzystanie. Zadania w tej dziedzinie realizuje Departament Kultury i Dziedzictwa Regionalnego – DKD oraz nadzorowane przez niego wojewódzkie samorządowe instytucje kultury.

1. Program Opieki Nad Zabytkami Województwa Opolskiego na lata 2020-2023

W 2023 roku zakończyła się realizacja Programu Opieki nad Zabytkami Województwa Opolskiego na lata 2020-2023. Obecnie opracowywane jest sprawozdanie z jego realizacji za lata 2022-23. Będzie ono punktem wyjścia do opracowania nowego Programu na lata 2024-2027. Ponadto w roku 2023 na realizację zadań publicznych województwa opolskiego w zakresie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót

budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnych ewidencjach zabytków przyznano **56 dotacji** na łączną kwotę **1 700 000 zł**.

2. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze kultury

W 2023 roku realizowano projekty kulturalne promujące region i rozwijające kulturę Śląska Opolskiego. Wspierane były również inicjatywy kulturotwórcze, działalność środowisk twórczych oraz projekty regionalne. Najważniejsze z nich to:

- otwarty konkurs ofert na wykonanie przez organizacje i inne uprawnione podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego zadań publicznych związanych z realizacją zadań województwa opolskiego w roku 2023 w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. Przyznano **54 dotacje** na łączną kwotę **1 200 000 zł** na organizację konkursów, festiwali, szkoleń itp.;
- dotacje w trybie pozakonkursowym (małe granty) na kwotę **323 473 zł** przekazano 40 podmiotom;
- **Edukacja kulturowa Opolszczyzny - Eduko - edycja 2023** - celem projektu jest rozwój i promocja edukacji kulturowej rozumianej jako wszelkie działania, które przygotowują różne jednostki do aktywnego i twórczego uczestnictwa w kulturze. Na realizację **13 projektów** w ramach konkursu grantowego organizowanego przez MŚO w roku 2023 przeznaczono **170 000 zł**;
- **Nagrody Marszałka Województwa Opolskiego dla Animatorów i Twórców Kultury** – przyznawane są społecznikom albo osobom zawodowo związanym z działalnością kulturalną, za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury oraz za całokształt działalności. W 2023 roku przyznano **33** nagród, w tym **2** specjalne za całokształt działalności, na łączną kwotę **136 000 zł**;
- **Nagrody Marszałka Województwa Opolskiego za Wydarzenie Muzealne Roku** – przyznawane są instytucjom muzealnym za osiągnięcia w zakresie działalności muzealnej. W 2023 roku przyznano **5** nagród, na łączną kwotę **20 000 zł**;
- **Nagrody Marszałka Województwa Opolskiego Prymus Opolszczyzny w kategorii SZTUKA** – są przyznawane osiągnięciom w danym roku szkolnym sukcesy artystyczne w konkursach, turniejach, przeglądach, festiwalach, itp. W 2023 roku przyznano **30** nagród na łączną kwotę **75 000 zł**;
- **Nagrody Marszałka Województwa Opolskiego „Zabytek na Medal”** – przyznawana jest od 2023 roku za osiągnięcia w dziedzinie ochrony kultury w zakresie konserwacji zabytków dla podkreślenia znaczenia ochrony materialnego dziedzictwa kulturowego województwa oraz propagowania najlepszych wzorów utrzymania i zagospodarowania zabytków. Może być przyznawana osobom fizycznym lub prawnym, a także innym podmiotom, za osiągnięcia w zakresie konserwacji zabytków i opieki nad zabytkami. Nagroda ma charakter niefinansowy. W 2023 roku przyznano **10** nagród (statuetek).
- **Stypendia Marszałka Województwa Opolskiego dla osób zajmujących się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury oraz opieką nad zabytkami – „Marszałkowskie Talenty”** – przyznawane są na realizację określonego przedsięwzięcia osobom fizycznym zajmującym się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury oraz opieką nad zabytkami. W 2023 roku przyznano **50** stypendiów na łączną kwotę **380 000 zł**;
- **Festiwal Twórczości Artystycznej Opolskie Szmaragdy** – cykliczne przedsięwzięcie promujące dziedzictwo kulturalne regionu oraz popularyzujące różne dziedziny aktywności kulturalnej lokalnych środowisk, w tym z terenów wiejskich. W 2023 roku Festiwal odbył się w ramach Święta Województwa Opolskiego i połączony został z Galą wręczenia Stypendiów Marszałka Województwa Opolskiego – „Marszałkowskie Talenty” oraz Nagród Marszałka Województwa Opolskiego „Zabytek na Medal”. Na jego organizację przeznaczono **121 837,10 zł**. W Festiwalu wzięło udział **18** artystów z **13** gmin;
- **Koncert Schody do Wolności** – kontynuacja inicjatywy zapoczątkowanej w 2021 roku polegającej na organizacji koncertu poświęconego tematyce szeroko pojętej wolności jako wartości nadrzędnej w życiu

narodów, społeczności i jednostki. W koncepcji koncertu w 2023 roku uwzględnione zostało 25-lecie obrony województwa i wolności wyborów. Wystąpili w im artyści polskiej sceny muzycznej, jak również artyści związani z województwem. Na organizację koncertu przeznaczono **1 014 960,73 zł**.

3. Instytucje Kultury

DKD nadzoruje działalność sześciu instytucji kultury, dla których województwo opolskie jest organizatorem.

Są to:

- Teatr im. Jana Kochanowskiego (Teatr);
- Filharmonia Opolska im. Józefa Elsnera (FO);
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smołki (WBP);
- Muzeum Śląska Opolskiego (MŚO);
- Muzeum Wsi Opolskiej (MWO);
- Centralne Muzeum Jeńców Wojennych (CMJW).

Województwo opolskie sprawuje również nadzór nad Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu, którego jest współorganizatorem wraz z Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN) oraz powiatem brzeskim, a od 1 stycznia 2018 roku współprowadzi również z MKiDN Centralne Muzeum Jeńców Wojennych.

W 2023 roku niżej wymienione instytucje w ramach dotacji podmiotowej i celowych z budżetu województwa otrzymały łącznie **62 837 939 zł**. Ponadto instytucje współprowadzone tj. CMJW i Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu otrzymały od pozostałych organizatorów (MKiDN i powiat brzeski) dotacje podmiotowe oraz celowe w łącznej wysokości **14 411 858 zł**. Poza środkami z budżetu województwa, wojewódzkie samorządowe instytucje kultury otrzymały **1 198 925 zł** z budżetu MKiDN na projekty realizowane w ramach programów MKiDN i programów europejskich.

3.1. Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu – w 2023 roku z budżetu województwa otrzymał dotację podmiotową w wysokości **11 791 602 zł**, dotacje celowe w wysokości **1 453 469,43 zł**, w tym jako wkład własny do projektów realizowanych w ramach programów MKiDN w kwocie **107 000 zł**, natomiast z MKiDN otrzymał dotacje w łącznej wysokości: **198 000 zł**.

Pieniądze Teatr przeznaczył na bieżące funkcjonowanie, m.in. na: produkcję przedstawień, organizację wydarzeń artystycznych, edukacyjnych i społecznych tj.: 47 Opolskich Konfrontacji Teatralnych Klasyka Polska/Klasyka Żywa czy II Europejskiego Forum Teatralnego. W repertuarze pojawiło się 7 nowych tytułów. Zrealizowano projekty: „Opolska Scena”, „Pryzmaty Teatralne 2023”, „VI Konkurs na Projekt Teatralny MODELATORNIA”. W ramach działań Centrum Edukacji Kulturalnej odbyły się m.in.: Strefa obecności – warsztaty dla indywidualnych osób dorosłych oraz młodzieży, Działalność Teatralnej Rady Młodych, działalność Grupy Twórczej PRALNIA. W 2023 roku TJK zrealizował 2 koprodukcje: „I'M NOWHERE/ZNIKANIE” - koprodukcja z Hiszpanią, „THE BEST EUROPEAN SHOW” - koprodukcja z 5 krajami.

3.2. Filharmonia Opolska im. Józefa Elsnera w Opolu – w 2023 roku otrzymała dotację podmiotową z budżetu województwa w wysokości **13 551 101 zł** oraz środki z dotacji celowych w wysokości **930 017 zł**, w tym jako środki na wkład własny do projektów realizowanych w ramach programów MKiDN - **106 600 zł**, natomiast z MKiDN otrzymała dotacje w kwocie **129 740 zł**. Środki te przeznaczone na bieżące funkcjonowanie oraz realizację projektów i zadań, w tym m.in.: zakup instrumentów muzycznych wraz z akcesoriami czy remont organów.

FO prowadziła działalność artystyczną m.in. poprzez organizację koncertów symfonicznych, kameralnych, klubowych i impresaryjnych oraz koncertów i zajęć edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych. FO rozpoczęła cykl koncertów organowych pt. „Organy w samo południe”. Koncerty i pozostała działalność artystyczno-kulturalno-edukacyjna odbywała się w ramach projektów m.in.: Walentynkowych Koncertów Muzyki Filmowej, Gali Noworocznych, koncertów impresaryjnych pn. *Muzyka świata* oraz *Opolskie ma głos*.

3.3. Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smółki W Opolu – dotacja podmiotowa z budżetu województwa – 11 480 247 zł (w tym na Bibliotekę Powiatową 55 000,00). Ponadto na realizację zadań inwestycyjno-merytorycznych w 2023 roku z budżetu województwa WBP otrzymała łącznie 1 503 535 zł, w tym na wkład własny do projektów realizowanych w ramach programów MKiDN 528 196 zł. Natomiast z MKiDN otrzymała dotacje w łącznej wysokości 528 196 zł.

Otrzymane środki WBP przeznaczyła na utrzymanie obiektów oraz działalność bieżącą m.in.: organizację 99 spotkań autorskich, w tym 24 w ramach projektu Dyskusyjne Kluby Książki oraz 74 w ramach wydarzenia Zaczytane Opolskie. W 2023 roku zorganizowano 12 wystaw oraz udostępniono 79 różnotematyczne wystawy.

W 2023 m.in. zmodernizowano infrastrukturę sieciową oraz wykonano remonty w Pałacyku WBP.

3.4. Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu - dotacja podmiotowa z budżetu województwa – **7 563 535 zł**.

W 2023 roku MŚO otrzymało z budżetu województwa opolskiego środki na działania merytoryczno-inwestycyjne w łącznej wysokości **3 837 740 zł**, w tym na wkłady własne do projektów realizowanych w ramach programów MKiDN w wysokości **76 515 zł**, natomiast z MKiDN i programów europejskich otrzymało dotację w łącznej wysokości **233 642 zł**.

MŚO przeznaczyło środki na bieżące utrzymanie, realizację zadań statutowych, jak również organizację II edycji Spotkania Opolskich Regionalistów. Kontynuowało także projekt Edukacji Kulturowej Opolszczyzny oraz III. edycję Festiwalu Śląskiej i Powstańczej Piosenki. W 2023 roku zakończyła się realizacja inwestycji pn. *Termomodernizacja budynków Muzeum Czynu Powstańczego w Górze Św. Anny. MŚO*. Przygotowano projekty budowlane rozbudowy Muzeum Czynu Powstańczego. Rozpoczęto opracowywanie zbiorów pochodzących z rezydencji rodu von Wirtemberg w Pokoju. Poza tym m.in. przygotowano adaptację piwnic pod Galerię Świąteł w Galerii J. Cybisa, wystawę czasową z okazji 150. rocznicy urodzin Wojciecha Korfanteo.

3.5. Muzeum Wsi Opolskiej - dotacja podmiotowa z budżetu województwa opolskiego w 2023 roku wyniosła **4 003 980 zł**. W ramach dotacji celowych z budżetu województwa opolskiego MWO otrzymała łącznie **474 083 zł** (w tym na wkłady własne do programów MKiDN – **109 347 zł**).

Za otrzymane środki MWO m.in.: ulepszyło ofertę oraz dostosowało ją do osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami - powstał np. kącik wyciszenia dla osób przestymulowanych czy zakupiono słuchawki wygłuszające dla dzieci i młodzieży.

Na poprawę i ujednoczenie monitoringu jednostka otrzymała 650 000 zł w podziale na 2 lata.

We wrześniu 2023 roku MWO otrzymało nagrodę Marszałka Województwo Opolskie za Wydarzenie Muzealne Roku 2022 roku w kategorii „inicjatywa edukacyjna”, pn.: *Wolontariat w Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu*.

3.6. Centralne Muzeum Jeńców Wojennych - dotacja podmiotowa z budżetu województwa opolskiego w 2023 r. wyniosła **2 257 300 zł**, natomiast z budżetu MKiDN dotacja podmiotowa w 2023 r. wyniosła: **3 184 000 zł**. Dotacje celowe z budżetu województwa opolskiego w 2023 roku dla CMJW wyniosły

łącznie: **3 461 500 zł** (w tym **71 500 zł** na wkład własny do programu MKiDN), a dotacja celowa z MKiDN wyniosła w 2023 roku: **4 504 000 zł**.

W ramach dotacji celowych z budżetu województwa, CMJW otrzymało m.in. kwotę: 3 182 000 zł na dofinansowanie projektu pn.: *Przebudowa budynku Muzeum w Łambinowicach przy ul. Muzealnej 4 wraz z poprawą otoczenia*, które CMJW realizuje od 2019 roku. W latach 2021-2023, dotacja z budżetu województwa opolskiego na ten cel wyniosła łącznie: 4 186 950 zł. Projekt ma m.in. zabezpieczyć zbiory oraz dostosować Muzeum do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Muzeum w zeszłym roku otrzymało nagrodę Marszałka Województwo Opolskie za Wydarzenie Muzealne Roku 2022 r., w kategorii „inicjatywa edukacyjna”, pn.: *Centralne Muzeum Jeńców wojennych - Akcja społeczno-artystyczna Tu byli*.

3.7 Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu - dotacja podmiotowa z budżetu województwa wyniosła **469 830 zł**, z budżetu MKiDN: **3 673 879 zł** i z budżetu powiatu brzeskiego **270 000 zł**. Dotacje celowe z budżetu województwa opolskiego wyniosły łącznie: **60 000 zł**, natomiast z MKiDN wyniosły: **6 997 979,03 zł**.

W 2023 roku MPŚ w Brzegu zrealizowało m.in. obchody jubileuszu 500-lecia urodzin księcia Jerzego II Piasta, na które otrzymało dotację celową w wysokości 20 000 zł. WO dofinansowało również, po raz kolejny, wydanie Brzeskiego Rocznika Zamkowego w wysokości 10 000 zł.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku

Zadania w obszarze kultury i dziedzictwa regionalnego	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
działania w obszarze kultury sztuki, dziedzictwa narodowego (dotacje oraz projekt Eduko)	1,6	budżet województwa	mieszkańcy województwa opolskiego	rozszerzanie oferty spędzania wolnego czasu	Rozwinięte i dostępne usługi
prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach (dotacje)	1,7	budżet województwa	56 podmiotów	dbałość o zachowanie i rozwój dziedzictwa kulturowego	Ceniona marka regionu
nagrody i stypendia w dziedzinie kultury	0,6	budżet województwa	113 osób, 5 muzeów i 10 podmiotów	rozwój społeczeństwa wielokulturowego	Trwałe więzi społeczne
<i>Schody do Wolności, Opolskie Szmaragdy</i> wraz z Galą wręczenia stypendiów w dziedzinie kultury i inne	1,1	budżet województwa	mieszkańcy województwa opolskiego	rozszerzanie oferty spędzania wolnego czasu;	Rozwinięte i dostępne usługi

6.4. SPORT I TURYSTYKA

6.4.1. Sport i kultura fizyczna

Zadaniem własnym jest tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi sportu. Stanowią o tym przepisy ustawy o samorządzie województwa oraz ustawy o sporcie. Departament Sportu i Turystyki (DST) wykonuje zadania o charakterze wojewódzkim w zakresie kultury fizycznej. W 2023 roku finansowano stypendia sportowe oraz nagrody i wyróżnienia dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe. Województwo opolskie wspierało także kluby i związki sportowe oraz działania samorządów lokalnych w zakresie kultury fizycznej.

W 2023 roku plan wydatków na kulturę fizyczną (bez środków MBO) w DST wyniósł **8 752 100,00 zł** i został wykonany w kwocie **8 736 499,02 zł**, w tym na zadania realizowane w oparciu o przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie **7 547 655,59 zł**. Łącznie zawarto ponad **250** umów na powierzenie bądź dofinansowanie zadań realizowanych w ramach pożytku publicznego.

1. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze kultury fizycznej

- Kontynuowano w ramach WZ LZS w Opolu działalność **Opolskiego Biura Sportu**, które pełniło rolę **operatora wojewódzkiego** w krajowym i regionalnym procesie szkolenia kadr dzieci i młodzieży;
- Zorganizowano 296 zgrupowań i 10 254 osobodni szkolenia dla ponad **450 zawodników wojewódzkich kadr sportowych z 25 związków** z dotacji dla WZ LZS w wysokości **1 810 000 zł**. Szkolenie odbyło: 202 zawodników w kategorii młodzika, 72 juniora młodszego, 34 juniorów i młodzieżowców oraz 142 zawodników Kadry Marszałkowskiej;
- Zapewniono udział reprezentantów województwa opolskiego w Mistrzostwach Polski w kategoriach młodzieżowych oraz w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży i Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzieży: zdobyto w sumie **143 medali Mistrzostw Polski i Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży**;
- Opolscy zawodnicy w 2023 roku zdobyli **3 306,24 punkty w ramach współzawodnictwa sportowego młodzieży**. 2252 zawodników w 45 dyscyplinach sportowych uczestniczyło w rywalizacji SSM. Najlepsze sekcje otrzymały nagrody finansowe i gratyfikacje sportowe.
- **Szkolny Związek Sportowy „OPOLSKIE”** otrzymał dotację na zadanie pn.: **Igrzyska Szkół - szkolne rozgrywki wojewódzkie w ramach ogólnopolskiego współzawodnictwa sportowego szkół na terenie województwa opolskiego oraz dofinansowanie udziału szkół w finałach krajowych (170 000 zł)**. Stowarzyszenie realizuje program Szkolny Klub Sportowy - czyli dodatkowe zajęcia sportowe dla uczniów szkół podstawowych, który wspiera dotacja z Ministerstwa Sportu i Turystyki;
- **Klub Uczelniany AZS Politechnika Opolska** – wsparcie w wysokości **430 000 zł** przeznaczono m.in. na udział w imprezach sportowych rangi Mistrzostw Polski, Europy i Świata, w tym akademickich oraz Pucharach Świata i Europy, udział w zawodach kontrolnych oraz rozgrywkach ligowych oraz udział w Akademickich Mistrzostwach Polski. Logotypy regionu pojawiły się m.in. na strojach sportowych i materiałach promocyjnych w ramach rozgrywek sportowców AZS w kraju i za granicą.
- **Lekkoatletyka dla każdego** - program dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, uczestników zawodów oraz trenerów: zakupiono sprzęt, zabezpieczono kadrę szkoleniową, przeprowadzono warsztaty dla 44 instruktorów i trenerów na kwotę **145 000 zł**;
- **Narodowy Program Rozwoju Kolarstwa dla około 180 dzieci z 12 szkółek kolarskich**. Program zakładał m.in. zajęcia w 12 szkółkach 2 razy w tygodniu prowadzone przez nauczycieli WF, instruktorów lub trenerów, a także zakup sprzętu oraz udział w zawodach ogólnopolskich;
- **Umiem pływać – zajęcia nauki pływania dla uczniów szkół podstawowych klas I-IV**. Wzięło w nich udział **2948 uczniów z 96 szkół podstawowych** z całego województwa, przede wszystkim z terenów

wiejskich i małych miejscowości. Operatorem programu był WZ LZS w Opolu, a zajęcia prowadzono dla uczniów z 21 gmin na 9 pływalniach. Pod okiem 50 instruktorów i trenerów trenowało 196 grup.

- Coroczne **stypendia sportowe oraz nagrody sportowe** dla zawodników, trenerów oraz innych osób wyróżniających się szczególną aktywnością na rzecz rozwoju i promocji sportu. W 2023 roku przeznaczono na nie **700 000,00 zł**. Przyznano 161 stypendiów. W ciągu roku cofnięto 1 stypendium, a kwota wypłaconych wyniosła **694 600 zł**. Na nagrody sportowe przeznaczono **150 000,00 zł**. Kwota wypłaconych nagród to **143 500 zł**. Otrzymało ją 57 osób: 35 zawodników, 14 trenerów, 8 działaczy.
- W najważniejszych obiektach sportowych (w tym m.in. hali widowiskowo-sportowej „STEGU Arena” w Opolu, Toyota Park w Opolu, krytej pływalni „Wodna Nuta” w Opolu, Toropolu w Opolu, Hali w Nysie, Stadionie LA im Opolskich Olimpijczyków i innych) odbyło się wiele imprez sportowych i rozgrywek ligowych z rozgrywkami ekstraklasy oraz meczami reprezentacyjnymi i pucharowymi gier zespołowych na czele. W obiektach tych stale prowadzone są zajęcia i szkolenia sportowe.
- **Najważniejsze imprezy i wydarzenia sportowe 2023** roku to m.in. Taekwon-do Polish Open Cup, 17 Opolski Festiwal Skoków, XXI Atlantis Bieg Opolski, Międzynarodowy Puchar Gór Opawskich w łucznictwie, Międzynarodowe Mistrzostwa Polski Katamaranów Topcat Catamaran Cup 2023 Turawa, XI wyścig Cykl Opawy XC - MTB - Puchar Polski MTB UCI 3, Memoriały m.in.: Joachima Halupczoka, Edwarda Faciejewa, Jerzego Klempela, III Golfowe Mistrzostwa Polski Samorządowców i wiele innych, także cyklicznych, imprez sportowych z udziałem tysięcy kibiców.
- Na pakiety piłkarskie dla zespołów, które uzyskały awans w sezonie 2022/2023, wydano **87 500 zł**
- Opolskie zespoły uplasowały się na korzystnych pozycjach w **najwyższych ligach rozgrywkowych** (np.: ZAKSA Kędzierzyn-Koźle zdobywając medale i tytuły Wicemistrza Polski w Plus Lidze i Puchar Polski w rozgrywkach ogólnopolskich). **Zespół ZAKSA osiągnął historyczny sukces polskiej klubowej siatkówki** i trzeci raz z rzędu wywalczył tytuł **klubowego Mistrza Europy**.
- W czołówce ekstraklasy – PGNIG Superligi piłki ręcznej mężczyzn uplasowała się **KPR Gwardia Opole**. Drużyny futsalowe **Dreman Opole Komprachcice** oraz **LKS Rolnik Biedrzychowice-Głogówek** grały w ekstraklasie futsalu. W najwyższej siatkarskiej Plus lidze mecze rozgrywała **Stal Nysa**, żeński zespół **UNI Opole** rywalizował w Tauron Lidze, a na zapleczu najwyższych klas grają dwie drużyny męskiej siatkówki z Kluczborka i Strzelec Opolskich. Na zapleczu piłkarskiej elity na bardzo dobrym miejscu uplasowała się **Odra Opole**, a także drużyna męskiej koszykówki **Weegree AZS Politechnika Opolska**. Dobrze radzą sobie kluby piłki ręcznej z grającymi na zapleczu elity zespołami Olimp Grodków, ASPR Zawadzkie i żeńską drużyną KS Otmęt Krapkowie.
- Wysokie były krajowe pozycje klubów dyscyplin indywidualnych: np.: sekcje **AZS KU PO Opole** – lider klasyfikacji **Systemu Sportu Młodzieżowego**, Opolski Klub Taekwondo, LKS „Orzeł” Namysłów, Nyskie Towarzystwo Gimnastyczne, LKS „Orzeł” Namysłów, LUKS Gwiazda Dobrzeń Wielki, Budowlani Opole. Opolscy zawodnicy i kluby oprócz medali Mistrzostw Polski zdobywały w 2023 roku m.in. kilkadziesiąt medali mistrzostw Świata i Europy w różnych konkurencjach i kategoriach wiekowych.
- SWO w 2023 roku w formie dotacji celowej wsparł gminy, powiaty i uczelnie wyższe:
 - Gmina Dąbrowa (roboty związane z budową hali sportowej w Naroku) – **50 000 zł**;
 - Gmina Kędzierzyn-Koźle (telebim w Hali Widowiskowo-Sportowej „Azoty”) – **200 000 zł**;
 - Miasto Opole (dofinansowanie remontu i modernizacji pływalni „Wodna Nuta”) – **350 000,00 zł**;
 - Powiat Prudnicki (m.in. przebudowa boiska przy kompleksie sportowym w Prudniku) – **300 000 zł**;
 - Politechnika Opolska (dofinansowanie opracowania programu funkcjonalno-użytkowego inwestycji pn.: „Centrum badawczo – naukowe, wielofunkcyjna hala lekkoatletyczna z przychodnią sportowo – lekarską”) – **159 900 zł**.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku

Zadania w obszarze sportu i kultury fizycznej	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty (liczba osób objętych wsparciem itp.)	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej w ramach konkursów i trybu 19a.	7,54	budżet województwa	55 000 zawodników i kibiców, 12 000 dzieci w sporcie szkolnym, 6000 zawodników	rozszerzanie oferty spędzania wolnego czasu	Rozwinięte i dostępne usługi
wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej w ramach stypendiów i nagród	0,83	budżet województwa	218 osób	rozszerzanie oferty spędzania wolnego czasu	Rozwinięte i dostępne usługi

6.4.2. Turystyka i krajoznawstwo

Samorząd województwa wykonuje także zadania o charakterze wojewódzkim w zakresie turystyki. W tym obszarze DST realizował zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej – tj. zadania w stosunku do przewodników turystycznych, obiektów hotelarskich oraz przedsiębiorców z branży turystycznej.

Na koniec 2023 roku 46 osób posiadało uprawnienia przewodnika górskiego. W regionie działało 75 hoteli posiadających łącznie 1861 jednostek mieszkalnych z 3594 miejscami noclegowymi. W większości są to obiekty 3-gwiazdkowe (48), 1 obiekt 5-gwiazdkowy (Pałac Sulisław), 6 obiektów 4-gwiazdkowych, 14 obiektów 2-gwiazdkowych (w tym 4 kempingi) i 6 obiektów 1-gwiazdkowych. Najwięcej skategoryzowanych obiektów hotelarskich było w Opolu i powiecie opolskim, a najmniej w powiecie strzeleckim, prudnickim i głubczyckim. W Rejestrze Marszałka Województwa Opolskiego wpisanych było 88 organizatorów turystyki i przedsiębiorców.

Upowszechnianie turystyki i krajoznawstwa wspierano m.in. poprzez zadania promocji turystycznej, przekazywanie dotacji celowych dla NGO oraz poprzez członkostwo w Opolskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej (OROT). Na upowszechnianie turystyki wydano **1 788 193,07 zł**. Natomiast na wieloletnie zadanie z zakresu ratownictwa wodnego turystów wydano **9 986 zł**.

1. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze turystyki i krajoznawstwa

- W 2023 roku wsparto składką w wysokości **472 600 zł** działalność bieżącą OROT i Opolskiego Centrum Informacji Turystycznej realizujących projekty promocyjne, marketingowe, reklamowe i szkoleniowe na rzecz branży turystycznej regionu.
- OROT realizował projekt pt. **Aplikacja turystyczna VisitOpolskie – innowacyjne narzędzie planowania podróży po regionie**. Zawiera opisy 60 lokalizacji z terenu całego województwa z audio przewodnikiem (także w języku angielskim i czeskim). Aplikacja jako narzędzie funkcjonalne będzie nadal rozwijana.
- OROT świętował 20 – lecie poprzez współorganizację z SWO obchodów Światowego Dnia Turystyki 2023 w tym m.in.: organizację tematycznej konferencji turystycznej, konkurs plastyczny na nową statuetkę oraz regionalnej akcji promocyjnej pod hasłem 20-lecia OROT oraz 25-lecia Samorządu WO.

- **Lew Opolskiej Turystyki** – została opracowana statuetka i zasady nagród i wyróżnień dla zasłużonych na Opolszczyźnie ludzi turystyki. Przyznano: dwie nagrody „Lew Opolskiej Turystyki” na łączną kwotę **10 000,00 zł**, 10 nagród specjalnych *Super Lew Opolskiej Turystyki* oraz 4 wyróżnienia.
- Wydatki SWO w zakresie upowszechniania turystyki i krajoznawstwa na zadania realizowane przez NGO wyniosły ogółem **978 616,02 zł**, w tym konkurs ogólny (35 umów): **648 694,18 zł**; konkurs na ratownictwo turystów (2 umowy): **159 986 zł**; konkurs pn. *Wojewódzkie Obchody Światowego Dnia Turystyki 2023* (1 umowa): **99 999,94 zł**; małe granty (11 umów): **69 935,90 zł**.
- **Promocja walorów turystycznych Województwa Opolskiego podczas XXI Targów Turystyki "W Stronę Słońca" w Opolu**. Zaprezentowano oferty 15 gestorów turystycznych z Opolszczyzny. W wydarzeniu uczestniczyło 80 wystawców z 5 krajów (Polska, Czechy, Niemcy, Hiszpania, Ukraina). Targi odwiedziło ok. 15 000 osób.
- Ze wsparciem samorządu odbyły się liczne rajdy piesze, rowerowe, konne i spływy kajakowe, w których udział brało kilkuset uczestników w różnych rejonach województwa. Zorganizowano szkolenie dla kadr animatorów turystyki i liczne konkursy turystyczno-krajoznawcze dla dzieci i młodzieży.
- Promowano turystykę kulinarną, m.in. Szlak Kulinaryny Opolski Bifyj – obecnie liczy on 21 restauracji i jedną cukiernię.
- III Opolski Festiwal ENOturystyczny w Opolu oraz liczne enopikniki wspierały promocję i rozwój Opolskiego Szlaku Win. Działalność enoturystyczną zainaugurowała m.in. jedno z największych w Polsce – Winnice Dom Charbielin. Szlak liczy już 16 zrzeszonych obiektów objętych wspólną promocją.
- Promocja turystyki regionu odbywała się poprzez reklamy w telewizji ogólnopolskiej, w Internecie i serwisach społecznościowych, w tym nowe i dodatkowe wydania przewodników i informatorów.
- Ponadto Patronatem Honorowym Marszałka WO objęto wiele wydarzeń m.in.: *Konkurs na Najlepszy Produkt Turystyczny Województwa Opolskiego – Certyfikat OROT 2023*, a z Gminą Głuchołazy współorganizowano XIV Międzynarodowy Festiwal Piosenki Turystycznej *Kropka*.
- Zrealizowano akcję reklamową pn. #PodrozuJPoOpolsku m.in. w telewizji ogólnopolskiej i na FB WO.
- Przekazano na cele promocyjne materiały reklamujące turystykę w województwie opolskim (albumy, opolską porcelanę, przewodniki, itp.)
- Zrealizowano produkcję wielojęzycznego spotu promocyjnego pn. *Opolskie – grzech nie spróbować!*, a także kolejne filmy promocyjne m.in. *Zamki i Pałace Opolszczyzny vol. 3*
- Przekazano dotację o wartości **150 000 zł** dla Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Województwa Opolskiego (WOPR WO) na zadanie pn. *Zabezpieczenie ratownicze ruchu turystycznego na Opolszczyźnie*.
- Przekazano dotację o wartości **9 986 zł** dla WOPR WO Oddział Rejonowy w Nysie na zadanie pn. „Ratownictwo wodne turystów na obszarze Jeziora Nyskiego”.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku

Zadania w obszarze turystyki i krajoznawstwa	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
składka członkowska - OROT	0,47	budżet województwa	projekty promocyjne, marketingowe, reklamowe i szkoleniowe OROT na rzecz branży turystycznej regionu	rozwój silnych produktów turystycznych	Ceniona marka regionu
działania w obszarze turystyki i krajoznawstwa (dotacje)	0,97	budżet województwa	rajdy piesze, rowerowe, konne i spływy kajakowe, festiwale, filmy, targi turystyczne	rozwój silnych produktów turystycznych	Ceniona marka regionu
inicjatywy i działania własne w obszarze turystyki i krajoznawstwa	0,08	budżet województwa	emisja materiałów reklamowych dotyczących opolskiej turystyki w telewizji ogólnopolskiej, współorganizacja festiwalu piosenki turystycznej	rozwój silnych produktów turystycznych	Ceniona marka regionu
Lew Opolskiej Turystyki	0,08	budżet województwa	uroczysta gala rozdania nagród w dziedzinie turystyki	rozwój silnych produktów turystycznych	Ceniona marka regionu
działania w obszarze ratownictwa i ochrony turystów w regionie (dotacje)	0,16	budżet województwa	zabezpieczenie ruchu turystycznego poprzez organizację dyżurów i patroli na Jeziorze Turawskim, Jeziorze Nyskim, wyrobiskach Dębowa i Januszkowice	poprawa bezpieczeństwa	Bezpieczny region

6.5. ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA

Samorząd województwa opolskiego w obszarze zdrowia i polityki społecznej realizuje zadania z zakresu:

- promocji i ochrony zdrowia;
- pomocy społecznej;
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Zadania w tych obszarach realizuje Departament Zdrowia i Polityki Społecznej (DZD) wraz z nadzorowanymi przez siebie jednostkami.

6.5.1. Promocja i ochrona zdrowia

Na promocję i ochronę zdrowia składają się przede wszystkim: kształtowanie optymalnych dla życia i rozwoju człowieka warunków środowiska materialnego i społecznego oraz rozwijanie kultury zdrowotnej i profilaktycznej działalności ochrony zdrowia i innych instytucji. Podejmowane są także działania, dzięki którym podnoszone są standardy usług świadczonych przez podmioty ochrony zdrowia.

W 2023 roku zrealizowano 12 zadań w ramach małych grantów (art. 19 a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), na które przeznaczono ponad 113 000 zł dla organizacji pożytku publicznego.

1. Zadania realizowane w 2023 roku poprzez organizacje pożytku publicznego:

- **Organizacja konferencji, stanowiących ważny element edukacji zdrowotnej oraz promocji zdrowia.**
 - Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny IFMSA – Poland zorganizowało *Konferencję Ogólnopolską w Medycynie* – pierwszą studencką konferencję medyczną na terenie województwa o ogólnopolskim zasięgu. Jej celem było szerzenie wiedzy medycznej, rozwój nauk medycznych oraz promocja regionu jako przyszłego miejsca pracy młodych medyków.
 - Stowarzyszenie Pozytywka Olesno zorganizowało konferencję dot. zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży pn. *Zdrowie fizyczne i psychiczne dzieci i młodzieży po okresie pandemii koronawirusa – jak je wspierać*. Wydarzenie było otwarte i skierowane do rodziców dzieci i młodzieży, nauczycieli, pedagogów i innych osób na co dzień pracujących z dziećmi.
 - Stowarzyszenie Opolskie Kobiety Sukcesu zorganizowało konferencję pn. *„Endometrioza - czym tak naprawdę jest? Jak się objawia? W jaki sposób ją leczyć?”*. Jej celem była promocja zdrowia wśród kobiet, wzmocnienie świadomości i pogłębienie wiedzy o endometriozie.

- **Krzewienie zdrowego stylu życia poprzez aktywność fizyczną, właściwe odżywianie oraz działania nastawione na dbanie o zdrowie w kwestii chorób cywilizacyjnych.**

VIII Zawody Międzypokoleniowe „Od jeziora do jeziora – rodzinny bieg po zdrowie” oraz „IV Maraton Zdrowia Od Zmierzchu do Świt” to kolejne edycje imprez promujących zdrowy styl życia, uprawianie sportu oraz łączących pokolenia i wzmacniających więzi społeczne. Aktywność fizyczną propagowano przede wszystkim w kontekście zapobiegania chorobom cywilizacyjnym: cukrzycy, nadciśnieniu, otyłości.

- **Przełamywanie biernych postaw społecznych poprzez propagowanie zdrowia, sportowego i aktywnego trybu życia oraz czynnego spędzania czasu wolnego wśród seniorów.**

Fundacja Rozwoju Społecznego SPINACZ po raz kolejny zorganizowała „Opolską Olimpiadę Sportową Osób Starszych z Niepełnosprawnością”, a Wojewódzkie Towarzystwo Walki z Kalectwem zadanie pn. „Aktywny i zdrowy senior”. Wydarzenie te służyły poprawie sprawności psychoruchowej, aktywizacji społecznej osób starszych, promowały wśród nich znaczenie aktywności fizycznej i umysłowej.

2. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania realizowane w obszarze zdrowia i polityki społecznej

2.1. Program *Szansa na rodzicielstwo dla mieszkańców Województwa Opolskiego w zakresie wsparcia diagnostyki i leczenia niepłodności*

Decyzją Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji nr 04/2023 z dnia 20 lutego 2023 roku SWO otrzymał zgodę na wdrożenie Programu Polityki Zdrowotnej pn.: „*Szansa na rodzicielstwo dla mieszkańców Województwa Opolskiego w zakresie wsparcia diagnostyki i leczenia niepłodności*”. Jego celem są narodziny dzieci u 25% par objętych leczeniem niepłodności metodami wspomaganego rozrodu.

Realizatorem programu zostało Kliniczne Centrum Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii w Opolu. Kwalifikacje i zapisy do Programu rozpoczęły się w lipcu. W grudniu w Klinicznym Centrum zorganizowano konferencję podsumowującą dotychczasowy przebieg przedsięwzięcia. Do projektu zakwalifikowano 252 osoby, wykonano 1,8 tys. procedur w ramach diagnostyki i leczenia niepłodności oraz przeprowadzono 24 inseminacje domaciczne. Potwierdzono 9 ciąż (do 8 grudnia 2023 r.).

Program będzie realizowany do końca 2024 roku ze środków własnych województwa - łącznie **2 299 990 zł**.

2.2. Marszałkowski Budżet Obywatelski - DZD w ramach MBO realizował:

- *Nadzieja na lepsze jutro – rehabilitacja i terapia psychologiczna dzieci i ich rodzin – III edycja*, o wartości **100 000,00 zł**. Zadanie zrealizowało Stowarzyszenie Pozytywka z Opolą. W jego ramach odbyło się 680 spotkań, 340 wizyt u psychologa i 340 wizyt u rehabilitanta. Wsparciem objęto 90 osób (dzieci i ich rodziny z powiatu oleskiego).
- *SAMI – NIE SAMOTNI* o wartości **99 985,00 zł**. Zadanie polegało na organizacji 5 wycieczek dla seniorów z powiatu głubczyckiego, połączonych z aktywnością ruchową oraz dostarczeniem bodźców intelektualnych. Odbyły się również warsztaty psychologiczne oraz prowadzono terapię zajęciową.

2.3. Konkurs ofert pn. *Marszałkowskie Dni dla Zdrowia ze szczególnym uwzględnieniem chorób urologicznych mężczyzn*

Celem zadania była promocja regularnych badań profilaktycznych wśród mężczyzn oraz podniesienie świadomości społecznej na temat chorób nowotworowych (rak prostaty, rak jąder oraz inne dotyczące mężczyzn). W listopadzie 2023 roku w ramach ogólnopolskiej akcji Movember odbyły się bezpłatne badania urologiczne jąder i prostaty oraz USG jąder, ćwiczenia na fantomach jąder oraz rozmowy edukacyjne.

3. Regionalny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Opolskiego

W ramach Regionalnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego zostały zrealizowane lub zlecone działania na kwotę **88 500 zł**, w tym:

- dwudniowa konferencja *II Opolskie Forum Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży*, zrealizowana przez Uniwersytet WSB Merito.
- pierwszy rok realizacji przez Uniwersytet WSB Merito zadania *Jestem obecny – wsparcie psychologów szkolnych w zakresie wspierania dzieci i młodzieży w przezwyciężaniu trudności i problemów psychicznych*.
- opracowanie raportu *Dobrostan psychofizyczny dzieci i młodzieży z województwa opolskiego* na podstawie badań zrealizowanych w 2022 roku.
- realizacja zajęć *Razem wbrew stereotypom* dla studentek i studentów Uniwersytetu Opolskiego we współpracy z Samorządem Studenckim UO.
- Publikacja w Nowej Trybunie Opolskiej i w tygodniku O!Polska tekstów dotyczących problematyki zdrowia psychicznego.

W obszarze zdrowia psychicznego realizowane i zlecane były również przedsięwzięcia przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu oraz przez Opolskie Centrum Edukacji.

4. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania realizowane w obszarze promocji i ochrony zdrowia

- W Sulistawiu odbyły się **II Opolskie Regionalne Mistrzostwa w Ratownictwie Medycznym wraz z Zawodami w Ratownictwie Medycznym o Puchar Marszałka Województwa Opolskiego** organizowane przez Opolskie Centrum Ratownictwa Medycznego (OCRM) w Opolu. Ich ideą była promocja ratownictwa medycznego, dobrych praktyk oraz bezpiecznych zachowań w ruchu drogowym.
- **Stypendia dla kierunku lekarskiego** – w 2023 roku kontynuowano program stypendialny dla studentów kierunków lekarskich. W październiku ogłoszono nabór, w efekcie którego wpłynęło 40 wniosków. Stypendium przyznano 35 studentom. W związku z rozpoczęciem stażu przez 27 osób, wraz z nowym naborem w roku akademickim 2023/2024 wsparcie otrzyma w sumie 80 osób, z czego 45 studentów kontynuuje pobieranie stypendium w ramach poprzedniego naboru.

Łączna kwota przeznaczona na stypendia w 2023 roku wyniosła 1 488 000 zł;

- W 2023 roku DZD zrealizował kampanię informacyjno-promocyjną w mediach pn. *Inwestycje w szpitalach* na łączną kwotę **104 574,60 zł**.

5. W roku 2023 kontynuowano i zakończono realizację trzech projektów, współfinansowanych z RPO WO 2014-2020, mających na celu wsparcie podmiotów leczniczych w walce z pandemią COVID-19:

- Projekt: „*Opolskie przeciw COVID-19*” o wartości **47,5 mln zł**, w ramach którego w latach 2020 – 2023 m.in.: zakupiono środki ochrony osobistej dla pracowników m.in. służb medycznych i ratowniczych, sprzęt i wyposażenie do wykonywania działań związanych z zapobieganiem (w tym 11 ambulansów), przeciwdziałaniem i zwalczaniem epidemii COVID-19.

Projekt realizowany był w partnerstwie z 14 podmiotami leczniczymi.

W 2023 roku przekazano wsparcie na realizację projektu na łączną kwotę 1 736 878,06 zł, w tym dofinansowanie na zakup 1 ambulansu.

- Projekt: „*Opolskie wspiera szpitale w walce z COVID-19*” na kwotę **32,8 mln zł**, w ramach którego w latach 2020 – 2023 m.in.: wykonano w szpitalach instalacje tlenowe, ściekowe i inne, zakupiono sprzęt i wyposażenia do wykonywania działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem epidemii COVID-19, środki ochrony osobistej i środki do dezynfekcji, sprzęt i wyposażenia medycznego. Projekt realizowany był w partnerstwie z 25 podmiotami leczniczymi.

W 2023 roku przekazano wsparcie na realizację projektu na łączną kwotę 4 895 431,89 zł.

- Projekt: „*Rehabilitacja osób z deficytami zdrowotnymi wywołanymi przez COVID-19 w województwie opolskim – projekt pilotażowy*” na kwotę **11,4 mln zł**, w ramach którego w latach 2021 – 2023 zrealizowano **wsparcie dla 2 361 osób**.

Projekt zakładał m.in. indywidualną ścieżkę diagnostyczną i spersonalizowany plan rehabilitacji oddechowej i ogólnoustrojowej i/lub terapii psychologicznej pacjentów.

Realizowany był wspólnie z: Stobrowskim Centrum Medycznym Sp. z o.o. w Kup, Opolskim Centrum Rehabilitacji w Korfantowie Sp. z o.o. i Centrum Terapii Nerwic w Mosznej Sp. z o.o.

W 2023 roku przekazano wsparcie na realizację projektu na łączną kwotę 3 290 061,98 zł.

6 W 2023 roku zakończono realizację projektu pt. *Stworzenie Centrum Skonsolidowanych Usług Rehabilitacyjnych - rehabilitacja lecznicza, w tym ukierunkowana na minimalizację następstw po przebytej chorobie wywołanej COVID-19* o wartości **30,5 mln zł**.

7 Instytucje ochrony zdrowia

DZD nadzoruje działalność **ośmiu** podmiotów leczniczych niebędących przedsiębiorcą, funkcjonujących w formie SP ZOZ, dla których podmiotem tworzącym jest województwo opolskie oraz **czterech** podmiotów leczniczych funkcjonujących w formie spółek kapitałowych, w których województwo jest współlnikiem lub akcjonariuszem.

7.1. *Kliniczne Centrum Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii w Opolu* otrzymało dotacje z budżetu województwa opolskiego w wysokości **2 499 893,05 zł** z przeznaczeniem m.in. na:

- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne;
- prace związane z przebudową i remontami w budynku szpitala, w tym przebudową bloku operacyjnego z Oddziałem Anestezjologii; zabezpieczenie przeciwpożarowe budynków,
- dokumentacje przebudowy holu wejściowego oraz pomieszczeń oddziałów szpitalnych.

7.2. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Opolskie Centrum Onkologii im. prof. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu otrzymał dotację z budżetu województwa opolskiego w wysokości **5 760 995,31 zł** z przeznaczeniem m.in. na:

- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne;
- prace związane z przebudową i remontami w budynku szpitala, w tym przede wszystkim Oddziału Ginekologii Onkologicznej na wydzielony Pododdział Urologiczny oraz Oddziału Klinicznego Chirurgii Onkologicznej z Pododdziałem Chorób Piersi;
- zakup aparatury i sprzętu medycznego m.in.: toru wizyjnego do zabiegów z wykorzystaniem ICG, mammografu cyfrowego aparatu do wykonywania biopsji piersi i innych.

7.3. Zakład Opiekuńczo-Leczniczego SPZOZ w Głucholazach otrzymał dotację z budżetu województwa opolskiego w wysokości **95 069,30 zł** z przeznaczeniem m.in. na:

- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne;
- pokrycie wkładu własnego do projektu złożonego w ramach RPO WO 2014-2020 pn.: „*Poprawa efektywności świadczeń usług medycznych dla osób starszych - dzienny dom opieki medycznej*”;
- zakup agregatu prądotwórczego.

7.4. Ośrodek Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych otrzymał dotację z budżetu województwa opolskiego w wysokości **2 661 749,40 zł** z przeznaczeniem m.in. na:

- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne;
- pokrycie wkładu własnego do projektu złożonego w ramach RPO WO 2014-2020 pn.: „*Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródła ciepła na ekologiczne w Ośrodku Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych*”;
- m.in. pokrycie kosztów związanych z realizacją zadania pn. *Modernizacja budynku użyteczności publicznej przy ul. Głogowskiej 25 w zakresie poprawy efektywności energetycznej i dostępności dla osób niepełnosprawnych na lata 2023-2024* oraz zadania pn.: *Adaptacja pomieszczeń w budynku przy ul. Głogowskiej 25 na potrzeby Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu*;
- wykonanie robót w ramach zadania pn. „*Rewitalizacja zabytkowego budynku pałacu na terenie Ośrodka Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych wraz z dobudową dźwigu osobowego*”.

7.5. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. św. Jadwigi w Opolu otrzymał dotację z budżetu województwa opolskiego w wysokości **3 556 326,38 zł** z przeznaczeniem m.in. na:

- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne;
- pokrycie wkładu własnego do projektu w ramach RPO WO 2014-2020 pn.: *Efektywność energetyczna w budynkach publicznych - w tym Termomodernizacja budynku głównego*;
- roboty budowlane związane m.in. z wyposażeniem szpitala w system przeciwpożarowy, przebudową kanalizacji deszczowej i inne;
- zakup i montaż kontenerów z przeznaczeniem na gabinety lekarskie;
- opracowanie projektu budowlanego i wykonawczego zadania pn.: *Budowa Centrum Psychiatrii dla Dzieci i Młodzieży*.

7.6. Specjalistyczny Szpital im. Ks. Biskupa J. Nathana w Branicach otrzymał dotację z budżetu województwa opolskiego w wysokości **1 458 987,82 zł** z przeznaczeniem m.in. na:

- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne;
- pokrycie wkładu własnego do projektu w ramach RPO WO 2014-2020 pn.: *Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez Program Natura 2000 i zieloną infrastrukturę*;

- roboty budowlane związane m.in. z przebudową drogi wewnętrznej na terenie szpitala.

7.7. Opolskie Centrum Ratownictwa Medycznego w Opolu otrzymało dotację z budżetu województwa opolskiego w wysokości **981 846,20 zł** z przeznaczeniem m.in. na:

- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne;
- zakup sprzętu w tym m.in.: 2 ambulansów sanitarnych wraz z zestawami do transportu pacjenta; dodatkowo OCRM otrzymał dofinansowanie na zakupu 1 ambulansu w ramach projektu „Opolskie przeciw COVID-19” współfinansowanego z RPO WO 2014 -2020.

7.8. Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Opolu z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu otrzymał dotację z budżetu województwa w wysokości **4 438 000 zł** z przeznaczeniem m.in. na:

- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne;
- działalność statutową Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Opolu z siedzibą w Kędzierzynie- Koźlu – 4 300 000 zł;
- montaż Klimatyzacji Przychodni Rejonowo Profilaktycznej "PIASTOWSKA".

7.9. Szpital Wojewódzki w Opolu Sp. z o.o. otrzymał dotację z budżetu województwa opolskiego w wysokości **4 938 000 zł** z przeznaczeniem m.in. na:

- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne;
- zakup sprzętu i aparatury medycznej, w tym: spirometru, kabiny pletyzmograficznej z opcją DLCO, sufitowych lamp operacyjnych i innych;
- realizacja inwestycji pn.: *Spełnienie warunków technicznych z zakresu cyberbezpieczeństwa: roboty budowlane w zakresie rozbudowy pomieszczeń IT, rozbudowa i wykonanie niezbędnych instalacji oraz zakup wyposażenia teleinformatycznego.*

7.10. Opolskie Centrum Rehabilitacji w Korfantowie Sp. z o.o. otrzymało dotację z budżetu województwa w wysokości **9 726 538,12 zł** z przeznaczeniem m.in. na:

- pokrycie wkładów własnych dla projektów złożonych w ramach RPO WO 2014-2020:
 - ✓ *Stworzenie Centrum Skonsolidowanych Usług Rehabilitacyjnych - rehabilitacja lecznicza, w tym ukierunkowana na minimalizację następstw po przebytej chorobie wywołanej Covid-19.;*
 - ✓ *Podniesienie efektywności leczenia chorób cywilizacyjnych poprzez zakup specjalistycznego sprzętu medycznego i modernizację pomieszczeń Opolskiego Centrum Rehabilitacji w Korfantowie Sp. z o.o.;*
 - ✓ *Program wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych z gminy Korfantów, Łambinowice i Tułowice - IV edycja;*
 - ✓ *Termomodernizacja budynku basenu i Sali gimnastycznej OCR w Korfantowie;*
- zakup m.in. robota ortopedycznego wraz z jednorazowym osprzętem do wykonywania zabiegów endoprotezoplastyki stawu kolanowego i biodrowego;
- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne;
- wyposażenie nowego pawilonu;
- przebudowa istniejącego pawilonu szpitalnego do wymagań Ministra Zdrowia.

7.11. Stobrowskie Centrum Medycznym Sp. z o.o. z siedzibą w Kup otrzymało dotację budżetu województwa opolskiego w wysokości **28 000,00 zł** z przeznaczeniem m.in. na:

- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne;

- opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego w związku z inwestycją *Rozbudowa i przebudowa Szpitala Rehabilitacyjnego w Pokoju*.

7.12. Centrum Terapii Nerwic w Mosznej Sp. z o.o. otrzymało dotację z budżetu województwa opolskiego w wysokości **174 434,47 zł** z przeznaczeniem m.in. na:

- pokrycie kosztów kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne;
- projekt techniczny kompleksowej modernizacji systemu wentylacji szpitala.

8. Pomoc finansowa udzielona przez województwo opolskie samorządom powiatów na wsparcie w obszarze ochrony zdrowia:

- Dotacja celowa dla Starostwa Nyskiego na zakup sprzętu medycznego i wyposażenia dla Oddziału Obserwacyjno-Zakaźnego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Nysie - **50 000 zł**.
- Dotacja celowa dla Starostwa Głubczyckiego na zakup ambulansu na potrzeby systemu ratownictwa medycznego w Powiecie Głubczyckim dla SP ZOZ w Głubczycach - **672 000 zł**
- Dotacja celowa dla Starostwa Strzeleckiego na zakup 2 stołów operacyjnych z osprzętem oraz neuromonitoringu do zabiegów na tarczycy (wkład własny w zadaniu pn.: „*Poprawa wydajności usług medycznych w Szpitalu Powiatowym w Strzelcach Opolskich poprzez modernizację oddziału chirurgii wraz z dostawą sprzętu*” - **564 640 zł**.)

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku

Zadania w obszarze promocji i ochrony zdrowia	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
inwestycje, zakup sprzętu, wkłady własne do projektów (dotacje dla podmiotów leczniczych)	36,32	budżet województwa	12 podmiotów leczniczych	rozwój opieki i profilaktyki zdrowotnej	Rozwinięte i dostępne usługi
program stypendialny dla studentów kształcących się na kierunku lekarskim	1,49	budżet województwa	Wsparcie otrzymało 80 studentów	rozwój opieki i profilaktyki zdrowotnej	Rozwinięte i dostępne usługi
program polityki zdrowotnej w zakresie rehabilitacji osób po COVID-19	3,3	RPO WO 2014-2020	Wsparcie otrzymało 872 osoby	rozwój opieki i profilaktyki zdrowotnej	Rozwinięte i dostępne usługi

6.5.2. Polityka społeczna

Zadaniem polityki społecznej jest ochrona warunków życia mieszkańców, a w szczególności rozwiązywanie problemów społecznych oraz ograniczanie ich niekorzystnych skutków. Istotą jej działania jest rozwój sprzyjający włączeniu, pobudzający aktywność indywidualną i społeczną. Powodzenie tych działań zapewnia: partnerstwo i współpraca mieszkańców i instytucji, z akcentem na współpracę czterech sektorów: nieformalnego, pozarządowego, rynkowego i publicznego.

1. Wojewódzka Strategia w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2016-2025

Osiągnięcie celów w polityce społecznej możliwe jest poprzez działania systemowe i długofalowe, przy wykorzystaniu planowania strategicznego i monitorowania, a cele polityki społecznej winny uwzględniać priorytety gospodarki. Zmieniająca się rzeczywistość społeczno-gospodarcza województwa, w tym nasilenie niekorzystnych tendencji demograficznych i ich społecznych skutków, wymaga aktualizacji planów, strategii i programów.

Głównym celem Wojewódzkiej Strategii w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2016–2025 jest wspieranie działań i rozwój instytucji służących zabezpieczeniu podstawowych potrzeb mieszkańców województwa opolskiego, a także integracja społeczeństwa regionu poprzez wzmocnienie aktywności mieszkańców i współdziałanie instytucji publicznych, komercyjnych oraz organizacji pozarządowych.

2. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze polityki społecznej

Zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt. 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w 2023 roku zrealizowano zadania na rzecz osób z niepełnosprawnościami:

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) - w 2023 roku środki z Funduszu w wysokości **13 551 888 zł** zostały przeznaczone na następujące zadania:

Tabela 21. Zadania zrealizowane w 2023 roku ze środków PFRON

Lp.	Zadanie	Kwota wg uchwały LX/620/2023 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 19 grudnia 2023 r	Wydatkowano do 31.12.2023 r.
1.	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej	10 336 000,00	10 336 000,00
2.	Zlecanie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych fundacjom i organizacjom pozarządowym	1 434 009,50	1 416 495,31
3.	Dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku potrzebami osób niepełnosprawnych	1 781 878,50	1 781 878,50
	Razem	13 551 888,00 100 %	13 534 373,81 99,87 %

Źródło: Opracowanie UMWO

▪ Zakłady Aktywności Zawodowej

W 2023 roku w województwie działało 5 zakładów aktywności zawodowej (ZAZ): w Opolu, Lewicach (w gm. Branice), Kędzierzynie-Koźlu, Kluczborku i Nysie. Udzielone dofinansowanie obejmowało koszty działania ZAZ-ów przy zatrudnieniu 323 pracowników z orzeczoną znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (które pod koniec roku wzrosło do 324 osób). Organizatorami czterech zakładów są organizacje pozarządowe, a w przypadku ZAZ w Nysie – InfirmiCare non profit Sp. z o.o. z siedzibą w Nysie.

▪ Zlecanie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami fundacjom i organizacjom pozarządowym:

Przyznano 67 dotacji: 30 w trybie konkursowym (na kwotę **1 083 930 zł**) oraz 37 w trybie pozakonkursowym (344 350 zł) - razem **1 428 280 zł**.

▪ **Dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób z niepełnosprawnościami:**

Na realizację zadania ze środków PFRON w 2023 roku wykorzystano **1 781 878,50 zł**. Zadania realizowali:

- Dom Pomocy Społecznej Dla Dorosłych w Nysie, prowadzony przez Kongregację Sióstr Miłosierdzia Św. Karola Boromeusza w Trzebnicy: zadanie Remont 3 łazienek z przystosowaniem dla osób niepełnosprawnych - **35 268,93 zł**.
- Powiat Strzelecki - Dom Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich z filią w Szymiszowie i filią w Leśnicy: zadanie Przebudowa szybu windowego wraz z wymianą dźwigu w budynku DPS Filia w Leśnicy - **102 600 zł**.
- Powiat Strzelecki - Dom Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich z filią w Szymiszowie i filią w Leśnicy: zadanie Przebudowa szybu windowego wraz z wymianą dźwigu w budynku DPS Filia w Szymiszowie - **219 240 zł**.
- Caritas Diecezji Opolskiej w Opolu: zadanie Budowa szybu zewnętrznego wraz z dostawą i montażem windy dla osób niepełnosprawnych na terenie Warsztatów Terapii Zajęciowej w Starych Siołkowicach - **111 769,57 zł**.
- Powiat Głubczycki - Dom Pomocy Społecznej w Klisinie: zadanie Remont budynków DPS w Klisinie z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych - **1 313 000 zł**.

▪ **Projekty realizowane przez ROPS w Opolu finansowane z RPO WO 2014-2020 oraz PO WER 2014-2020**

- ✓ **Projekt *Solidarni z Ukrainą – pomoc migrantom wojennym w województwie opolskim*** (RPO WO 2014-2020) – termin realizacji: 7 czerwca 2022 roku – 31 października 2023 roku.

Celem projektu było uruchomienie usług integracyjnych i adaptacyjnych dla migrantów z Ukrainy.

Realizowany był przez ROPS i RZPWE oraz 17 gmin (Biała, Brzeg, Dobrzeń Wielki, Dobrodzień, Głubczyce, Głuchołazy, Kluczbork, Leśnica, Nysa, Olesno, Paczków, Popielów, Prudnik, Strzelce Opolskie, Strzeleczyki, Ujazd i Wołczyn).

W 2022 roku zorganizowano dla dzieci i młodzieży – migrantów wojennych z Ukrainy:

- kolonie letnie (dziesięć 10-dniowych turnusów) dla 593 osób;
- półkolonie dla 228 osób (w ośmiu gminach w województwie opolskim);
- warsztaty integracyjno-edukacyjne dla 168 osób.

Koszt wsparcia na ww. zadania wyniósł **1 292 253,85 zł**.

W ramach projektu RZPWE (obecnie Opolskie Centrum Edukacji) przeprowadził kursy nauki języka polskiego na poziomie podstawowym dla osób dorosłych. Ukończyło je 199 osób.

W latach 2022-2023 uruchomiono 54 mieszkania dla migrantów wojennych z Ukrainy, przebywających na terenie 17 gmin – partnerów projektu (remont, dostosowanie i doposażenie mieszkań, będących w zasobach gmin – dla ok. 200 osób).

Elementem integracji migrantów wojennych z mieszkańcami był też zorganizowany w lipcu 2023 roku w Szymiszowie integracyjny piknik rodzinny *Razem z Ukrainą* (uczestniczyło ok. 200 osób).

Razem koszt wszystkich zadań w ramach tego projektu w 2023 r. wyniósł 3 754 962,94 zł.

Łączna kwota całego projektu - **10 352 951,53 zł**, w tym dofinansowanie UE 8 800 000,00 zł.

- ✓ **Projekt *Nie-Sami-Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne*** (RPO WO 2014-2020) – trzy edycje (projekt zakończył się 31 października 2023 roku)

Głównym celem projektu było zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych dla osób niesamodzielnych, starszych i niepełnosprawnych, które pozwolą przeciwdziałać ich marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.

- **Marszałkowski kurier społeczny (MKS)** dla osób niesamodzielnych, starszych i osób z niepełnosprawnością – nowa usługa powstała w związku z pandemią. Skierowana do osób potrzebujących, które ze względu na wiek, stan zdrowia lub niesamodzielność, wymagają wsparcia. W ramach wszystkich czterech edycji MKS (kwiecień 2020 – styczeń 2023) objęto wsparciem ok. 4 000 osób, zrealizowano 220 tys. godzin usług, zatrudniono 227 kurierów w 58 gminach. Koszt wsparcia wyniósł **ok. 14 mln zł**;
- **Spotkania i wyjazdy integracyjno-aktywizujące** (dla osób niesamodzielnych oraz osób z ich otoczenia, w tym opiekunów osób z niepełnosprawnościami). Ich celem była integracja środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym. W 2023 roku uczestniczyło w nich ok. 1 000 osób (Zakrzów k. Kędzierzyna-Koźła, Borki Wielkie, Nasale, Niemodlin, Chróstice);
- **Utworzenie w 2023 roku kolejnych 2 mieszkań wspomaganych** dla osób niesamodzielnych, w tym z niepełnosprawnościami, w Nysie i Białej. Łącznie w latach 2017-2023 utworzono w ramach projektu 14 mieszkań dla 23 osób (3 w Białej, 7 w Paczkowie, 3 w Popielowie i 1 w Nysie).

Razem koszt wszystkich zadań w ramach tego projektu w 2023 roku wyniósł 1 712 041,25 zł.

- ✓ **Projekt *Bliżej rodziny i dziecka*** – wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej – II edycja oraz III edycja (RPO WO 2014-2020) – projekt zakończył się 31 października 2023 roku.

W ramach realizowanych zadań w 2023 roku:

- **Zakupiono samochód (bus)** dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych z powiatu głubczyckiego, do przewozu m.in. do lekarza, na zajęcia dodatkowe, wyjazdy do szkół;
- **Dofinansowano remont placówek opiekuńczo-wychowawczych w Prudniku i Korfantowie**, w tym zakupiono do nich wyposażenie (meble, sprzęt AGD i RTV);
- Zorganizowano **Opolski Dzień Rodziny w Krapkowicach** – udział wzięło ok. 2 000 osób;
- Wsparto wychowanków instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej (z placówek opiekuńczo-wychowawczych, rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka), poprzez m. in. organizację wypoczynku letniego, warsztaty twórczej ekspresji, pomoc świąteczną (ok. 100 dzieci);
- Kontynuowano wsparcie psychologiczne, terapeutyczne, prawne dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, grup samopomocowych, grup wsparcia (organizacja spotkań edukacyjnych, warsztatów socjoterapeutycznych, wyjazdów, pikników dla rodzin);
- **W ramach promocji rodzicielstwa zastępczego** wykonano 150 szt. lalek typu Minky oraz 500 płóciennych toreb –.

Razem koszt wszystkich zadań w ramach tego projektu w 2023 roku wyniósł 2 449 856,35 zł

- ✓ **Projekt *Wsparcie dla opolskiego modelu promocji, upowszechniania oraz rozwoju sektora ekonomii społecznej*** – II edycja (RPO WO 2014 – 2020) – projekt zakończył się 30 listopada 2023 roku.

Celem głównym projektu była promocja, rozwój i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej (ES).

W 2023 roku ROPS w Opolu zrealizował m. in. następujące zadania:

- opracowano *Opolski Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej na lata 2023-2027* (konsultacje społeczne dok. rozpoczęły się w grudniu 2023 roku);
- przeprowadzono ewaluację Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej oraz stanu sektora ekonomii społecznej w woj. opolskim;
- w ramach *Akademii Przedsiębiorczości Społecznej* przeprowadzono spotkania promujące ekonomię społeczną wśród uczniów szkół;
- **zrealizowano kolejną edycję Gali Opolszczyzna Aktywna Społecznie** razem z **Festiwalu Opolskich Pozarządowców (FOP)**, podczas których uhonorowano wyróżniające się opolskie podmioty ES i liderów NGO (26.09.2023 roku w Kędzierzynie- Koźlu);
- **zorganizowano VII Opolskie Targi Ekonomii Społecznej w Białej** (30.06-02.07.2023 roku);
- promowano ES w zakresie kluczowych sfer rozwoju w lokalnych mediach;
- przeprowadzono 18 seminariów o ES, w tym z JST, 9 spotkań sieciujących ES z innymi środowiskami oraz zawiązano 10 partnerstw na rzecz rozwoju ES (Gminy: Dobrzeń Wielki, Krapkowice, Pokój, Popielów, Nysa, Branice, Olesno, Turawa, Kluczbork i Otmuchów).

Razem koszt zadań w ramach tego projektu w 2023 r. wyniósł 976 230,64 zł.

✓ **Projekt *Opolski senior – zapewnienie wsparcia osobom niesamodzielnym oraz ich opiekunom*** (RPO WO 2014-2020)

Celem projektu było zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych na rzecz osób niesamodzielnym, starszych lub niepełnosprawnych oraz do usług wspierających te osoby. Liderem projektu jest Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim, a jednym z partnerów ROPS w Opolu (całkowita wartość projektu wynosi 7 mln zł.)

W 2023 roku w ramach działań ROPS w Opolu m. in.:

- zorganizowano 36 warsztatów dla 290 seniorów (w ramach aktywizacji kulturalnej w Teatrze EKOSTUDIO w Opolu);
- przeprowadzono dla 235 osób zajęcia kształtujące wyobraźnię, koncentrację, pamięć, świadomość ciała i ruch sceniczny (Domy Dziennego Pobytu, Stowarzyszenia Seniorów, Kluby Seniora), a w ośrodkach kultury 8 spektakli dla 919 seniorów;
- zrealizowano szkolenia dla 79 osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z zakresu rozwoju umiejętności wspierających;
- zorganizowano **Regionalny Dzień Seniora w Opolu** (21 września 2023 roku w CWK w Opolu) – udział wzięło ok **750 osób**;
- wydano 4 kwartalniki *Empowerment Senior* (po 500 szt. każdy).

Razem koszt wszystkich zadań w ramach tego projektu w 2023 r. wyniósł 375 966,65 zł

▪ **PO WER (poziom centralny) – Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej**

Projekt *Kooperacje 3D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin* – PO WER 2014-2020 (projekt zakończył się 30 września 2023 r.)

Celem projektu było zwiększenie kooperacji i poprawa współpracy międzyinstytucjonalnej poprzez przetestowanie *Modelu kooperacji* instytucji pomocy i integracji społecznej z innymi podmiotami polityk sektorowych (m.in. edukacji, zdrowia, sądownictwa, policji, org. pozarządowych) na rzecz osób i rodzin wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem (dla miast powyżej 20 tys. ludności), a w dalszej kolejności wsparcie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji w województwie opolskim.

W 2023 roku przeprowadzono:

- szkolenia specjalistyczne dla kadr centrów usług społecznych (CUS) z zakresu organizacji społeczności lokalnej (uprawnienia zawodowe otrzymało 20 osób);
- zorganizowano 2 spotkania edukacyjno-informacyjne związane z tematyką rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji oraz tworzeniem centrów usług społecznych oraz wizytę studyjną do centrów usług społecznych na terenie województw: mazowieckiego i lubelskiego.

Razem koszt zadań w ramach tego projektu w 2023 r. wyniósł 221 816,70 zł.

▪ **Inne działania ROPS w Opolu:**

– **przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (koszt zadania 96 152,00 zł)**

Celem działania jest zwiększenie kompetencji zawodowych i umiejętności społecznych kadr zajmujących się lub mających styczność z problematyką przemocy domowej, w tym wobec dzieci. Przeszkolono 98 osób, w tym zatrudnionych w instytucjach pomocy i integracji społecznej oraz policji i sądownictwie;

– **działalność Ośrodka Adopcyjnego (koszt zadania 1 051 281,62 zł)**

Przeprowadzono 26 procedur, które umożliwiły przysposobienie 29 dzieci. Udzielono poradnictwa dla rodzin: naturalnych (45 porad), przysposabiających (2 692), po adopcji dziecka (504). W ramach 691 spotkań Zespołów ds. oceny okresowej przeanalizowano sprawy 973 dzieci przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Ośrodek Adopcyjny, prowadzący Wojewódzki Bank Danych, przekazał m. in. zgłoszenia 12 dzieci do Centralnego Banku Danych, celem kwalifikacji do adopcji zagranicznej;

– **opracowanie *Regionalnego Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Województwa Opolskiego na lata 2023-2025*** – jako planu działań w zakresie rozwoju usług społecznych, w szczególności finansowanym z funduszy europejskich na lata 2021-2027.

Plan ten jest uporządkowaną koncepcją zmiany w obszarach objętych deinstytucjonalizacją (w tym w szczególności: wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, osób z zaburzeniami psychicznymi, osób w kryzysie bezdomności oraz cudzoziemców, w tym migrantów wojennych).

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku

Zadania w obszarze polityki społecznej	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej	10,3	PFRON	323 osób	rozwój usług społecznych	Rozwinięte i dostępne usługi
działania w obszarze rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym (dotacje tryb pozakonkursowy)	1,4	PFRON	67 dotacji	rozwój usług społecznych	Rozwinięte i dostępne usługi

dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji	1,7	PFRON	4 DPS-y 1 WTZ	rozwój usług społecznych	Rozwinięte i dostępne usługi
--	-----	-------	------------------	--------------------------	------------------------------

6.6. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień obejmuje działania przeciwdziałające używaniu substancji psychoaktywnych (alkoholu, narkotyków, tytoniu) oraz działania zapobiegające konsekwencjom ich używania lub ograniczające takie konsekwencje. Profilaktyka ta dotyczy również uzależnień behawioralnych (czynnościowych), m.in. od Internetu, hazardu czy seksu. Charakter używania substancji psychoaktywnych może być różny. Zależnie od częstości używania, jego charakteru i szkód wynikających z używania, może to być: eksperymentowanie, używanie okazjonalne, szkodliwe lub uzależnienie. Podstawą skutecznej profilaktyki uzależnień jest wzmacnianie czynników chroniących i osłabianie, bądź niwelowanie, czynników ryzyka.

1. Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień wynikają z zapisów Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025. Program ten stanowi załącznik do Wojewódzkiej Strategii w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2016-2025 przyjętej przez Sejmik WO w 2016 roku - ostatnia wersja ww. programu została przyjęta 29 marca 2022 roku (po zmianach ustawowych).

2. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień

Na realizację ww. programu w 2023 roku wydatkowano łącznie **648 000 zł**, w tym:

- Wsparcie kształcenia i podnoszenia kwalifikacji osób wykonujących zawody medyczne w podmiotach lecznictwa uzależnień oraz ich wsparcie konsultacyjne i doradcze. Wsparcie w największym zakresie dotyczyło pracowników Ośrodka Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych oraz w Ośrodku Terapii Uzależnienia od Alkohol wchodzącym w skład Specjalistycznego Szpitala im. Ks. Biskupa Józefa Nathana w Branicach - **295 000 zł**.
- Realizacja badania dotyczącego aktywności profilaktycznej gmin województwa opolskiego w zakresie dotyczącym problematyki uzależnień. Badanie to jest powtarzane w kolejnych latach - **8 000 zł**.
- Publikacje tekstów w Nowej Trybunie Opolskiej oraz w tygodniku O!Polska. na temat problematyki związanej z uzależnieniami - **15 500 zł**.
- Działania o charakterze edukacyjnym, szkoleniowym, profilaktycznym i pomocowym obejmowały różnorodne przedsięwzięcia - m.in. realizację w szkołach programów profilaktyki uniwersalnej „Dobry Temat”, „Tutoring Szkolny – program pedagogiki dialogu” i programu „Projekt Lustro”, realizację otwartych webinarów w komunikatorze zoom i inne - **329 500 zł**.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku

Zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
Wsparcie lecznictwa uzależnień	0,3	budżet województwa	114 osób podnosiło kwalifikacje	rozwój opieki i profilaktyki zdrowotnej	Rozwinięte i dostępne usługi

Realizacja badań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień	0,01	budżet województwa	Realizacja kolejnej edycji badań aktywności profilaktycznej gmin	rozwój opieki i profilaktyki zdrowotnej	Rozwinięte i dostępne usługi
Przedsięwzięcia edukacyjno-profilaktyczne w przestrzeni medialnej	0,02	budżet województwa	Publikacja tekstów w NTO i w tygodniku O!Polska (wersje papierowe i internetowe) możliwa liczba odbiorców około 50.000 osób	rozwój opieki i profilaktyki zdrowotnej	Rozwinięte i dostępne usługi
Działania edukacyjne, szkoleniowe, profilaktyczne i pomocowe na żywo i on-line	0,33	budżet województwa	ok. 5000 osób objętych działaniami	rozwój opieki i profilaktyki zdrowotnej	Rozwinięte i dostępne usługi

6.7. EDUKACJA I RYNEK PRACY

6.7.1. Edukacja

W obszarze edukacji działania realizowane są przez Departament Edukacji i Rynku Pracy (DEP) i wojewódzkie jednostki oświatowe. DEP wspiera działania na rzecz podnoszenia poziomu wykształcenia obywateli we współpracy z jst, administracją rządową, uczelniami, NGO, szkołami oraz organizuje konkursy dla dzieci i młodzieży. Nadzoruje także przyznawanie nagród i stypendiów Marszałka Województwa Opolskiego. Ponadto realizuje projekty w ramach RPO WO 2014-2020.

1. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze edukacji

1.1 Nagrody i stypendia w dziedzinie edukacji – w 2023 roku przyznano:

- **62 nagrody** Marszałka Województwa Opolskiego Prymus Opolszczyzny, w kategoriach: Wiedza i Sztuka;
- **30 nagród** Marszałka Województwa Opolskiego za szczególne osiągnięcia w upowszechnianiu i rozwoju edukacji;
- **4 nagrody** Marszałka Województwa Opolskiego za osiągnięcia w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz realizacji innych zadań statutowych;
- **1 nagrodę** dla najlepszego absolwenta szkół dla których organem prowadzącym jest województwo opolskie;
- **12 stypendiów** Marszałka Województwa Opolskiego dla uczniów/ słuchaczy/ studentów;
- **579 stypendia** w ramach IV edycji Wspieramy najlepszych; całkowita wartość dofinansowania w ramach EFS wynosi 1,6 mln euro. W roku szkolnym 2022/2023 (IV edycja Wspieramy najlepszych) na stypendia przeznaczono **909 000 zł**, a wsparcie trafiło do **303 uczennic i uczniów**.

1.2 Współpraca z uczelniami wyższymi, w tym m.in.:

- Konkurs na małe granty dla uczelni województwa opolskiego: w przyznano dotacje 4 uczelniom w wysokości **96 450 zł** na realizację **11 przedsięwzięć**;

- Przyznano dotacje dla uczelni na realizację zadań ważnych dla rozwoju regionu, tj.:
 - wyposażenie do pracowni komputerowej Instytutu Informatyki Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki UO – 70 000 zł
 - pilotażowe funkcjonowanie Zespołu ds. Wielokulturowości przy UO – 60 000 zł
 - dofinansowania Sali do Treningu Umiejętności Społecznych (TUS) dla studentów z kierunków Pedagogika oraz Psychologia Uniwersytetu WSB MERITO Opole – 18 000 zł
 - dofinansowanie Nyskich Juwenaliów 2023, organizowanych przez Państwową Akademię Nauk Stosowanych w Nysie – 15 000 zł

1.3 Inne działania w obszarze upowszechniania, rozwoju i wspierania edukacji, w tym m.in.:

- otwarty konkurs ofert na wykonanie przez organizacje i inne uprawnione podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w 2023 roku zadań publicznych związanych z realizacją zadań w zakresie wspierania działań na rzecz rozwijania kompetencji społecznych dzieci i młodzieży; przyznano 14 dotacji na łączną kwotę **181 000 zł**;
- otwarty konkurs ofert „Opolskie UTW”: W ramach konkursu wyłoniono podmiot, który realizował projekt „Opolskie UTW”, pełnił także zadania mentorskie wobec UTW oraz zorganizował Wojewódzką Inaugurację Roku Akademickiego UTW. Na działania te wydano **150 000 zł**.
- dotacje w trybie pozakonkursowym na realizację zadań w sferze pożytku publicznego zlecane na zadania w zakresie: nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania. W tym trybie przyznano 16 dotacji na kwotę **114 300 zł**.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku

Zadania w obszarze edukacji	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
nagrody i stypendia w dziedzinie edukacji	0,87	budżet województwa	400 przyznanych nagród i stypendiów	wzrost jakości kształcenia	Wykwalifikowani mieszkańcy
współpraca z uczelniami	0,26	budżet województwa	15 przedsięwzięć opolskich uczelni otrzymało wsparcie SWO	wzrost jakości kształcenia, współpraca na rzecz rozwoju kwalifikacji i kompetencji	Wykwalifikowani mieszkańcy

2. Wojewódzkie jednostki oświatowe

2.1. Działalność szkół wojewódzkich

Szkoły te wyróżnia wysoki poziom nauczania. Zdawalność egzaminów zawodowych utrzymuje się na wysokim poziomie, średnio wyższym od wyników w regionie. W roku szkolnym 2022/2023 łączna liczba uczniów/słuchaczy, którzy ukończyli szkoły, to **162 osoby**, natomiast na nowy rok szkolny (2023/2024) przyjęto **335** uczniów/słuchaczy. Szczególną jednostką jest Zespół Placówek Specjalnych przy zakładach opieki zdrowotnej w Opolu. Placówka ta realizuje zadania na bazie trzech szpitali (Opole i Kup). Działalność dydaktyczno-wychowawcza prowadzona była w ramach przedszkola, szkoły podstawowej oraz liceum.

2.2. Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji w Opolu (RZPWE) – z dniem 1 września 2023 roku nastąpiła zmiana nazwy na Opolskie Centrum Edukacji (OCE):

▪ **Szkolenia, warsztaty, konferencje, konkursy:**

Szkolenia, warsztaty, konferencje i inne działania edukacyjne Regionalnego Centrum Rozwoju Edukacji (placówka doskonalenia nauczycieli) wynikają z realizacji priorytetów Ministerstwa Edukacji Narodowej, z realizacji zadań statutowych oraz zdiagnozowanych potrzeb szkół i placówek oświatowych – odbywają się stacjonarnie, online lub hybrydowo. Rok 2023 minął pod hasłem sztucznej inteligencji, edukacji włączającej i wsparcia nauczycieli w pracy z dziećmi w grupach mieszanych – z Polski i z Ukrainy. Kontynuowano realizację wieloletnich programów – *Program Niwki* oraz *Przedszkola i Szkoły Promujące Zdrowie* czy Sieć Doradztwa Metodycznego. Osobnym działaniem są zajęcia i półkolonie w Centrum Nauki i Eksperymentu *Zaczarowany Świat* i kolonie w Ośrodku Szkoleniowym w Niwkach, w których rokrocznie chce uczestniczyć więcej osób, niż jest wolnych miejsc. Łącznie we wszystkich zajęciach edukacyjnych organizowanych przez OCE uczestniczyło **20 758 osób**, w tym **13 461 uczniów**.

▪ **Działalność biblioteczna (informacyjna, edukacyjna, dydaktyczna i szkoleniowo-instruktażowa):**

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Opolu (wraz z filiami w Brzegu, Kędzierzynie-Koźlu, Kluczborku i Nysie) prowadziła działania w formie: wystaw, prelekcji, konferencji, spotkań i szkoleń. Odbyło się łącznie 438 wydarzeń, w których wzięło udział 11 737 osób. Odbyły się, m.in. II Ogólnopolskie Sympozjum Czytelnicze, I Konferencja Arteterapeutyczna, VII Ogólnopolska Konferencja Biblioterapeutyczna. Wśród spotkań autorskich szczególnym był wieczór z brytyjskim autorem bestsellerów - Grahamem Mastertonem. Uruchomiono Mediatekę Instytutu Goethego. Wspólnie z opolską Policją prowadzono kampanię edukacyjną *Przedszkolak ratuje*.

▪ **Projekty unijne:**

W ramach projektów współfinansowanych ze środków UE, w tym RPO WO 2014-2020, PO WER 2014-2020, Programu Erasmus+, OCE prowadził działania dla szkół, nauczycieli i uczniów województwa oraz jego mieszkańców. Łącznie na ten cel wydano **12 709 909,50 zł**. Działania pozwoliły m.in. na poprawę wyposażenia (pomoce i materiały dydaktyczne) oraz nabycie dodatkowych kompetencji przez uczniów i nauczycieli. Warto wyróżnić:

- ✓ projekt *Opolskie szkolnictwo zawodowe dla rynku pracy - 2* (RPO WO 2014-2020) i jego kontynuację rozpoczętą we wrześniu 2023 roku *Opolskie szkolnictwo zawodowe* (FEO 2021-2027). Wsparcie objęło 57 zespołów szkół, w tym 7 szkół specjalnych prowadzących kształcenie zawodowe. Działania miały na celu dostosowanie oferty szkół do wymogów zmieniającego się rynku pracy, doposażenie szkolnych pracowni kształcenia zawodowego i współpracę szkół z lokalnymi przedsiębiorcami. Prowadzono m.in. staże zawodowe dla uczniów i nauczycieli, zajęcia laboratoryjne, warsztatowe i seminaria dla uczniów z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego, kursy pedagogiczne dla instruktorów praktycznej nauki zawodu, wyjazdy studyjne na specjalistyczne targi branżowe oraz kursy dla uczniów nadające dodatkowe kwalifikacje. Wydatkowano łącznie kwotę **11 090 979,12 zł**;
- ✓ w ramach partnerskiego projektu *Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie* realizowanego z funduszy Inicjatywy A.3.1.1 Krajowego Programu Odbudowy zorganizowano m.in.: Wojewódzkie Święto Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego - wydarzenie promujące uczenie się przez całe życie, Wojewódzkie

Forum Biznes-Edukacja-Kooperacja dla dyrektorów i nauczycieli, przedstawicieli nauki oraz opolskich firm i przedsiębiorstw;

- ✓ Projekt *Europejskie wizje edukacyjne - między koncepcją a praktyką* (European Visions - Operational Keystones for Education”, EVOKE) realizowany w ramach Programu Erasmus+ przez międzynarodowy zespół placówek edukacyjnych z sześciu krajów.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku

Zadania w obszarze edukacji	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
kształcenie kadr medycznych i opiekuńczo-społecznych	8,3	budżet województwa	162 osoby ukończyły rok szkolny 2022/2023, 335 osób zostało przyjętych na rok szkolny 2023/2024	wzrost jakości kształcenia	Wykwalifikowani mieszkańcy
modernizacja infrastruktury wojewódzkich jednostek oświatowych	0,6	budżet województwa	budowa boiska wielofunkcyjnego i ścianki wspinaczkowej przy Zespole Szkół Medycznych w Prudniku	wzmacnianie instytucji	Wykwalifikowani mieszkańcy
Szkolenia, warsztaty, konferencje, konkursy (RCRE)	7,45	budżet województwa	w różnych formach edukacyjnych wzięło udział 7 297 nauczycieli i 13 461 uczniów	wzrost jakości kształcenia	Wykwalifikowani mieszkańcy
Program Niwki - doskonalenia zawodowe nauczycieli języka niemieckiego	0,2	budżet woj opolskiego, budżet województwa śląskiego, Konsulat Niemiec	w różnych formach edukacyjnych uczestniczyło łącznie 900 nauczycieli z województwa opolskiego i śląskiego	wzrost jakości kształcenia	Wykwalifikowani mieszkańcy
działalność biblioteczna, w tym informacyjna i edukacyjna (PBW)	4,3	budżet województwa	w siedzibie głównej biblioteki i jej filiach odbyło się 438 wydarzeń, w których uczestniczyło 11 737 osób	wzrost jakości kształcenia	Wykwalifikowani mieszkańcy
doradztwo metodyczne dla nauczycieli	0,45	dotacja budżetu państwa	w różnych formach edukacyjnych prowadzonych przez nauczycieli doradców metodycznych wzięło udział łącznie 1 375 nauczycieli oraz 386 uczniów z województwa opolskiego	wzrost jakości kształcenia współpraca na rzecz rozwoju kwalifikacji i kompetencji	Wykwalifikowani mieszkańcy
działania w obszarze edukacji w ramach projektów edukacyjnych UE (OCE)	12,7	RPO WO, FEO, PO WER, Erasmus+	poprawiono stan wyposażenia szkół w pomoce i materiały dydaktyczne, uczniowie i nauczyciele nabyli dodatkowe kompetencje; w działaniach brało udział 1 800 uczniów, 400 nauczycieli i 230 migrantów	wzrost jakości kształcenia wzmacnianie instytucji	Wykwalifikowani mieszkańcy

6.7.2. Rynek pracy i rozwój zasobów ludzkich

Zadania samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy realizuje przede wszystkim Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu (WUP). Jego głównym zadaniem jest określanie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w województwie.

1. Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia

Dokumentem będącym zbiorem aktualnych instrumentów polityki rynku pracy i zasobów ludzkich jest *Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia*. Przygotowywany corocznie dokument zawiera przekrojowy zapis działań podejmowanych przez WUP oraz partnerów na rynku pracy w celu przeciwdziałaniu bezrobociu oraz tworzeniu warunków sprzyjających zatrudnieniu.

2. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze rynku pracy

Fundusz Pracy (FP) jest największym źródłem finansowania polityki rynku pracy – gromadzi środki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, w tym na współfinansowanie działań Publicznych Służb Zatrudnienia w ramach projektów EFS. WUP dzieli zasoby FP między powiatowe urzędy pracy (PUP-y), biorąc pod uwagę aktualną sytuację na rynku pracy oraz pozyskuje środki z rezerwy Ministra na finansowanie działań aktywizacyjnych realizowanych przez PUP-y. W roku 2023 rozdysponowano na ten cel około **86,5 mln zł**, tj. o 12,7 mln zł mniej niż w roku 2022. Z form aktywizacji udzielanych przez PUP-y skorzystało **11 204 osób**.

W 2023 roku WUP w Opolu:

- zajmował się dystrybucją pomiędzy powiaty środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego – instrumentu służącego poprawie kwalifikacji osób pracujących poprzez finansowanie szkoleń i innych działań związanych z kształceniem ustawicznym. W roku 2023 rozdysponowano **6 817,5 tys. zł** na wsparcie **3 100** mieszkańców województwa opolskiego;
- działał jako instytucja ekspercka na bieżąco badająca zmiany zachodzące na rynku pracy. Zrealizowano m.in. badania: *Barometr Zawodów*, *Barometr rynku pracy*, *Wykorzystanie wybranych elastycznych form zatrudnienia przez opolskich pracodawców*;
- występował w roli think-tanku inicjującego dyskusję na temat aktualnych problemów rynku pracy. Zrealizowano V edycję wydarzenia z serii Opolskie Forum Zawodowe pn. *Pokolenia na rynku pracy*. Podjęto również dyskusję z przedstawicielami środowiska naukowego i biznesowego. Dodatkowo zrealizowano konferencję pn. *Nowe możliwości*, podczas której poruszono temat działań szkoleniowych opolskich firm;
- pełnił rolę funkcji Instytucji Pośredniczącej i wdrażającej projekty w ramach Działań 1.2 PO WER 2014-2020 w województwie. W ramach tego programu koordynował, nadzorował oraz realizował wiele projektów. Wspierały one aktywizację zawodowo-edukacyjną osób pozostających bez pracy, imigrantów, reemigrantów, osób odchodzących z rolnictwa i ich rodzin, tzw. ubogich pracujących, osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych oraz pracujących w ramach umów cywilno-prawnych. Wydatki zatwierdzone w ramach wniosków o płatność w roku 2023 to **4 764 552,58 zł**. W roku 2023 wsparto 82 osoby bezrobotne i bierne zawodowo;
- działał jako Instytucja Pośrednicząca dla Działań 7.1, 7.2, 7.3 i 7.6 w ramach Osi Priorytetowej Konkurencyjny Rynek Pracy RPO WO 2014-2020. Podobną rolę pełnił w ramach Działania 8.3 (Wsparcie

podmiotów ekonomii społecznej) oraz skierowanych do sektora edukacji Poddziałów 9.1.1, 9.1.3., 9.1.5 i 9.2.1 RPO. Rok 2023 był ostatnim rokiem realizacji działań w ramach tego programu;

- pełnił funkcję Instytucji Pośredniczącej również w ramach FEO 2021-2027. W ramach tego programu ogłosił wiele naborów (w ramach Działów 5.1, 5.2, 5.5, 5.6, 5.7, 5.8, 5.9, 5.11, 6.1 i 6.4), których efektem było podpisanie kilkudziesięciu umów/decyzji, koordynował, nadzorował oraz realizował projekty. Projekty wybrane do dofinansowania wspierały zarówno aktywizację zawodowo-edukacyjną osób pozostających bez pracy i pracujących, jak też wspomagały działalność pracodawców (w tym zatrudniających obywateli państw trzecich);
- realizował także projekty własne:
 - zakończono realizację projektu *Opolskie dla rodziców i dzieci III* - wydatki w 2023 roku: **466 352,65 zł**, który wspierał rodziców dzieci do lat 3 w powrocie do pracy po przerwie związanej z opieką nad małym dzieckiem. Od początku projektu wsparto **402 osoby**;
 - zakończono realizację projektu *Pomysł na starcie kluczem do biznesu* przewidującego udzielanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej (wydatki w 2023 roku to 748 013,55 zł, udzielono 29 dotacji);
 - realizowano podobny projekt dotacyjny *Opolskie dotacje z PO WERem* skierowany do osób poniżej 30 roku życia, które utraciły zatrudnienie wskutek epidemii COVID-19 - wydatki w roku 2023 to **259 649,66 zł**, udzielono 17 dotacji;
 - w październiku 2023 roku zakończył się projekt *Opolskie staże z PO WER-em*, w którym realizowane były staże dla osób do 30 roku życia. W efekcie zatrudnienie podjęło 81 osób (w tym 32 w 2023 roku) i wydatkowano **1 026 656,88 zł**;
 - w ramach Działania 5.5 FEO 2021-2027 rozpoczęto realizację projektu *Opolskie pracuje elastycznie*, który ma na celu likwidację przeszkód w zatrudnieniu poprzez wdrożenie elastycznych form zatrudnienia oraz wzmocnienie zasobów rynku pracy - wydatki w 2023 roku to **28 372,09 zł**;
 - w październiku 2023 roku rozpoczęła się realizacja projektu *Opolskie kadry rynku pracy* w ramach Działania 5.2 FEO 2021-2027, w którym zaplanowano szkolenia podnoszące kwalifikacje i/lub kompetencje pracowników publicznych służb zatrudnienia.;
 - w ramach Planu Rozwojowego KPO, Komponent: A *Odporność i konkurencyjność gospodarki*, Inwestycja: A3.1.1, WUP rozpoczął realizację przedsięwzięcia *Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie* dofinansowanego z UE kwotą: **21 499 753 zł**. Głównym celem projektu jest budowa systemu koordynacji działań zorientowanych na wsparcie uczenia się przez całe życie - w tym dorosłych, kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego, w tym jeszcze lepsze dopasowanie kształcenia się do rynku pracy oraz upowszechnianie kształcenia się przez całe życie.

System koordynacji działań w województwie opiera się o powołany w 2023 roku Wojewódzki Zespół Koordynacji ds. Uczenia się Przez Całe Życie. W ramach projektu tworzona jest sieć partnerstw w zakresie doradztwa zawodowego i uczenia się przez całe życie, której celem jest m.in. rozwijanie współpracy w obszarze edukacji, rynku pracy i gospodarki, wymiana dobrych praktyk. Projekt zaplanowano do 30 czerwca 2026;

- działał również jako instytucja doradcza - Przy Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej działa **Strefa Aktywnego Rozwoju** – miejsce, w którym klient WUP uzyskuje kompleksowe wsparcie i pomoc w rozwoju osobistym i zawodowym. Udzielane są tam także porady dla osób zainteresowanych pracą zagraniczną oraz dla cudzoziemców;

- w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego WUP m.in.: rozpatrywał wnioski osób ubiegających się o przyznanie świadczeń z tytułu bezrobocia, wydawał decyzje, potwierdzał uprawnienie do transferu. Łącznie rozpatrzone ponad **2,5 tys. dokumentów**.

Ponadto:

- Po raz 15. zorganizowano **Ogólnopolski Tydzień Kariery (OTK)**. Celem było propagowanie świadomych wyborów edukacyjnych oraz zachęcenie do przemyślanego planowania kariery zawodowej. Wydarzenie kierowane było do wszystkich osób zainteresowanych tematem.
- Prowadzono działalność **Centrum Integracji Cudzoziemców (CIC)** w ramach projektu partnerskiego z MRiPS oraz ROPS w Poznaniu finansowanego z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji (FAMI). W ramach CIC odbywała się obsługa cudzoziemców m.in. poprzez udzielanie informacji związanych z szeroko pojętą adaptacją cudzoziemców przybywających do Polski połączona ze wsparciem asystenckim. Odbyło się m.in. sześć spotkań integracyjnych w szkołach dla dzieci i młodzieży z Polski oraz krajów spoza UE. Wsparto 529 osób spoza UE (w tym 150 to dzieci) i wydatkowano **1 818 691,04 zł**. Projekt w ramach FAMI zakończył się w połowie 2023 roku, ale działalność CIC jest kontynuowana w ramach projektu *Opolskie gościnne - Wsparcie integracji społecznej obywateli państw trzecich* - (ramach Działania 6.4 Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów FEO 2021-2027). Wydatki w 2023 roku to **227 059,09 zł**.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku

Zadania w obszarze rynku pracy	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
aktywizacja bezrobotnych	86,5	Fundusz Pracy	11 204 osoby	aktywizacja zawodowa	Wykwalifikowani mieszkańcy
Krajowy Fundusz Szkoleniowy	6,82	Fundusz Pracy	3 100 osób	wzrost jakości kształcenia	Wykwalifikowani mieszkańcy
wdrażanie PO WER 2014-2020	4,76	POWER 2014-2020 (EFS + budżet państwa)	82 osoby uzyskały wsparcie w 2023 r ponad 17 tyś. osób od początku realizacji programu	aktywizacja zawodowa	Wykwalifikowani mieszkańcy
wsparcie rodziców w opiece nad małymi dziećmi	0,47	RPO WO 2014-2020 (EFS + budżet państwa)	402 osoby od początku realizacji projektu	rozwój usług społecznych	Rozwinięte i dostępne usługi
wsparcie w otwieraniu działalności gospodarczej	1,01	RPO 2014-2020 i PO WER 2014-2020 (EFS + budżet państwa)	46 dotacji	aktywizacja zawodowa	Wykwalifikowani mieszkańcy
staże dla osób do 29 roku życia	1,03	PO WER 2014-2020 (EFS + budżet państwa)	32 osoby podjęto zatrudnienie w 2023 roku,	aktywizacja zawodowa	Wykwalifikowani mieszkańcy

			81 osób od początku realizacji projektu		
wsparcie cudzoziemców	1,82	FAMI+ budżet państwa	529 osób (w tym 150 dzieci)	rozwój społeczeństwa wielokulturowego	Trwałe więzi społeczne

6.8. WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ I PROMOCJA REGIONU

6.8.1. Priorytety Współpracy Zagranicznej Województwa Opolskiego

1. Główne cele realizowane w 2023 roku określone w „Priorytetach Współpracy Zagranicznej Województwa Opolskiego”

- wspieranie zrównoważonego rozwoju gospodarczego, społecznego i kulturalnego województwa opolskiego oraz wzrostu jego konkurencyjności;
- wymiana oraz pozyskiwanie wiedzy i doświadczeń regionów partnerskich w zakresie samorządności na szczeblu regionalnym;
- promocja Polski przez aktywną zagraniczną dyplomację samorządową i współpraca ze środowiskami polonijnymi;
- działania mające na celu zbliżenie i wzajemne poznanie społeczności województwa opolskiego i regionów partnerskich oraz kształtowanie postaw społeczeństwa obywatelskiego, otwartego, tolerancyjnego, akceptującego różnorodności i odrębność.

2. Współpraca z zagranicą województwa opolskiego

Współpraca realizowana była zgodnie z zapisami *Priorytetów Współpracy Zagranicznej Województwa Opolskiego*. Po zniesieniu ograniczeń zdeterminowanych pandemią oraz działaniami pomocowymi na rzecz Ukrainy, realizowane inicjatywy odznaczały się podobną intensywnością i zróżnicowaniem, co w latach poprzedzających.

Województwo Opolskie poza współpracą z regionami partnerskimi realizowało zadania z zakresu rozwoju gospodarczego i społecznego także z partnerami z Kraju Związkowego Saksonii w Niemczech, gdzie realizowana była współpraca z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego oraz Instytutem Fraunhofera.

W województwie gościli dyplomaci i przedstawiciele placówek konsularnych. Współpraca ze środowiskami polonijnymi odbywa się przede wszystkim w porozumieniu z Konsulatem Generalnym RP w Kolonii, z którym zorganizowane zostały m.in. obchody Święta Konstytucji 3 maja w Kolonii, a także z partnerami węgierskimi oraz z towarzystwami kultury polskiej w Iwano-Frankiwsku w Ukrainie.

2.1. Współpraca z obwodem Iwano-Frankiwskim

Współpraca z partnerami ukraińskimi polegała zarówno na przekazywaniu pomocy humanitarnej, jak i realizacji przedsięwzięć mających na celu również wsparcie merytoryczne. Dotyczyła wymiany doświadczeń oraz omówienie najlepszych praktyk m.in. w zakresie pożarnictwa, ochrony zdrowia, reformy samorządowej oraz wymiany młodzieży.

Najważniejsze działania podejmowane w ramach współpracy:

- wizyta oficjalna Konsula Generalnego Ukrainy we Wrocławiu Yurija Tokara - omówienie współpracy województwa z partnerami ukraińskimi i możliwości realizacji dalszych przedsięwzięć;
- wizyta delegacji strażaków z Głównego Urzędu Służby Państwowej Ukrainy ds. sytuacji nadzwyczajnych w Obwodzie Iwano-Frankiwskim - przekazanie sprzętu oraz urządzeń zakupionych ze środków przedsiębiorców opolskich oraz instytucji;

- udział Marszałka WO w Międzynarodowym Szczycie Miast i Regionów *Zwycięstwo na rzecz Współpracy* organizowane pod patronatem Kancelarii Prezydenta Ukrainy (w trybie on-line);
- spotkania Marszałka WO oraz przedstawicieli Zarządu WO z delegacjami ukraińskich samorządowców w celu omówienia dalszej współpracy i podziękowania za przekazaną pomoc;
- spotkanie z delegacją strażaków oraz młodzieżową drużyną strażaków z Komendy Wojewódzkiej PSP w Iwano-Frankiwsku w ramach udziału w Młodzieżowych Zawodach Pożarniczych w Wołczynie;
- przekazanie czwartej karetki w ramach pomocy humanitarnej regionowi partnerskiemu;
- wizyta delegacji katedry rehabilitacji i fizjoterapii Narodowego Uniwersytetu Medycznego w Iwano-Frankiwsku - spotkania w OCR, USK, UMWO, Stobrowskim Centrum Medycznym oraz MSWIA w Głuchołazach;
- polsko-ukraińskie szkolenia ratownictwa wodnego na Jeziorze Nyskim – rozpoczęcie współpracy z oddziałem Rejonowym WOPR w Nysie;

2.2. Współpraca z Nadrenią-Palatynatem

Najważniejsze działania podejmowane w ramach współpracy:

- wizyta prezydium SWO - wymiana doświadczeń oraz omówienie najlepszych praktyk w różnych dziedzinach np. nauczania języka polskiego czy integracji obcokrajowców;
- wizyta Komisji Rolnictwa i Winogrodnictwa Parlamentu Kraju Związkowego Nadrenii-Palatynatu - prezentacja działań i projektów na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, wymiana doświadczeń;
- wizyta Minister Gospodarki Transportu, Rolnictwa i Winiarstwa Nadrenii- Palatynatu;
- wizyta Przewodniczącego SWO w Nadrenii-Palatynacie – udział w panelu dyskusyjnym podczas Dni Otwartych Drzwi Parlamentu Kraju Związkowego Nadrenii-Palatynatu;
- podróż studyjna z zakresu gospodarki odpadami w zrównoważonym obiegu w ramach realizacji projektu *Mamy rady na odpady*;
- spotkanie online Antoniego Konopki, Członka ZWO z ekspertami z regionu partnerskiego dotyczące wyzwań współczesnego rolnictwa;
- wyjazdy studyjno-robotnicze z zakresu sportu oraz edukacji z udziałem dyrektorów departamentów merytorycznych;
- wizyta Przewodniczącego Komisji Współpracy z Zagranicą, Turystyki i Promocji Regionu w Nadrenii-Palatynacie –podsumowanie współpracy oraz plany na przyszłość;
- współpraca w ramach wymiany młodzieży oraz inicjatyw kierowanych do niej, a także inicjatyw z dziedziny gospodarki, kultury i promocji oraz współpracy instytucjonalnej.

2.3. Współpraca z partnerami Porozumienia Czterostronnego

Najważniejsze działania podejmowane w ramach współpracy:

- Europe Convergence 2023 – realizowany w ramach programu Erasmus+ międzynarodowy program wymiany młodych profesjonalistów z Francji, Niemiec i Polski w wieku 18-30 lat.;
- Jubileusz 20. rocznicy Porozumienia Czterostronnego – gospodarzem wydarzenia była Burgundia-Franche-Comté;
- 10. rocznica istnienia trójstronnego kierunku studiów Europa Master –programu studiów europejskich umożliwiającego uzyskanie dyplomów magisterskich trzech uczelni: UO, Uniwersytetu Johannesesa Gutenberga w Moguncji (Niemcy) i Uniwersytetu Burgundzkiego w Dijon (Francja);

- współpraca w ramach wymiany młodzieży oraz inicjatyw kierowanych do młodych ludzi, m.in. wymiana praktykantów pomiędzy regionami Porozumienia Czterostronnego, konkurs edukacyjny EUROQUIZ oraz Sport w Landtagu.

2.4. Współpraca z krajami czeskimi

Najważniejsze działania podejmowane w ramach współpracy:

- targi turystyczne w Opolu (26-28 maja) – w Międzynarodowych Targach Turystycznych *W Stronę Słońca* wzięli udział przedstawiciele czeskich regionów partnerskich;
- wspólne posiedzenia Komisji Współpracy z Zagranicą Kraju Ołomunieckiego z Komisją Współpracy z Zagranicą, Turystyki i Promocji Regionu Województwa Opolskiego (21 września);
- wyjazdowe posiedzenie Komisji Współpracy z Zagranicą, Turystyki i Promocji Regionu do Kraju Morawsko-śląskiego (Jeseniki, 19-20 października);
- na przełomie września i października odbyła się w Opolu I edycja Dni Czeskich (29 września – 1 października);
- 10 września polscy biegacze wzięli udział w Maratonie w Ostrawie.

3. Otwarty konkurs ofert na realizację zadań województwa opolskiego z zakresu współpracy międzynarodowej

Kwota przeznaczona na konkurs wyniosła **100 000 zł**, w jego ramach dofinansowano realizację **19 zadań**. Udzielono również **6 małych grantów** w ramach procedury 19a.

Tabela 22. Zadania zrealizowane w ramach konkursu ofert na realizację zadań z zakresu współpracy międzynarodowej

Podmiot	Zadanie	Kwota dotacji w zł
Wojewódzkie Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe	Współpraca bez granic	7000
Stowarzyszenie Krótkofalowców Pogórza Opawskiego	Polsko-czeski piknik historyczny w Parku Historii we Włodzieninie	4000
Fundacja Benevolens	Teatr uliczny z Burgundii na ulicach Głuchotąż	5000
Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi "Nadzieja"	"Łączy nas wiele"	6000
Okręgowy Związek Judo w Opolu	Opolskie Internationale - łączy nas judo	6000
stowarzyszenie polsko-francuskie "AMIS"	"Bez granic i pełne edukacji" - polsko - francuskie spotkanie partnerskie	4000
Wspinaczkowy Klub Sportowy "ZERWA"	Polsko - Czeskie wspólne wspinanie	7000
Uczniowski Klub Sportowy "Trolik"	Zapraszamy przyjaciół z Ivano-Frankivsk.	7000
Towarzystwo Sportowe Gwardia Opole	Opolskie Internationale - Międzynarodowy Turniej Judo	5000
Towarzystwo Śpiewacze Ziemi Głubczyckiej	Międzynarodowa współpraca chóralna Leo Cantores- Cantabile. Reprezentowanie chóru Leo cantores - Cantabile na Międzynarodowym festiwalu chóralnym "Together we sing"	4000
Stowarzyszenie Ad astra	Green Arts- międzynarodowe warsztaty taneczne	2000

Stowarzyszenie Pożytku Publicznego im. Bronisławy Adamskiej Absolwentów I Liceum Ogólnokształcącego im. Adama Mickiewicza w Głubczycach	Śpiew łączy narody poprzez chóralne występy w partnerskich regionach i na festiwalu w Hiszpanii	6000
International Police Association (Międzynarodowe Stowarzyszenie Policji) - Sekcja Polska - Opolska Grupa Wojewódzka - Region III "KORONA" Opole	Integracja członków IPA poprzez rywalizację sportową	6000
Piastun -Fundacja na rzecz dzieci i młodzieży	"Piosenki, które pomagają kochać, przetrwać i zwyciężyć" - warsztaty edukacyjno-kulturowe dla młodzieży uzdolnionej wokalnie z Województwa Opolskiego i zaprzyjaźnionego Obwodu Iwanofrankińskiego w Ukrainie	7000
Fundacja Opolska Akademia Piłki Ręcznej	Udział młodych Orłów w międzynarodowym turnieju piłki ręcznej "Interamnia World Cup" we Włoszech	4000
Ochotnicza Straż Pożarna w Kadłubie Turawskim	Rozwój współpracy międzynarodowej z Obwodem Iwanofrankińskim oraz Krajem Ołomunieckim, przez organizację wizyty szkoleniowo - integracyjnej dla przedstawicieli straży pożarnej.	6000
Ludowy Klub Sportowy "Rolnik" Biedrzychowice	Polki - Czeszki w piłkę grają	4000
Stowarzyszenie Współpracy Polska-Wschód Opolski Oddział Wojewódzki	Dni Litwy na Opolszczyźnie	6000
Stowarzyszenie "Tak dla samorządności"	Integracja polsko-niemiecka - spotkanie z przyjaciółmi z Vechty Maltańskiej BALATON 2023	4000

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Tabela 23. Małe granty na realizację zadań z zakresu współpracy międzynarodowej

Podmiot	Zadanie	Przyznana kwota
Stowarzyszenie Braterstwa w Prószkowie	Europa naszym wspólnym domem. Wielokulturowość i tolerancja siłą zjednoczonej Europy.	5000
Stowarzyszenie OSP powiatu KLB	Wspieramy tworzenie Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych w Ukrainie	8000
Opolskie Bractwo Rycerskie	POZNAJEMY SIE NAWZAJEM	5000
Uczniowski Klub Sportowy "Trolik"	Obóz przygotowawczy i turniej unihokeja	7000
Stowarzyszenie Pożytku Publicznego im. Bronisławy Adamskiej Absolwentów I Liceum Ogólnokształcącego im. Adama Mickiewicza w Głubczycach	Promocja polskiej kultury muzycznej we Francji – prezentacje Chóru „Angelus Cantat” z regionu opolskiego na koncertach w Dijon.	10 000
Uczniowski Klub Sportowy "Trolik"	Mikołajki u przyjaciół z Czech w Kraju Ołomunieckim.	3000

Źródło: Opracowanie własne UMWO

4. Działalność Biura Województwa Opolskiego w Moguncji

Biuro Województwa Opolskiego w Moguncji w 2023 roku zrealizowało ponad **25 przedsięwzięć** tj. prezentacje wystawiennicze połączone z promocją gospodarczą, turystyczną oraz kulturalną województwa opolskiego, imprezy kulturalne z udziałem opolskich muzyków oraz tancerzy, misje gospodarcze z udziałem opolskich przedsiębiorców, wyjazdy studyjne z udziałem przedstawicieli urzędów oraz innych instytucji, a także współorganizowało wiele spotkań oraz wyjazdów w ramach współpracy z Nadrenią-Palatynatem.

Tabela 24. Przedsięwzięcia, w których brało udział Biuro Województwa Opolskiego w Moguncji

Lp.	Termin realizacji	Nazwa zadania
1	21 stycznia 2023	Sport w Landtagu
2	4-5 lutego 2023	Targi turystyczne w Koblencji
3	5 maja 2023	Obchody Narodowego Święta Konstytucji Trzeciego Maja w Kolonii
4	6-7 maja 2023	Koncerty europejskie 2023
5	18 maja 2023	Obchody Święta Konstytucji Nadrenii-Palatynatu
6	13 czerwca 2023	Spotkanie szkół z Betzdorf-Kirchen oraz Gogolina
7	14-16 czerwca 202	Warsztaty międzynarodowe oraz konferencja Hambach Democracy Dialogue 2023
8	16-18 czerwca 2023	Dni Nadrenii-Palatynatu w Bad Ems
9	20 czerwca 2023	Koncert Porozumienia Czterostronnego
10	19-22 czerwca 2023	Fête de la Musique
11	7 lipca 2023	Spotkanie Gminy Związkowej Birkenfeld oraz Gminy Zębówice
12	17 lipca 2023	Konsul Generalny RP w Moguncji
13	22 lipca 2023	Dziesiąte urodziny „Europa Master”
14	19-21 sierpnia 2023	Koncert letni w Palatynacie
15	10 września 2023	Festyn Wielokulturowości w Moguncji
16	5-7 listopada 2023	Misja gospodarcza do Saksonii
17	8-11 listopada 2023	Wyjazd studyjny środowisk sportowych z województwa opolskiego
18	12-15 listopada 2023	Targi Medica 2023
19	21-24 listopada 2023	Wyjazd studyjny środowisk oświatowych województwa opolskiego
20	7-10 grudnia 2023	Koncerty adwentowe w Moguncji oraz Trewirze

Źródło: Opracowanie własne UMWO

6.8.2. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze promocji regionu

1. Konkurs Opolska Marka

W 2023 roku odbyła się jubileuszowa 20. edycja konkursu *Opolska Marka*. Nieprzerwanie od 2003 roku SWO wyłania najlepsze produkty, usługi, eksporterów, inicjatywy oraz pracodawców w regionie. Podmioty te są szeroko promowane na rynku lokalnym, regionalnym, krajowym i zagranicznym. W 2023 roku dwudziesta edycja odbyła się wyjątkowo w innej formule: laureatami zostały 23 podmioty spośród tych, które w poprzednich edycjach zdobyły tytuł laureata konkursu w poszczególnych kategoriach.

2. Święto Województwa Opolskiego

11 czerwca 2023 roku na terenie Zamku w Mosznej odbyły się obchody Święta Województwa Opolskiego połączone z 25-leciem obrony Województwa Opolskiego. Na uczestników czekało mnóstwo atrakcji; strefa kulinarna z produktami tradycyjnymi i lokalnymi, strefa jednostek samorządowych oraz instytucji kultury jak i instytucji otoczenia biznesu. W programie na scenie obył się m.in. Festiwal Twórczości Artystycznej *Opolskie Szmaragdy*, czyli prezentacje artystów z całego regionu oraz gala wręczenia stypendiów *Marszałkowskie Talenty* i ich występy. W ramach otwartego konkursu ofert DZP przekazało ponadto dotacje NGO na organizację rajdów rowerowych pod hasłem 25-lecia obrony Województwa Opolskiego.

3. Opolskie ze smakiem

W 2023 został wydany przepiśnik *Opolskie ze smakiem* zawierający przepisy na dania wpisane na Listę Produktów Tradycyjnych wraz ze zdjęciami. Liczba egzemplarzy przepiśnika: 3 tys.

4. Realizacja kampanii informacyjno-promocyjnej

W 2023 roku zrealizowane zostały trzy bloki tematyczne w ramach kampanii informacyjno-promocyjnej dotyczącej efektów wdrażania projektów, przedsięwzięć i wydarzeń realizowanych przez SWO. Zrealizowane przez DZP bloki dotyczyły promocji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego, Święta Województwa Opolskiego oraz projektu *Mamy rady na odpady*.

5. Honorowe Patronaty Marszałka Województwa

W 2023 roku udzielono 30 patronatów. Część dotyczyła wyłącznie objęcia wydarzenia patronatem honorowym Marszałka WO, natomiast dla części wydarzeń SWO przyjął status współorganizatora partycypując w kosztach danego przedsięwzięcia. Były to m.in:

1. Udział mażoretek z Niro Dance School w Mistrzostwach Polski
2. Bal Piłkarza w Kamienniku
3. Gala wręczenia Kryształowych, Platynowych, Złotych i Srebrnych Laurów Umiejętności i Kompetencji 2022 r. oraz Opolskiego Orła księcia Jana Dobrego
4. Udział mażoretek ze Stowarzyszenia Mażoretek Opolskich w Mistrzostwach Okręgu nr 3
5. II Puchar Ziemi Oleskiej „Aktywnie Rozwijamy Talenty”
6. Dzień Kobiet w Pakosławicach
7. Ogólnopolska Konferencja nt. „Prawo w służbie bezpieczeństwa i administracji”
8. XI Ogólnopolska Olimpiada Przedszkolaków „Torba Kangura”
9. 800-lecie Gminy Ujazd
10. „Pływadła” - Odra Rzeką Integracji Europejskiej i wiele innych.

6.8.3. Mamy Rady na Odpady - kampania edukacyjna na terenie województwa opolskiego

Przedsięwzięcie realizowane było przez UMWO (lider) w latach 2021-2023 w partnerstwie z Muzeum Wsi Opolskiej, Muzeum Śląska Opolskiego, Związkiem Międzygminnym Czysty Region oraz Gminą Kędzierzyn-Koźle. Projekt ten w innowacyjny sposób podejmował temat gospodarowania odpadami i polegał na przeprowadzeniu kompleksowej kampanii edukacyjno-informacyjnej o zasięgu regionalnym. Jego celem było osiągnięcie wyższych poziomów odzysku i recyklingu poprzez zwiększenie świadomości i kompetencji mieszkańców województwa opolskiego w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami.

Wybrane zadania zrealizowane w 2023 roku:

- organizacja cyklu konkursów tematycznych (konkurs piosenki ekologicznej);

- piknik ekologiczny Mamy Rady na Odpady;
- kampania edukacyjna dla uczniów szkół podstawowych;
- kampania edukacyjna na rzecz poprawy jakości selektywnej zbiórki odpadów w zabudowie wielorodzinnej oraz pilotażowe działania edukacyjno-informacyjne zrealizowane przez Związek Międzygminny Czysty Region;
- włączenie problematyki ekologii integralnej i gospodarki cyrkulacyjnej do programów edukacyjnych szkół– ekospektakl (łącznie 76 spektakli obejrzało 8753 uczniów) oraz film edukacyjny.

Projekt zrealizowany został ze środków RPO WO 2014-2020.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku

Zadania w obszarze współpracy z zagranicą i promocji regionu	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
promocja regionu opolskiego w kraju i zagranicą	1,8	budżet województwa	mieszkańcy regionu i regionów partnerskich	nowoczesny marketing regionu	Ceniona marka regionu
współpraca z zagranicą	0,3	budżet województwa	-	nowoczesny marketing regionu	Ceniona marka regionu
edukacja ekologiczna i kształtowanie postaw i wzorców konsumpcji	2,4	RPO WO 2014-2020	Ok. 12 500	rozwój świadomości ekologicznej i praktycznych zastosowań	Przyjazne środowisko i racjonalna gospodarka zasobami

6.9. ROLNICTWO, ROZWÓJ WSI I OBSZARY WIEJSKIE

6.9.1. Rolnictwo i rozwój wsi

Działania Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich (DWO) realizowane są w obszarach: rolnictwo, łowiectwo, rybactwo śródlądowe, ochrony terenów zieleni, ochrony gruntów rolnych i leśnych. Departament zajmuje się również Programem Odnowy Wsi oraz wsparciem i promocją dziedzictwa kulinarnego, wdrażaniem Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 i Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014-2020.

1. Program Odnowy Wsi

Program Odnowy Wsi to w głównej mierze działania zmierzające do aktywizowania społeczności lokalnych oraz wspieranie oddolnych inicjatyw w celu poprawy jakości życia na obszarach wiejskich. W 2023 roku w ramach dwóch otwartych konkursów ofert udzielono dotacji w wysokości **399 890,46 zł** na realizację **38 zadań** promujących rozwój obszarów wiejskich oraz w ramach trybu pozakonkursowego: **100 000 zł** dla 16 organizacji. Zorganizowano dwa konkursy, które na stałe wpisały się w kalendarz inicjatyw dla mieszkańców wsi tj.:

- konkurs *Piękna Wieś Opolska 2023* w dwóch kategoriach: *Najpiękniejsza wieś – Debiut, Najlepszy projekt odnowy wsi*". Do konkursu wpłynęło 37 zgłoszeń - na organizację i nagrody wydano **115 000 zł**.
- konkurs wojewódzki *Fundusz sołecki najlepsza inicjatywa 2023* w którym wzięło udział 16 wsi, zgłaszając najciekawsze projekty sfinansowane ze środków funduszu sołeckiego – wydano **24 000 zł**.

W maju 2023 roku przedstawiciele gminy Popielów oraz UMWO wzięli udział w finale konkursu o Europejską Nagrodę Odnowy Wsi w Hofheimer Land (Niemcy). W 2023 roku do nagrody ARGE zgłoszona została gmina Jemielnica. Wizytacja KE w tej gminie odbędzie się na przełomie maja i czerwca 2024 roku

Również w maju odbył się finał krajowy VI edycji konkursu *Fundusz sołecki najlepsza inicjatywa 2022*. Pierwsze miejsce zdobyło sołectwo Ciepiewice gm. Dąbrowa za projekt pn. *Ciepiewisko - zielona przystań*.

W październiku odbyła się wizyta studyjna pn. *Mazurskie Wioski Tematyczne*, dotycząca wiosek tematycznych dla przedstawicieli opolskich sołectw. Uczestnicy zapoznali się z ofertą wsi tematycznych dotyczących budowania na bazie zasobów przyrodniczych, kulturowych i historycznych.

W listopadzie przedstawiciele opolskich sołectw i wiejskich NGO uczestniczyli w seminarium pn. *Odnowa wsi w Polsce. Doświadczenia i perspektywy w Warszawie*.

2. Program Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego

Opolskie rolnictwo ma duży potencjał i odgrywa znaczącą rolę w strukturze gospodarki regionu. Program Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego ma na celu ocenę odmian ważniejszych gatunków roślin uprawnych w warunkach klimatycznych województwa opolskiego. Obok sprzyjających warunków naturalnych (np. ukształtowanie terenu, warunki klimatyczne i glebowe) ma on istotny wpływ na uzyskiwane od wielu lat przez opolskich rolników wysokich plonów. W 2023 roku dofinansowano koszty związane z przeprowadzeniem doświadczeń odmianowych dla zbóż ozimych i jarych oraz soi na kwotę **150 000 zł** oraz przeprowadzono dwie oceny polowe doświadczeń we wszystkich punktach doświadczalnych w województwie. Przedstawiciele DOW wzięli udział w Zimowym i Letnim posiedzeniu Wojewódzkiego Zespołu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego, a także w letnim posiedzeniu Podzespołu PDO, Dniach Soi, które odbyły się na polach doświadczalnych Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Głubczycach.

3. Najważniejsze, wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze rolnictwa i rozwoju wsi

- **Opolskie ze Smakiem** – województwo opolskie promuje żywność wysokiej jakości poprzez wsparcie wytwórców: rolników, producentów i restauratorów skupionych wokół idei Opolskie ze smakiem. Na Targach *Smaki Regionów* w Poznaniu wystawcami byli: Nalewki Kresowe z Grodkowa (nalewki tradycyjne), Gospodarstwo Rybackie Markowe i PGL LP Gospodarstwo Rybackie Niemodlin z Niemodlina (karp wędzony, przetwory z karpia), Browar Opolski s.c. Wojciech i Justyna Plucik z Krośnicy (piwa rzemieślnicze), Pasieka Opawska Barć z Głucholaz (miody), Winnica rodzinna Cwielong – Olszewski (wina), Cukiernia Magosz Maria Magosz (wyroby cukiernicze), Ekologiczne Gospodarstwo Lawendowe Zacisze Patrycja i Krzysztof Szyklarz (wyroby z lawendy). Medal **Targów Smaki Regionów** otrzymał **kołacz śląski** (Cukiernia Magosz Maria Magosz oraz wino półwytrawne Solaro (Winnica rodzinna Cwielong – Olszewski);
- Dodatkowo w 2023 roku w ramach otwartych konkursów ofert, organizacjom pozarządowym udzielono dotacji w wysokości **199 399,95 zł** na 23 zadania promujące dziedzictwo kulinarne regionu;
- **Produkty tradycyjne województwa opolskiego** – w 2023 roku na Listę Produktów Tradycyjnych prowadzoną przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wpisano kolejny produkt tj. Studzieninę. Obecnie na Liście znajduje się 78 opolskich produktów;
- W 2023 roku zorganizowana została XXII edycja **konkursu Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów**, który odbył się w dwóch kategoriach: *produkt regionalny*, *potrawa regionalna* (podczas Świąt Województwa Opolskiego na Zamku Moszna). Laureaci konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo-Smaki Regionów” są również laureatami prestiżowej nagrody **Perła**, przyznawanej przez Polską Izbę

Produktu Regionalnego i Lokalnego. W 2023 roku nagrodę uzyskało aż **7 produktów** z naszego regionu: Półgęsek wędzony – Lis w kurniku, Bożena Kała z Kotorza Wielkiego, Bułczanka – Gospodarstwo rolne, Anita i Jan Gorzelliak z Zakrzowa, Karp wędzony niemodliński – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Gospodarstwo Rybackie Niemodlin, Miód lipowy – Pasieka Opawska Barć, Katarzyna Maryniak, Chleb na maślanec z ziarnami – Zakład Piekarniczo-Cukierniczy L.B. Zimmermann z Gogolina, Frankfurter Kranz – KGW Dziouchy z klasą z Masowa, Stowarzyszenie *Nasze Górk*i koło Opola, za armeritry i kassler;

- W grudniu 2023 roku odbył się finał Turnieju Słodkości dla Kół Gospodyń Wiejskich *Przepisane Tradycje*. W warsztatach uczestniczyło ponad **90 przedstawicielek z 46 Kół Gospodyń Wiejskich**;
- **Przedsięwzięcia promujące opolskie tradycje dożynkowe oraz regionalne przedsięwzięcia o charakterze rolniczym** – Dożynki Wojewódzkie odbyły się w Polskiej Nowej Wsi i razem z Wojewódzkim Konkursem Koron Dożynkowych 2023 (Gmina Komprachcice). Na Dożynki Prezydenckie w Warszawie wyjechała delegacja z przedstawicielami Koła Gospodyń Wiejskich Kępniczanki z sołectwa Kępnica;
- współfinansowano organizację Dożynek Powiatowych, które odbyły się w Mechnicy Gmina Reńska Wieś (Powiat Kędzierzyńsko-Kozielski).
Zorganizowano trzy spotkania dotyczące tradycji i obrzędów związanych z dożynkami oraz wykonywania wieńców dożynkowych, które odbyły się w Mosznej, Bożejowie i Grodźcu. W ramach Turnieju słodkości odbyły się warsztaty wyplatania i zdobienia koron dożynkowych.
Zorganizowano konferencję dotyczącą poprawy żyzności gleby pn. *Żyzna gleba gwarancją sukcesu* połączoną z Piknikiem zbożowym dla producentów rolnych. Dofinansowano również organizację m.in. takich imprez jak: Śląska Wystawa Bydła Hodowlanego, Regionalny Przegląd Koni w Porębie, Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Opolu czy Dni Soi. Na organizację przedsięwzięć wydano – **588 355,54 zł**;
- **Wsparcie pszczelarstwa** - Wsparcie organizacji i innych uprawnionych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego – zadania w zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego pn. *Wspieranie działań z obszaru rolnictwa, w tym w szczególności na rzecz opolskich pszczół w 2023 roku*. Dofinansowano **10 organizacji** na kwotę – **199 680,23 zł**.

4. Realizacja zadań ustawowych – najważniejsze wybrane zadania

- **Łowiectwo** - ustawa *Prawo łowieckie* - ustawa z dnia 13 października 1995 roku Prawo łowieckie (Dz.U. z 2023 r. poz. 1082)
 - skracanie okresu polowań – na podstawie art. 44 ust. 2 ustawy Prawo łowieckie sejmik jest uprawniony do skracania okresu polowań. W 2022 roku na wniosek Śląskiego Towarzystwa Ornitologicznego przygotowano projekt uchwały skracającej okres polowań na gatunki ptaków łownych na wybranych obszarach Natura 2000 województwa opolskiego i w Stobrowskim Parku Krajobrazowym. Uchwałę przyjęto 31 stycznia 2023 roku - na jej mocy skrócony został okres polowań na łowne gatunki kaczek, gęsi i łyski o dwa pierwsze tygodnie września na ww. obszarach
 - odszkodowania za szkody wyrządzone przez zwierzyne łowną na obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich – na podstawie art. 50 ust. 3 ww. ustawy zarząd województwa wypłaca odszkodowania ze środków budżetu państwa. W 2023 roku przeprowadzono 28 postępowań związanych z szacowaniem szkód łowieckich, w wyniku których wypłacono 16 poszkodowanym kwotę **66 556,89 zł**.
 - zezwoleń na płoszenie – zgodnie z przepisami ustawy prawo łowieckie marszałek województwa w wyjątkowych przypadkach zezwala na odstępstwa od zakazu płoszenia zwierzyny łownej. W 2023

roku rozpatrywano 5 wniosków w tym zakresie. Wydano zezwolenia dla 2 podmiotów, dwóm innym odmówiono, a jedno podanie jest w trakcie rozpatrywania.

- **Rybacktwo śródlądowe** - ustawa z dnia 18 kwietnia 1985 roku o rybnactwie śródlądowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 883) – DWO realizuje zadania z zakresu rybnactwa śródlądowego poprzez nadzorowanie spraw polegających na ochronie ichtiofauny, regulowaniu połowu i przepływu ryb oraz przeprowadza okresowe oceny użytkownikóv rybnackich gospodarujących na wodach Skarbu Państwa, zobowiązanych do prowadzenia racjonalnej gospodarki rybnackiej w obwodach rybnackich. W 2023 r. oceniono prowadzenie racjonalnej gospodarki rybnackiej w obwodach: rzeki Odra nr 1, Zbiornik Nysa na rzece Nysa Kłodzka nr 4, rzeki Psina nr 1, rzeki Kłodnica nr 2 oraz wszczęto ocenę w obwodzie rybnackim rzeki Opawa nr 1. Wydano 6 zezwoleń na odstępstwa od zakazu połowu ryb.
- **Ochrona terenóv zieleni** - ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.) – zadania związane z wycinką drzew i krzewóv rosnących na terenach będących własnością miasta, gdzie prezydent miasta na prawach powiatu sprawuje funkcję starosty. W 2023 roku przeprowadzono 305 postępowań administracyjnych, w tym 139 związanych z wydawaniem zezwoleń na usunięcie drzew i krzewóv, 83 dotyczących sprawdzenia żywotności nasadzeń zastępczych po 3 latach, 76 dotyczących sprawdzenia wykonania nasadzeń zastępczych oraz 7 weryfikacji zgłoszonych wywrotóv i złomóv drzew.
- **Ochrona gruntóv rolnych i leśnych** - ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntóv rolnych i leśnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2409 z późn. zm.) - na podstawie art. 7 ustawy marszałek województwa opiniuje wnioski wójtóv/burmistrzóv/prezydentóv o zmianę przeznaczenia gruntóv rolnych klas I-III oraz leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa, na cele nierolnicze i nieleśne oraz wyraża zgodę w drodze decyzji administracyjnej na zmianę przeznaczenia na cele nieleśne pozostałych gruntóv leśnych. W 2023 roku przeprowadzono 16 postępowań administracyjnych w tym zakresie. Opracowano sprawozdanie RRW-11 za 2022 rok z realizacji przepisóv ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntóv rolnych i leśnych w zakresie wyłączenia gruntóv z produkcji rolniczej, rekultywacji i zagospodarowania gruntóv oraz zasobóv i eksploatacji złóv torfóv.
- **Opracowano sprawozdanie RRW-2 z realizacji inwestycji w zakresie wodociągóv i sanitacji wsi za rok 2022** – ustawa z dnia 29 czerwca 1995 roku o statystyce publicznej (Dz.U. z 2023 r., poz. 773).

Realizacja celóv Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku

Zadania w obszarze rolnictwa i rozwoju wsi	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
Konkurs <i>Piękna Wieś Opolska</i>	0,11	budżet województwa	37 zgłoszeń: - 22 w kategorii Debiut 15 w kategorii Projekt	integracja i aktywizacja społeczna	Trwałe więzi społeczne
Konkurs <i>Fundusz sołecki- najlepsza inicjatywa</i>	0,02	budżet województwa	16 zgłoszeń	integracja i aktywizacja społeczna	Trwałe więzi społeczne
Konkurs <i>Nasze Kulinarne Dziedzictwo- Smaki Regionóv</i>	0,08	budżet województwa	Zgłoszenia: Kategoria potrawa: 11 Kategoria produkt: 82	rozwój społeczeństwa wielokulturowego	Trwałe więzi społeczne
Targi <i>Smaki Regionóv</i>	0,09	Krajowa Sieć Obszaróv Wiejskich	8 wystawców z inicjatywy Opolskie ze	rozwój silnych produktów turystycznych	Ceniona marka regionu

			smakiem; zdobyto 2 Medale Targów, 7 Pereł dla uczestników z Województwa Opolskiego		
Turniej Słodkości dla Kół Gospodyń Wiejskich <i>Przepisane Tradycje</i>	0,11	budżet województwa	Zgłoszenia: 27 tortów, 36 ciast, 33 rodzaje ciasteczek. Udział 46 KGW (92 osoby)	integracja i aktywizacja społeczna	Trwałe więzi społeczne
dotacje dla NGO z zakresu rozwoju obszarów wiejskich	0,7	budżet województwa	1. Opolskie ze smakiem: 23 dotacje 2. Opolska Wieś Przyszłości – Wieś Malowana: 15 dotacji 3. Opolska Wieś Przyszłości – Wieś Dzieciom: 23 dotacje 4. Tryb pozakonkursowy: 16 dotacji	rozwój społeczeństwa wielokulturowego	Trwałe więzi społeczne
dotacje dla NGO z zakresu pszczelarstwa	0,2	budżet województwa	10 dotacji	rozwój świadomości ekologicznej i praktycznych zastosowań	Przyjazne środowisko i racjonalna gospodarka zasobami
dotacje dla NGO w obszarze rybactwa	0,15	budżet województwa	1 dotacja	rozwój świadomości ekologicznej i praktycznych zastosowań	Przyjazne środowisko i racjonalna gospodarka zasobami
organizacja Wojewódzkiego Konkursu Koron Dożynkowych	0,05	budżet województwa	40 delegacji	rozwój społeczeństwa wielokulturowego	Trwałe więzi społeczne
organizacja/współorganizacja przedsięwzięć dożynkowych: Dożynki Wojewódzkie, udział delegacji opolskiej w Dożynkach Prezydenckich	0,4	budżet województwa	DW – udział 3000 osób DP – udział delegacji opolskiej	rozwój społeczeństwa wielokulturowego	Trwałe więzi społeczne
szkolenia dotyczące tradycji i obrzędów związanych z dożynkami oraz wykonywania wieńców dożynkowych oraz warsztaty wyplatania koron	0,05	budżet województwa	Udział 177 osób	rozwój społeczeństwa wielokulturowego	Trwałe więzi społeczne
dofinansowanie przedsięwzięć z obszaru rolnictwa m.in: Regionalny Przegląd Koni w Porębie, Wystawa Zwierząt Hodowlanych	0,08	budżet województwa	opolscy producenci rolni, hodowcy drobnego inwentarza	rozwój wiodących branż gospodarki regionalnej, integracja i aktywizacja społeczna	Silne branże

w Opolu (drobny inwentarz), Śląska Wystawa Bydła Hodowlanego, Dni Soi					
wsparcie Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego	0,15	budżet województwa	opolscy producenci rolni	rozwój wiodących branż gospodarki regionalnej	Silne branże
organizacja konferencji pn. Żywność gwarancją sukcesu	0,01	budżet województwa	udział 70 producentów rolnych	zarządzanie zasobami naturalnymi	Przyjazne środowisko i racjonalna gospodarka zasobami

6.9.2. Obszary wiejskie i rybactwo śródlądowe

Obszary wiejskie wspierane są dzięki Programowi Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020), natomiast obszary zależne od rybactwa dzięki Programowi Operacyjnemu Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 (PO RYBY 2014-2020). Na realizację działań w ramach PROW 2014-2020 SWO otrzymał kwotę **102,9 mln euro** tj. **434,6 mln zł**²⁸.

Od początku realizacji zadań związanych z PROW 2014-2020 do końca 2023 roku ogłoszono **366** naborów, w ramach których wpłynęło **2 339** wniosków o wsparcie na kwotę **754,8 mln zł**, zawarto **1 284** umowy na kwotę **423,3 mln zł**, a na rzecz beneficjentów zlecono wypłatę **247,4 mln zł**. Przeznaczono je na m.in. na budowę i przebudowę dróg lokalnych, gospodarkę wodno-ściekową i inne.

Na realizację działań w ramach PO RYBY na lata 2014-2020 SWO otrzymał **3,4 mln euro**. Do końca 2023 roku ogłoszono **81** naborów, w ramach których wpłynęło **116** wniosków o dofinansowanie na kwotę **19,7 mln zł**. Zawarto **92** umowy o wartości **15,9 mln zł**, zlecono do wypłaty **13,5 mln zł**. Dzięki tym środkom wsparto m.in. obszary dotyczące rozwijania rybołówstwa przemysłowego i działalności gospodarczej oraz propagujące dziedzictwo kulturowe na obszarach rybackich i akwakultury.

1. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich – wsparcie dla obszarów wiejskich

PROW 2014-2020 zakłada wsparcie finansowe z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) na lata 2014-2020. W ramach programu prowadzone są działania służące rozwojowi przedsiębiorczości, odnowie i rozwojowi wsi, w tym w zakresie infrastruktury technicznej. Realizowane są one zarówno w ramach odrębnych działań, jak również poprzez działanie LEADER - Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju (LSR) wzmacniając realizację oddolnych inicjatyw społeczności lokalnych.

²⁸ Przeliczono wg kursu EBC z dnia 29 listopada 2023 r. 1 euro=4,3355 zł dla działań wdrażanych przez SWO, dla działania LEADER 1 euro=4 zł

Schemat 1. Działania PROW 2014-2020 wdrażane przez województwo opolskie

Źródło: Opracowanie własne UMWO

▪ Działanie 4

- W ramach operacji **Scalanie gruntów** wpłynęło **5** wniosków na kwotę **23,5 mln zł**, zawarto **3** umowy na **14,1 mln zł**, wystawiono **4** zlecenia płatności na kwotę **5,2 mln zł**. Ostateczne rozliczenie projektów beneficjenci (powiat namysłowski i nyski) zaplanowali na lata 2024-2025. Postępowaniem scaleniowym zostało objętych **1 238 ha gruntów rolnych i leśnych**.
- W ramach operacji **Zarządzanie zasobami wodnymi** wpłynęło **13** wniosków, w tym **2** złożyło Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie na kwotę **6,1 mln zł**, z kolei **11** wniosków wpłynęło od gmin na kwotę **4,0 mln zł**.

▪ Działanie 7

- W ramach operacji **Budowa i modernizacja dróg lokalnych** wpłynęło **180** wniosków na kwotę **180,9 mln zł**, zawarto **109** umów na kwotę **105,4 mln zł**. Umożliwiło to budowę i przebudowę **117 km dróg gminnych i powiatowych**. Beneficjenci zaplanowali rozliczenie tych zadań do końca 2024 roku W 2023 roku podpisano **33** umowy na kwotę **84,1 mln zł**. Zakończenie realizacji i rozliczenie projektów beneficjenci zaplanowali w 2024 i 2025 r.
- W ramach operacji **Gospodarka wodno-ściekowa** wpłynęły **123** wnioski o przyznanie pomocy o wartości dofinansowania **252,6 mln zł**, zawarto **78** umów o łącznej wartości **138,3 mln zł**. W związku ze zwiększeniem limitu środków w 2023 roku zawarto kolejne **4** umowy o wartości **11,6 mln zł**. Nabory te pozwoliły na skanalizowanie **137** miejscowości na odcinku **235,5 km**. Ponadto powstało **417** przydomowych i **7 dużych oczyszczalni ścieków** oraz uruchomiono **9 stacji uzdatniania wody**. Beneficjentom wypłacono **63,5 mln zł**. Ostateczne rozliczenie zaplanowano na lata 2024-2025.
- W ramach operacji **Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne** wpłynęło **66** wniosków na kwotę **25,9 mln zł**, podpisano **35** umów na kwotę **14,2 mln zł**. Wypłacono **11,3 mln zł** na rzecz beneficjentów. W 2023 roku zostało zakończonych **6** projektów na kwotę **2,1 mln zł**. Realizacja tych operacji pozwoliła na budowę **4** świetlic w miejscowościach: Więcmierzycy, Nogowczyce, Malcerzowice Wielkie oraz Rynarcice, a także przebudowę **29** i doposażenie **11** już istniejących świetlic w **38** miejscowościach na obszarze **29** gmin.

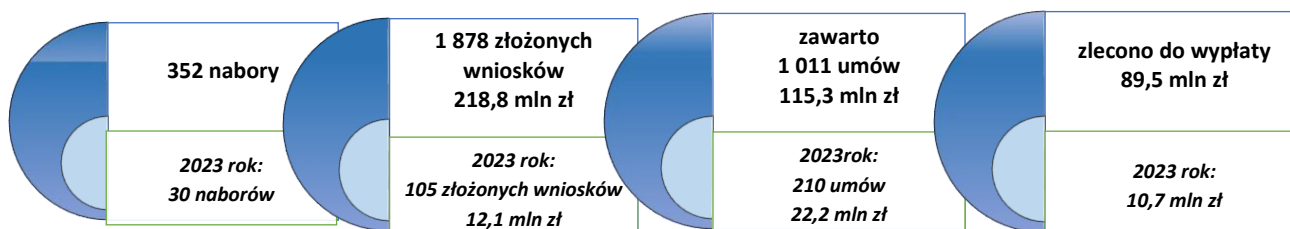
- W ramach operacji dotyczącej **Kształtowania przestrzeni publicznej** wpłynęło **36** wniosków na kwotę **14,8 mln zł**, dofinansowanie uzyskało **12** projektów na kwotę **4,3 mln zł**. W 2023 roku ogłoszono nabór, w którym wpłynęło **21** wniosków na kwotę **9,6 mln zł**. Ze wsparcia dotychczas skorzystało **15** miejscowości, w których odnowiono centra wsi oraz zagospodarowane tereny rekreacyjne. Ostateczne rozliczenie projektów beneficjenci zaplanowali do połowy 2025 roku.
- W ramach operacji **Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego** wpłynęło **6** wniosków na kwotę **2,3 mln zł**, podpisano **4** umowy na kwotę **1,7 mln zł**. Realizacja inwestycji przyczyni się do zachowania dziedzictwa kulturowego w **6** gminach województwa. Wszystkie operacje są zakończone.
- W ramach operacji **Inwestycje w targowiska** został złożony **1** wniosek o przyznanie pomocy przez Gminę Kędzierzyn-Koźle, wypłacono środki w wysokości **0,9 mln zł**. Operacja jest zakończona.

▪ Działanie 19. LEADER

- W ramach inicjatywy LEADER zakończono **Wsparcie przygotowawcze (19.1)**. **10** Lokalnych Grup Działania z regionu złożyło wnioski i podpisało umowy na łączną kwotę **740 tys. zł**. Każda z LGD otrzymała **74 tys. zł** rozłożone na 2 transze po 20% i 80% (tj. 14,8 tys. zł i 59,2 tys. zł).
- W ramach poddziałania **19.2 Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju ZWO** zatwierdził do ogłoszenia **352** nabory wniosków, LGD złożyły **1 878** wniosków o przyznanie pomocy na kwotę **218,8 mln zł**. Podpisano **1 011** umów na kwotę **115,3 mln zł**. Zlecono do wypłaty środki w wysokości **89,5 mln zł**. W 2023 roku ZWO zatwierdził do ogłoszenia **30** naborów wniosków, w ramach których do UMWO za pośrednictwem LGD złożono **105** wniosków o przyznanie pomocy na kwotę **12,1 mln zł**. Podpisano **210** umów na kwotę **22,2 mln zł**. Zakończono realizację **96** projektów o łącznej wartości **10,7 mln zł**.

Stan wdrażania poddziałania 19.2 przedstawiono na poniższym schemacie 2.

Schemat 2. Stan wdrażania poddziałania 19.2 w ramach PROW 2014-2020 od początku Programu i w 2023 roku

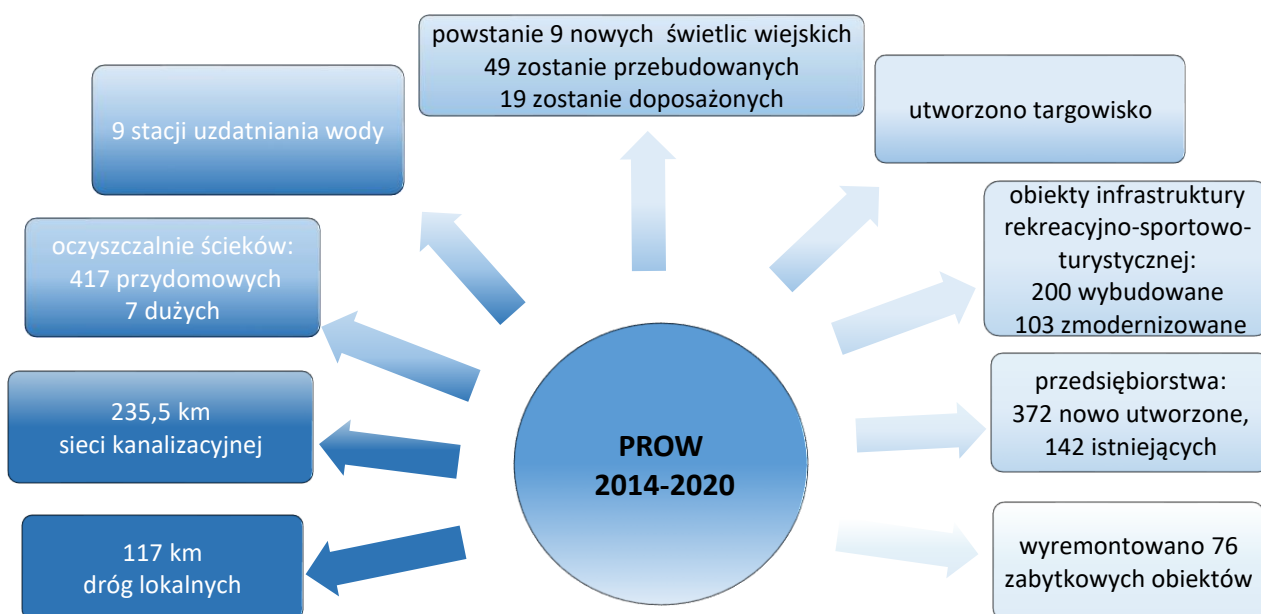
Źródło: Opracowanie własne UMWO

Ponad połowa środków w ramach tego poddziałania została przeznaczona na wsparcie przedsiębiorczości na terenach wiejskich. Dotychczas na ten cel wykorzystano **54,5 mln zł**, dzięki którym utworzono **372 nowe** i wsparto **142 istniejące przedsiębiorstwa**. Pomoc trafiła także m. in. do 55 gmin, 47 parafii oraz 112 stowarzyszeń. Są to projekty dotyczące m.in.:

- ✓ zachowania dziedzictwa lokalnego – prace rewitalizacyjne, remonty zabytkowych obiektów, głównie kościołów, wydanie publikacji, przewodników;
- ✓ budowy i przebudowy obiektów ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej (plac zabaw, baz rekreacyjno-wypoczynkowych, boiska, sale i miejsca spotkań);
- ✓ organizacji wystaw, warsztatów, jarmarków oraz innych imprez promujących produkty i usługi lokalne.

- W ramach poddziałania **19.3 Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania** LGD złożyły **11** projektów. Zawarto z nimi **umowy** na kwotę **7,2 mln zł**, z tego **5** projektów dotyczy operacji **międzynarodowej**. Dotychczas wypłacono **3,9 mln zł**. W 2023 r. zawarto **2 umowy** na realizację projektów międzyregionalnych w wysokości **1,0 mln zł**. Pierwsza z nich to projekt Partnerstwo Borów Niemodlińskich i Stowarzyszenia LGD Płaskowyz Dobrej Ziemi pn. „*Wokół historii, baśni i legend*” na kwotę dofinansowania **0,5 mln zł**. Druga umowa została zawarta z: Partnerstwem Borów Niemodlińskich oraz Stowarzyszeniem "Euro-Country" na realizację projektu pn. „*Oznakowanie tras rowerowych, promocja turystyki rowerowej i angażowanie mieszkańców w aktywny wypoczynek*”, na kwotę **0,5 mln zł**. Rozliczenie tych projektów jest planowane na czerwiec 2024 r.

Schemat 3. Wybrane efekty rzeczowe w ramach PROW 2014-2020

Źródło: Opracowanie własne UMWO

2. Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich w ramach PROW 2014-2020

Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich (KSOW) – działa w ramach PROW 2014-2020 i jest platformą współpracy i wymiany doświadczeń instytucji, organizacji, podmiotów działających na rzecz rozwoju obszarów wiejskich. Przedsięwzięcia realizowane w ramach KSOW dotyczą m.in. promowania dziedzictwa kulturowego, w tym kulinarnego, folkloru, zwyczajów i tradycji w kraju i za granicą, rozwoju turystyki wiejskiej, w tym agroturystyki oraz aktywizacji i integracji społeczności wiejskiej. Obok działań nakierowanych na rozwój obszarów wiejskich, realizowane są również przedsięwzięcia wspierające rolnictwo, innowacje w rolnictwie i budowanie współpracy sieciowej rolników. KSOW ma charakter otwarty. Uczestnikami Sieci mogą być wszystkie podmioty zaangażowane w rozwój obszarów wiejskich, w tym instytucje i organizacje pozarządowe oraz struktury administracji rządowej i samorządowej.

W ramach KSOW województwo opolskie w 2023 roku dysponowało środkami w wysokości **600 000 zł**. W tym czasie zrealizowano konkurs na wybór operacji dla partnerów KSOW. Do Jednostki Regionalnej KSOW Województwa Opolskiego wpłynęło 19 wniosków na łączną kwotę 833 912,26 zł. Ostatecznie zrealizowano **13 projektów na kwotę 416 070,95 zł**. Wsparcie otrzymało 13 partnerów: gmin i organizacji pozarządowych. Zrealizowane zostały m.in. warsztaty przyrodnicze, ekologiczne, gry terenowe, filmy i publikacje). Ze środków KSOW w 2023 roku województwo zrealizowało projekty własne o łącznej wartości **118 771,66 zł** z zakresu

odnowy wsi, promocji i upowszechniania turystyki wiejskiej oraz dziedzictwa kulturowego, w tym kulinarnego (np. udział w Targach Smaki Regionów w Poznaniu).

3. Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020

Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 (PO RYBY 2014-2020) określa realizację wsparcia w obszarze akwakultury, rybołówstwa, lokalnych strategii rozwoju, przetwórstwa i obrotu produktów rybołówstwa. Zadania priorytetu 4 PO RYBY 2014-2020 powierzono SWO za pośrednictwem Rybackiej LGD „Opolszczyzna”, obejmującej obszar 11 gmin z kwotą **3,4 mln euro**, tj. **14,7 mln zł²⁹**.

Od momentu uruchomienia Programu do 31 grudnia 2023 roku w zakresie poddziałania **Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność** - operacje realizowane przez podmioty inne niż LGD, ogłoszono **81** naborów wniosków, w ramach których wpłynęło **116** wniosków o dofinansowanie na kwotę **19,7 mln zł**. Zawarto **87** umów na kwotę **15,2 mln zł**, a zlecono do wypłaty na rzecz beneficjentów **13,5 mln zł**. W 2023 r. ogłoszono **9 naborów**, w ramach których wpłynęło **13 wniosków** na łączną kwotę **1,6 mln zł**. Zawarto **11 umów**, na kwotę blisko **1,8 mln zł**. Zakończono realizację **8** projektów o wartości **1,9 mln zł**. Połowa środków finansowych w ramach tego poddziałania, podobnie jak w PROW 2014-2020, została przeznaczona na wsparcie przedsiębiorczości w dziedzinie rybołówstwa przemysłowego. Dotychczas z terenu RLGD „Opolszczyzna” ze wsparcia skorzystało **12 przedsiębiorstw** rybackich, realizując projekty za blisko **5,7 mln zł**. Pomoc trafiła także do **11 gmin** i **5 ośrodków kultury**, a także do Okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego w Opolu, Fundacji na Rzecz Zamku Książęcego Niemodlin oraz Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Gospodarstwo rybackie Niemodlin i Krogulna. Zrealizowano przedsięwzięcia polegające na:

- rozwijaniu działalności służącej rozwojowi sektora rybackiego poprzez budowę, rozbudowę, remont, także wyposażenie obiektów gospodarczych
- rewaloryzacji terenów przyległych do cieków wodnych, oczyszczeniu dna oraz rekultywacji kanałów,
- budowie infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i wypoczynkowej wokół zbiorników wodnych i wzdłuż rzek,
- promocji zasobów rybackich i propagowaniu rybackiego dziedzictwa kulturowego.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku

Zadania w obszarze obszarów wiejskich	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
wdrażanie działań PROW 2014-2020 za które odpowiada SWO	11	PROW	8,27 km sieci kanalizacyjnej, 4,05 km sieci wodociągowej, 1 stacja uzdatniania, 1 ujęcie wody	ochrona zasobów wodnych	Przyjazne środowisko i racjonalna gospodarka zasobami
realizacja rozwoju lokalnego kierowanego przez	12,6	PROW/ PO RYBY	4 odnowione zabytki, 32 dofinansowane obiekty	integracja i aktywizacja społeczna	Trwałe więzi społeczne

²⁹ Przeliczono wg kursu EBC z dnia 29 listopada 2023 r. 1 euro=4,3355 zł

społeczność w ramach PROW 2014-2020 i PO RYBY 2014-2020	8,9		107 nowych miejsc pracy	rozwój przedsiębiorczości	Gospodarka otwarta na współpracę
realizacja Planu KSOW	0,45	KSOW - PROW	13 operacji partnerów 4 operacje własne	integracja i aktywizacja społeczna	Trwałe więzi społeczne

6.10. OCHRONA ŚRODOWISKA

Ochrona środowiska nierozdzielnie wiąże się z regulacjami dotyczącymi ochrony dóbr szczególnie cennych i wartościowych - wszystkich elementów środowiska. Ich ochronie służy także reglamentowanie emisji wprowadzanych do środowiska, pochodzących z działalności człowieka, mogących powodować negatywne konsekwencje dla środowiska. Polityka ochrony środowiska ma na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Prowadzona jest w oparciu o strategię rozwoju, programy i dokumenty programowe. Zadania w tym zakresie realizuje Departament Ochrony Środowiska (DOŚ).

1. *Wojewódzki plan gospodarki odpadami Plan gospodarki odpadami dla województwa opolskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028 (WPGO)*

Plan gospodarki odpadami dla województwa opolskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028 (Plan) obejmuje pełną informację nt. wszystkich rodzajów odpadów powstających w województwie, a w szczególności niebezpiecznych, komunalnych oraz innych rodzajów odpadów z różnych dziedzin gospodarki. Formułuje także cele, których realizacja poprawi system gospodarowania odpadami i określa działania inwestycyjne. Zaproponowane w nim rozwiązania pozwolą na uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, wzmocnienie ich selektywnego zbierania „u źródła”, tj. w miejscu ich powstawania, a w efekcie zmniejszenie ilości odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji, kierowanych do składowania.

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami ustawy o odpadach plany gospodarki odpadami podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 6 lat. Obowiązujący Plan został opracowany na okres do końca 2022 roku. Konieczna jest jego aktualizacja, przy czym przepisy ww. ustawy wymagają zgodności przygotowanej aktualizacji z krajowym planem gospodarki odpadami, co ma służyć realizacji zawartych w nim celów. Aktualizacja lub nowy krajowy plan gospodarki odpadami, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, miał zostać opracowany przez Ministra Klimatu i Środowiska do końca czerwca 2022 roku. Dokument ten nie został przygotowany przez Radę Ministrów w wymaganym terminie. Dopiero 12 czerwca 2023 r. Rada Ministrów przyjęła Uchwałę nr 96 w sprawie Krajowego programu gospodarki odpadami 2028. To dało podstawę ZWO do przystąpienia do opracowania projektu wojewódzkiego planu. Prace związane z aktualizacją i uchwaleniem nowego dokumentu rozpoczęły się i będą kontynuowane w 2024 roku.

2. *Program ochrony powietrza Program ochrony powietrza dla województwa opolskiego (POP)*

Z uwagi na występowanie w strefie miasta Opola i strefie opolskiej - przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz w strefie opolskiej pyłu PM10 i PM2,5 niezbędna stała się aktualizacja programu przyjętego uchwałą Nr XX/193/2020 Sejmiku WO z dnia 28 lipca 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego.

Analiza realizacji zadań określonych w planie działań krótkookresowych wskazała na wysokie wskaźniki uzyskania efektu ekologicznego, a co za tym idzie polepszenie jakości powietrza na terenie województwa. W związku z tym ZWO uznał, że aktualizacji powinien podlegać plan działań krótkookresowych w zakresie

pomocnym do weryfikacji bazy danych niskoemisyjnych urządzeń grzewczych, co ułatwi opracowanie nowego programu ochrony powietrza oraz monitoring realizacji zapisów tzw. uchwały antysmogowej. W tym celu wprowadzono nowe zadanie polegające na zobowiązaniu gmin województwa do przeprowadzenia weryfikacji niskoemisyjnych urządzeń grzewczych z terenu gminy do końca 2025 roku.

Aktualizacja programu została przyjęta uchwałą nr LVII/592/2023 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 26 września 2023 r. w sprawie określenia aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego”. Aktualizacja weszła w życie 13 października 2023 r.

3. Program ochrony środowiska przed hałasem *Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego*

Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego został przyjęty uchwałą Nr VIII/76/2019 Sejmiku WO z dnia 18 czerwca 2019 r. Działania podejmowane w zakresie ochrony przed hałasem mają zmniejszyć skalę uciążliwości akustycznej, na którą narażeni są mieszkańcy tam, gdzie jest ona najwyższa.

W związku z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zidentyfikowanych w ramach map akustycznych, przewidziano szereg działań w celu poprawy stanu klimatu akustycznego (np. ograniczenia prędkości na wybranych odcinkach dróg czy budowę ekranów akustycznych). Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację Programu i finansowanie jego wykonania są zarządcy infrastruktury drogowej, w przypadku dróg krajowych - GDDKiA, a w przypadku dróg wojewódzkich - ZDW w Opolu, natomiast w przypadku linii kolejowych zarządca infrastruktury kolejowej - PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Program obejmuje 68 odcinków dróg krajowych o długości 207,114 km, 9 odcinków dróg wojewódzkich o długości 18,432 km oraz 6 odcinków linii kolejowych o długości 49,017 km.

W 2023 roku przystąpiono do opracowania Programu ochrony środowiska przed hałasem. Do końca 2023 roku opracowano projekt dokumentu, który w I półroczu 2024 roku zostanie poddany opiniowaniu i konsultacjom społecznym.

4. Program ochrony środowiska *Program ochrony środowiska dla województwa opolskiego*

Program ochrony środowiska województwa opolskiego na lata 2021-2027 został przyjęty uchwałą nr XXXVI/365/2021 Sejmiku WO z dnia 30 listopada 2021 r. Realizacja działań ujętych w POŚ ma prowadzić do poprawy stanu środowiska, racjonalnego gospodarowania jego zasobami przy uwzględnieniu konieczności dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego, a także ma chronić i rozwijać walory środowiska. W odniesieniu do stwierdzonych problemów środowiskowych, w projektowanym dokumencie określono strategię ochrony środowiska do roku 2027, w tym określono cele strategiczne oraz kierunki interwencji. Realizacja celów POŚ jest związana z zabezpieczeniem środków finansowych w budżecie województwa.

Zadania finansowe wyznaczone w planie zostały określone dla dwóch grup - zadania własne województwa i jednostek podległych oraz zadania monitorowane - realizowane przez inne jednostki. Koszt realizacji działań przewidzianych w programie ochrony środowiska wynosi: **19 729,4 mln zł**. Okres obowiązywania programu ochrony środowiska obejmuje lata 2021-2027.

W 2023 roku został opracowany raport z realizacji programu za lata 2021-2022. Analiza stanu środowiska, określona na podstawie analizy wskaźników monitorowania realizacji programu, w porównaniu do roku bazowego jakim był 2019, wykazała **45% udział wskaźników utrzymujących trend pozytywny, 24%**

wskaźników negatywnych. 31% wskaźników pozostało bez zmian. Z planowanych w programie 56 działań, 36 zostało zrealizowanych lub zrealizowanych częściowo.

Raport został pozytywnie zaopiniowany przez Sejmik WO na sesji 28 listopada 2023 roku. Raport przesłano do Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

6.10.1. Realizacja polityki środków finansowych ochrony środowiska

Gromadzenie i redystrybucja przez marszałka województwa środków finansowych obejmuje:

1. Opłaty za korzystanie ze środowiska za:
 - wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza;
 - wydane uprawnienia do emisji na zasadach określonych w ustawie o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych;
 - składowanie odpadów.
2. Opłatę produktową za nieosiągnięcie minimalnych poziomów odzysku i recyklingu lub samego recyklingu odpadów tego samego rodzaju jak odpady powstałe z wprowadzonych produktów lub rodzajów opakowań, jak również odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji, w przypadku wprowadzenia baterii i akumulatorów oraz sprzętu elektrycznego i elektronicznego za niezapewnienie wymaganego poziomu zbierania.
3. Opłaty przeznaczone na publiczne kampanie edukacyjne.
4. Opłatę rejestrową lub opłatę roczną.
5. Opłatę recyklingową.

Tabela 25. Realizowane zadania związane z gromadzeniem i weryfikacją danych dotyczących opłat

Lp.	Nazwa zadania – aspekt merytoryczny	Liczba spraw zakończonych w 2022 r.	Liczba spraw zakończonych w 2023 r.	Wskaźnik dynamiki rok 2022=100 [%]
Ustawa Prawo ochrony środowiska, ustawa o odpadach, ustawa o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych				
1.	Weryfikacja sprawozdań z opłat za korzystanie ze środowiska	3005	3114	103,6
2.	Wydawanie zaświadczeń lub postanowień o sposobie wywiązywania się podmiotu z obowiązku uiszczania opłat za korzystanie ze środowiska	90	48	53,3
Ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej, ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, ustawa o bateriach i akumulatorach, ustawa o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi				
2.	Weryfikacja rocznych sprawozdań o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami z nich powstającymi – wykonanie weryfikacji poszczególnych działów sprawozdania:	1852	1969	105,8
	Dział II - Opakowania			
	Opakowania i publiczne kampanie edukacyjne	923	1429	154,8
	Opłata recyklingowa	858	736	85,8
Dział III - Produkty				

	Produkty	58	109	187,9
	Dział IV - Informacja o wprowadzonych pojazdach oraz sieci zbierania pojazdów			
	Informacja o wprowadzonych pojazdach oraz sieci zbierania pojazdów	176	408	231,8
	Dział V - Sprzęt elektryczny i elektroniczny			
	Sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz publiczne kampanie edukacyjne	370	655	177
	Dział VI - Baterie i akumulatory			
	Baterie i akumulatory oraz publiczne kampanie edukacyjne	422	802	190
3.	Weryfikacja sprawozdań o wysokości pobranej opłaty depozytywnej i przekazanej nieodebranej opłaty depozytywnej	10	15	150
4.	Udzielona pomoc de minimis	198	275	138,8

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Liczba prowadzonych spraw uzależniona jest wyłącznie od liczby złożonych sprawozdań i wniosków.

Tabela 26. Redystrybucja środków pochodzących z opłat

Lp.	Nazwa zadania – aspekt finansowy	Redystrybucja środków w 2022 r. (zł)	Redystrybucja środków w 2023 r. (zł)	Wskaźnik dynamiki rok 2022=100 [%]
Ustawa Prawo ochrony środowiska, ustawa o odpadach, ustawa o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych				
1.	Przekazane środki z tytułu ustawowego podziału wpływów otrzymanych z opłat za korzystanie ze środowiska, w tym:	46 616 990	38 980 920	83,6
a.	gminom	15 937 163	12 198 901	76,5
b.	powiatom	4 648 802	3 875 313	83,4
c.	Wojewódzkiemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu	16 323 166	14 293 777	87,6
d.	Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie	9 707 859	8 612 929	88,7
Ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej				
2.	Wpływy z tytułu opłaty produktowej w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu odzysku i recyklingu przekazane do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie	31 294	1 033 941	3303,9
Ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi				
3.	Wpływy z tytułu opłaty produktowej w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu recyklingu przekazane do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie	222 819	427 642	191,9
4.	Środki przeznaczone na publiczne kampanie edukacyjne przekazane do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie	22 608	60 848	269,1
Ustawa o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym				

5.	Wpływy z tytułu niezapewnienia wymaganego poziomu zbierania przekazane do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie	955	29 725	3112,6
Ustawa o bateriach i akumulatorach				
6.	Wpływy z tytułu niezapewnienia wymaganego poziomu zbierania oraz środki przeznaczone na publiczne kampanie edukacyjne przekazane do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie	3920	15 545	396,6
Ustawa o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji				
7.	Wpływy z tytułu nieosiągnięcia wymaganego poziomu odzysku i recyklingu odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji przekazane do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie	2696	3 789	140,5
Ustawa o odpadach				
8.	Wpływy z tytułu opłat rejestrowych i opłat rocznych przekazane do budżetu państwa	263 371	279 646	106,2
Ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi				
9.	Wpływy z tytułu opłaty recyklingowej przekazane do budżetu państwa	3 675 091	3 736 232	101,7

Źródło: Opracowanie własne UMWO

6.10.2. Realizacja polityki reglamentowania emisji do środowiska

Reglamentacja emisji wprowadzanej do środowiska z prowadzonych działalności mogących powodować negatywne konsekwencje dla środowiska jest jednym z działań realizowanych w ramach polityki ochrony środowiska. Polega ona na konieczności uzyskania zgody organu ochrony środowiska w postaci decyzji administracyjnej na emisję w zakresie dopuszczalnym przepisami prawa.

W 2023 roku marszałek województwa opolskiego realizował następujące zadania z wynikające z niżej wymienionych ustaw:

Tabela 27. Realizowane zadania z zakresu ochrony środowiska

Lp.	Nazwa zadania	Liczba spraw zakończonych w 2022 r.	Liczba spraw zakończonych w 2023 r.	Wskaźnik dynamiki rok 2022=100 [%]
Ustawa Prawo ochrony środowiska				
1.	Wydawanie (cofanie, wygaszanie) pozwoleń zintegrowanych, pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, decyzji eksploatacyjnych MCP	63	75	119,0
2.	Wydawanie pozwoleń na wytwarzanie odpadów dla odpadów innych niż wydobywcze wytworzonych w miejscu poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania kopalin ze złóż oraz ich magazynowania i przeróbki	8	13	162,5
3.	Prowadzenie rejestru rodzaju, ilości oraz miejsc występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska	447	418	93,5

4.	Inne wynikające z ustawy: przeglądy ekologiczne, analizy pozwoleń zintegrowanych, opiniowanie decyzji środowiskowych, analiza wyników pomiarów, przyjmowanie zgłoszeń instalacji, analiza wystąpień i zarządzeń WIOŚ, przekazywanie informacji o wydanych decyzjach dla WIOŚ	508	461	90,7
5	Opracowanie programów ochrony przed hałasem, programów ochrony powietrza, planów działań krótkoterminowych, przygotowanie sprawozdań z realizacji ¹⁾	10	38	380,0
Ustawa o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych				
6.	Zezwolenia na emisję gazów cieplarnianych, zatwierdzanie raportów z udoskonalień metodyk monitorowania emisji gazów cieplarnianych	29	18	62,1
7.	Przyjmowanie informacji o rzeczywistych i planowanych zmianach zdolności produkcyjnej, przyjmowanie raportów z emisji gazów cieplarnianych	17	17	100,0
8.	Analiza zezwoleń na emisję gazów cieplarnianych	0	3	-
Ustawa o odpadach i ustawa o odpadach wydobywczych				
9.	Powołanie komisji egzaminacyjnej oraz wydanie świadectwa stwierdzające kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami, odpowiednie do prowadzonych procesów przetwarzania odpadów	27	35	129,6
10.	Inne z ustawy o odpadach - zatwierdzanie instrukcji eksploatacji składowiska, decyzje zatwierdzające zabezpieczenie roszczeń dla składowisk, decyzje na zamknięcie składowiska, analiza wyników monitoringu składowiska, decyzje uznające za produkt uboczny, decyzje o odmowie uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny, postanowienia zatwierdzające zabezpieczenie roszczeń dla prowadzących przetwarzanie i zbieranie odpadów, decyzje zmieniające częstotliwość monitoringu składowiska	56	74	132,1
11.	Programy gospodarowania odpadami wydobywczymi	1	0	-
12.	Inne z ustawy o odpadach wydobywczymi przeglądy programów gospodarowania odpadami wydobywczymi	11	7	63,6

¹⁾ W 2023 r. w ramach realizacji tego zadania prowadzono bazy danych i udostępniano informacje w tym zakresie.

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Liczba prowadzonych postępowań uzależniona jest wyłącznie od liczby złożonych wniosków.

6.10.3. Realizacja polityki surowcowej

Tabela 28. Realizowane zadania wynikające z ustawy – Prawo geologiczne i górnicze

Lp.	Nazwa zadania	Liczba spraw zakończonych w 2022 r.	Liczba spraw zakończonych w 2023 r.	Wskaźnik dynamiki rok 2022=100 [%]
Ustawa Prawo geologiczne i górnicze				
1.	Udzielanie (zmiana, przeniesienie, wygaśnięcie i cofnięcie) koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż	12	19	158,3
2.	Wyrażanie opinii w sprawach koncesji udzielanych przez starostę	4	1	25,0
3.	Zatwierdzanie projektów robót geologicznych	21	29	138,1
4.	Zatwierdzanie dokumentacji geologicznych	42	45	107,1
5.	Gromadzenie, przechowywanie, udostępnianie informacji geologicznej	388	380	97,9
6.	Opłaty eksploatacyjne - weryfikacja informacji	154	172	111,7
7.	Wydawanie decyzji ustalających opłaty za eksploatację kopalin	40	26	65,0
8.	Rozpatrywanie zmian do projektów zagospodarowania złóż	6	4	66,7
9.	Wykup praw do informacji geologicznej	11	3	27,3
10.	Weryfikacja zestawień zmian zasobów złóż kopalin	72	81	112,5
11.	Analiza i opiniowanie planów i studium zagospodarowania przestrzennego	218	297	136,2
12.	Uzgodnianie decyzji o warunkach zabudowy	994	934	93,9

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Liczba prowadzonych spraw uzależniona jest wyłącznie od liczby wniesionych do rozpatrzenia spraw.

6.10.4. Realizacja zadań dotyczących systemu BDO

Marszałek województwa jako organ od 24 stycznia 2018 roku prowadzi rejestr podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach oraz gospodarujących odpadami. Rejestr stanowi integralną część Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO).

Tabela 29. Realizacja zadań związanych z prowadzeniem rejestru podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach oraz gospodarujących odpadami

Lp.	Nazwa zadania	Liczba spraw zakończonych w 2022 r.	Liczba spraw zakończonych w 2023r.	Wskaźnik dynamiki rok 2022=100 [%]
Ustawa o odpadach				
1.	Wnioski dot. wpisu do rejestru BDO	946	657	70
2.	Wnioski dot. aktualizacji wpisu do rejestru BDO	951	1159	122
3.	Generowanie nowych danych dostępowych do rejestru BDO	177	136	77
4.	Wnioski o wykreślenie z rejestru BDO	163	166	102

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Od 1 stycznia 2020 roku wnioski składane są elektronicznie przez indywidualne konto utworzone w bazie BDO. Problemem w funkcjonowaniu BDO jest nadal brak profili zaufanych firm, co skutkuje brakiem przedkładania do wniosków pełnomocnictw podpisywanych elektronicznie, a także niechęć do elektronicznego załatwiania spraw. To powoduje, że występują duże problemy z terminowym zamykaniem spraw. W wielu przypadkach efektem tego jest rozpoczęcie procedury i niemożność jej skutecznego zakończenia. Od 2022 roku sytuacja poprawiła się, bowiem system umożliwia zakończenie spraw

w przypadku braku odpowiedzi ze strony wnioskującego na wezwanie organu. Wnioski w większości przypadków były rozpatrywane terminowo i zgodnie z obowiązującymi przepisami, z wyjątkiem tych, których nie można było zweryfikować z przyczyn technicznych, m.in. z powodu wadliwego działania rejestru BDO oraz jego technicznych usterek.

Liczba rozpatrzonych wniosków o wpis do rejestru w 2023 roku (liczba spraw zakończonych) jest mniejsza niż w roku poprzednim, ponieważ duża liczba podmiotów zobowiązanych do uzyskania odpowiedniego wpisu w rejestrze BDO uzyskała go w latach poprzednich. Zauważalny jest jednak wzrost liczby rozpatrzonych wniosków dotyczących aktualizacji wpisów już istniejących w rejestrze. W związku ze zmianą przepisów i nakładaniem nowych obowiązków na podmioty istnieje konieczność aktualizacji tych wpisów w rejestrze BDO.

Tabela 30. Realizacja zadań związanych z prowadzeniem modułu sprawozdawczego w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO)

Lp.	Nazwa zadania	Liczba spraw, które wpłynęły do BDO w 2022 r.	Liczba spraw, które wpłynęły do BDO w 2023 r.	Liczba spraw zakończonych w 2023 r.	Wskaźnik dynamiki rok 2022=100 [%]
Ustawa o odpadach					
1.	Sprawozdania o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami z nich powstającymi	2522	2164	1969	85,8
2.	Sprawozdanie o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami	9553	8796	8137	92
3.	Sprawozdanie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi	71	71	69	100

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Terminy składania sprawozdań za lata 2020-2023 wynikają z obowiązujących przepisów prawa, tj. sprawozdania o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami - do 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy, natomiast sprawozdanie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnym - do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy.

Weryfikację sprawozdań za 2019 rok rozpoczęto dopiero w 2021 roku. Natomiast weryfikację sprawozdań za rok 2020 i 2021 - rozpoczęto w roku 2021 i kontynuowano w roku 2022. W 2023 r. rozpoczęto także weryfikację sprawozdań za rok sprawozdawczy 2022. Dotychczas przeprowadzona weryfikacja sprawozdań wskazuje, że jest to proces czasochłonny z uwagi na fakt, że bardzo dużo sprawozdań jest wypełnianych błędnie i do sprawozdań nie są dołączane wymagane przepisami pełnomocnictwa podpisane elektronicznie. Błędy systemu oraz niedostosowanie go do obowiązujących przepisów prawa, a także braki kadrowe sprawiły, że weryfikacja sprawozdań jest realizowana w dłuższym czasie niż przewidywał to ustawodawca.

6.10.5. Realizacja polityki ochrony przyrody i edukacji ekologicznej

Województwo opolskie realizuje zadania w zakresie ochrony przyrody i edukacji ekologicznej przy pomocy Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych (ZOPK).

Zespół zajmuje się zachowaniem i popularyzacją wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych parków krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju. W jego skład wchodzi oddziały:

- Oddział w Pokrzywnej dla Parku Krajobrazowego *Góry Opawskie*;

- Oddział w Górze Św. Anny dla Parku Krajobrazowego *Góra Św. Anny*;
- Oddział w Ładzy dla Stobrowskiego Parku Krajobrazowego.

ZOPK co roku realizuje wiele inicjatyw i projektów. W 2023 roku przy wsparciu finansowym WFOŚiGW w Opolu (dotacja) zrealizowano projekty na łączną kwotę **318 438 zł**. Były to m.in.:

- prowadzenie aktywnej edukacji ekologicznej na obszarze Opolskich Parków Krajobrazowych,
- rozwój elektromobilności w ZOPK,
- zakup samochodu specjalistycznego w celu kontroli oraz określenia zagrożeń środowiskowych na terenie ZOPK.

Ponadto ZOPK prowadzi edukację ekologiczną w formie zajęć terenowych i warsztatowych, konkursów, festiwali, olimpiad, turniejów. Podczas zajęć poruszane są tematy z zakresu: ochrony przyrody i środowiska, zmian klimatu, poszerzane o wybrane zagadnienia z zakresu podstawy programowej szkoły podstawowej, szczególnie takich przedmiotów jak: przyroda, biologia i geografia w kontekście lokalnych uwarunkowań. Edukacja przyrodnicza realizowana jest przez edukatorów na wszystkich szczeblach edukacji, a także wśród osób dorosłych.

ZOPK realizuje edukację przyrodniczą, historyczną i kulturową poprzez m.in.:

- prelekcje tematyczne w ośrodkach edukacyjnych ZOPK – dla szkół, przedszkoli i organizacji pozarządowych;
- zajęcia wyjazdowe w formie prelekcji i/lub warsztatu w zainteresowanych placówkach – dla szkół, przedszkoli i innych placówek kulturalno-oświatowych;
- zajęcia w terenie dla szkół, przedszkoli i organizacji pozarządowych:
 - w formie wycieczek terenowych,
 - w formie warsztatów,
 - w formie gier terenowych / zabaw.
- warsztaty w salach edukacyjnych ZOPK:
 - dla uczniów szkolnych i przedszkolaków,
 - dla dorosłych (ew. rodzin z dziećmi) – nastawione na dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze.
- udział w wydarzeniach plenerowych (festyny, biegi, pikniki, itp.) o charakterze edukacyjnym, turystycznym i sportowym (dla wszystkich);
- konkursy, gry terenowe, wystawy plenerowe, akcje edukacyjne, spacer wakacyjne i indywidualne spotkania z turystami.

Łącznie w 2023 roku w ZOPK zorganizowano zajęcia, warsztaty i wydarzenia edukacyjne dla **8893 osób**. Dodatkowo zorganizowano 9 konkursów przyrodniczych, w których wzięło udział **1570 uczestników**.

Wydatki na edukację przyrodniczą wyniosły: **541 925 zł**.

6.10.6. Inne działania w zakresie ochrony środowiska – Program LIFE

W 2023 roku kontynuowano trwający od 2020 roku projekt pn. *Wdrożenie systemu zarządzania jakością powietrza w samorządach województwa* wart ponad 3 mln euro. Projekt finansowany jest ze środków UE w ramach Programu LIFE i współfinansowany przez NFOŚiGW. Służy on poprawie zarządzania jakością powietrza w regionie - z jednej strony wprowadza w województwie opolskim jednolity, spójny system zarządzania programem ochrony powietrza oraz z drugiej strony przyczynia się do zwiększenia świadomości społecznej w dziedzinie ochrony powietrza poprzez budowę rozproszonej sieci monitoringu jakości powietrza w czasie zbliżonym do rzeczywistego.

W projekcie uczestniczą 42 samorządy, w których zatrudniono gminnych koordynatorów POP. W ramach projektu zorganizowano studia podyplomowe pn. *Poszerzenie kompetencji koordynatorów Programu Ochrony Powietrza na Wydziale Mechanicznym Politechniki Opolskiej* dla 91 osób (w tym również dla koordynatorów POP gmin i powiatów nie objętych projektem): 84 osoby zakończyły studia obroną pracy dyplomowej, a 61 uczestników uzyskało certyfikat audytora środowiskowego dla budynku mieszkalnego.

W marcu 2023 roku przedstawiciele KE monitorowali projekt. Nie wnieśli uwag ani zastrzeżeń w zakresie realizacji projektu.

Zespół projektowy LIFE uczestniczył w licznych wydarzeniach krajowych i zagranicznych, m.in.: w konferencji ENVIRO 2023 Ostravica – Kraj morawsko-śląski, Konferencji Naukowej „Jakość Powietrza a Zdrowie” Wrocław Life-Mappingair i innych.

W ramach Projektu LIFE zorganizowano cykl 12 seminariów tematycznych dla gminnych koordynatorów POP. Ogromnym zainteresowaniem cieszyło się seminarium poświęcone dotacjom i funduszom na wymianę źródeł ciepła na ekologiczne urządzenia i instalacje spełniające zapisy zawarte w uchwale antysmogowej.

Z uwagi na okoliczności niemożliwe wcześniej do przewidzenia (jak skomplikowana procedura przetargowa postępowań unijnych, destabilizacja i braki kadrowe na rynku usług IT oraz inflacja) KE zgodziła się na przedłużenie realizacji projektu do końca 2024 roku.

Jesienią 2023 roku zawarto umowę na realizację głównego celu projektu pn. *Projekt i budowa systemu IT z modułem regionalnego rozproszonego monitorowania jakości powietrza w województwie opolskim do zarządzania regionalnym programem środowiskowym POP* o wartości blisko **4 mln zł**. Przewiduje ona budowę sieci 71 czujników pomiarowych w każdej opolskiej gminie, monitorujących jakość powietrza w czasie zbliżonym do rzeczywistego, a także sprawozdawczość gmin do programów ochrony powietrza, ewidencję podmiotów IPPC i podmiotów objętych pozwoleniami sektorowymi w zakresie emisji oraz modułu wniosków o dotację.

Realizacja projektu LIFE już przynosi efekty. Edukacja i zwiększanie świadomości społecznej (działalność koordynatorów i kampania informacyjna w mediach) dało wymierne korzyści dla jakości powietrza w postaci zlikwidowanych lub wymienionych **ponad 12 tysięcy** nieekologicznych, nieefektywnych i pozaklasowych źródeł ciepła w całym województwie.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku

Zadania w obszarze ochrony środowiska (liczone razem)	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
edukacja ekologiczna	0,54	48 453 zł WFOŚiGW 493 472 zł budżet województwa	10463 ¹⁾	rozwój świadomości ekologicznej i praktycznych zastosowań	Przyjazne środowisko i racjonalna gospodarka odpadami
projekt LIFE	1,29	środki UE środki NFOŚiGW	439	rozwój świadomości ekologicznej i praktycznych zastosowań	Przyjazne środowisko i racjonalna gospodarka odpadami

¹⁾ Liczba uczestników działań edukacyjnych.

6.11. MIENIE WOJEWÓDZTWA I GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI

6.11.1. Gospodarka nieruchomościami

Nieruchomości stanowiące mienie województwa opolskiego jako trwale związane z przestrzenią obszaru województwa są ważnym elementem jego potencjału. Wykorzystywane są m.in. w celu tworzenia i funkcjonowania infrastruktury technicznej i społecznej o znaczeniu wojewódzkim, a także służą zwiększeniu przychodów budżetowych oraz tworzą rezerwę na realizacji określonych celów w przyszłości.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku województwo posiadało grunty o łącznej powierzchni **1 745,8725 ha** wraz z zabudowaniami, o łącznej wartości **1 604 961,26 tys. zł**. W stosunku do roku 2022 stan nieruchomości będących w posiadaniu województwa opolskiego zwiększył się o **28,6109 ha** o wartości **57 431,01 tys. zł**.

Województwo opolskie posiada mienie nabyte z mocy prawa, na mocy decyzji uznaniowych, umów kupna, zamiany oraz darowizny. Nieruchomości oddane są przede wszystkim w trwałe zarząd samorządowym jednostkom organizacyjnym, w nieodpłatne użytkowanie SP ZOZ-om, w użytkowanie wieczyste gruntu instytucjom kultury. Nieruchomości zbędne, które nie mogą zostać zagospodarowane na potrzeby jednostek wojewódzkich, były sprzedawane w przetargach, w drodze bezprzetargowej na wniosek najemców lokali mieszkalnych lub przenoszone aportem na rzecz spółek kapitałowych (których województwo opolskie jest współnikiem) w celu powiększenia ich kapitału zakładowego.

Województwo opolskie jest również współnikiem spółek kapitałowych.

Wartość nominalna udziałów i akcji województwa opolskiego w spółkach prawa handlowego na koniec 2023 roku wynosiła **179 566 500 zł** i w porównaniu do stanu na koniec roku 2022 zwiększyła się o **2 486 000 zł**.

6.11.2. Projekty inwestycyjne realizowane na terenie zespołu pałacowo-parkowego w Mosznej

W 2023 roku w dalszym ciągu realizowane były projekty wieloletnie, które nie zostały jeszcze ukończone.

Pierwszym z nich jest projekt pn. *Śladami bioróżnorodności w sercu Opolszczyzny – bogactwo przyrody Gmin Strzeleczy, Krapkowice oraz Powiatu Krapkowickiego*. Projekt ten współfinansowany jest ze środków RPO WO 2014-020, a jego wartość wynosi **5 660 147 zł**. Projekt ten ma na celu podniesienie świadomości ekologicznej oraz odpowiedzialności społeczności lokalnej za otaczające środowisko przyrodnicze. W 2023 roku kontynuowana była realizacja zadania pn. *Rewitalizacji parku w Mosznej poprzez częściowe zagospodarowanie terenu w pobliżu zachodniego skrzydła budynku Zamku*, w ramach którego wykonane zostały trawniki dywanowe z krokusami oraz nasadzono rośliny parkowe, w tym krzewy liściaste i iglaste oraz bylin traw. Kontynuacją wymienionych prac jest trzyletnia pielęgnacja nowo nasadzonych roślin. Jest to ostatnie zadanie inwestycyjne planowane we wspomnianym w ww. projekcie.

Drugie kontynuowane zadanie to współfinansowany z Programu Interreg V-A Republika Czeska-Polska 2014-2020 projekt pn. *Śląsk bez granic III- zamki i pałace*. Jego celem jest zwiększenie poziomu odpowiedzialności transgranicznego regionu oraz poprawa sytuacji na transgranicznym rynku pracy w branży turystycznej poprzez podniesienie turystycznej atrakcyjności obszaru oddziaływania projektu. Poprzez wykorzystanie wspólnego potencjału dziedzictwa kulturowego partnerów powstał unikatowy transgraniczny szlak turystyczny. W ramach ww. projektu w 2023 roku wykonywano 3 zadania tj.:

1. **Renowacja elewacji Zamku wraz z renowacją tarasu oraz izolacją fundamentów** - zadanie to realizowane jest od 2020 roku i zostało podzielone na 3 etapy. W 2023 roku realizowany był etap związany z renowacją tarasu głównego.

Zadanie nie zostało ukończone w 2023 roku. Przewidywany termin zakończenia inwestycji: II półrocze 2024 roku.

Wartość zadania: **4 010 468 zł**, w tym: budżet województwa opolskiego wyniósł 1 470 802 zł, a środki z INTERREG V: 2 539 666 zł.

2. **Wykonanie ogrodzenia na terenie kompleksu pałacowo – parkowego** - wykonane zostało ogrodzenie z pręgów o długości 399,04 m oraz ogrodzenie ze słupków separacyjnych (91 szt.) i łańcuchów. Inwestycja zakończyła się w kwietniu 2023 roku.
Wartość zadania: **870 581,70 zł**, w tym: budżet województwa opolskiego: 268 960,20 zł, a środki z INTERREG V-A: 601 621,50 zł.
3. **Prace renowacyjne przy stolarni okiennej i drzwiowej** - wykonana została renowacja stolarki okiennej i drzwiowej zewnętrzna. Był to kontynuacja prac rozpoczętych w projekcie *ekoZamek – Moszna termomodernizacja budynku zamku przy ul. Zamkowej 1 w Mosznej*, Inwestycja zakończyła się w styczniu 2023 roku.
Wartość zadania: **2 889 270 zł brutto** w tym: budżet Województwa Opolskiego: 2 189 723,00 zł, a środki z INTERREG V-A 699 547,00 zł.

Ponadto ze środków własnych województwa opolskiego realizowane były następujące inwestycje:

- **Przebudowa budynku byłej przepompowni – stworzenie Centrum Informacji Turystycznej (CIT) z podłączeniem budynku do sieci wodociągowej i światłowodowej** - przebudowa budynku byłej przepompowni pozwoliła na utworzenie Centrum Informacji Turystycznej (CIT), w którym prowadzona jest m.in. sprzedaż pamiątek, gadżetów i wydawnictw oraz udzielana będzie informacja turystyczna. Inwestycja zakończyła się w listopadzie 2023 roku.
Wartość zadania: **955 730,91 zł brutto**.
- **Prace konserwatorskie przy zabytkowych rzeźbach i donicach** - zadanie kontynuowane było w 2023 roku: wykonywano prace konserwatorskie przy zabytkach ruchomych, takich jak: donice (żardiniery), waza, lwy leżące, rzeźba „odpoczywający wojownik”.
Inwestycja zakończyła się w czerwcu 2023 roku.
Wartość zadania: **109 470,00 brutto**.

6.11.3. Projekt pn. *Stworzenie bezpiecznej przestrzeni korzystania z kultury poprzez zmodernizowanie infrastruktury Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu.*

W 2023 roku kontynuowano prace związane z zadaniem pn. *Stworzenie bezpiecznej przestrzeni korzystania z kultury poprzez zmodernizowanie infrastruktury Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu*. Inwestycja dotyczy budowy 3-kondygnacyjnego budynku, który zastąpi istniejący budynek magazynowy (na tyłach biblioteki). Wartość zadania to **18 314 395,83 zł**, w tym dofinansowanie: **16 378 200,00 zł** oraz środki budżetu WO: **1 936 195,83 zł**. Przewidywany termin zakończenia inwestycji to czerwiec 2024 roku.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku

Zadania w obszarze mienia województwa i gospodarki nieruchomościami	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
<i>Śląsk bez granic III – zamki i pałace</i>	4 3,8	budżet województwa Opolskiego Program Interreg V-A Republika Czeska-Polska 2014-2020	3 zadania inwestycyjne	dbałość o zachowanie i rozwój dziedzictwa kulturowego	Ceniona marka regionu
<i>Śladami bioróżnorodności w sercu Opolszczyzny – bogactwo przyrody Gmin Strzeleczy, Krapkowice oraz Powiatu Krapkowickiego</i>	0,6 0 zł	budżet województwa RPO WO 2014-2020	liczba przebudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych - 1	ochrona bioróżnorodności	Wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe

6.12. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Współpraca województwa opolskiego z organizacjami pozarządowymi wynika z ustawowych zadań własnych samorządu określonych ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

1. Program Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi

Szczegóły współpracy w 2023 roku zostały określone w *Programie Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2023 roku*.

Celem głównym Programu jest pogłębienie współpracy samorządu województwa i podmiotów Programu w obszarze działalności na rzecz podnoszenia poziomu jakości życia mieszkańców regionu, kształtowania trwałych więzi społecznych oraz poczucia współodpowiedzialności za jego rozwój, a także wspomaganie zrównoważonego rozwoju województwa, zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030. Współpraca Samorządu z podmiotami Programu budowana jest zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy, w oparciu o zasady: partnerstwa, pomocniczości (subsydiarności), suwerenności stron, efektywności, jawności i uczciwej konkurencji.

Współpraca ta ma charakter finansowy lub pozafinansowy. Program realizowany był od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku. Corocznie powoływany jest Zespół roboczy ds. opracowania *Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego*. Koordynacją prac, jak i przygotowaniem samego dokumentu zajmuje się Biuro Dialogu i Partnerstwa Obywatelskiego (BDO). Program współpracy przyjmuje uchwałą Sejmik WO - na jej podstawie tworzone są harmonogramy ogłaszania otwartych konkursów ofert na dany rok. Jego przygotowaniem i aktualizacją zajmuje się BDO.

Samorząd na realizację Programu w 2023 roku planował przeznaczyć środki w wysokości co najmniej **8 000 000 zł**, jednak faktyczna kwota, którą przeznaczono na ten cel wyniosła ponad **22,7 mln zł**, a w tym:

- na otwarte konkursy ofert przekazano łącznie ponad **19,5 mln zł**;
- w ramach trybu pozakonkursowego przekazano ponad **2,7 mln zł**;
- opłat składek członkowskich w łącznej wysokości ponad **540 tys. zł**.

2. Współpraca województwa opolskiego z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi (OSP)

W 2023 roku województwo kontynuowało ścisłą współpracę z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi przeznaczając 1 mln zł na dosprzętowanie. W ramach otwartych konkursów ofert przeznaczono **650 tys. zł** na realizację zadań publicznych. Jeden z konkursów zakładał wsparcie OSP w kwocie 400 tys. zł poprzez zakup ubrań specjalnych oraz specjalistycznych szkoleń. Dzięki temu projektowi udało się przeszkolić 520 strażaków. Ochotnicze Straże Pożarne otrzymały także wsparcie w wysokości prawie 600 tys. zł w trybie pozakonkursowym, a także w wysokości 100 tys. zł na nagrody w zawodach. Z pomocy skorzystało 108 jednostek OSP.

3. Współpraca województwa opolskiego z Forum Młodzieży Samorządu Województwa Opolskiego (FMSWO)

Współpraca z Forum Młodzieży Samorządu Województwa Opolskiego w 2023 roku rozpoczęła się bardzo intensywnie, gdyż już w styczniu przedstawiciele Forum wzięli udział w Opolskiej Konferencji Profilaktyki i Zdrowia Psychicznego Młodzieży pt. *Profilaktyka Połączeń*. W tym samym miesiącu forumowicze wzięli udział w konferencji inaugurującej wdrażanie Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu.

W lutym odbyło się podsumowanie I edycji projektu pn. *Opolskie dla Młodzieży* oraz spotkanie z Młodzieżową Radą Gminy Olesno. Także w lutym przedstawiciele Forum gościli w Senacie RP, gdzie dyskutowano o perspektywach dla sejmików młodzieżowych w Polsce. Posiedzenie Senackiego Zespołu ds. Zrównoważonego Rozwoju *Ostatnia prosta. Jakiego Konwentu Młodzieżowych Sejmików chce młode pokolenie województw Rzeczypospolitej?* było okazją do ustalenia kształtu Konwentu, który będzie działać przy Związku Województw RP. Również w lutym podpisano wspólne stanowisko z Młodzieżową Radą Miasta Wrocławia oraz Młodzieżowych Sejmików województwa Dolnośląskiego, Mazowieckiego, Zachodniopomorskiego i Warmińsko-Mazurskiego w sprawie rocznicy rosyjskiej inwazji na Ukrainę. Członkowie Forum uczestniczyli także w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Wiedzy o Unii Europejskiej.

W marcu odbyło się spotkanie robocze FMSWO z Dyrekcją BDO w sprawie planów na najbliższą przyszłość oraz zakresu polityki młodzieżowej. Okres przed Świętami Wielkanocnymi członkowie Forum Młodzieży tradycyjnie spędzili wspólnie z członkami Forum Seniorów SWO – biorąc udział w warsztatach, którym towarzyszyła wymiana doświadczeń i podsumowanie dotychczasowych działań.

W czerwcu 2023 roku przedstawiciele Forum uczestniczyli w V Opolskim Kongresie Młodzieży, zorganizowanym przez Stowarzyszenie Europa Iuvenis. Pomimo zakończenia z końcem czerwca działalności III kadencji FMSWO nie zaprzestano współpracy ze środowiskami młodzieżowymi. Do końca 2023 roku trwały intensywne prace nad powołaniem Młodzieżowego Sejmiku Województwa Opolskiego.

4. Współpraca województwa opolskiego z Forum Seniorów Samorządu Województwa Opolskiego (FSSWO)

Forum Seniorów Samorządu Województwa Opolskiego jest ciałem doradczym, konsultacyjnym i inicjatywnym. Zostało powołane przez Marszałka WO we wrześniu 2017 r. W jego skład wchodzi 36 członków, którzy reprezentują środowiska senioralne z całego regionu: stowarzyszenia, zrzeszenia, kluby seniora, gminne rady seniorów, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów czy Uniwersytety III Wieku. Działają w nim również niezrzeszeni, aktywni seniorzy. Siłą Forum jest to, że dyskutowane w jego ramach kwestie i pozyskiwane przez jego członków informacje są przez nich na bieżąco kolportowane w regionie w ramach środowisk, w których działają seniorzy na co dzień.

W 2023 roku członkowie Forum aktywnie uczestniczyli w spotkaniach ze społecznością senioralną na terenie całego województwa.

Forum działało w oparciu o pięć zespołów: ds. rodziny i zdrowia; ds. polityki regionalnej, gospodarki i finansów; ds. obszarów wiejskich; ds. kultury, edukacji, nauki i sportu oraz zespół roboczy FSSWO. Jego członkowie uczestniczyli w licznych spotkaniach: edukacyjnych, z przedstawicielami władz regionu, przedstawicielami Sejmiku WO oraz dyrektorami departamentów UMWO. Nawiązywali również współpracę z ościennymi województwami poprzez spotkania m.in. z Lubuską Społeczną Radą Seniorów w Zielonej Górze, Dolnośląskim Forum Rad Seniorów w Jeleniej Górze, Dolnośląskim Forum Rad Seniorów w Wałbrzychu, czy Śląską Radą do spraw Seniorów w Katowicach.

Z inicjatywy Forum Seniorów Marszałek WO ogłaszał też co roku literacki konkurs. Każda kolejna edycja miała inny tytuł. W 2023 roku odbyła się już piąta edycja konkursu tym razem pn. „Tu jest moje miejsce tu jest mój dom”. Wpłynęło 19 prac, z których przyznano 3 nagrody oraz 3 wyróżnienia, w tym jedną nagrodę specjalną.

W połowie czerwca członkowie FSSWO uczestniczyli w obchodach 10-lecia powołania Rad Seniorów zorganizowanych w Sejmie RP w Warszawie przez Małgorzatę Kidawę-Błońską, Wicemarszałek Sejmu. Odbyli też studyjną podróż do województwa dolnośląskiego.

W sierpniu Forum zorganizowało Międzynarodową Olimpiadę Senioralną na stadionie im. Olimpijczyków w Opolu, w której wzięło udział 60 uczestników, w tym seniorzy z Ołomuńca z Czech.

We wrześniu przedstawiciele Forum współorganizowali Konferencję Rad Seniorów z województwa opolskiego w Prudniku oraz uczestniczyli w Regionalnym Dniu Seniora, który odbył się w CWK w Opolu.

W 2023 roku odbyły się 2 stacjonarne posiedzenia Forum oraz 2 wyjazdowe.

Kadencja FSSWO wygasła 16 października 2023 r. W związku z tym rozpoczęto przygotowania do powołania nowego gremium - Rady Seniorów Samorządu Województwa Opolskiego.

5. Działalność Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego V kadencji

W 2023 rok Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego V kadencji zbierała się 13 razy. Podczas posiedzeń podjęto 37 uchwał, w tym 5 w trybie obiegowym. Rada zaopiniowała 22 projekty uchwał Sejmiku WO dotyczących aktów prawa miejscowego.

Rada brała udział w wyłonieniu przedstawicieli organizacji pozarządowych do składu Komitetu Monitorującego FEO 2021-2027.

Przedstawiciele RDPPWO V kadencji brali udział w pracach:

- Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Opolskiego,
- Kapituły Konkursowej przyznającej tytuł „Opolskiej Niezapominajki”,

- Kapituły Konkursowej przyznającej tytuł „Społecznik Roku Województwa Opolskiego”,
- Zespołu Roboczego ds. opracowania projektu Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na 2024 rok.

6. Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Opolu.

W 2023 roku odbyły się trzy posiedzenia Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego (WRDS). Na posiedzeniu w marcu przewodniczącą Rady została wybrana pani Grażyna Dębicka-Ozorkiewicz. W trakcie posiedzenia podsumowano poprzednią kadencję i omawiano sytuację osób niepełnosprawnych w regionie.

Na posiedzeniu wyjazdowym w czerwcu na członków WRDS w Opolu powołano: panią Barbarę Zwierzewicz, dyrektor generalnej Urzędu Wojewódzkiego oraz pana Jacka Łuszczeka, przedstawiciela Forum Związków Zawodowych. Podjęto też uchwałę w sprawie wyrażenia opinii nt. projektu Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia dla Województwa Opolskiego na rok 2023 oraz przedstawiono stan aktualny, perspektywy oraz bariery w szkolnictwie zawodowym.

Ponadto w trakcie roku odbyły się dwa posiedzenia prezydium i jedno posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Prawa i Rynku Pracy WRDS w Opolu, które poświęcono na dyskusję na temat projektu Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia dla Województwa Opolskiego na 2023 rok. Ostatnie posiedzenie WRDS w 2023 roku odbyło się w grudniu.

Ponadto w 2023 roku przeprowadzono następujące konkursy okolicznościowe:

Każdego roku BDO ogłasza następujące konkursy okolicznościowe:

- Senioralny Wojewódzki Konkurs Literacki organizowany z inicjatywy Forum Seniorów Samorządu Województwa Opolskiego – V edycja;
- Konkurs pn. Opolska Niezapominajka, którego celem jest uhonorowanie najlepszej organizacji pozarządowej – XV edycja;
- Konkurs pn. Społecznik Roku Województwa Opolskiego, którego celem jest wyróżnienie osoby fizycznej działającej na rzecz dobra wspólnego oraz promującej postawy prospołeczne - IX edycja.

Współpraca pozafinansowa z organizacjami pozarządowymi polegała na kontynuacji wsparcia szkoleniowego i doradczego z udziałem ekspertów. W 2023 roku zorganizowano szkolenia i warsztaty stacjonarne i w trybie on-line poświęcone m.in. obsłudze generatora i składaniu ofert w otwartych konkursach ofert i trybie pozakonkursowym, informowaniu i promocji zadań finansowanych lub współfinansowanych z budżetu województwa, promocji w mediach społecznościowych, a także zarządzaniu NGO.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku

Zadania w obszarze współpracy z organizacjami pozarządowymi	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
realizacja otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych	ponad 19,5 mln zł	budżet województwa	655	integracja i aktywizacja społeczna	Trwałe więzi społeczne

.v

6.13. OBRONNOŚĆ I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Planowanie operacyjne

UMWO realizuje zadania obronne na podstawie *Planu operacyjnego funkcjonowania UMWO w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny*. Plan został opracowany przez Marszałka WO i zatwierdzony przez Wojewodę Opolskiego na podstawie otrzymanych wypisów z *Planu operacyjnego funkcjonowania Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny* oraz Tabeli Realizacji Zadań Operacyjnych (TRZO). Po analizie otrzymanych zadań operacyjnych utworzono TRZO dla UMWO i jego departamentów oraz dla WSJO realizujących zadania obronne. Zadania te obejmują:

- **Zadania w zakresie punktu kontaktowego HNS** - (HOST NATION SUPPORT) - *Baza danych o podmiotach leczniczych oraz drogach wojewódzkich*. W celu zabezpieczenia działania wojsk sojusznicznych na terytorium województwa oraz współpracy z wojskami sojusznicznymi przebywającymi na jego terenie utworzono w UMWO Punkt kontaktowy HNS, który m.in. aktualizuje bazę podmiotów leczniczych oraz bazę obiektów mostowych na drogach wojewódzkich.
- **Zadania w zakresie ochrony zdrowia** - zgodnie z obowiązującymi przepisami w UMWO opracowano *Plan przygotowań podmiotów leczniczych na potrzeby obronne państwa województwa opolskiego* oraz zatwierdzono plany podmiotów leczniczych, które wykonują zadania obronne.
- **Zadania w zakresie osłony dróg o znaczeniu obronnym** - ZDW opracował dokument niejawnny *Plan osłony technicznej dróg o znaczeniu obronnym*. W ramach zabezpieczenia przegrupowania wojsk sojusznicznych i wojsk własnych ZDW analizuje i opracowuje bazę danych obiektów mostowych, zabezpiecza również obiekty przy przeprawach mostowych.
- **Zadania w zakresie ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego** - ochrona zabytków, na wypadek np. konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowej, polega na wszelkich działaniach mających na celu ich uratowanie przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub zaginięciem. Plan ochrony zabytków opracowuje kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zabytki, w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków oraz przedstawia do zatwierdzenia wójtowi/burmistrzowi/prezydentowi miasta. Plany ochrony zabytków sporządza się m.in. na wypadek: pożaru, powodzi, ulewy lub zalania z innych przyczyn, wichury, katastrofy budowlanej, awarii technicznej, chemicznej, demonstracji i rozruchów ulicznych, rabunku lub aktu wandalizmu, ataku terrorystycznego czy konfliktu zbrojnego.
- **Zadania w zakresie szkolnictwa** w UMWO opracowano *Roczny wykaz ćwiczeń obronnych* zgodnie z nowym rozporządzeniem w sprawie szkolenia obronnego. W oparciu o opracowany plan organizowane jest szkolenie obronne dla kierowniczej kadry oraz dla pracowników realizujących zadania obronne.
- **Zadania w zakresie wyłączenia od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej** - prowadzenie wyłączenia od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny z urzędu oraz na wniosek osób, które są niezbędne do realizacji zadań obronnych. Na wniosek wyłączone są osoby wykonujące zadania ujęte w *Planie operacyjnym funkcjonowania UMWO w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny* wchodzące w skład stanowisk kierowania oraz wykonujące zadania gospodarczo-obronne.
- **Zadania w zakresie kontroli wykonywania zadań obronnych przez Jednostki Organizacyjne** - UMWO przeprowadza kontrole w zakresie wykonywania zadań obronnych przez jednostki, na które zostały nałożone zadania obronne.
- **Zadania w zakresie NKPPO** - UMWO corocznie wypełnia ankietę Narodowego Kwestionariusza Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych przekazywaną do Wojewody Opolskiego, zawierającą dane dotyczące działalności w zakresie realizacji zadań obronnych w danym roku kalendarzowym.

- **Zadania w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego** - Marszałek województwa w planach oraz dokumentach strategii rozwoju regionu realizuje zadania jako organ administracji architektoniczno-budowlanej pierwszej instancji w sprawach obiektów i robót budowlanych służących obronności państwa usytuowanych na terenach zamkniętych. Właściwe organy administracji publicznej realizują przedsięwzięcia związane z występowaniem do organów wojskowych o opinie w zakresie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w zakresie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

6.14. INFORMATYZACJA I SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Zrealizowano projekt w ramach konkursu unijnego „Cyfrowe Województwo” ogłoszonego przez Centrum Projektów Polska Cyfrowa. Jego celem było wsparcie rozwoju cyfrowego instytucji samorządowych oraz zwiększenie cyberbezpieczeństwa. Realizacja projektu wpłynęła na podniesienie standardów bezpieczeństwa cyberinformatycznego poprzez modernizację zabezpieczeń styku sieci LAN/WAN i zwiększenie redundancji i wydajności wykorzystywanych w UMWO urządzeń sieciowych. W ramach projektu przeprowadzono szkolenia w zakresie cyberbezpieczeństwa zwiększające wiedzę pracowników, na co dzień realizujących zadania związane z administracją systemów informatycznych oraz zabezpieczeniem zasobów urzędu.

Złożono także wnioski w ramach kolejnego konkursu ogłoszonego przez Centrum Projektów polska Cyfrowa pod nazwą Cyberbezpieczny Samorząd. Projekt jest realizowany w ramach Funduszy Europejskich Na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC) Priorytet II: Zaawansowane usługi cyfrowe, Działanie 2.2. – Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa. Projekt o nazwie *Opolskie w Cyberprzestrzeni* obejmuje szereg działań mających na celu wzmocnienie odporności samorządów na współczesne zagrożenia cybernetyczne.

W 2023 roku kontynuowano wdrażanie systemu elektronicznego zarządzania dokumentacją EZD PUW w jednostkach zewnętrznych. Udzielano wsparcia powdrożeniowego systemu EZD PUW w: WUP, OCRG, Klinicznym Centrum Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii w Opolu oraz w WFOŚIGW w Opolu. Rozpoczęto wdrażanie systemu w Urzędzie Miasta w Głuchołazach.

W wymienionych jednostkach przeprowadzono szkolenia koordynatorów i kadry zarządzającej. Dzięki nawiązanej współpracy przedstawiciele zewnętrznych jednostek uzyskali bieżącą pomoc we wdrażaniu systemu oraz wiedzę w zakresie dobrych praktyk dotyczących jego obsługi.

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku

Zadania w obszarze informatyzacji i społeczeństwa informacyjnego (liczone razem)	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty (liczba osób objętych wsparciem itp.)	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
działania związane z wdrożeniem EZD w WSJO oraz z udzielonym wsparciem powdrożeniowym	działanie bezkosztowe	nie dotyczy	4 WSJO objęte wsparciem	rozwój e-usług	Rozwinięte i dostępne usługi

Działania w ramach projektu Województwo Cyfrowe	1	Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia – REACT-EU Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020	ok. 500 osób objętych szkoleniem w ramach projektu	wzmacnianie instytucji	Rozwinięte i dostępne usługi
---	---	--	--	------------------------	------------------------------

7. MARSZAŁKOWSKI BUDŻET OBYWATELSKI WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO – WSPÓLNE GOSPODAROWANIE ŚRODKAMI BUDŻETU WOJEWÓDZTWA

Kolejny rok wykazał, że budżet obywatelski jest jednym z najefektywniejszych narzędzi zwiększających zaangażowanie mieszkańców regionu w działalność samorządu województwa. Realizacja MBO pozwoliła na aktywną partycypację społeczności na poziomie lokalnym (gmin i powiatów) oraz subregionalnym (5 subregionów) w wyborze najważniejszych dla nich zadań. Roczna kwota budżetu to **3 000 000 zł**. Środki te są dzielone w równych częściach (**600 tys. złotych**) na pięć subregionów.

- miasto Opole i powiat opolski;
- powiaty nyski i brzeski;
- powiaty kluczborski, krapkowicki, prudnicki;
- powiat głubczycki, krapkowicki, prudnicki;
- powiaty strzelecki i kędzierzyńsko-kozielski.

Mapa 1. Województwo opolskie w podziale na 5 subregionów w ramach MBO

Mieszkańcy mogą zgłaszać zadania o charakterze kulturalnym, prospołecznym, edukacyjnym, sportowym, turystycznym, ekologicznym lub inne, zgodne z kompetencjami województwa.

Zainteresowanie mieszkańców zgłaszaniem, wyborem i wdrożeniem wybranych zadań jest ogromna.

Marszałkowski Budżet Obywatelski Województwa Opolskiego - 5 EDYCJA

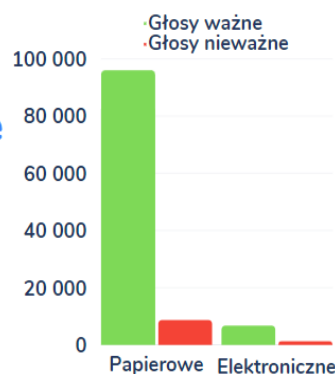
Głosów ważnych oddanych **papierowo** było **96 044**, a głosów ważnych oddanych **elektronicznie** **6 820**. W głosowaniu wzięło udział **61 779 osób**, które oddały **113 051 głosów**. Najwięcej, aż 12 178 głosów oddano na zadanie pn. *Dziś orlik klubowy, jutro stadion narodowy – 5 edycja* z subregionu: brzeskiego i nyskiego.

Łącznie wybrano do realizacji **21 zadań** o wartości **2 489 985 zł**.

W 2023 roku zrealizowano zadania w ramach 5 edycji MBO. Ze zgłoszonych **36 zadań**, 29 przeszło ocenę formalną i zostało skierowanych do oceny merytorycznej, a do głosowania dopuszczono **28 zadań**. Głosowanie odbyło się na przełomie października i listopada 2022 roku. Można było głosować papierowo lub elektronicznie.

GŁOSY ważne/nieważne

papierowe i elektroniczne

Charakter wybranych zadań:

Polityka społeczna,
zdrowie

2 zadania

Kultura, sport
i turystyka

14 zadań
kultura: 9
sport: 5

Bezpieczeństwo

4 zadania

Edukacja

1 zadanie

W wyniku wyboru 21 zadań w ramach 5 edycji najczęściej, bo aż **14 dotyczyło kultury i sportu**, **4 związane były z bezpieczeństwem**, **2 związane były z polityką społeczną** oraz **1 miało charakter edukacyjny**. Jedno zadanie zrealizowano własnymi siłami (realizacja przez Departamenty i jednostki UMWO), cztery zadania powierzono jst, z kolei realizacja szesnastu zadań nastąpiła w otwartych konkursach ofert skierowanych do NGO.

Wybór zadań 5 edycji MBO nastąpił w 2022 roku, natomiast ich realizacja odbyła się w 2023 roku.

W ramach 5 edycji w subregionie obejmującym powiat opolski oraz miasto opole zrealizowano dwa zadania subregionalne *Aktywna integracja – łączy nas Odra edycja III* oraz *Muzyczna podróż po Europie*. Natomiast powiatowe zadania to: *Aktywni przekraczają granice - III edycja, ... po Opolsku!* i *Muzyka łączy pokolenia - IV edycja*.

SUBREGION

**Miasto Opole
i powiat opolski**

WYBRANO:

**2 zadania
subregionalne
3 zadania w
powiecie opolskim**

SUBREGION

**powiat brzeski
i nyski**

WYBRANO:

**2 zadania
subregionalne
1 zadanie w powiecie
brzeskim
2 zadania w powiecie
nyskim**

W ramach subregionu obejmującego powiat brzeski oraz nyski zrealizowano projekty: *Dziś Orlik klubowy, jutro stadion narodowy - 5 edycja*, *W JEDNOŚCI SIŁA - organizacja wyjazdów edukacyjnych, kulturalnych oraz imprezy kulturalnej dla mieszkańców powiatu nyskiego i brzeskiego*. Pozostałe trzy projekty to w powiecie nyskim: *Lokalni - Aktywni wspólne spędzanie czasu - bezpieczeństwo - rywalizacja - integracja mieszkańców gminy Nysa* oraz *Z językiem angielskim przez świat od najmłodszych lat - edycja II a w powiecie brzeskim: Aktywnie po zdrowie dla małych i dużych*.

W subregionie obejmującym powiat kluczborski, namysłowski i oleski zrealizowano jeden projekt: *Gramy, śpiewamy i nagrywamy - promujemy opolskie*. W powiecie oleskim zrealizowano projekty pn. *...Muzyczna uczta dla mieszkańców oleskiego*, *Nadzieja na lepsze jutro - rehabilitacja i terapia psychologiczna dzieci i ich rodzin III Edycja* oraz *Walcząc z czasem ratujemy życie*.

SUBREGION

**powiat
kluczborski,
namysłowski,
oleski**

WYBRANO:

**1 zadanie
subregionalne**

**brak wybranych
zadań w powiecie
kluczborskim i
namysłowskim**

**3 zadania w
powiecie oleskim**

SUBREGION

powiat głubczycki,
krapkowicki,
prudnicki

WYBRANO:
1 zadanie
subregionalne

2 zadania w
powiecie
głubczyckim

1 zadanie w
powiecie
krapkowickim

brak wybranych
zadań w powiecie
prudnickim

W subregionie obejmującym powiat głubczycki, krapkowicki oraz prudnicki zrealizowano jeden projekt: *Tam, gdzie ładnie... brzmi Orkiestra*, natomiast w powiatach zrealizowano trzy zadania, jedno w powiecie krapkowickim: *Rekordowo na ludowo w rytmach orkiestr dętych - 800 lat Gogolina*, dwa w powiecie głubczyckim: *Tylko najlepsi zostają strażakami - edycja 2023*, *Sami - Nie Samotni!*

W obrębie subregionu, w skład którego wchodzi powiaty: kędzierzyńsko-kozielski oraz strzelecki, zrealizowano projekty: *Organizacja zawodów Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych oraz obchodów Dnia Strażaka*, *Tam gdzie ładnie... brzmi Orkiestra*. Natomiast w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim zrealizowano zadanie: *Festynowo i sportowo – wydarzenia łączące pokolenia*.

Ostatecznie w ramach 5. edycji MBO w ramach wszystkich 21 zadań wydatkowano kwotę **2 466 314 zł.**

SUBREGION

powiat strzelecki,
kędzierzyńsko-
kozielski

WYBRANO:
2 zadania
subregionalne

brak wybranych
zadań w powiecie
strzeleckim

1 zadanie w
powiecie
kędzierzyńsko-
kozielskim

Marszałkowski Budżet Obywatelski Województwa Opolskiego - 6 EDYCJA

W czerwcu 2023 roku uruchomiono 6 edycję MBO. Tym razem również do dyspozycji było **3 000 000 zł.** Pieniądze dzielone były w równych częściach (**600 tyś. złotych**) na pięć subregionów.

Realizacja pięciu edycji MBO oraz zdobyte doświadczenia spowodowały potrzebę wprowadzenia zmian w regulaminie MBO, które ułatwią zgłaszanie zadań przez mieszkańców. (Uchwała Nr LIII/549/2023 Sejmiku WO z dnia 25 kwietnia 2023 roku.). Najważniejsze z nich to:

- zgłaszanie zadań przez mieszkańców elektronicznie poprzez **Platformę internetową MBO**, główną stroną do wiadomości publicznej jest strona: <https://budzet.opolskie.pl>;
- koordynacja działań dotyczących MBO przekazana została **DZP** jako zadanie własne, w miejsce Zespołu Zadaniowego ds. Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego;
- dołączanie podpisanej listy poparcia mieszkańców dla zgłaszanego zadania poprzez Platformę internetową MBO w tym zmniejszenie liczby głosów poparcia dla zadań o zasięgu powiatowym – co najmniej **40** podpisów mieszkańców powiatu, którego dotyczy zadanie;
- brak możliwości zgłoszenia tego samego zadania w ramach danego subregionu i powiatu jednocześnie;

- dokonywanie uzupełnień/braków do 3 dni od dnia otrzymania wezwania drogą elektroniczną lub poprzez Platformę internetową MBO lub telefonicznie lub sms;
- uzyskanie określonej liczby głosów na zadanie w przypadku, gdy łączna wartość zadań w danym subregionie nie przekracza kwoty przeznaczonej na ten subregion tj. 500 głosów na zadanie powiatowe i 1 000 głosów na zadanie subregionalne;

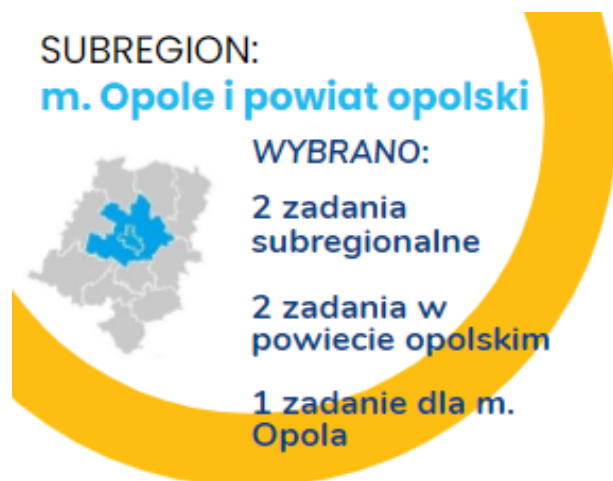
W ramach 6. edycji MBO w 2023 roku zgłoszono **73 zadania**, z których 3 odrzucono w trakcie oceny formalnej a 5 w trakcie oceny merytorycznej. **65 zadań** dopuszczono do głosowania. Głosowanie odbyło się we wrześniu drogą elektroniczną i papierową. Wyniki 6. edycji ogłoszono 20 listopada 2023 roku, głosować można było papierowo lub elektronicznie. W głosowaniu wzięło udział **104 247 osób**, które oddały **205 085 głosów**. **Głosów ważnych** oddanych **papierowo było 192 055** a głosów ważnych oddanych **elektronicznie 13 030**. Najwięcej, aż 11 678 głosów oddano na zadanie pn. *Dziś orlik klubowy, jutro Stadion Narodowy – VI edycja* z subregionu: brzeskiego i nyskiego. Łącznie wybrano do realizacji **25 zadań** o wartości **2 999 300 zł**.

Charakter wybranych zadań:

W wyniku wyboru **25 zadań** w ramach 6 edycji najwięcej, bo aż **10 dotyczyło kultury**, **5 sportu**, **5 związanych było z polityką społeczną**, **4 miały charakter edukacyjny**, a **1 zdrowotny**.

W ramach 6. edycji w subregionie obejmującym powiat opolski oraz miasto opole zrealizowane będą dwa zadania *subregionalne*: *Aktywna integracja - Łączy Nas Odra - edycja IV* i *Kulturalna Essa*. Natomiast powiatowe zadania to: *Aktywni przekraczają granice – edycja IV* oraz *Muzyczna Essa*, a dla m. Opola: *Aktywnie, kreatywnie i sportowo*.

SUBREGION:
powiaty nyski i brzeski

WYBRANO:

2 zadania subregionalne

3 zadania w powiecie nyskim

brak wybranych zadań w powiecie brzeskim

W ramach subregionu obejmującego powiat brzeski oraz nyski zrealizowane będą projekty: *Dziś orlik klubowy jutro Stadion Narodowy – VI edycja* oraz *W jedności siła* – organizacja wyjazdów edukacyjnych, kulturalnych oraz imprezy kulturalnej dla mieszkańców powiatu nyskiego i brzeskiego. Pozostałe trzy projekty powiatowe realizowane będą w powiecie nyskim, czyli: *Lokalni - Aktywni wspólne spędzanie czasu – bezpieczeństwo – rywalizacja - integracja mieszkańców Gminy Nysa, Od Juniora do Seniora - aktywnie spędzaj czas - 4. edycja, Z językiem angielskim przez świat od najmłodszych lat. edycja III.*

W subregionie obejmującym powiat kluczborski, namysłowski i oleski zrealizowane zostaną dwa projekty: *Małe Ojczyzny Orkiestr Dętych i Postaw na siebie i na najbliższych*. W powiecie oleskim projekty pn. *Muzyczna uczta dla mieszkańców powiatu oleskiego 2* i *nordic wOOLking- marsz po zdrowie* a w powiecie kluczborskim *Zielone światło dla kultury*.

SUBREGION:
powiaty oleski kluczborski, namysłowski

WYBRANO:

2 zadania subregionalne

1 zadanie w powiecie kluczborskim

2 zadania w powiecie oleskim

brak wybranych zadań w powiecie namysłowskim

W subregionie obejmującym powiat głubczycki, krapkowicki oraz prudnicki będą realizowane dwa projekty: *PIŁKARSKIE WITAMINY!* oraz *Biała Orkiestra Dęta - działamy orkiestrowo*, natomiast w powiatach realizowane będą trzy zadania, jedno w powiecie krapkowickim: *Opolska Dziecięca Orkiestra Dęta - nowy projekt*, jedno w powiecie prudnickim: *Fabryka muzykantów - chcemy się rozwijać* i jedno w powiecie głubczyckim: *Tylko najlepsi zostają strażakami*.

SUBREGION:
powiaty głubczycki, krapkowicki, prudnicki

WYBRANO:

2 zadania subregionalne

1 zadanie w powiecie głubczyckim

1 zadania w powiecie krapkowickim

1 zadanie w powiecie prudnickim

W obrębie subregionu, w skład którego wchodzi powiaty: kędzierzyńsko-kozielski oraz strzelecki, realizowane będą dwa projekty: *Tam gdzie ładnie.. brzmi Orkiestra* i *Festynowo i sportowo – wydarzenia łączące pokolenia*. W powiecie kędzierzyńsko-kozielskim zrealizowane będzie zadanie: *Organizacja Powiatowych Zawodów Sportowo-Pożarniczych* a w powiecie strzeleckim dwa zadania: *TU MIESZKAM, TU SIĘ ROZWIJAM, TU REALIZUJĘ SWOJE PASJE - CIĄG DALSZY* oraz *Muzyczna Essa*.

SUBREGION:

powiaty strzelecki i kędzierzyńsko-kozielski

WYBRANO:

2 zadania subregionalne

2 zadania w powiecie strzeleckim

1 zadanie w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku

Zadania w obszarze MBO	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty (liczba osób objętych wsparciem itp.)	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
Organizacja MBO zgłaszanie zadań i głosowanie mieszkańców w ramach 6 edycji MBO	0,18	budżet województwa	Generator do głosowania (5 edycja), platforma internetowa MBO – zgłaszanie zadań i głosowanie (6 edycja)	integracja i aktywizacja społeczna	Trwałe więzi społeczne
Organizacja i realizacja zadań w ramach 5 edycji MBO	2,5	budżet województwa	21 zrealizowanych zadań (5 edycja), 25 zadań wybranych do realizacji (6 edycja)	integracja i aktywizacja społeczna	Trwałe więzi społeczne

8. MARSZAŁKOWSKA INICJATYWA SOŁECKA – INTEGRACJA I AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH

II edycja Projektu pn. Marszałkowska Inicjatywa Sołecka - Opolskie w latach 2023-2025 (MIS) polega na udzielaniu jst pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu województwa na dofinansowanie zadań własnych gmin w zakresie realizacji małych projektów lokalnych, realizowanych na terenach wiejskich. W ramach pierwszej edycji MIS **pierwszy nabór odbył się w 2020 roku**.

O pomoc finansową mogą starać się wszystkie sołectwa w województwie poprzez swoje urzędy gmin. Pełen cykl pomocy finansowej **trwa 3 lata (2023-2025)** z podziałem na poszczególne nabory ogłaszane każdego roku. Z dotacji przewidzianych w 3-letnim okresie, każde z sołectw może skorzystać tylko raz. Liczba złożonych we wniosku, w danym roku, przez gminę zadań może obejmować nie więcej niż **1/3 liczby sołectw** znajdujących się na terenie danej gminy.

Wsparcie obejmie wszystkie sołectwa i służyć ma przede wszystkim ich mieszkańcom. Łączna kwota zaplanowana w budżecie województwa **w 3 letnim dofinansowaniu wynosi 7 100 000 zł**. Wnioskowana kwota dotacji dla jednego sołectwa nie może być większa niż **6 500 zł**. Warunkiem otrzymania pomocy na realizację zadania jest wkład własny gminy na poziomie min. 20% kwoty dofinansowania.

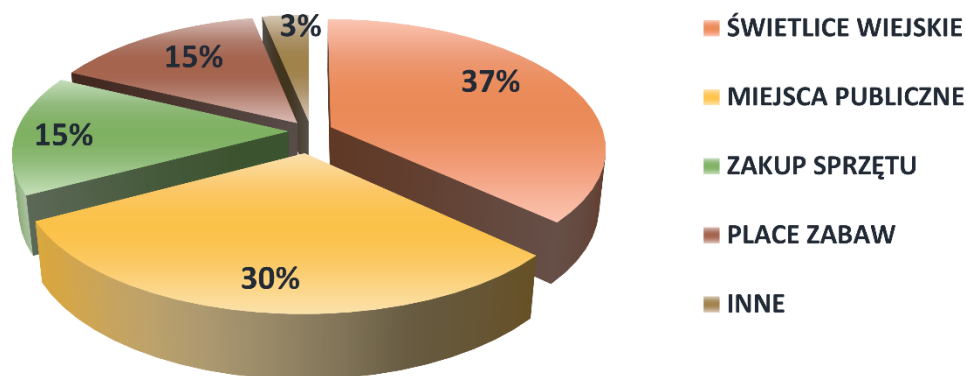
Spośród 1020 sołectw w województwie opolskim w rocznym etapie przewiduje się udział **1/3 sołectw**, co stanowi ok. **340 sołectw rocznie** mogących uczestniczyć w projekcie.

8.1. II edycja MIS – 2023-2025 r.

Nabór wniosków w ramach MIS na rok 2023 trwał od 19 grudnia 2022 roku do 31 stycznia 2023 roku. W czwartym roku realizacji MIS ze wsparcia skorzystało **68 gmin** wiejskich i miejsko-wiejskich, tj. podpisało umowy na realizację **342 zadań** sołeckich z dofinansowaniem o łącznej wysokości **2 219 435 zł**. Wartość zrealizowanych zadań łącznie z wkładem własnym gmin przekroczyła **4 200 000 zł**. Dzięki MIS społeczności lokalne mogły zadbać o miejsca publiczne w swoich sołectwach.

W latach 2020-2023 powstały m.in. nowe altany, wiaty i place zabaw. Przeprowadzono remonty świetlic i sal wiejskich, zagospodarowywano przestrzeń publiczną, wyposażono świetlice i zakupiono sprzęt, w tym np. dla kół gospodyń wiejskich, czy do organizacji wydarzeń integracyjnych.

Realizacja MIS udowodniła, że projekty lokalne sprzyjają tworzeniu przestrzeni publicznych dla miejscowych wspólnot, rozwijają, a w rezultacie zwiększają zaangażowanie, aktywizują i sprzyjają umacnianiu kontaktów społecznych oraz więzi i przynależności terytorialnej i kulturowej.

Wykres 1. Zestawienie zakresu 342 zadań zrealizowanych w ramach III edycji MIS w 2023 roku

Realizacja celów Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku

Zadania w obszarze MIS	Suma wydatków (w mln zł)	Źródło finansowania	Rezultaty (liczba osób objętych wsparciem itp.)	Strategia Opolskie 2030	
				Kierunek działania	Cel operacyjny
nabór wniosków i podział środków w ramach III edycji MIS	2,3	budżet województwa	mała architektura, remonty, zakup wyposażenia, zagospodarowanie przestrzeni w 342 sołectwach 68 gmin	integracja i aktywizacja społeczna	Trwałe więzi społeczne

9. EUROPEJSKI BUDŻET OBYWATELSKI - ROZWÓJ KOMPETENCJI I UMIEJĘTNOŚCI MIESZKAŃCÓW REGIONU

Europejski Budżet Obywatelski (EBO) to pierwszy tego typu projekt w Europie, który umożliwił dorosłym mieszkańcom regionu zdobycie nowych kwalifikacji i kompetencji przydatnych zarówno na rynku pracy, jak i w rozwijaniu swoich pasji. W projekt pomagający mieszkańcom regionu w zdobyciu nowych umiejętności zaangażowały się organizacje pozarządowe województwa. Do realizacji zostały wybrane zgłoszone przez nie zadania, które uzyskały najwięcej punktów w ocenie merytorycznej i w głosowaniu mieszkańców. Każdy pełnoletni mieszkaniec województwa opolskiego mógł głosować elektronicznie, oddając głos na wybrany przez siebie projekt szkoleniowy. Szkoleniami zostali objęci mieszkańcy wszystkich powiatów.

Realizacja zadań w ramach EBO zakończyła się w 2022 roku, natomiast w marcu 2023 roku zorganizowano konferencję podsumowującą realizację zadań oraz prezentację ich rezultatów.

10. UCHWAŁY SEJMIKU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

W 2023 roku Sejmik WO obradował łącznie **11 razy**. Podczas sesji Sejmiku WO podjęto łącznie **121 uchwał**.

Informację dotyczącą realizacji uchwał Sejmiku WO w 2023 roku opracowano w ujęciu tabelarycznym, na podstawie danych uzyskanych z komórek organizacyjnych urzędu. W tabeli, która jest załącznikiem do niniejszego dokumentu (Załącznik nr 1), zawarto wykaz zadań realizowanych przez ZWO, wynikających z:

- uchwał podjętych przez Sejmik WO w 2023 roku – zadania w tabeli zaznaczono kolorem niebieskim,
- uchwał podjętych przez Sejmik WO w latach wcześniejszych, których realizacja przypadła na 2023 r. – zadania w tabeli zaznaczono kolorem żółtym.

11. PODSUMOWANIE

Koncepcja przygotowania Raportu od początku zakładała, że powinien być on czytelny i użyteczny, a jednocześnie ma pokazać całe spektrum działania samorządu województwa. W tym samym duchu przygotowano podsumowanie działań podejmowanych w 2023 roku. Zgodnie z układem zaprezentowanym w części głównej Raportu w podsumowaniu ujęto najważniejsze informacje o pracach ZWO w poszczególnych obszarach interwencji, które wpisując się w obowiązujące strategie, programy i polityki, wpływają na poprawę warunków życia i pracy w regionie.

Jak wspomniano na wstępie, regionalny program operacyjny jest głównym źródłem finansowania działań podejmowanych w ramach polityki rozwoju województwa. Realizacja RPO WO 2014-2020 w 2023 roku przedstawiała się następująco:

- przeprowadzono **1 nabór wniosków** w procedurze pozakonkursowej dotyczący poddziałania 12.2.1 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych w ramach REACT-EU (kwota alokacji 3,5 mln zł) oraz **2 nabory techniczne** dotyczące działania 12.1 Wsparcie TIK w przedsiębiorstwach w ramach REACT-EU);
- złożono **1 wniosek** o wartości **3,5 mln zł**;
- podpisano **13 umów** o wartości **20,7 mln zł**;
- zatwierdzono wnioski o płatność na kwotę **434,2 mln zł**.

Realizacja FEO 2021-2027 w 2023 roku przedstawiała się następująco:

- przeprowadzono **42 nabory wniosków**: **17** w trybie konkurencyjnym i **25** w trybie niekonkurencyjnym (razem z Planami Działań Pomocy Technicznej); kwota alokacji przeznaczona na nabory wyniosła **256,5 mln euro**;
- złożono **247 wniosków**, których wartość wyniosła **1 235,4 mln zł**;
- podpisano **40 umów** o wartości **685,2 mln zł**;
- zatwierdzono wnioski o płatność na kwotę **1,4 mln zł**.

Szacunkowe nakłady na realizację Strategii Opolskie 2030 w 2023 roku z **budgetu województwa wyniosły ponad 177 mln zł**. Wraz z wkładami własnymi do projektów unijnych jest to drugie istotne źródło finansowania polityki rozwoju w regionie. Łączne wydatki ze wszystkich źródeł finansowania szacuje się na **prawie 534 mln zł**. Niższe niż w 2022 roku nakłady na realizację Strategii Opolskie 2030 wynikają z przejścia na kolejną perspektywę finansową UE 2021-2027. W 2023 roku wydatkowano jeszcze środki z RPO WO 2014-2020, przy czym były one znacząco niższe w roku poprzednim. Natomiast nabory w ramach FEO 2021-2027 uruchomiono dopiero w 2023 roku.

Najważniejsze przedsięwzięcia, wynikające z realizowanych: strategii rozwoju województwa, strategii sektorowych, programów i planów w obszarach tematycznych, zaprezentowano poniżej w postaci ikon/logotypów i skrótowych informacji podsumowujących aktywność samorządu województwa w **2023** roku. **Dodatkową wartością w raporcie jest pokazanie relacji pomiędzy zrealizowanymi zadaniami a celami operacyjnymi obowiązującej Strategii Opolskie 2030. Wartości wskazane poniżej w poszczególnych celach operacyjnych są sumą wydatków podanych przez departamenty w zestawieniach dotyczących realizacji Strategii.**

CZŁOWIEK I RELACJE – MIESZKAŃCY GOTOWI NA WYZWANIA I TWORZĄCY OTWARTĄ WSPÓLNOTĘ

Trwałe więzi społeczne

MARZAŁKOWSKI
BUDŻET OBYWATELSKI

W 2023 roku:

- zrealizowano **21 zadań** w ramach 5 edycji MBO o łącznej wartości prawie **2,5 mln zł**
- uruchomiono 6 edycję, w ramach której **65 zadań** poddano pod głosowanie w wyniku którego wybrano **25 zadań** do realizacji o łącznej wartości prawie **3 mln zł**
- W ciągu 7 lat do MBO zgłoszono **586 zadań**, z czego zrealizowano **146 zadań** na łączną kwotę **17 mln zł** (w tym 2,9 mln zł wartość wybranych zadań do realizacji w ramach 6 edycji). W głosowaniach na zadania wzięło udział ponad **560 tys. mieszkańców województwa opolskiego**.

MARZAŁKOWSKA
Inicjatywa Sołecka

IV edycja MIS w 2023 r.:

- **342** zadania zrealizowane w 342 sołectwach w **68** gminach
- **2 219 435 zł** dofinansowania z budżetu województwa opolskiego
- wartość zrealizowanych zadań łącznie z wkładem własnym gmin przekroczyła **4 200 000 zł**
- w latach 2020-2023 wartość zrealizowanych zadań łącznie z wkładem własnym gmin to ok. **13 900 000 zł**.

- w 2023 roku w projekcie *Bliżej rodziny i dziecka - wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej* wydatkowano **2 449 856,35 zł** - II edycja oraz III edycja (RPO WO 2014 - 2020)

Opolska
Karta
Rodziny
i Seniora

- w 2023 r. rozpatrzono **4768 wniosków**, wydano **7543 karty**
- od 2014 r. rozpatrzono ponad **55 tys. wniosków**, wydano prawie 110 tys. kart
- **227** łącznie od początku działania OKRiS, **14 nowych** w 2023 roku

- na realizację Programu Współpracy SWO z organizacjami pozarządowymi przeznaczono ponad **22,7 mln zł**, w tym w trybie konkursowym: **ponad 19,5 mln zł** i pozakonkursowym prawie **2,7 mln zł** oraz na opłaty członkowskie ponad **540 tys. zł**
- dodatkowo na współpracę z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi przekazano **100 tys. zł na nagrody w zawodach pożarniczych**

re
WITALIZACJA
Województwa Opolskiego

W 2023 roku:

- **20** zaopiniowanych za zgodność ze strategią i planem zagospodarowania przestrzennego projektów GPR'ów;
- **13** przyjętych przez rady gmin Gminnych Programów Rewitalizacji,
- **3** GPR'y wpisane do wykazu UMWO

- **ponad 1,82 mln zł** przeznaczono na działalność Centrum Integracji Cudzoziemców przy WUP w Opolu
- **529 cudzoziemców** uzyskało różnego rodzaju wsparcie w ramach Centrum Integracji Cudzoziemców
- **3 754 962,94 zł** wydatkowano na realizację usług integracyjnych i adaptacyjnych dla migrantów w projekcie *Solidarni z Ukrainą – pomoc migrantom wojennym w województwie opolskim* (RPO WO 2014-2020)

CZŁOWIEK I RELACJE – MIESZKAŃCY GOTOWI NA WYZWANIA I TWORZĄCY OTWARTĄ WSPÓLNOTĘ

Wykwalifikowani mieszkańcy

- **869 200,00 zł** na nagrody i stypendia w dziedzinie edukacji
- **7,45 mln zł** na szkolenia nauczycieli realizowane przez RCRE
- **11,1 mln zł** na nabycie dodatkowych kompetencji przez uczniów i nauczycieli w ramach projektów realizowanych przez OCE,
- **8,3 mln zł** na kształcenie kadr medycznych i opiekuńczo społecznych
- **21,5 mln zł** na realizację wieloletniego projektu (2023-2026) *Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie*

- **2,2 mln** na modernizację i wyposażenie infrastruktury oświatowej (w tym 1,6 mln zł w ramach projektów realizowanych przez OCE).

- **86,5 mln zł** z Funduszu Pracy dla powiatowych urzędów pracy
- **6,82 mln** na kształcenie ustawiczne w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego
- **0,47 mln zł** na projekt *Opolskie dla rodziców i dzieci III*
- **1,01 mln** na zakładanie działalności gospodarczej w ramach projektów dotacyjnych

CZŁOWIEK I RELACJE – MIESZKAŃCY GOTOWI NA WYZWANIA I TWORZĄCY OTWARTĄ WSPÓLNOTĘ

Rozwinięte i dostępne usługi

- **36,32 mln** w 2023 roku dla wojewódzkich podmiotów ochrony zdrowia w tym:
 - **7,85 mln zł** dla wojewódzkich podmiotów ochrony zdrowia na współfinansowanie wkładów własnych do projektów RPO WO 2014-2020
 - **23,3 mln zł** w ramach dotacji na pozostałe zadania inwestycyjne oraz zakup aparatury medycznej
 - **0,97 mln zł** dla wojewódzkich podmiotów ochrony zdrowia na pokrycie kosztów kształcenia kadry medycznej
- **1 488 000,00 zł** - stypendia dla studentów kierunków lekarskich

- **1,7 mln zł w 2023 roku a łącznie w latach 2020-2023 kwotę 47,5 mln zł** w ramach projektu *Opolskie przeciw COVID-19*
- **4,69 mln zł w 2023 roku a łącznie 32,8 mln zł** w ramach projektu *Opolskie wspiera szpitale w walce z COVID-19*
- **3,3 mln zł w 2023 roku a łącznie 11,4 mln zł** w ramach projektu *Rehabilitacja osób z deficytami zdrowotnymi wywołanymi przez COVID-19 w województwie opolskim – projekt pilotażowy*
- **872 osoby w 2023 roku a łącznie 2 361 osób** objęto wsparciem w ramach Programu polityki zdrowotnej w zakresie rehabilitacji osób z deficytami zdrowotnymi wywołanymi przez COVID-19 w województwie opolskim
- **w latach 2020-2023 32 podmioty** zabezpieczone zostały przed skutkami rozprzestrzeniania się COVID 19

- **375 966,65 zł** - Projekt *Opolski senior* – zapewnienie wsparcia osobom niesamodzielnym oraz ich opiekunom (RPO WO 2014-2020)
- **1 712 041,25 zł** – Projekt *Nie-Sami-Dzielni* – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne (RPO WO 2014-2020)

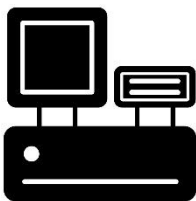
- profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień – ogółem na ten cel wydatkowano **648 000 zł**, z tego 395 500 zł na działania o charakterze edukacyjnym, szkoleniowym, profilaktycznym i pomocowym, adresowane głównie do dzieci i młodzieży, rodziców, nauczycieli, a także do kuratorów sądowych i policjantów, łącznie około 5 000 uczestniczek i uczestników przedsięwzięć

- Dofinansowano koszty tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej na kwotę w wys. **10 336 000,00 zł**;
- Na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz fundacjom i organizacjom pozarządowym w wysokości zabezpieczono **1 434 009,50 zł**;
- dofinansowano roboty budowlane w obiektach służących rehabilitacji w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych w wys. **1 781 878,50 zł**.

- nakłady na kulturę fizyczną – **10 252 100,00 zł**,
- organizacje pozarządowe otrzymały **7 547 655,59 zł**, a dofinansowano **250 zadań**,
- łącznie **218** stypendiów i nagród sportowych na kwotę **838 100,00 zł**
- realizowano szereg sportowych inwestycji i remontów oraz przygotowano dokumentację dla zadania inwestycyjnego pn.: „Centrum badawczo – naukowe, wielofunkcyjna hala lekkoatletyczna z przychodnią sportowo – lekarską” na Politechnice Opolskiej w Opolu.
- **94** dotacje na realizację przez organizacje pozarządowe zadań w dziedzinie kultury oraz na łączną kwotę **1 523 473 zł**
- **170 000 zł** na realizację **13 projektów** przez samorządowe instytucje kultury w ramach Eduko 2023
- **1 136 797,83 zł** na organizację przedsięwzięć kulturalnych (m.in. Koncert *Schody do Wolności*)

- województwo opolskie świadczy szereg e-usług, z których mogą korzystać m.in.: biura projektowe, przedsiębiorcy, jednostki oświatowe, uczelnie, jednostki naukowe oraz NGO, - szczegółowy wykaz e-usług znajduje się w Centrum Usług Wspólnych - portal jest dostępny pod adresem <https://cuw.mapy.opolskie.pl/>
- realizacja projektu Cyfrowe Województwo o wartości **1 mln zł** dotyczącego podniesienia standardów bezpieczeństwa cyberinformatycznego w samorządzie województwa.
- wdrażanie systemu EZD PUV i udzielanie wsparcia powdrożeniowego w jednostkach zewnętrznych

CZŁOWIEK I RELACJE – MIESZKAŃCY GOTOWI NA WYZWANIA I TWORZĄCY OTWARTĄ WSPÓLNOTĘ

Bezpieczny region

- **3** ambulanse sanitarne wraz z zestawami do transportu pacjenta zakupione dla Opolskiego Centrum Ratownictwa Medycznego w Opolu o łącznej wartości **1 550 000,00 zł**
- **1** ambulans sanitarny na potrzeby systemu ratownictwa medycznego w Powiecie Głubczyckim o wartości **672 000,00 zł**

- **1,74 mln zł** łącznie na modernizację **15** przejść dla pieszych, w tym **1,54 mln zł** w ramach programu „SUPER ZEBRA”

Nakłady finansowe na realizację Celu strategicznego Człowiek i Relacje: **246,90 mln zł**

ŚRODOWISKO I ROZWÓJ – ŚRODOWISKO ODPORNE NA ZMIANY KLIMATYCZNE I SPRZYJAJĄCE ROZWOJOWI

Opolskie zeroemisyjne

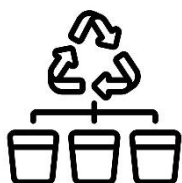
- prawie **341 mln zł** przeznaczony na niskoemisyjny tabor kolejowy w ramach FEO 2021-2027

ŚRODOWISKO I ROZWÓJ – ŚRODOWISKO ODPORNE NA ZMIANY KLIMATYCZNE I SPRZYJAJĄCE ROZWOJOWI

Przyjazne środowisko i racjonalna gospodarka zasobami

- w ramach działań podjętych przez ZOPK wydatkowano **541 925 zł** i objęto **8 893** osób edukacją ekologiczną
- **68** interwencji eliminujących zagrożenia przyrodnicze
- ze środków projektu LIFE zrealizowano działania na łączną kwotę **1 290 440 zł**
- **2 400 163,27 zł** wydatkowane na edukację ekologiczną i kształtowanie wzorców konsumpcji w ramach projektu *Mamy rady na odpady*

- **8** składowisk odpadów będących instalacjami komunalnymi
- **42** zamknięte składowiska odpadów
- **10** składowisk będących w trakcie rekultywacji
- **5** instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów
- **11 640 050,00 zł** na realizację projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej

- **299** złóż surowców mineralnych ogółem
- **80** złóż surowców mineralnych eksploatowanych, w tym **55** złóż piasków i żwirów oraz **8** złóż wapieni i margli

ŚRODOWISKO I ROZWÓJ – ŚRODOWISKO ODPORNE NA ZMIANY KLIMATYCZNE I SPRZYJAJĄCE ROZWOJOWI

Wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe

- odkrycie stanowiska zgniotka cynobrowego, reliktu lasu pierwotnego
- **946** obserwacji gatunków roślin rzadkich i chronionych
- odkrycie **3** nowych rewirów ptaków szponiastych
- **196 268,63 ha** powierzchni obszarów chronionego krajobrazu
- **62 590,5 ha** powierzchni parków krajobrazowych

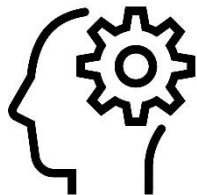

- prowadzono siłami własnymi DRP prace analityczne w ramach opracowania audytu krajobrazowego województwa
- wydatkowano **2 466 zł** na szkolenie zespołu projektowego oraz prace analityczne w zakresie obejmującym rozszerzoną weryfikację charakterystyki zidentyfikowanych jednostek krajobrazowych i wykonanie dokumentacji zdjęciowej.

Nakłady finansowe na realizację Celu strategicznego Środowisko i Rozwój: 21,31 mln zł

SILNA GOSPODARKA – GOSPODARKA INTELIGENTNA WZMACNIAJĄCA KONKURENCYJNOŚĆ REGIONU

Gospodarka otwarta na współpracę

- w ramach FEO 2021-2027 podpisano **9 umów** na łączną kwotę dofinansowania **6 232 143,23 zł**
- **8,7 mln zł** na realizację projektów w ramach inicjatywy LEADER

- w ramach FEO 2021-2027 podpisano **3 umowy** na realizację projektów: *Opolskie innowacyjne, Opolskie konkurencyjne i Promocja MŚP*, w tym wsparcie internacjonalizacji oraz promocji eksportu na łączną kwotę dofinansowania: **21 498 818,00 zł**

- w ramach dwóch projektów finansowanych ze środków RPO WO 2014-2020 zrealizowano **4 działania** mające na celu badanie, monitoring i analizę regionalnej gospodarki w tym m.in.: badanie pn. *Analiza sektora wschodzącego wspierającego rozwój inteligentnych specjalizacji województwa opolskiego, Analiza wąskich gardeł dyfuzji innowacji, Badanie planów rozwojowych instytucji otoczenia biznesu w województwie opolskim, Analiza zapotrzebowania opolskich MSP na wsparcie usługowe instytucji biznesu*, prowadzenie monitoringu RSI WO 2030

SILNA GOSPODARKA – GOSPODARKA INTELIGENTNA WZMACNIAJĄCA KONKURENCYJNOŚĆ REGIONU

Silne branże

- **48** - liczba prowadzonych projektów inwestycyjnych w OCRG w 2023 r.
- **29** - liczba nowych projektów, które trafiły do województwa opolskiego w 2023 r.
- **6** inwestorów zainwestowało w woj. opolskim
- **około 2800 miejsc pracy** - zadeklarowane, docelowe zatrudnienie we wszystkich firmach, które zdecydowały się na zainwestowanie w województwie opolskim w 2023 r.
- **około 9 miliardów złotych** - zadeklarowane nakłady finansowe inwestorów, którzy zdecydowali się na inwestycje w województwie opolskim w 2023r.

SILNA GOSPODARKA – GOSPODARKA INTELIGENTNA WZMACNIAJĄCA KONKURENCYJNOŚĆ REGIONU

Region dostępny komunikacyjnie

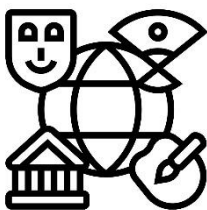
- **36,79 km** nowych i wyremontowanych dróg w województwie, w tym nowe mosty i skrzyżowania
- **209 013 313,72 mln zł** to łączna wartość nakładów poniesionych na przedsięwzięcia drogowe w 2023 roku;
- **3 297 650 zł** na budowę lub przebudowę dróg dojazdowych do gruntów rolnych (11,6 km)

- w 2023 roku łączna długość ścieżek rowerowych wyniosła **169,3 km**
- wydano mapę turystyczną opolskich parków krajobrazowych i przewodnik rowerowy

SILNA GOSPODARKA – GOSPODARKA INTELIGENTNA WZMACNIAJĄCA KONKURENCYJNOŚĆ REGIONU

Ceniona marka regionu

- **62 837 939 zł** na wojewódzkie samorządowe instytucje kultury
- **56 dotacji** na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnych ewidencjach zabytków na łączną kwotę **1 700 000 zł**
- **199 399,95 zł** - dotacje dla NGO „Opolskie ze smakiem”
- **387 213,53 zł** - dotacje dla NGO "Opolska Wieś Przyszłości - Wieś Dzieciom" i "Opolska Wieś Przyszłości - Wieś Malowana"
- **54 172,24 zł** - Konkurs Nasze Kulinarne Dziedzictwo- Smaki Regionów
- **110 791,00 zł** - Turniej słodkości dla KGW "Przepisane Tradycje"
- **93 102,00 zł** - Targi Smaki Regionów, województwo opolskie zdobyło **7 perłę**, **2 medale Targów Smaki Regionów** i **1 Klucz do Polskiej Spizarni**
- **1,8 mln zł** - promocja regionu opolskiego w kraju i zagranicą

- **978 616,02 zł** dla organizacji pozarządowych na **49 zadań** w zakresie turystyki i krajoznawstwa, w tym 2 z zakresu ratownictwa wodnego turystów w regionie
- promocja szlaków turystycznych, m.in. Zamki i Pałace Opolszczyzny, Opolski Szlak Winnic, Szlak Kulinarny Opolski Bifyj poprzez zaktualizowane foldery turystyczne
- emisja w TV ogólnopolskiej spotów promocyjnych pn. *#PodrozuJPoOpolsku*
- produkcja wielojęzycznego spotu promocyjnego pn. *Opolskie – grzech nie spróbować!*
- aplikacja turystyczna VisitOpolskie – opracowanie innowacyjnego narzędzia planowania podróży po regionie
- Lew Opolskiej Turystyki – ustanowienie nagrody w dziedzinie turystyki

Nakłady finansowe na realizację Celu strategicznego Silna Gospodarka:

265,55 mln zł

NASZE DZIAŁANIA W 2023 ROKU:

- zachowanie bardzo dobrej sytuacji finansowej województwa opolskiego pozwalającej na niezakłóconą realizację zadań, w tym Strategii Opolskie 2030;
- rozpoczęcie wdrażania Programu FEO 2021-2027;
- kontynuacja wsparcia samorządów gminnych w opracowaniu gminnych programów rewitalizacji;
- kontynuacja Opolskiego na Rowery – coraz więcej tras rowerowych w regionie;
- prawie 37 km nowych i wyremontowanych dróg w województwie za ponad 209 mln zł;
- projekty inwestycyjne o wartości ok. 9 mld złotych zakładające powstanie około 2800 nowych miejsc pracy;
- sukces pierwszego roku działania wojewódzkiego programu leczenia niepłodności;
- wspieranie i troska o zdrowie psychiczne najmłodszych mieszkańców regionu – bezpośrednie wsparcie terapeutyczne i rehabilitacyjne, podnoszenie kompetencji specjalistów w tym zakresie;
- poprawa bezpieczeństwa pieszych w ruchu drogowym w ramach Marszałkowskiego Programu „Super Zebra”;
- przyznanie po raz pierwszy nagród Marszałka w dziedzinie ochrony zabytków – „Zabytek na Medal”;
- opracowanie i uruchomienie aplikacji dla turystów VisitOpolskie;
- *Solidarni z Ukrainą* – zapewnienie mieszkań dla uchodźców, a także działania integrujące imigrantów, w tym m.in. kursy językowe, kolonie letnie dla dzieci, warsztaty;
- wspieranie dorosłych mieszkańców województwa w podnoszeniu kwalifikacji i kształceniu ustawicznym;
- podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców i likwidacja lub wymiana ponad 12 tys. nieekologicznych źródeł ciepła w województwie w ramach Program Life;
- aktualizacja programu ochrony powietrza - ważnego dla poprawy jakości powietrza dokumentu strategicznego województwa
- zaangażowanie prawie 9 tys. osób w działania związane z ochroną przyrody i edukacją przyrodniczą, prowadzone przez Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych;
- rosnąca popularność projektu „Opolskie dla Młodzieży” – skuteczne zaangażowanie młodych w rozwój społeczeństwa obywatelskiego;
- profesjonalizacja NGO dzięki wsparciu finansowemu, organizacyjnemu i doradczemu ze strony samorządu województwa;
- integracja społeczności lokalnych poprzez udział w inicjatywach MBO i MIS połączona z tworzeniem przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom oraz organizacją wydarzeń kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych.

WYZWANIA NA TERAZ I NAJBLIŻSZĄ PRZYSZŁOŚĆ:

- narastające zagrożenie konfliktem zbrojnym i konieczność podjęcia działań przygotowujących na taką ewentualność województwo i jego mieszkańców;
- potrzeba opracowania skutecznej polityki migracyjnej w kontekście m.in. gospodarki, rynku pracy i zatrudnienia, rozwoju społeczeństwa wielokulturowego;
- działania promujące dłuższe pozostawanie na rynku pracy, wydłużanie życia zawodowego mieszkańców regionu, aktywizację zawodową grup zagrożonych wyłączeniem społecznym (m.in. kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób starszych, imigrantów);
- prowadzenie polityki równościowej - zapobieganie wykluczeniu różnych grup ze względu na wiek, płeć, stopień sprawności, kolor skóry lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd czy orientację seksualną;
- poszerzanie możliwości finansowania zadań oraz zaspokajanie potrzeb zgłaszanych przez NGO;
- działania zmierzające do stałego podnoszenia kwalifikacji w myśl zasady „uczenia się przez całe życie”;
- działania zapobiegawcze postępującej degradacji krajobrazu przyrodniczo-kulturowego regionu (chaos przestrzenny, zabudowa dolin rzecznych, intensyfikacja rolnictwa, usuwanie zieleni przydrożnej);
- konieczność weryfikacji i wzmocnienia wojewódzkiego systemu ochrony przyrody w celu skutecznego zapobiegania utracie bioróżnorodności;
- niezadowalający stan jakości powietrza i wód powierzchniowych, przekraczanie dopuszczalnych norm;
- odtwarzanie retencji naturalnej i mikroretencji w warunkach postępujących zmian klimatu;
- stałe podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców;
- zapobieganie wykluczeniu komunikacyjnemu mieszkańców poprzez udoskonalanie i dalszą integrację transportu zbiorowego (zintegrowany rozkład jazdy, integracja taryfowo-biletowa, niskoemisyjny tabor).
- strategiczne inwestycje drogowe, w tym przeprawy mostowe ze szczególnym uwzględnieniem stolicy regionu.

REALIZACJA UCHWAŁ SEJMIKU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO W 2023 R.		
Lp.	Zadanie	Sposób realizacji /opis działania
DEPARTAMENT FINANSÓW (28)		
1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego Województwa Opolskiego za 2022 rok oraz sprawozdania z wykonania budżetu za 2022 rok.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LV/558/2023 z 13 czerwca 2023 r. w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego Województwa Opolskiego za 2022 rok wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2022 rok.</p>	Roczne sprawozdanie finansowe Województwa Opolskiego za 2022 rok wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2022 rok zostało rozpatrzone i zatwierdzone przez Sejmik Województwa.
2.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie Zarządowi absolutorium z tytułu wykonania budżetu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LV/559/2023 z 13 czerwca 2023 r. w sprawie udzielenia absolutorium Zarządowi Województwa Opolskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Opolskiego za rok 2022.</p>	Na podstawie art. 18 pkt. 10 ustawy o samorządzie województwa oraz art. 271 ust. 1 ustawy o finansach publicznych Sejmik Województwa Opolskiego udzielił absolutorium Zarządowi Województwa Opolskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Opolskiego za rok 2022.
3.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Nabycie udziałów w kapitale zakładowym Spółki Opolski Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Opolu przez Województwo Opolskie od Banku Gospodarstwa Krajowego jako Wspólnika spółki.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVII/591/2023 z 26 września 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na nabycie przez Województwo Opolskie od Banku Gospodarstwa Krajowego jako Wspólnika spółki Opolski Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Opolu 2300 udziałów w kapitale zakładowym Spółki.</p>	Zarząd Województwa Opolskiego Uchwałą Nr 10672/2023 z 17 października 2023 r. wyraził zgodę na nabycie przez Województwo Opolskie od Banku Gospodarstwa Krajowego z siedzibą w Warszawie jako Wspólnika spółki Opolski Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Opolu 2300 udziałów w kapitale zakładowym Spółki oraz przyjął projekt umowy sprzedaży. 20 października 2023 r. została zawarta umowa pomiędzy Województwem Opolskim a Bankiem Gospodarstwa Krajowego dotycząca zakupu udziałów w kapitale zakładowym spółki ORFPK Sp. z o.o. z siedzibą w Opolu. W dniu 25 października 2023 r. nastąpiła zapłata przez Województwie Opolskie za zakupione udziały, tym samym nastąpiło przejście tytułu prawnego do udziałów na rzecz Województwa Opolskiego. W dniu 8 grudnia 2023 r. Sąd Rejonowy w Opolu dokonał wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym - Rejestrze Przedsiębiorców ww. zmian.

Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2023 r.*

	4.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Wybór firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania rocznego sprawozdania finansowego jednostki samorządu terytorialnego - Województwa Opolskiego za 2023 i 2024 rok.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVIII/606/2023 z 24 października 2023 r. w sprawie wyboru firmy audytorskiej do wykonania zadania pod nazwą „Badanie rocznego sprawozdania finansowego jednostki samorządu terytorialnego - Województwa Opolskiego za 2023 i 2024 rok”.</p>	Do przeprowadzenia badania rocznego sprawozdania finansowego Województwa Opolskiego za 2023 i 2024 rok wybrana została firma Biuro Audytorskie PROWIZJA Sp. z o.o. Kraków ul. Fatimska 41 A. Uchwała w trakcie realizacji.
	5.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Uchwalenie Wieloletniej Prognozy Finansowej dla Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LX/613/2023 z 19 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Opolskiego na lata 2024-2030.</p>	Uchwalona Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Opolskiego na lata 2024-2030 jest realizowana w 2024 roku i w latach następnych. Uchwała w trakcie realizacji.
	6.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Uchwalenie budżetu Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LX/614/2023 z 19 grudnia 2023 r. w sprawie uchwały budżetowej Województwa Opolskiego na 2024 rok.</p>	Uchwała budżetowa jest realizowana w 2024 r. Uchwała w trakcie realizacji.
Zadania realizowane w roku 2023 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Realizacja Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Opolskiego na lata 2023-2030.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XLIX/492/2022 z 20 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Opolskiego na lata 2023-2030.</p>	Uchwalona Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Opolskiego na lata 2023-2030 była w trakcie roku zmieniana uchwałami Sejmiku: Nr L/503/2023 z 31 stycznia 2023 r., Nr LI/519/2023 z 28 lutego 2023 r., Nr LII/539/2023 z 29 marca 2023 r., Nr LIII/542/2023 z 25 kwietnia 2023 r., Nr LIV/552/2023 z 30 maja 2023 r., Nr LV/564/2023 z 13 czerwca 2023 r., Nr LVI/580/2023 z 30 sierpnia 2023 r., Nr LVII/589/2023 z 26 września 2023 r., Nr LVIII/601/2023 z 24 października 2023 r., Nr LIX/607/2023 z 28 listopada 2023 r., Nr LX/615/2023 z 19 grudnia 2023 r. Stan realizacji przedsięwzięć wieloletnich ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej został przedstawiony w Sprawozdaniu Zarządu Województwa Opolskiego z wykonania budżetu Województwa Opolskiego za 2023 r.

	2.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Realizacja budżetu Województwa Opolskiego na 2023 r.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XLIX/493/2022 z 20 grudnia 2022 r. w sprawie uchwały budżetowej Województwa Opolskiego na 2023 rok.</p>	<p>Uchwalony budżet Województwa Opolskiego na 2023 rok był w trakcie roku zmieniany uchwałami Sejmiku: Nr L/504/2023 z 31 stycznia 2023 r., Nr LI/520/2023 z 28 lutego 2023 r., Nr LII/540/2023 z 29 marca 2023 r., Nr LIII/543/2023 z 25 kwietnia 2023 r., Nr LIV/553/2023 z 30 maja 2023 r., Nr LV/565/2023 z 13 czerwca 2023 r., Nr LVI/581/2023 z 30 sierpnia 2023 r., Nr LVII/590/2023 z 26 września 2023 r., Nr LVIII/602/2023 z 24 października 2023 r., Nr LIX/608/2023 z 28 listopada 2023 r., Nr LX/616/2023 z 19 grudnia 2023 r.</p> <p>Realizacja budżetu została przedstawiona w Sprawozdaniu Zarządu z wykonania budżetu Województwa Opolskiego za 2023 r.</p>
	3.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Badanie rocznego sprawozdania finansowego Województwa Opolskiego za 2022 rok.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXV/358/2021 z 26 października 2021 r. w sprawie wyboru firmy audytorskiej do wykonania zadania pod nazwą „Badanie rocznego sprawozdania finansowego jednostki samorządu terytorialnego - Województwa Opolskiego za 2021 i 2022 rok”.</p>	<p>Badanie rocznego sprawozdania finansowego Województwa Opolskiego za 2022 r. przeprowadziła firma „KPW AUDYT” sp. z o.o. w Łodzi. Sprawozdanie zostało zatwierdzone przez Sejmik Województwa 13 czerwca 2023 r.</p>
DEPARTAMENT ZDROWIA I POLITYKI SPOŁECZNEJ (22)			
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2023 r.*	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zmiana statutu Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Św. Jadwigi w Opolu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LII/506/2023 z 31 stycznia 2023 r. w sprawie zmiany statutu Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Św. Jadwigi w Opolu.</p>	<p>Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego z 7 lutego 2023 r. pod poz. 592. Zgodnie z uchwałą Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Św. Jadwigi w Opolu zgłosił zmiany do organów rejestrowych, w tym do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz zaktualizował informację na stronie BIP Szpitala.</p>
	2.	<p><u>Nazwa zadania:</u> „SAMI – NIE SAMOTNI” w ramach V edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego. Powyższe zadanie zostało zaplanowane do realizacji przez Gminę Głubczyce.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LI/513/2023 z 28 lutego 2023 r. w sprawie powierzenia realizacji zadania własnego Województwa Opolskiego pn. „SAMI – NIE SAMOTNI” Gminie Głubczyce.</p>	<p>W dniu 20 kwietnia 2023 roku zawarto Porozumienie pomiędzy Województwem Opolskim a Gminą Głubczyce.</p> <p>Realizację zadania zakończono w 2023 roku.</p>

3.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zmiana statutu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Opolskie Centrum Onkologii im. prof. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LII/523/2023 z 28 marca 2023 r. w sprawie zmiany statutu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Opolskie Centrum Onkologii im. prof. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu.</p>	<p>Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego z 31 marca 2023 r. pod poz. 1161. Zgodnie z uchwałą Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Opolskie Centrum Onkologii im. prof. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu zgłosił zmiany do organów rejestrowych, w tym do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz zaktualizował informację na stronie BIP Szpitala.</p>
4.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Określenie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i wysokości środków PFRON przeznaczonych na te zadania, przypadających według algorytmu w 2023 roku dla Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LII/524/2023 z 29 marca 2023 r. w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacyjnego Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania, przypadających według algorytmu w 2023 roku dla Województwa Opolskiego, zmieniona uchwałami N LIV/551/2023 z 30 maja 2023 r., Nr LIX/609/2023 z 28 listopada 2023 r., Nr LX/620/2023 z 19 grudnia 2023 r.</p>	<p>Sejmik Województwa Opolskiego określił zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz dokonał podziału środków PFRON (po dokonanych zmianach w wysokości 13 55 888,00 zł) na realizację zadań w 2023 roku w następujący sposób :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej w wys. 10 336 000,00 zł; 2. zlecenie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych fundacjom i organizacjom pozarządowym w wys. 1 434 009,50 zł; 3. dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych w wys. 1 781 878,50 zł.
5.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zmiana składu Rady Społecznej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Św. Jadwigi w Opolu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała LII/538/2023 z 28 marca 2023 r. w sprawie zmiany Uchwały XXI/205/2020 Sejmiku Województwa Opolskiego z 8 września 2020 r. w sprawie powołania Rady Społecznej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Św. Jadwigi w Opolu.</p>	<p>Uchwała została przekazana do Jednostki celem służbowego wykorzystania. Jednostka skontaktowała się z nowo powołaną osobą celem uzyskania danych niezbędnych do zarejestrowania dokonanych zmian.</p>
6.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Wyrażenie zgody na zawarcie w 2023 roku umowy o dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych pomiędzy Województwem Opolskim a Powiatem Głubczyckim - Domem Pomocy Społecznej</p>	<p>Zgodnie z powyższą uchwałą, została zawarta umowa pomiędzy Województwem Opolskim a Powiatem Głubczyckim - Domem Pomocy Społecznej w Klisinie o dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, na zadanie pt. „Remont budynków DPS w Klisinie Klisino 100</p>

	<p>w Klisinie, na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr LIII/541/2023 z 25 kwietnia 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie w 2023 roku umowy o dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych pomiędzy Województwem Opolskim a Powiatem Głubczyckim - Domem Pomocy Społecznej w Klisinie, na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy.</p>	<p>z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych”. Kwota dofinansowania zadania ze środków PFRON wyniosła 1 313 000,00 zł. Termin realizacji zadania został określony na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy, tj. nie dłużej niż do dnia 31.12.2024 r.</p>
7.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej Gminie Pakosławice.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LIII/544/2023 z 25 kwietnia 2023 r. w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej Gminie Pakosławice.</p>	<p>Zgodnie z powyższą uchwałą, przyznano Gminie Pakosławice pomoc finansową w formie dotacji celowej w wysokości 400 000,00 zł – z przeznaczeniem na sfinansowanie prac związanych z dokończeniem strategicznej inwestycji pn. Rozbudowa Przedszkola we Frączkowie.</p>
8.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zmiana statutu Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Głuchołazach.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LIII/546/2023 z 25 kwietnia 2023 r. w sprawie zmiany statutu Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Głuchołazach.</p>	<p>Uchwałę przesłano do Jednostki. Celem realizacji dokonano zgłoszenia do Krajowego Rejestru Sądowego oraz umieszczono aktualizację statutu na stronie internetowej jednostki.</p>
9.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zmiana statutu Klinicznego Centrum Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii w Opolu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LIII/548/2023 z 25 kwietnia 2023 r. w sprawie zmiany statutu Klinicznego Centrum Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii w Opolu.</p>	<p>Uchwałę przesłano do Jednostki. Celem realizacji dokonano zgłoszenia do Krajowego Rejestru Sądowego oraz umieszczono aktualizację statutu na stronie internetowej jednostki.</p>
10.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zmiana Uchwały Nr LIII/544/2023 Sejmiku Województwa Opolskiego z 25 kwietnia 2023 r. w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej Gminie Pakosławice.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u></p>	<p>Zgodnie z powyższą uchwałą, została zmodyfikowana nazwa zadania, na którą przyznano Gminie Pakosławice pomoc finansową w formie dotacji celowej w wysokości 400 000,00 zł, z „Rozbudowa Przedszkola we Frączkowie” na „Modernizacja Przedszkola we Frączkowie”.</p>

	Uchwała Nr LIV/556/2023 z 30 maja 2023 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr LIII/544/2023 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 25 kwietnia 2023 r. w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej Gminie Pakośćawice.	
11.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zmiana statutu Opolskiego Centrum Ratownictwa Medycznego w Opolu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVI/570/2023 z 29 sierpnia 2023 w sprawie zmiany statutu Opolskiego Centrum Ratownictwa Medycznego w Opolu.</p>	Uchwałę przesłano do Jednostki. Celem realizacji dokonano zgłoszenia do Krajowego Rejestru Sądowego oraz umieszczono aktualizację statutu na stronie internetowej jednostki.
12.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Przebudowa dźwigu osobowego w Zakładzie Opiekuńczo – Lecznicyzm w Głogówku.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVII/587/2023 z 26 września 2023 r. w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Prudnickiemu.</p>	<p>Zgodnie z podjętą uchwałą przez Sejmik Województwa, pomiędzy Województwem Opolskim a Starostwem Nyskim została zawarta umowa nr 84/2023 z dnia 11 października 2023 r. na realizację zadania pn.: „Przebudowa dźwigu osobowego w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicyzm w Głogówku”, w której określono termin realizacji zadania do 31 grudnia 2023 r.</p> <p>Zgodnie z podpisaną umową, na wskazane konto Starostwa Prudnickiego została przekazana dotacja celowa w wysokości 350 000 zł.</p> <p>Pismem z 31 października 2023 r. Starostwo Prudnickie poinformowało, że odstępuje od realizacji zadania ze względu na wycofanie się jedyne go oferenta.</p> <p>W dniu 10 listopada 2023 r. Starostwo Prudnickie dokonało zwrotu całości dotacji w kwocie 350.000,00 zł na wskazane w umowie konto bankowe Województwa Opolskiego.</p>
13.	<p><u>Nazwa zadania:</u> „Zakup sprzętu medycznego i niezbędnego wyposażenia dla Oddziału Obserwacyjno-Zakaźnego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Nysie”.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVII/588/2023 z 26 września 2023 r., w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Nyskiemu.</p>	<p>Zgodnie z podjętą uchwałą przez Sejmik Województwa, pomiędzy Województwem Opolskim a Starostwem Nyskim została zawarta umowa nr 85/2023 z dnia 23 października 2023 r., na realizację zadania pn.: „Zakup sprzętu medycznego i niezbędnego wyposażenia dla Oddziału Obserwacyjno-Zakaźnego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Nysie”, w której określono termin realizacji zadania do 31 grudnia 2023 r.</p> <p>Zgodnie z podpisaną umową, na wskazane konto Starostwa Nyskiego została przekazana dotacja celowa w wysokości 50 000 zł.</p>
14.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zmiana statutu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej</p>	Uchwałę przesłano do Jednostki. Celem realizacji dokonano zgłoszenia do Krajowego Rejestru Sądowego oraz umieszczono

	<p>Opolskie Centrum Onkologii im. Prof. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVIII/597/2023 z 24 października 2023 r. w sprawie zmiany statutu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Opolskie Centrum Onkologii im. prof. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu.</p>	aktualizację statutu na stronie internetowej jednostki.
15.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej Gminie Walce.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVIII/603/2023 z dnia 24 października 2023 r. w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej Gminie Walce.</p>	Zgodnie z powyższą uchwałą, przyznano Gminie Walce pomoc finansową w formie dotacji celowej w wysokości 90 000,00 zł z przeznaczeniem na realizację zadania pn. „Zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych”. Realizację zadania zakończono w 2023 roku.
16.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zakup ambulansu na potrzeby systemu ratownictwa medycznego w Powiecie Głubczyckim dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Głubczycach.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVIII/605/2023 z 24 października 2023 r. w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Głubczyckiemu na realizację zadania pn.: „Zakup ambulansu na potrzeby systemu ratownictwa medycznego w Powiecie Głubczyckim dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Głubczycach” zmieniona uchwałą Nr LIX/610/2023 z 28 listopada 2023 r.</p>	<p>Zgodnie z intencją podjętej uchwały przez Sejmik Województwa Opolskiego pomiędzy Województwem Opolskim a Starostwem Głubczyckim została podpisana umowa Nr 92/2023 z dnia 9 listopada 2023 r. na realizację zadania pn.: „Zakup ambulansu na potrzeby systemu ratownictwa medycznego w Powiecie Głubczyckim dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Głubczycach”, w której określono termin realizacji zadania do 31 grudnia .2023 r.</p> <p>Zgodnie z umową na wskazane konto Starostwa Głubczyckiego została przekazana dotacja celowa w wysokości 672 000 zł na realizację zadania.</p>
17.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zakup ambulansu na potrzeby systemu ratownictwa medycznego w Powiecie Głubczyckim dla Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowiej w Głubczycach</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LIX/610/2023 w sprawie zmiany uchwały nr LVIII/605/2023 z 28 listopada 2023r. w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Głubczyckiemu.</p>	Uchwałą Nr LIX/610/2023 z dnia 28 listopada 2023 r. zastąpiono słowo „Zakładu” słowem „Zespołu” w zapisie uchwały nr LVIII/605/2023 z 24 października 2023 r. w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Głubczyckiemu na realizację zadania pn. „Zakup ambulansu na potrzeby systemu ratownictwa medycznego w Powiecie Głubczyckim dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowiej w Głubczycach”. Uchwała weszła w życie z dniem jej podjęcia.
18.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zakup sprzętu medycznego, tj.: 2 stołów operacyjnych z osprzętem w kwocie 467 640,00 zł oraz neuromonitoringu do zabiegów na tarczycy w kwocie 97 000,00 zł., stanowiących wkład własny do realizacji zadania pn.: „Poprawa</p>	Zgodnie z podjętą uchwałą przez Sejmik Województwa w dniu 11 grudnia 2023 r. została zawarta umowa nr 103/2023 pomiędzy Województwem Opolskim a Starostwem na realizację zadania pn.: „Zakup sprzętu medycznego, tj.: 2 stołów operacyjnych z osprzętem w kwocie 467 640,00 zł oraz

	<p>wydajności usług medycznych w Szpitalu Powiatowym w Strzelcach Opolskich poprzez modernizację Oddziału Chirurgii wraz z dostawą sprzętu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LIX/611/2023 z 28 listopada 2023 r. w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Strzeleckiemu.</p>	<p>neuromonitoringu do zabiegów na tarczycy w kwocie 97 000,00 zł., stanowiących wkład własny do realizacji zadania pn.: „Poprawa wydajności usług medycznych w Szpitalu Powiatowym w Strzelcach Opolskich poprzez modernizację Oddziału Chirurgii wraz z dostawą sprzętu”, w której określono termin realizacji zadania do dnia 31 grudnia 2023r.</p> <p>Zgodnie z umową na wskazane konto Starostwa Strzeleckiego została przekazana dotacja celowa w wysokości 564.640,00 zł na realizację zadania.</p>
<p>Zadania realizowane w roku 2023 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych</p>	<p>1. <u>Nazwa zadania:</u> Zmiana zasad przyznawania przez Województwo Opolskie stypendium dla studentów kształcących się na kierunku lekarskim.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVI/569/2023 z 30 sierpnia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXIII/230/2020 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 października 2020 r. w sprawie określenia zasad przyznawania przez Województwo Opolskie stypendium dla studentów kształcących się na kierunku lekarskim.</p>	<p>Zgodnie ze zmianami wynikającymi z podjętej uchwały poinformowano stypendystów, którzy zawarli umowy o przyznanie stypendium dla studentów kształcących się na kierunku lekarskim z Województwem Opolskim.</p>
<p>Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2023 r.*</p>	<p>DEPARTAMENT INFRASTRUKTURY I GOSPODARKI (21)</p>	
	<p>1. <u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie Gminie Lubsza realizacji zadania własnego Województwa Opolskiego w zakresie wykonania pętli autobusowej przy szkole i przedszkolu w Kościerzycach dla drogi wojewódzkiej nr 457.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr L/507/2023 z 31 stycznia 2023 r. w sprawie Powierzenia Gminie Lubsza realizacji zadania własnego Województwa Opolskiego w zakresie wykonania pętli autobusowej przy szkole i przedszkolu w Kościerzycach dla drogi wojewódzkiej nr 457.</p>	<p>Gmina poinformowała, iż zadanie nie zostanie zrealizowane z powodu odmowy dofinansowania w ramach PROW na lata 2014-2020.</p>
	<p>2. <u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej Gminie Branice.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LI/518/2023 z 28 lutego 2023 r. w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej Gminie Branice.</p>	<p>W wyniku podjętej Uchwały została podpisana w dniu 19 czerwca 2023 r. umowa nr R.U.DIG.042.23.2023 z Gminą Branice o przekazanie środków finansowych na realizację zadania.</p>
<p>3. <u>Nazwa zadania:</u></p>	<p>Ww. uchwałą dokonano zmian w statucie OCRG poprzez aktualizację zapisów w zakresie zadań</p>	

	<p>Zmiany w statucie Opolskiego Centrum Rozwoju Gospodarki.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LI/521/2023 z 28 lutego 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr V/38/2007 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 lutego 2007 roku w sprawie utworzenia wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej – jednostki budżetowej pod nazwą „Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki” oraz nadania statutu.</p>	<p>ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 oraz wskazano zadanie związane z pełnieniem funkcji wdrażających dla funduszy europejskich w woj. opolskim oraz roli zarządzającego wdrażaniem Regionalnej Strategii Innowacji WO 2030.</p>
4.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Określenie wysokości opłat za przeprowadzenie przez WORD w Opolu egzaminów do uzyskania prawa jazdy: 50 zł za egzamin teoretyczny, 200 zł za część praktyczną na kat. A, AM, A1,A2, B1, B, C1, D1, T; 250 zł za część praktyczną na kat. B+E, C1+E, C, C+E, D, D+E, D1+E.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LII/525/2023 z 28 marca 2023 r. w sprawie określenia wysokości opłaty za przeprowadzenie przez Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Opolu egzaminu państwowego wymaganego do uzyskania prawa jazdy odpowiedniej kategorii.</p>	<p>Uchwała Sejmiku weszła w życie i obowiązuje od 15 kwietnia 2023 roku.</p>
5.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej Powiatowi Kędzierzyńsko - Kozielskiemu na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1402 O – ul. Spacerowej w Kędzierzynie-Koźlu na trasie dojazdu do terenów inwestycyjnych”.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LII/526/2023 z 28 marca 2023 r. w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Kędzierzyńsko-Kozielskiemu na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1402 O – ul. Spacerowej w Kędzierzynie-Koźlu na trasie dojazdu do terenów inwestycyjnych”</p>	<p>Pomoc finansowa została przekazana w 2023 roku zgodnie z umową nr DIG.042.24.2023 zawartą dnia 26 kwietnia 2023 r.</p>
6.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie Gminie Kędzierzyn-Koźle realizacji zadania własnego Województwa Opolskiego w zakresie wykonania drogi pieszo-rowerowej w obszarze pasa drogowego drogi wojewódzkiej nr 418.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr LIV/550/2023 z 13 czerwca 2023 r. w sprawie powierzenia Gminie Kędzierzyn-Koźle realizacji zadania</p>	<p>Zadanie zostało powierzone do realizacji Gminie Kędzierzyn – Koźle zgodnie z Porozumieniem nr DIG.041.2.2023 zawartym dnia 13 lipca 2023 roku.</p>

	własnego Województwa Opolskiego w zakresie wykonania drogi pieszo-rowerowej w obszarze pasa drogowego drogi wojewódzkiej nr 418.	
7.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej na realizację zadania pn.: „Remont drogi powiatowej Nr 1227 o relacji Tłustomosty-Kietrz”.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LV/560/2023 z 13 czerwca 2023 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej na realizację zadania pn.: „Remont drogi powiatowej Nr 1227 O relacji Tłustomosty-Kietrz”.</p>	Pomoc finansowa została udzielona w 2023 roku zgodnie z Umową nr DIG.042.52.2023 zawartą dnia 8 sierpnia 2023 roku.
8.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej Gminie Gorzów Śląski na realizację zadania pn.: „Odtworzenie przepustu rurowego w m. Skrońsko”.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LV/561/2023 z 13 czerwca 2023 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Gminie Gorzów Śląski na realizację zadania pn.: „Odtworzenie przepustu rurowego w m. Skrońsko”.</p>	Ze względu na niezrealizowanie zadania przez Gminę, rozwiązano umowę.
9.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie Gminie Grodków realizacji zadania własnego Województwa Opolskiego w zakresie wykonania przedsięwzięcia pn.: „Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Grodków – II etap”.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LV/563/2023 z 13 czerwca 2023 r. w sprawie powierzenia Gminie Grodków realizacji zadania własnego Województwa Opolskiego w zakresie wykonania przedsięwzięcia pn.: „Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Grodków – II etap”.</p>	Gmina nie podpisała Porozumienia w przedmiotowej sprawie.
10.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Określenie warunków wynagradzania egzaminatorów przeprowadzających egzaminy na kandydatów na kierowców i kierowców w WORD w Opolu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LV/566/2023 z 13 czerwca 2023 r. w sprawie określenia warunków</p>	Uchwałę przekazano do WORD w Opolu do realizacji.

	wynagradzania egzaminatorów przeprowadzających egzaminy na kandydatów na kierowców i kierowców w WORD w Opolu.	
11.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Wyrażenie woli udzielenia pomocy finansowej Miastu Opole w ramach Marszałkowskiego programu poprawy bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych „SUPER ZEBRA”.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVI/568/2023 z 30 sierpnia 2023 r. w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej Miastu Opole w ramach Marszałkowskiego programu poprawy bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych „SUPER ZEBRA”.</p>	Ze względu na niezrealizowanie zadania przez Miasto Opole, rozwiązano umowę.
12.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Pozbawienie kategorii dróg wojewódzkich odcinka drogi wojewódzkiej nr 426.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr Uchwała LVI/571/2023 z 30 sierpnia 2023 r. w sprawie pozbawienia kategorii dróg wojewódzkich odcinka drogi wojewódzkiej nr 426 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie pozbawienia kategorii dróg wojewódzkich odcinka drogi wojewódzkiej nr 426.</p>	Uchwała weszła w życie.
13.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Pozbawienie kategorii drogi wojewódzkiej odcinka drogi wojewódzkiej o proporcjonalnej długości do odcinka drogi krajowej.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVI/572/2023 z 30 sierpnia 2023 r. w sprawie pozbawienia kategorii drogi wojewódzkiej odcinka drogi wojewódzkiej o proporcjonalnej długości do odcinka drogi krajowej.</p>	Uchwała weszła w życie.
14.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zmiana uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego Nr XXI/182/2004 z 25 maja 2004 r. w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVI/573/2023 z 30 sierpnia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego Nr XXI/182/2004 z 25 maja 2004 r. w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego.</p>	Uchwała została przekazana do realizacji Zarządowi Dróg Wojewódzkich w Opolu, który jest realizatorem ww. zadania.

15.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej Gminie Rudniki.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVI/579/2023 z 30 sierpnia 2023 r. w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej Gminie Rudniki.</p>	<p>Umowa z Gminą Rudniki na realizację zadania pn. „Budowa Posterunku Policji w Rudnikach” została podpisana 5 października 2023 r.</p> <p>Zadanie jest w trakcie realizacji.</p>
16.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej Gminie Dobrzeń Wielki na realizację zadania pn.: „Rozbudowa drogi Gminnej ul. Jańskiego w m. Dobrzeń Wielki”.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVI/582/2023 z 30 sierpnia 2023 r. w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej Gminie Dobrzeń Wielki na realizację zadania pn.: „Rozbudowa drogi Gminnej ul. Jańskiego w m. Dobrzeń Wielki”.</p>	<p>Dotacja została przekazana zgodnie z Umową nr DIG.042.84.2023 zawartą 9 października 2023 roku.</p>
17.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej Gminie Reńska Wieś na realizację zadania pn.: Przebudowa z rozbudową ul. Pawłowskiej i ul. Kozielskiej w Reńskiej Wsi”.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVIII/593/2023 z 24 października 2023 r. w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej Gminie Reńska Wieś na realizację zadania pn.: Przebudowa z rozbudową ul. Pawłowskiej i ul. Kozielskiej w Reńskiej Wsi”.</p>	<p>Dotacja została przekazana w 2023 roku zgodnie z Umową nr DIG.042.88.2023 zawartą 6 listopada 2023 roku.</p>
18.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie Województwu Śląskiemu zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego w kolejowych przewozach pasażerskich na odcinku linii kolejowej Kluczbork – Lubliniec w rozkładach jazdy pociągów 2023/2024, 2024/2025 2025/2026 i przyjęcie od Województwa Śląskiego zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego w kolejowych przewozach pasażerskich na odcinkach linii kolejowych Kędzierzyn-Koźle – Racibórz oraz Opole – Częstochowa w rozkładach jazdy pociągów 2023/2024, 2024/2025 2025/2026.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u></p>	<p>W dniu 7 grudnia 2023 r. zawarto porozumienie pomiędzy Województwem Śląskim a Województwem Opolskim.</p> <p>Zadanie w trakcie realizacji.</p>

	<p>Uchwała Nr LVIII/594/2023 z 24 października 2023 r. w sprawie powierzenia Województwu Śląskiemu zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego w kolejowych przewozach pasażerskich na odcinku linii kolejowej Kluczbork – Lubliniec w rozkładach jazdy pociągów 2023/2024, 2024/2025 2025/2026 i przyjęcia od Województwa Śląskiego zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego w kolejowych przewozach pasażerskich na odcinkach linii kolejowych Kędzierzyn-Koźle – Racibórz oraz Opole – Częstochowa w rozkładach jazdy pociągów 2023/2024, 2024/2025 2025/2026.</p>	
19.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie Gminie Lewin Brzeski realizacji zadania własnego Województwa Opolskiego w zakresie wykonania ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 462 (ulicy Kolejowej) w miejscowości Łosiów</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVIII/596/2023 z 24 października 2023 r. w sprawie powierzenia Gminie Lewin Brzeski realizacji zadania własnego Województwa Opolskiego w zakresie wykonania ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 462 (ulicy Kolejowej) w miejscowości Łosiów</p>	<p>Zadanie zostało powierzone do realizacji Gminie Lewin Brzeski zgodnie z Porozumieniem nr DIG.041.3.2023 zawartym 7 listopada 2023 roku.</p>
20.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej Gminie Skoroszyce na wykonanie zadania pn.: „Przebudowa i rozbudowa dróg w Skoroszycach – ulice: Słoneczna, Ogrodowa i Działkowa – Etap 3”.</p> <p><u>Podstawa prawna</u> Uchwała Nr LVIII/604/2023 z 24 października 2023 r. w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej Gminie Skoroszyce na wykonanie zadania pn.: „Przebudowa i rozbudowa dróg w Skoroszycach – ulice: Słoneczna, Ogrodowa i Działkowa – Etap 3”.</p>	<p>Dotacja została przekazana zgodnie z Umową nr DIG.042.89.2023 zawartą 6 listopada 2023 r.</p>
21.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej Gminie Gorzów Śląski na realizację zadania pn.: „Przebudowa i rozbudowa garażu jednostki OSP Kobyła Góra - Pakoszów”.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u></p>	<p>Dotacja została przekazana zgodnie z Umową nr DIG.042.93.2023 zawartą 19 grudnia 2023 roku.</p>

	<p>Uchwała Nr LX/617/2023 z 19 grudnia 2023 r. w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej Gminie Gorzów Śląski na realizację zadania pn.: „Przebudowa i rozbudowa garażu jednostki OSP Kobyla Góra - Pakoszów”.</p>	
<p>Zadania realizowane w roku 2023 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych</p>	<p>1. <u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie w rozkładach jazdy pociągów 2020/2021, 2021/2022 i 2022/2023 Województwu Śląskiemu zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego w kolejowych przewozach pasażerskich na odcinku linii kolejowej Kluczbork – Lubliniec i przyjęcia od Województwa Śląskiego zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego w kolejowych przewozach pasażerskich na odcinkach linii kolejowych Kędzierzyn-Koźle – Racibórz oraz Opole – Częstochowa.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXIV/254/2020 z 24 listopada 2020 r. w sprawie powierzenia w rozkładach jazdy pociągów 2020/2021, 2021/2022 i 2022/2023 Województwu Śląskiemu zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego w kolejowych przewozach pasażerskich na odcinku linii kolejowej Kluczbork – Lubliniec i przyjęcia od Województwa Śląskiego zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego w kolejowych przewozach pasażerskich na odcinkach linii kolejowych Kędzierzyn-Koźle – Racibórz oraz Opole – Częstochowa.</p>	<p>W dniu 8 grudnia 2020 roku zawarto porozumienie pomiędzy Województwem Śląskim a Województwem Opolskim.</p> <p>Zadanie w trakcie realizacji.</p>
	<p>2. <u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie Gminie Dobrzeń Wielki wykonania projektu budowlano – wykonawczego dla zadania pn.: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 461 na odc. Kup-Brynica w zakresie budowy ścieżki pieszo-rowerowej” (odcinek drogi wojewódzkiej nr 461 przebiegający przez Gminę Dobrzeń Wielki).</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXI/329/2021 z 22 czerwca 2021 r. w sprawie powierzenia Gminie Dobrzeń Wielki wykonania projektu budowlano – wykonawczego dla zadania pn.: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 461 na odc. Kup-Brynica w zakresie budowy ścieżki pieszo-rowerowej” (odcinek drogi wojewódzkiej nr 461 przebiegający przez Gminę Dobrzeń Wielki).</p>	<p>W 2023 roku Gmina przekazała dokumentację zgodnie z zapisami Porozumienia nr DIG.041.3.2021 zawartego 24 września 2021 roku.</p>

Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2023 r. *	3.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Powierzenia Gminie Łubniany wykonania projektu budowlano – wykonawczego dla zadania pn.: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 461 na odc. Kup-Brynica w zakresie budowy ścieżki pieszo-rowerowej” (odcinek drogi wojewódzkiej nr 461 przebiegający przez Gminę Łubniany)</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXI/331/2021 z 22 czerwca 2021 r. w sprawie powierzenia Gminie Łubniany wykonania projektu budowlano – wykonawczego dla zadania pn.: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 461 na odc. Kup-Brynica w zakresie budowy ścieżki pieszo-rowerowej” (odcinek drogi wojewódzkiej nr 461 przebiegający przez Gminę Łubniany).</p>	W 2023 roku Gmina przekazała dokumentację zgodnie z zapisami Porozumienia nr DIG.041.3.2021 zawartego dnia 24 września 2021 roku.
	DEPARTAMENT EDUKACJI I RYNKU PRACY (7)		
	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zmiany w Statucie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr L/509/2023 z 31 stycznia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały XX/136/2000 z 27 czerwca 2000 r. w sprawie utworzenia wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej pod nazwą „Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu” oraz nadania statutu.</p>	Uchwałą została wprowadzona zmiana w statucie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu dostosowując zapisy do obecnego stanu prawnego, określonego w ustawie z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W Statucie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu zmieniono zakres zadania, dodając fundusz europejski obowiązujący w okresie programowania 2021-2027, Europejski Funduszu Społecznego Plus. Następnie w lutym 2023 r. Zarząd Województwa Opolskiego podjął uchwałę w sprawie zatwierdzenia zmian w Regulaminie Organizacyjnym Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu dostosowując zadania i strukturę komórek organizacyjnych do realizacji zadań w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027.
2.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zwiększenie liczby stanowisk wicedyrektorów w Regionalnym Zespole Placówek Wsparcia Edukacji w Opolu (od 1 września 2023 r. jednostka zmieniła nazwę na Opolskie Centrum Edukacji w Opolu).</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr L/512/2023 z 31 stycznia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr XVII/187/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z 31 maja 2016 r. w sprawie połączenia Regionalnego Centrum Rozwoju Edukacji w Opolu i Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Opolu</p>	Ww. uchwałą została wprowadzona zmiana w statucie Regionalnego Zespołu Placówek Wsparcia Edukacji w Opolu umożliwiającą utworzenie w jednostce czwartego stanowiska wicedyrektora. Celem ww. zmiany było dostosowanie liczby stanowisk wicedyrektorów w jednostce (poprzez rozdzielanie kompetencji dotychczasowego wicedyrektora ds. administracyjnych i projektów pomiędzy wicedyrektora ds. administracyjnych i wicedyrektora ds. projektów) do wyzwań przed jakimi staje Zespół w obecnym okresie i w nadchodzących latach. Po zmianie statutu został znowelizowany Regulamin Organizacyjny RZPWE w Opolu, co umożliwiło obsadzenie utworzonego stanowiska wicedyrektora.	

		w Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji.	
	3.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Ustalenie stawki dodatku dla opiekuna stażu oraz mentora – nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Opolskie.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LIII/545/2023 z 25 kwietnia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXIX/308/2009 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 lutego 2009 r. w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli, zatrudnionych w szkołach i placówkach, dla których organem prowadzącym jest Województwo Opolskie.</p>	Uchwałą podniesiono dotychczasową wysokość dodatku funkcyjnego dla nauczycieli, którym powierzono sprawowanie funkcji opiekuna stażu, z kwoty 60 zł do 120 zł oraz wprowadzono do regulaminu wynagradzania funkcję mentora, o którym mowa w art. 9ca ust. 11-13 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela i ustalono mu dodatek funkcyjny w wysokości 120 zł.
	4.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Regulacja wysokości dodatków do wynagrodzeń zasadniczych nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Opolskie.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVI/577/2023 z 29 sierpnia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXIX/308/2009 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 lutego 2009 r. w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli, zatrudnionych w szkołach i placówkach, dla których organem prowadzącym jest Województwo Opolskie.</p>	Zmiany wprowadzone uchwałą umożliwiają bardziej elastyczne dysponowanie przez dyrektorów jednostek oświatowych dodatkami do wynagrodzeń zasadniczych nauczycieli, tworząc możliwość docenienia, w indywidualnych przypadkach, pracy nauczycieli.
	5.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zmiana nazwy Regionalnego Zespołu Placówek Wsparcia Edukacji w Opolu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVI/578/2023 z 29 sierpnia 2023 r. w sprawie zmiany nazwy Regionalnego Zespołu Placówek Wsparcia Edukacji.</p>	Uchwała weszła w życie 1 września br. i z tym dniem Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji w Opolu zmienił nazwę na Opolskie Centrum Edukacji.
	6.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Kryteria podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych województwa opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVIII/595/2023 z 24 października 2023 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XLVII/533/2014</p>	Uchwałą zostały wprowadzone zmiany kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych województwa opolskiego. Zmiany uwzględniają potrzeby powiatowych urzędów pracy i będą dotyczyły podziału środków Funduszu Pracy w 2024 r.

		z 28 października 2014 roku w sprawie przyjęcia kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych województwa opolskiego.	
	7.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Wyrażenie woli w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Chrzęstowice.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVIII/600/2023 z 24 października 2023 r. w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej Gminie Chrzęstowice.</p>	Umowa nr DEP-SSP.043.11.2023 pomiędzy Województwem Opolskim a Gminą Chrzęstowice w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Chrzęstowice z przeznaczeniem na realizację zadania inwestycyjnego pn.: „Adaptacja pomieszczeń na potrzeby przedszkola w Dębskiej Kuźni” podpisana została w dniu 24 października 2023 r. Na konto gminy przekazano kwotę 200 000 zł. Projekt w trakcie realizacji.
Zadania realizowane w roku 2023 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zasady udzielenia stypendiów w ramach programu pomocy stypendialnej „Wspieramy najlepszych IV”.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XLIV/463/2022 z 21 czerwca 2022 r. w sprawie zasad, warunków i trybu udzielania stypendiów w ramach programu pomocy stypendialnej realizowanego w ramach projektu pn. „Wspieramy najlepszych IV” realizowanego w ramach Poddziałania 9.1.5 RPO WO 2014-2020.</p>	Uchwałą zostały wprowadzone zasady, warunki i tryb udzielania stypendiów w ramach programu pomocy stypendialnej realizowanego w ramach projektu pn. „Wspieramy najlepszych IV” pod kątem naboru wniosków na rok szkolny 2022/2023. Na podstawie uchwały zostały przyznane stypendia uczniom i uczennicom oraz było realizowane ich wsparcie przez cały rok szkolny.
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2023 r.*	DEPARTAMENT KULTURY I DZIEDZICTWA REGIONALNEGO (6)		
	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie Gminie Gogolin realizacji zadania własnego Województwa Opolskiego pn. „Rekordowo na ludowo w rytmach orkiestr dętych – 800 lat Gogolina” w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego na 2023 r. – V edycja”.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LI/514/2023 z 28 lutego 2023 r. w sprawie powierzenia Gminie Gogolin realizacji zadania własnego Województwa Opolskiego pn. „Rekordowo na ludowo w rytmach orkiestr dętych – 800 lat Gogolina” w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego na 2023 r. – V edycja”.</p>	W wyniku podjętej uchwały podpisane zostało porozumienie z Gminą Gogolin, w którym Województwo Opolskie powierzyło Gminie Gogolin do realizacji zadanie publiczne pn. „Rekordowo na ludowo w rytmach orkiestr dętych – 800 lat Gogolina” w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego na 2023 r. – V edycja”. Na realizację ww. zadania Gmina Gogolin otrzymała dotację celową w łącznej kwocie 90 000,00 zł.

	<p>2. <u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie Gminie Prószków realizacji zadania własnego Województwa Opolskiego pn. „Muzyka łączy pokolenia – IV edycja” w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego na 2023 r. – V edycja”.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LI/515/2023 z 28 lutego 2023 r. w sprawie powierzenia Gminie Prószków realizacji zadania własnego Województwa Opolskiego pn. „Muzyka łączy pokolenia – IV edycja” w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego na 2023 r. – V edycja”.</p>	<p>W wyniku podjętej uchwały podpisane zostało porozumienie z Gminą Prószków, w którym Województwo Opolskie powierzyło Gminie Prószków realizację zadania publicznego pn. „Muzyka łączy pokolenia – IV edycja” w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego na 2023 r. – V edycja”.</p> <p>Na realizację ww. zadania Gmina Prószków otrzymała dotację celową w łącznej kwocie 100 000,00 zł.</p>
	<p>3. <u>Nazwa zadania:</u> Ustanowienie szczegółowych warunków i trybu przyznawania Nagrody Marszałka Województwa Opolskiego „ZABYTEK NA MEDAL”.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LI/522/2023 z 28 lutego 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania Nagrody Marszałka Województwa Opolskiego „ZABYTEK NA MEDAL”.</p>	<p>W wyniku podjętej uchwały ustanawiana została doroczna nagroda Marszałka Województwa Opolskiego „ZABYTEK NA MEDAL” dla podkreślenia znaczenia ochrony materialnego dziedzictwa kulturowego województwa opolskiego oraz propagowania najlepszych wzorów utrzymania i zagospodarowania zabytków.</p> <p>W roku 2023 przyznano 10 Nagród Marszałka Województwa Opolskiego „Zabytek na Medal”.</p>
	<p>4. <u>Nazwa zadania:</u> Rozstrzygnięcie naboru wniosków o dotacje w roku 2023 na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnych ewidencjach zabytków, znajdujących się na obszarze województwa opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr LII/533/2023 z 28 marca 2023 r. w sprawie rozstrzygnięcia naboru wniosków o dotacje w roku 2023 na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnych ewidencjach zabytków, znajdujących się na obszarze województwa opolskiego.</p>	<p>W wyniku podjętej uchwały dokonano rozstrzygnięcia naboru wniosków o dotacje w roku 2023 na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnych ewidencjach zabytków, znajdujących się na obszarze województwa opolskiego. Przyznano dotacje podmiotom, spełniającym warunki formalne i merytoryczne, na łączną kwotę 1 200 000,00 zł.</p>

	<p>5. <u>Nazwa zadania:</u> Rozstrzygnięcie drugiego naboru wniosków o dotacje w roku 2023 na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnych ewidencjach zabytków, znajdujących się na obszarze województwa opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr LV/562/2023 z 13 czerwca 2023 r. w sprawie rozstrzygnięcia drugiego naboru wniosków o dotacje w roku 2023 na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnych ewidencjach zabytków, znajdujących się na obszarze województwa opolskiego.</p>	<p>Na podstawie ww. uchwały przyznano 19 dotacji celowych na łączną kwotę w wysokości 500 000 zł oraz podpisano z beneficjentami umowy na realizację prac przy zabytkach, które prowadzone były do 31 grudnia 2023 r.</p>
	<p>6. <u>Nazwa zadania:</u> Rozstrzygnięcie drugiego naboru wniosków o dotacje w roku 2023 na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnych ewidencjach zabytków, znajdujących się na obszarze województwa opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVI/574/2023 z 30 sierpnia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały Nr LV/562/2023 Sejmiku Województwa Opolskiego z 13 czerwca 2023 r. w sprawie rozstrzygnięcia drugiego naboru wniosków o dotacje w roku 2023 na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnych ewidencjach zabytków, znajdujących się na obszarze województwa opolskiego.</p>	<p>W związku z rezygnacją podmiotu Wspólnota Mieszkaniowa Budynku nr 3, ul. Armii Krajowej, 46-200 Kluczbork (zadanie: Remont elewacji północnej, przyznana dotacja: 30 000 zł) oraz zmniejszeniem zakresu robót budowlanych wskazanych we wniosku złożonym przez podmiot Wspólnota Mieszkaniowa Budynku nr 23, ul. Pułaskiego, 46-200 Kluczbork (zadanie: Remont dachu wraz z remontem świetlika, przyznana dotacja 40 000 zł), który ograniczył zakres zadania i wykorzystał dotację w mniejszej wysokości, tj. w kwocie 10 000 zł (zadanie: Remont świetlika), Sejmik Województwa Opolskiego, uwzględniając rekomendacje komisji ocenianej wnioski, wprowadził zmiany w przedmiotowej uchwale i przekazał niewykorzystane środki w wysokości 60 000 zł na realizację dwóch innych zadań zgłoszonych w ramach tego samego naboru wniosków: Wspólnota Mieszkaniowa Budynku nr 11 ul. Pułaskiego, 46-200 Kluczbork, zadanie: Remont elewacji budynku wielorodzinnego ul. Pułaskiego 11 w Kluczborku, dotacja: 30 000 zł oraz Wspólnota Mieszkaniowa Budynku nr 2, ul. Dzierżona, 46-200 Kluczbork, zadanie: Remont elewacji zachodniej, dotacja 30 000 zł.</p>
<p>Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2023 r.*</p>	DEPARTAMENT SPORTU I TURYSTYKI (5)	
	<p>1. <u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Gminy Dąbrowa z przeznaczeniem na wykonanie robót dodatkowych związanych z budową hali sportowej w Naroku</p> <p><u>Podstawa prawna:</u></p>	<p>Gminie Dąbrowa przyznano dotację w kwocie 50 tys. zł na realizację przedmiotowego zadania na podstawie umowy Nr DST.041.3.2023 z dnia 17 kwietnia 2023 r. Zadanie wykonano w terminie określonym w Aneksie z dnia 30 maja 2023 r. do ww. umowy oraz zgodnie ze zmienionym harmonogramem rzeczowo-finansowym.</p>

	<p>Uchwała Nr LII/535/2023 z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Gminy.</p>	<p>Sprawozdanie z rozliczenia dotacji zatwierdzono w dniu 11 sierpnia 2023 r.</p>
2.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Gminy Kędzierzyn-Koźle z przeznaczeniem na zakup i montaż telebimu w Hali Widowiskowo-Sportowej „Azoty” w Kędzierzynie-Koźlu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LII/536/2023 z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Gminy Kędzierzyn-Koźle z przeznaczeniem na zakup i montaż telebimu w Hali Widowiskowo-Sportowej „Azoty” w Kędzierzynie-Koźlu.</p>	<p>Zadanie zostało zrealizowane na podstawie zapisów umowy Nr DST.041.2.2023 z dnia 26 maja 2023 r. oraz Aneksu nr 1 do niniejszej umowy zawartego w dniu 27 września 2023 r. Na realizację przedmiotowego zadania Gminie Kędzierzyn-Koźle przyznano 200 tys. zł. Zadanie zostało wykonane w terminie, zgodnie z warunkami umownymi oraz określonymi w specyfikacji technicznej sprzętu. Sprawozdanie z wykonania zadania zostało zatwierdzone w dniu 31.10.2023 r.</p>
3.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Miasta Opole z przeznaczeniem na remont i modernizację krytej pływalni „Wodna Nuta” w Opolu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LII/537/2023 z 28 marca 2023 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Miasta Opola z przeznaczeniem na remont i modernizację krytej pływalni „Wodna Nuta” w Opolu.</p>	<p>Na podstawie podjętej uchwały Województwo Opolskie przekazało dotację w wysokości 350 000,00 zł na remont i modernizację krytej pływalni „Wodna Nuta” w Opolu.</p>
4.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Powiatu Prudnickiego z przeznaczeniem na przebudowę boiska sportowego przy kompleksie sportowym w Prudniku przy ul. Kościuszki 76 oraz zakup sprzętu lekkoatletycznego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVII/586/2023 z 26 września 2023 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Powiatu Prudnickiego z przeznaczeniem na przebudowę boiska sportowego przy kompleksie sportowym w Prudniku przy ul. Kościuszki 76 oraz zakup sprzętu lekkoatletycznego.</p>	<p>Na podstawie podjętej uchwały Województwo Opolskie przekazało Powiatowi Prudnickiemu dotację w wysokości 300 000 zł. Z przeznaczeniem na przebudowę boiska i zakup sprzętu sportowego. Dotacja przekazana zgodnie z zawartą w dniu 12 października 2023 r. umową nr DST.041.1.2023 oraz Aneksem nr 1 do ww. umowy z dnia 28 grudnia 2023 r., zmieniającym zestawienie rzeczowo – finansowe. Zadanie realizowane do końca 2023 r. oczekuje na sprawozdanie.</p>

Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2023 r.*	5.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie Gminie Pakosławice realizacji zadania własnego Województwa Opolskiego pn. „Dziś Orlik Klubowy, Jutro Stadion Narodowy – 5 Edycja” w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego na 2023 r. – V edycja”.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LII/534/2023 r. w sprawie powierzenia Gminie Pakosławice realizacji zadania własnego Województwa Opolskiego pn. „Dziś Orlik Klubowy, Jutro Stadion Narodowy – 5 Edycja” w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego na 2023 r. – V edycja”.</p>	<p>W wyniku podjętej uchwały podpisane zostało porozumienie z Gminą Pakosławice, w którym Województwo Opolskie powierzyło Gminie realizację zadania publicznego pn. Dziś Orlik Klubowy, Jutro Stadion Narodowy – 5 Edycja” w ramach „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego na 2023 r. – V edycja”</p> <p>Na realizację ww. zadania Gmina Pakosławice otrzymała dotację celową w łącznej kwocie 150 000,00 zł.</p>
	DEPARTAMENT ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH (3)		
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2023 r.*	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Skrócenie okresu polowań na zwierzęta łowne: krzyżówki, głowienki, cyraneczki, czernice, łyski, gęsi: gęgawy, zbożowe i białoczelne na terenie województwa opolskiego w obszarach Natura 2000: Zbiornik Nyski PLB160002, Zbiornik Otmuchowski PLB160003, Zbiornik Turawa PLB160004, Grądy Odrzańskie PLB020002, Bory Niemodlińskie PLH160005 oraz na terenie Stobrowskiego Parku Krajobrazowego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr L/505/2023 z 31 stycznia 2023 r. w sprawie skrócenia okresu polowań na zwierzęta łowne: krzyżówki, głowienki, cyraneczki, czernice, łyski, gęsi: gęgawy, zbożowe i białoczelne na terenie województwa opolskiego w obszarach Natura 2000: Zbiornik Nyski PLB160002, Zbiornik Otmuchowski PLB160003, Zbiornik Turawa PLB160004, Grądy Odrzańskie PLB020002, Bory Niemodlińskie PLH160005 oraz na terenie Stobrowskiego Parku Krajobrazowego.</p>	<p>Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego 7 lutego 2023 r. pod pozycją 591 i przesłana pismem nr DWO-RRŁ.7131.12.2022.MA 10 lutego 2023 r. do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach, Państwowej Straży Rybackiej w Opolu i Państwowej Straży Łowieckiej w Opolu oraz 13 lutego br. do Śląskiego Towarzystwa Ornitologicznego i Zarządu Okręgowego PZŁ w Opolu.</p>
	2.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej Powiatowi Kędzierzyńsko-Kozielskiemu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LII/528/2023 z 28 marca 2023 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Kędzierzyńsko-Kozielskiemu w formie dotacji celowej.</p>	<p>Pismem nr DWO-RRŁ.0632.5.2023.5 z dnia 27 kwietnia 2023 r. przekazano Powiatowi Kędzierzyńsko-Kozielskiemu informację o podjęciu uchwały. 10 lipca 2023 podpisano umowę Nr R.U.DWO-RRŁ.042.25.2023 w sprawie udzielenia Powiatowi Kędzierzyńsko-Kozielskiemu dotacji celowej na dofinansowanie zadania pn.: „Organizacja Dożynek Powiatowych”.</p>

Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2023 r.*	3.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie realizacji części zadania pn. „Dożynki Wojewódzkie 2023” Gminie Komprachcice.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LIII/547/2023 z 25 kwietnia 2023 r. w sprawie powierzenia realizacji części zadania pn. „Dożynki Wojewódzkie 2023” Gminie Komprachcice.</p>	<p>Pismem nr DWO-RRŁ.5040.1.7.2023.MKC z 26 kwietnia 2023 r. przekazano Gminie Komprachcice przedmiotową uchwałę. Uchwałę nr LXVII.359.2023 Rady Gminy Komprachcice z dnia 27 kwietnia 2023 r. Gmina Komprachcice przyjęła od Województwa Opolskiego realizację części zadania publicznego pn. „Dożynki Wojewódzkie 2023”. W związku z powyższym 24 maja 2023 r. zostało podpisane porozumienie pomiędzy Województwem Opolskim, a Gminą Komprachcice w sprawie powierzenia Gminie Komprachcice realizacji części zadania pn. „Dożynki Wojewódzkie 2023”.</p>
	DEPARTAMENT WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ I PROMOCJI REGIONU (2)		
	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Marszałkowska Inicjatywa Sołecka opolskie w latach 2023-2025.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LII/527/2023 z 28 marca 2023 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Opolskiego pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa opolskiego w formie dotacji celowej na dofinansowanie zadań w ramach projektu pn. Marszałkowska Inicjatywa Sołecka- Opolskie w latach 2023-2025.</p>	<p>Na podstawie Uchwały udzielono z budżetu Województwa Opolskiego pomocy finansowej jednostkom samorządu województwa opolskiego w formie dotacji celowej na dofinansowanie zadań w ramach Marszałkowskiej Inicjatywy Sołeckiej – Opolskie w latach 2023-2025, udzielanej na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie realizacji małych projektów lokalnych na terenach wiejskich w łącznej wysokości 2 251 935,32 zł na rok 2023.</p> <p>Szczegółowe warunki udzielenia pomocy finansowej oraz zasady rozliczania środków, zostały określone w umowach zawartych pomiędzy Województwem Opolskim a jednostkami samorządu województwa opolskiego wymienionymi w „Liście Wnioskodawców MIS” stanowiącej załącznik do w/w Uchwały.</p> <p>W okresie od kwietnia do maja 2023 r. podpisano 68 umów na realizację 347 zadań sołeckich i przekazano pomoc finansową. Realizacja zadań w ramach projektu MIS trwała do 31.10.2023 r., a następnie rozliczenie pomocy finansowej na podstawie złożonych sprawozdań końcowych gmin za 2023 rok. Ostatecznie zrealizowano zadania przez 342 sołectwa spośród 347 zgłoszonych.</p> <p>Z przyczyn nie dających się przewidzieć w momencie wypełniania wniosku i podpisywania umów, część zadań nie została zrealizowana i zostały przeniesiona na kolejny rok – 2024, a środki finansowe zwrócone do budżetu Województwa Opolskiego na podstawie zawartych aneksów do umów.</p> <p>W ramach przedsięwzięcia MIS w 2023 r. do dnia 31.12.2023r. kwota udzielonej dotacji na realizację zadań w 342 sołectwach wyniosła 2 210 131,21 zł.</p>

	<p>2. <u>Nazwa zadania:</u> Marszałkowski Budżet Obywatelski Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LIII/549/2023 z 25 kwietnia 2023 r., w sprawie zmiany uchwały Nr VI/57/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r. w sprawie konsultacji wojewódzkich dotyczących projektu - Marszałkowski Budżet Obywatelski Województwa Opolskiego.</p>	<p>Na podstawie przyjętej przez Sejmik Województwa Opolskiego zmiany uchwały dot. zmiany regulaminu Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego w 2023 roku została wprowadzona po raz pierwszy platforma internetowa MBO do składania zadań w ramach budżetu obywatelskiego. Dzięki zmianie uchwały i tym samym zmianie regulaminu przybyło zgłoszeń propozycji zadań oraz diametralnie zmniejszyła się ilość błędów przy składanych zadaniach w ramach MBO. Pozostałe części regulaminu tj. ocena i głosowanie na zadania pozostały bez zmian w stosunku do lat poprzednich. Uchwała będzie kontynuowana corocznie w ramach MBO.</p>
<p>Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2023 r. *</p>	DEPARTAMENT OCHRONY ŚRODOWISKA (2)	
	<p>1. <u>Nazwa zadania:</u> Zmiana statutu Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych określająca strukturę organizacyjną jednostki.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LV/567/2023 z dnia 13 czerwca 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXXIV/365/2009 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 14 sierpnia 2009 r. w sprawie nadania statutu Zespołowi Opolskich Parków Krajobrazowych.</p>	<p>Niniejszą uchwałą Sejmik Województwa Opolskiego dokonał zmiany w statucie Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych określającym strukturę organizacyjną jednostki.</p>
<p>Zadania realizowane w roku 2023 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych *</p>	<p>2. <u>Nazwa zadania:</u> Aktualizacja programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVII/592/2023 z dnia 26 września 2023 r. w sprawie aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego”.</p>	<p>Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego z dnia 29 września 2023 r. pod poz. 2845.</p> <p>Aktualizacja programu weszła w życie 13 października 2023 r.</p>
	<p>1. <u>Nazwa zadania:</u> Realizacja Programu ochrony środowiska dla województwa opolskiego na lata 2021-2027</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> XXXVI/365/2021 z 30 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla województwa opolskiego na lata 2021-2027”.</p>	<p>Zadanie w trakcie realizacji. W listopadzie 2023 r. przedstawiono sejmikowi województwa pierwszy raport z realizacji programu za lata 2021-2022.</p>

	2.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Nowelizacja tzw. uchwały antysmogowej.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXVI/368/2021 z 30 listopada 2021 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa opolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw</p>	Zadanie w trakcie realizacji.
	3.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Realizacja Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr VIII/76/2019 w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego”.</p>	Z realizacji programu ochrony środowiska przed hałasem są sporządzane raporty przez zarządców dróg i linii kolejowych i następnie przekazywane do Marszałka Województwa Opolskiego, na podstawie, których sporządzane jest sprawozdanie z programu ochrony środowiska przed hałasem. W opracowywanym aktualnie nowym programie ochrony środowiska przed hałasem (planowane przyjęcie – maj/czerwiec 2024) opracowane zostanie podsumowanie efektów całego, dotychczasowego programu ochrony środowiska przed hałasem.
	BIURO DIALOGU I PARTNERSTWA OBYWATELSKIEGO (2)		
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2023 r.*	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Przyjęcie Programu współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2024 rok.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVIII/598/2023 z 24 października 2023 r. w sprawie przyjęcia Programu współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2024 rok.</p>	Zadanie w trakcie realizacji.
	2.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Przyjęcia „Regulaminu konsultowania aktów prawa miejscowego z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego oraz z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji”.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVIII/599/2023 z 24 października 2023 r. w sprawie</p>	Niniejszą uchwałą Sejmik Województwa Opolskiego dokonał zmiany w regulaminie. Na tej podstawie utraciła moc uchwała nr I/13/2014 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 listopada 2014 w sprawie przyjęcia „Regulaminu konsultowania aktów prawa miejscowego z organizacjami pozarządowymi w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji oraz z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego” (Dz Urz. Woj. Opolskiego z 2014 r. poz. 2745).

	<p>przyjęcia „Regulaminu konsultowania aktów prawa miejscowego z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego oraz z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji”.</p>	
<p>Zadania realizowane w roku 2023 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych*</p>	<p>1. <u>Nazwa zadania:</u> Przyjęcie Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na lata 2021 – 2025.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXIV/248/2020 z 24 listopada 2020 r. w sprawie przyjęcie Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na lata 2021 – 2025.</p>	<p>Zadanie w trakcie realizacji.</p>
<p>Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2023 r.*</p>	BIURO SEJMIKU (20)	
	<p>1. <u>Nazwa zadania:</u> Zatwierdzenie planów pracy Komisji Stałych Sejmiku Województwa Opolskiego na 2023 rok.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr L/502/2023 z 31 stycznia 2023 r. w sprawie zatwierdzenia planów pracy Komisji Stałych Sejmiku Województwa Opolskiego na 2023 rok.</p>	<p>Plan pracy Komisji Stałych Sejmiku Województwa Opolskiego na 2023 rok przekazano Departamentom i Biurom UMWO celem przygotowania poszczególnych materiałów. Uchwałę na bieżąco realizowały w roku 2023 komisje merytoryczne Sejmiku Województwa Opolskiego.</p>
	<p>2. <u>Nazwa zadania:</u> Zmiana składu Komitetu Audytu dla Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr L/508/2023 z 31 stycznia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały Nr III/23/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z 22 stycznia 2019 r. w sprawie powołania Komitetu Audytu dla Województwa Opolskiego.</p>	<p>Niniejszą uchwałą Sejmik Województwa Opolskiego dokonał zmiany w składzie Komitetu Audytu dla Województwa Opolskiego w ten sposób, że w miejsce Radnego Huberta Kołodzieja powołano Radną Edytę Golę.</p>
	<p>3. <u>Nazwa zadania:</u> Przyjęcie rezolucji dla uczczenia 25 rocznicy obrony samodzielności administracyjnej województwa opolskiego.</p>	<p>Zgodnie ze wskazaniem rezolucję przekazano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eurodeputowanym z województwa opolskiego i dolnośląskiego, - Posłom i Senatorom z województwa opolskiego, - Wojewodzie Opolskiemu,

	<p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr L/510/2023 z 31 stycznia 2023 r. w sprawie przyjęcia rezolucji dla uczczenia 25 rocznicy obrony samodzielności administracyjnej województwa opolskiego przez mieszkańców regionu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Starostom powiatów z województwa opolskiego, - Prezydentom, burmistrzom i wójtom gmin z województwa opolskiego, - Mieszkańcom województwa opolskiego za pośrednictwem środków masowego przekazu.
4.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Uchwalenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Opolskiego na 2023 rok.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr L/511/2023 z 31 stycznia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr XLIX/501/2022 Sejmiku Województwa Opolskiego z 20 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Opolskiego na 2023 r.</p>	Realizację zmienionego planu kontroli Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Opolskiego na 2023 rok, powierzono przedmiotowej Komisji.
5.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Rozpatrzenia skargi na Zarząd Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr LI/516/2023 z 28 lutego 2023 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na Zarząd Województwa Opolskiego.</p>	Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w tejże sprawie, uznał skargę za nieuzasadnioną.
6.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Rozpatrzenie skargi na OCRG.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr LI/517/2023 z 28 lutego 2023 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki.</p>	Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w tejże sprawie, uznał skargę za częściowo uzasadnioną.
7.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Rozpatrzenie wniosku dot. stanowienia i wysokości opłat za egzaminy państwowe na prawo jazdy w Wojewódzkich Ośrodkach Ruchu Drogowego</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr LII/529/2023 z 28 marca 2023 r. w sprawie rozpatrzenia wniosku dotyczącego stanowienia i wysokości opłat za egzaminy państwowe na prawo jazdy w Wojewódzkich Ośrodkach Ruchu Drogowego.</p>	Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji nie uwzględnił wniosku dotyczącego stanowienia i wysokości opłat za egzaminy państwowe na prawo jazdy w Wojewódzkich Ośrodkach Ruchu Drogowego.
8.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Rozpatrzenie wniosku dot. stanowienia i wysokości opłat za egzaminy państwowe na prawo jazdy w Wojewódzkich Ośrodkach Ruchu Drogowego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u></p>	Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji nie uwzględnił wniosku dotyczącego stanowienia i wysokości opłat za egzaminy państwowe na prawo jazdy w Wojewódzkich Ośrodkach Ruchu Drogowego.

		Uchwała nr LII/530/2023 z 28 marca 2023 r. w sprawie rozpatrzenia wniosku dotyczącego stanowienia i wysokości opłat za egzaminy państwowe na prawo jazdy w Wojewódzkich Ośrodkach Ruchu Drogowego.	
	9.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Rozpatrzenie petycji dot. zwiększenia świadomości prawnej dotyczącej transplantacji.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr LII/531/2023 z 28 marca 2023 r. w sprawie rozpatrzenia petycji dot. zwiększenia świadomości prawnej dotyczącej transplantacji wśród lokalnej społeczności.</p>	Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji uwzględnił wnioski zawarte w petycji dot. zwiększenia świadomości prawnej dotyczącej transplantacji wśród lokalnej społeczności.
	10.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Rozpatrzenie petycji dot. odwołania Przewodniczącego Sejmiku Województwa Opolskiego</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr LII/532/2023 z 28 marca 2023 r. w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej odwołania Przewodniczącego Sejmiku Województwa Opolskiego.</p>	Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji nie uwzględnił wniosków zawartych w petycji dotyczącej odwołania Przewodniczącego Sejmiku Województwa Opolskiego.
	11.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Rozpatrzenie skargi na działalność Specjalistycznego Szpitala im. Ks. Biskupa Józefa Nathana w Branicach.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr LIV/554/2023 z 30 maja 2023 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Specjalistycznego Szpitala im. Ks. Biskupa Józefa Nathana w Branicach.</p>	Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w tejże sprawie, uznał skargę za nieuzasadnioną.
	12.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Rozpatrzenie petycji w obronie dobrego imienia św. Jana Pawła II.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr LIV/555/2023 z 30 maja 2023 r. w sprawie rozpatrzenia petycji w obronie dobrego imienia św. Jana Pawła II.</p>	Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji nie uwzględnił wniosku zawartego w petycji dotyczącego podjęcia uchwały intencjonalnej w obronie dobrego imienia św. Jana Pawła II.
	13.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenia wotum zaufania Zarządowi Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LV/557/2023 z 13 czerwca 2023 r. w sprawie udzielenia Zarządowi Województwa Opolskiego wotum zaufania.</p>	Sejmik Województwa Opolskiego po rozpatrzeniu Raportu o stanie Województwa Opolskiego za 2022 rok oraz przeprowadzonej debacie, udzielił Zarządowi Województwa Opolskiego wotum zaufania.

	14.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Wskazanie kandydatów na członków Rady Muzeum działającej przy Muzeum Śląska Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVI/575/2023 z 30 sierpnia 2023 r. w sprawie wskazania kandydatów na członków Rady Muzeum działającej przy Muzeum Śląska Opolskiego.</p>	W związku z zakończeniem kadencji wszystkich członków Rady Muzeum działającej przy Muzeum Śląska Opolskiego, zaistniała konieczność wskazania przez Sejmik Województwa Opolskiego trzech kandydatów na członków Rady, którzy będą pełnili swoje funkcję podczas następnej kadencji w latach 2023- 2027. Niniejszą uchwałą Sejmik jako kandydatów na członków Rady wskazał radnych: Rafała Bartka, Tomasza Gabora, Brygidę Kolendę-Łabuś.
	15.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Wskazanie kandydatów na członków Rady Muzeum działającej przy Muzeum Wsi Opolskiej.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVI/576/2023 z 30 sierpnia 2023 r. w sprawie wskazania kandydatów na członków Rady Muzeum działającej przy Muzeum Wsi Opolskiej.</p>	W związku z zakończeniem kadencji wszystkich członków Rady Muzeum działającej przy Muzeum Wsi Opolskiej, zaistniała konieczność wskazania przez Sejmik Województwa Opolskiego trzech kandydatów na członków Rady, którzy będą pełnili swoje funkcję podczas następnej kadencji w latach 2023-2027. Niniejszą uchwałą Sejmik jako kandydatów na członków Rady wskazał radnych: Edytę Gołę, Jolantę Wilczyńską, Martynę Nakonieczny.
	16.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Rozpatrzenie skargi na Zarząd Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVI/583/2023 z 30 sierpnia 2023 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na Zarząd Województwa Opolskiego.</p>	Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w tejże sprawie, uznał skargę za nieuzasadnioną.
	17.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Rozpatrzenie skargi na Marszałka Województwa Opolskiego</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVI/584/2023 z 30 sierpnia 2023 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na Marszałka Województwa Opolskiego.</p>	Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w tejże sprawie, uznał skargę za nieuzasadnioną.
	18.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Rozpatrzenie skargi na Zarząd Dróg Wojewódzkich.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LVI/585/2023 z 30 sierpnia 2023 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na Zarząd Dróg Wojewódzkich.</p>	Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w tejże sprawie, uznał skargę za uzasadnioną.
	19.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Rozpatrzenie petycji dot. określenia nowych przystanków autobusowych utworzonych przy drodze wojewódzkiej nr 487 w miejscowości Byczyna.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LX/612/2023 z 19 grudnia 2023 r. w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej określenia nowych przystanków</p>	Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji uwzględnił wniosek zawarty w petycji polegający na uwzględnieniu nowych przystanków autobusowych utworzonych przy drodze wojewódzkiej nr 487 w miejscowości Byczyna, co umożliwi ich zamieszczenie w rozkładach jazdy operatorów i przewoźników drogowych wykonujących regularne przewozy osób w transporcie drogowym.

		autobusowych utworzonych przy drodze wojewódzkiej nr 487 w miejscowości Byczyna.	
	20.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Przyjęcie rezolucji o ogłoszeniu w województwie opolskim roku 2024 Rokiem 20-lecia obecności Województwa Opolskiego w UE.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr LX/621/2023 z 19 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia rezolucji o ogłoszeniu w województwie opolskim roku 2024 Rokiem 20-lecia obecności Województwa Opolskiego w Unii Europejskiej.</p>	Zgodnie ze wskazaniem rezolucję przekazano: - Eurodeputowanym z województwa opolskiego i dolnośląskiego, - Posłom i Senatorom z woj. opolskiego, - Wojewodzie Opolskiemu, - Starostom powiatów z woj. opolskiego, - Prezydentom, burmistrzom i wójtom gmin z województwa opolskiego, - Mieszkańcom województwa opolskiego za pośrednictwem środków masowego przekazu.
Zadania realizowane w roku 2023 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych*	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Uchwalenie planu pracy Sejmiku Województwa Opolskiego na 2023 rok.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXVII/494/2022 z 20 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia planu pracy Sejmiku Województwa Opolskiego na 2023 rok.</p>	Plan pracy Sejmiku Województwa Opolskiego na 2023 rok przekazano Departamentom i Biurom UMWO celem przygotowania poszczególnych materiałów. Uchwałę na bieżąco realizował w roku 2023 Sejmik Województwa Opolskiego.
	2.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Uchwalenie planu kontroli Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Opolskiego na 2023 rok.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XLIX/501/2022 z 20 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Opolskiego na 2023 rok.</p>	Realizację planu kontroli Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Opolskiego na 2023 rok powierzono przedmiotowej Komisji.

Wskaźniki STRATEGII OPOLSKIE 2030

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	2019	2020	2021	2022	2023	Wartość dla Polski w ostatnim dostępnym roku badanego okresu	Wartość/trend w roku docelowym (2030)	Źródło
CEL STRATEGICZNY – CZŁOWIEK I RELACJE – MIESZKAŃCY GOTOWI NA WYZWANIA I TWORZĄCY OTWARTĄ WSPÓLNOTĘ										
1	liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców	liczba	3,75	3,98	4,10	4,26	-	4,26	wzrost	GUS
2	liczba ubezpieczonych cudzoziemców w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych do ubezpieczonych ogółem (osoby fizyczne) w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych	%	4,88	5,53	6,16	6,76	6,96	6,93	wzrost	obliczenia własne - dane ZUS
3	liczba wydanych kart w ramach inicjatywy Opolska Karta Rodziny i Seniora (narastająco od 2014 r.)	liczba	84 693	89 522	93 968	101 630	109 173	nie dotyczy	wzrost	UMWO/DRP
4	osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu w wieku 25–64 lat	%	3,10	2,70	3,90	6,80	-	7,60	wzrost	GUS
5	zdawalność egzaminu maturalnego (odsetek sukcesów w terminie głównym)	%	80,30	73,60	72,90	76,50	75,20	74,60	wzrost	CKE
6	studenci i absolwenci szkół wyższych na kierunkach matematycznych, przyrodniczych i technicznych wg klasyfikacji ISCED-F2013 jako % studentów i absolwentów szkół wyższych	%	31,74	30,90	30,90	29,97	-	31,52	wzrost	obliczenia własne - dane GUS
7	odsetek osób w wieku 16–74 lat korzystających z Internetu w kontaktach prywatnych z administracją publiczną	%	32,70	29,00	37,90	44,00	53,70	58,50	wzrost	GUS
8	liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności	liczba	398	370	336	312	-	344	spadek	GUS

9	liczba lekarzy na 10 tys. ludności (personel pracujący ogółem)	liczba	23,50	23,70	24,40	24,80	-	34,80	wzrost	Urząd Statystyczny w Opolu
10	zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych	‰	3,70	4,00	4,00	2,40	-	3,80	spadek	GUS
11	liczba widzów i słuchaczy w teatrach i instytucjach muzycznych na 1 000 mieszkańców	liczba	208,16	40,70	116,83	159,32	-	246,09	wzrost	GUS
12	ćwiczący w klubach sportowych na 1 000 mieszkańców (rokiem bazowy jest rok 2018)	liczba	31,8	31,70	-	33,50	-	29,40	wzrost	GUS
13	poszkodowani w wypadkach przy pracy (poszkodowani ogółem na 1 000 pracujących)	liczba	7,08	5,67	6,31	5,85	-	4,76	spadek	GUS
14	zdarzenia wymagające udziału jednostek ochrony przeciwpożarowej na 1 000 ludności	liczba	13	19	18	17	-	16	spadek	GUS
15	łącznie wydatki gmin i powiatów na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową na mieszkańca	zł	141,61	161,14	158,70	217,54	-	219,90	wzrost	GUS
CEL STRATEGICZNY – ŚRODOWISKO I ROZWÓJ – ŚRODOWISKO ODPORNE NA ZMIANY KLIMATU I SPRZYJAJĄCE ROZWOJOWI										
16	liczba dni z przekroczeniami wartości średniodobowej pyłu PM10 powyżej 50 µg/m ³	liczba	wg danych na poszcz. stacjach pomiaru (wskazanych w poniższej tabeli)				-	-	spadek	GIOS
17	udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem	%	4,00	4,10	3,90	5,60	-	21,00	wzrost	GUS
18	nakłady na środki trwałe służące ochronie powietrza atmosferycznego i klimatu	tys. zł	115 170,90	141 246,80	222 043,30	196 169,50	-	4 455 000,90	wzrost	GUS
19	zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku ogółem	dam ³	132 885,70	130 589,60	125 791,80	120 782,20	-	8 971 393,40	spadek	GUS
20	odpady komunalne zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	%	35,30	39,80	41,70	42,40	-	39,90	wzrost	GUS
21	ocena stanu wód powierzchniowych (w JCWP rzecznych): – dobry – zły	%	0,00	0,00	0,00	-	-	-	wzrost	GIOS
			100,00	100,00	100,00	-	-	-	spadek	
22	pojemność zbiorników wodnych i polderów – retencja zbiornikowa	w mln m ³	403,99	403,99	403,99	462,11	441,38	-	wzrost	PGW „Wody Polskie”

23	udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem	%	27,60	27,60	27,60	27,60	-	32,30	wzrost	GUS
24	ubytek rolniczej przestrzeni produkcyjnej (wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolnej)	ha	50	46	66	53	-	4 730	spadek	GUS
25	udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem	%	0,20	0,20	0,20	0,20	-	0,20	wzrost	GUS
CEL STRATEGICZNY – SILNA GOSPODARKA – GOSPODARKA INTELIGENTNA WZMACNIAJĄCE KONKURENCYJNOŚĆ REGIONU										
26	PKB na 1 mieszkańca wg PPP (UE-27=100)	%	58	60	62	63	-	79	wzrost	Eurostat
27	syntetyczny wskaźnik przedsiębiorczości	%	53,40	46,30	51,50	-	-	-	wzrost	PARP
28	liczba inkubatorów przedsiębiorczości i parków naukowo-technologicznych	liczba	8	7	7	6	6	-	wzrost	OCRG
29	saldo między nowo utworzonymi a zlikwidowanymi miejscami pracy	tys. msc.	3,60	-1,00	6,50	4,80	-	259,80	dotądnie w okresie realizacji Strategii	obliczenia własne na podstawie danych GUS
30	powierzchnia sprzedanych zagospodarowanych terenów inwestycyjnych	ha	170	108	396	143	91	-	wzrost	OCRG
31	wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20–64 lat	%	72,30	72,90	77,80	76,40	-	76,70	wzrost	GUS
32	udział eksportu w przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	%	26,60	27,90	27,50	26,70	-	23,50	wzrost	Urząd Statystyczny w Opolu
33	nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach	tys. zł	367 183,00	260 665,00	277 556,00	480 584,00	-	55 700 759,00	wzrost	obliczenia własne na podstawie danych GUS
34	liczba linii komunikacyjnych w pasażerskim transporcie autobusowym	liczba	577	504	571	598	722	-	wzrost	UMWO/DIG
35	liczba linii komunikacyjnych w pasażerskim transporcie kolejowym	liczba	18	18	18	18	18	-	wzrost	UMWO/DIG

36	liczba miejscowości, w których podmioty zadeklarowały istnienie własnych węzłów dostępowych sieci telekomunikacyjnych	liczba	674,00	667,00	665,00	548	645	21 570 ³⁰	wzrost	UKE
37	turyści korzystający ogółem z turystycznych obiektów noclegowych w ciągu całego roku	liczba	447 011	213 303	238 973	336 781	344 997	36 239 201	wzrost	obliczenia własne na podstawie danych GUS
38	długość ścieżek rowerowych (dróg dla rowerów)	km	511,00	556,80	582,30	641,50	-	19 755,90	wzrost	GUS
39	liczba produktów wpisanych na Listę Produktów Tradycyjnych prowadzoną przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (narastająco od 2005 r.)	liczba	64	69	74	77	78	2 101	wzrost	UMWO/DRW

Szczegółowe wartości odnoszących się do poszczególnych stacji pomiaru w zakresie wskaźnika pn. liczba dni z przekroczeniami wartości średniodobowej pyłu PM10 powyżej 50 µg/m3							
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba dni z przekroczeniami wartości średniodobowej pyłu PM10 powyżej 50 µg/m3:	liczba						
Zdzieszowice - automatyczny		-	-	35**	55	51	25*
Zdzieszowice - manualny		65	59	-	-	-	-
Kędzierzyn-Koźle - automatyczny		-	-	15	-	-	-
Kędzierzyn-Koźle - manualny		43	48	-	30	12	5*
Opole ul. Koszyka (od 01.01.2017 r.) - automatyczny		60	47	18	23	13	3*
Opole Osiedle Armii Krajowej - manualny		49	28	22	-	-	5*
Głubczyce ul. Kochanowskiego/Ratuszowa - manualny		59	50	28	-	-	-
Głubczyce ul. Ratuszowa - automatyczny		-	-	-	24	19	11*
Kluczbork, ul. Mickiewicza - manualny		41	19	13	23	16	-
Nysa, ul. Rodziewiczówny - manualny		59	45	-	-	-	-

³⁰ Brak danych dla roku 2022, uwzględniono wartość wskaźnika w roku 2023.

Nysa, ul. Rodziewiczówny - automatyczny		-	-	40**	54	38	19*
Olesno - automatyczny		70	33	16	34	30	12*
Prudnik, ul. Podgórna - manualny		-	24	-	-	-	-
Prudnik, ul. Podgórna - automatyczny		-	-	37	-	-	-
Strzelce Opolskie, ul. Kard. Wyszyńskiego - manualny		-	-	9	-	-	-
Strzelce Opolskie, ul. Kard. Wyszyńskiego - automatyczny		-	-	-	19	-	-
Brzeg, ul. Poprzeczna - manualny		-	-	-	28	-	13*
Brzeg, ul. Poprzeczna - automatyczny		-	-	-	-	11	-
Krapkowice, ul. 3 Maja - manualny		-	-	-	-	30	12*

* - na podstawie wyników stężeń wstępnie zweryfikowanych

** - liczba dni po zastosowaniu odliczenia udziału naturalnych źródeł emisji pyłu PM10

Działania w ramach FEO 2021-2027 wpisujące się w cele Strategii Opolskie 2030
(stan na 31.12.2023 r.)

Wdrażanie FEO 2021-2027 ma miejsce w okresie obowiązywania Strategii Opolskie 2030, dlatego poniżej przedstawiono zestawienie ilościowe umów o dofinansowanie projektów podpisanych w 2023 roku. Ze względu na to, że rok 2023 był początkiem realizacji FEO 2021-2027 niewielka ilość środków została rozdysponowana. Umowy podpisane w 2023 roku wpisują się w 5 celów operacyjnych nowej Strategii.

Cel operacyjny Wykwalifikowani mieszkańcy

Cel Strategii Opolskie 2030 realizowany w FEO 2021-2027 w 2023 roku w ramach działań: 5.1 *Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia realizowana przez PUP*, 5.2 *Aktywizacja zawodowa realizowana poza PUP*, 5.11 *Kształcenie ustawiczne*, 6.4 *Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów*.

Tabela 4. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań FEO 2021-2027

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów [PLN]
14	81 734 268,74

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych CST2021

Cel operacyjny Opolskie zeroemisyjne

Cel Strategii Opolskie 2030 realizowany w FEO 2021-2027 w 2023 roku w ramach działań: 2.7 *Instrumenty finansowe w obszarze środowiska*, 4.3 *Tabor kolejowy*.

Tabela 1. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań FEO 2021-2027

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów [PLN]
2	340 784 775,00

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych CST2021

Cel operacyjny Gospodarka otwarta na współpracę

Cel Strategii Opolskie 2030 realizowany w FEO 2021-2027 w 2023 roku w ramach działań: 6.1 *Wsparcie ekonomii społecznej*.

Tabela 5. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań FEO 2021-2027

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów [PLN]
1	4 526 478,00

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych CST2021

Cel operacyjny Silne branże

Cel Strategii Opolskie 2030 realizowany w FEO 2021-2027 w 2023 roku w ramach działań: 1.1 *Prace B+R i infrastruktura w MŚP*, 1.2 *Opolskie innowacyjne*, 1.7 *Opolskie konkurencyjne*, 1.11 *Instrumenty finansowe w gospodarce*, 5.5 *Adaptacyjność pracodawców i pracowników oraz elastyczne formy zatrudnienia*.

Tabela 2. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań FEO 2021-2027

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów [PLN]
14	175 972 230,35

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych CST2021

Cel operacyjny Region dostępny komunikacyjnie

Cel Strategii Opolskie 2030 realizowany w FEO 2021-2027 w 2023 roku w ramach działań: 4.1 *Infrastruktura drogowa*.

Tabela 3. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań FEO 2021-2027

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów [PLN]
6	70 934 500,00

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych CST2021

